LKAB

ÅRS- OCH HÅLLBARHETSREDOVISNING
2014

EN VÄRLD AV STÅL

Efterfrågan på järnmalm drivs av efterfrågan på stål, som i sin tur är starkt kopplad till BNP-utveckling, ökande urbanisering och välstånd i världens tillväxtekonomier. Utbudet av fines på järnmalmsmarknaden ökade markant under första halvåret 2014 samtidigt som efterfrågan, framförallt från Kina, minskade.

Överutbud i kombination med låga stålpriser i Kina fick spotpriset på järnmalmsfines att falla kraftigt under året. Däremot är marknaden stabil för högt förädlade järnmalmsprodukter, som LKAB:s pellets, i takt med att kraven på effektivitet och miljöprestanda hos stål-tillverkarna ökar.

150 år

har stål återvunnits och kan återvinnas igen och igen utan kvalitetsförlust.

47 %

föll järnmalmspriset under 2014 med ett snitt under året på 97 USD/ton.

1,7 GJ

per ton stål (HRC) är den mängd energi som stålverken kan spara på att använda masugnspellets istället för sinter.

100 %

ökning. Stålkonsumtionen i världen har fördubblats på 35 år.

1,3 ton

kan totalvikten för en 40 tons lastbil minskas med om höghållfast stål används i flak och chassi[1].

[1] www.miljonytta.se

823 Mt

uppgick Kinas stålproduktion till år 2014. Det motsvarar nästan hälften av världens totala stålproduktion.

50 %

av världens stålproduktion används till byggnader och infrastruktur.

320 kg

mindre koldioxid släpps ut per ton producerat stål (HRC) om masugnspellets används istället för sinter.

933 Mt

ökade Kina sin import av järnmalm med. Det motsvarar en ökning med 13,8 procent jämfört med föregående år.

FRÅN MALMFÄLTEN – TILL VÄRLDEN

LKAB verkar i norra Sverige mitt i Europas rikaste järnmalmsfyndigheter. Här finns vår produktion, förädling och världsledande forskning och utveckling. På järnväg transporterar vi färdiga järnmalmsprodukter till hamnarna i Narvik och Luleå för vidare transport till kunderna i främst Europa, Mellanöstern, Asien och USA. Gruvbrytningen av järnmalmen i norr genererar stora samhällsekonomiska värden.

I nära 125 år har LKAB varit en viktig drivkraft för Sveriges utveckling och export som byggt infrastruktur, industrier och kunskap. Vi medverkar till att utveckla samhällen och fungerar som en trygg, säker och attraktiv arbetsgivare. Samtidigt påverkar vi människor, miljö och andra näringar i vår omgivning. Våra värderingar och uppförandekod vägleder oss att agera ansvarsfullt, i samverkan och med förtroende från vår omvärld.

26 Mt

var den totala mängden järnmalmsprodukter som LKAB levererade till kunder under 2014.

83 %

av LKAB:s försäljning består av högkvalitativa järnmalmspellets – masugnspellets och direktreduktionspellets.

700 Mkr

ska LKAB:s kostnader minska genom bland annat processoptimering, nya inköpsavtal, anställningsstopp och minskning av personal.

5 491 Mkr

investerade LKAB totalt under året. 1 700 Mkr inom tillväxtprogrammet för nya dagbrottsgruvor, 413 Mkr var miljöinvesteringar.

77 %

av LKAB:s järnmalmsprodukter exporteras till Europas stålverk.

71 232

var det ungefärliga antalet ton färdiga produkter som transporterades på Malmbanan varje dag under året.

60 %

ökade LKAB:s försäljning av magnetitmalm för andra användningsområden än till stålproduktion.

4:e

LKAB är världens fjärde största pelletsproducent.

LKAB OCH SAMHÄLLE VÄXER SIDA VID SIDA

5 000	nya bostäder behöver byggas i Malmfälten som en följd av samhällsomvandlingarna.
97 %	av Gällivareborna och 96 procent av Kirunaborna anser att LKAB har ett stort värde för kommunen.
25 000	personer besökte LKAB och togs emot av besöksverksamheten 2014. LKAB:s gruvor är i sig stora besöksmål.

MED ANSVAR FÖR MILJÖN

73 TJ	är den totala energibesparing som gjorts genom åtgärder för energieffektivisering.
90 %	är reningsgraden på rökgaser från pelletsverket MK3 i Malmberget efter kompletterande miljöinvestering.
2 600 ha	mark skyddas från exploatering genom LKAB:s plan för miljökompensation.

SOM ATTRAKTIV ARBETSGIVARE

19,4 %	är andelen kvinnor i LKAB. Andelen ökar stadigt och målet är 25 procent kvinnor till år 2020.
500	anställda har hittills fått utbildning i den nya uppförandekoden som antogs i slutet av 2013.
5:e	plats i Universums undersökning "Sveriges bästa arbetsgivare".

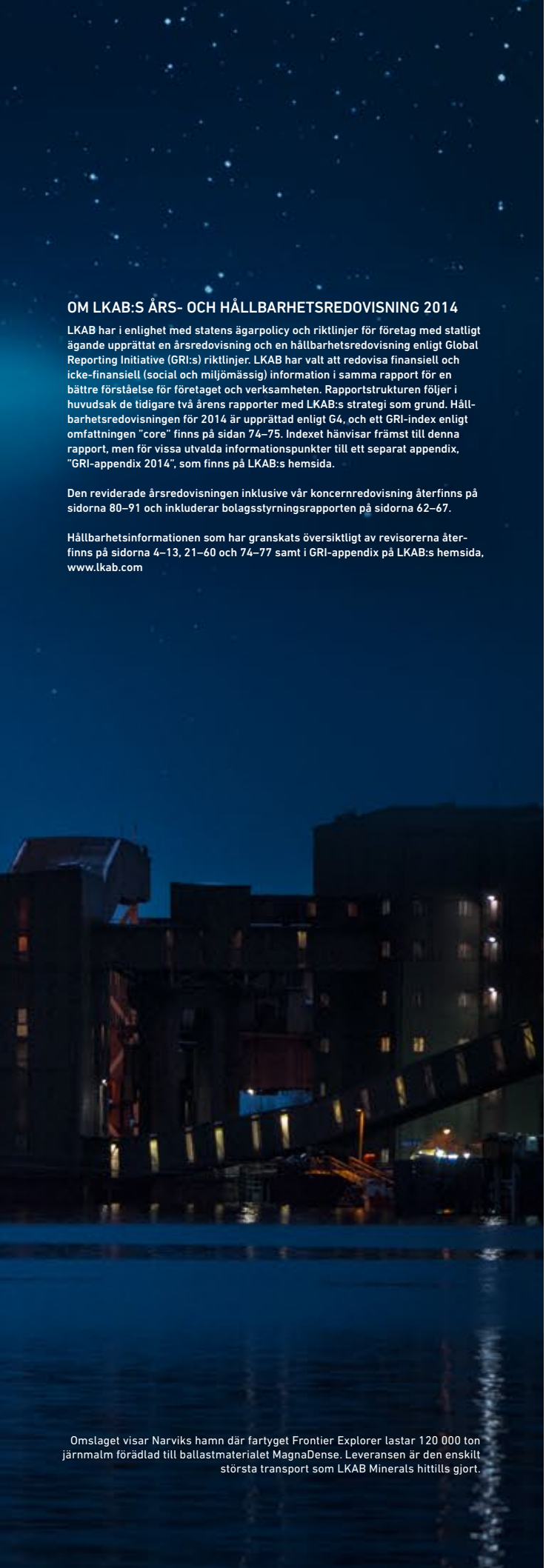

OM LKAB:S ÅRS- OCH HÅLLBARHETSREDOVISNING 2014

LKAB har i enlighet med statens ägarpolicy och riktlinjer för företag med statligt ägande upprättat en årsredovisning och en hållbarhetsredovisning enligt Global Reporting Initiative (GRI:s) riktlinjer. LKAB har valt att redovisa finansiell och icke-finansiell (social och miljömässig) information i samma rapport för en bättre förståelse för företaget och verksamheten. Rapportstrukturen följer i huvudsak de tidigare två årens rapporter med LKAB:s strategi som grund. Hållbarhetsredovisningen för 2014 är upprättad enligt G4, och ett GRI-index enligt omfattningen "core" finns på sidan 74–75. Indexet hänvisar främst till denna rapport, men för vissa utvalda informationspunkter till ett separat appendix, "GRI-appendix 2014", som finns på LKAB:s hemsida.

Den reviderade årsredovisningen inklusive vår koncernredovisning återfinns på sidorna 80–91 och inkluderar bolagsstyrningsrapporten på sidorna 62–67.

Hållbarhetsinformationen som har granskats översiktligt av revisorerna återfinns på sidorna 4–13, 21–60 och 74–77 samt i GRI-appendix på LKAB:s hemsida, www.lkab.com

Omslaget visar Narviks hamn där fartyget Frontier Explorer lastar 120 000 ton järnmalm förädlad till ballastmaterialet MagnaDense. Leveransen är den enskilt största transport som LKAB Minerals hittills gjort.

INNEHÅLL 2014

Årets händelser	1
Året i siffror	2–3
LKAB:s mål	4–5
VD-ord	6–8
1 DET HÄR ÄR LKAB	**9**
LKAB – En global koncern	10–11
Väsentliga frågor för hållbar utveckling	12–13
Kunderbjudandet	14
2 KUNDER OCH MARKNADER	**15**
Järnmalmsmarknadens drivkrafter	16–17
LKAB – En aktiv aktör i växande nisch	18
Marknadsutveckling	19
LKAB Minerals kompletterar kärnverksamheten	20
3 MÅL OCH STRATEGI	**21**
Strategiska prioriteringar	22–23
Performance in Ironmaking	24–29
Flexibilitet	30–35
Säker och resurseffektiv produktion	36–43
Tillväxt	44–48
Samhällsomvandling	49–54
Attraktiva LKAB	55–60
4 VÅR STYRNING OCH KONTROLL	**61**
Bolagsstyrningsrapport	62–67
Styrelsen	68–69
Koncernledning	70–71
Revisors yttrande om bolagsstyrningsrapporten	72
Revisors rapport över översiktlig granskning av LKAB:s hållbarhetsredovisning	73
GRI–index	74–75
Väsentlighetsanalys	76–77
5 VÅRT FINANSIELLA RESULTAT	**78**
Förvaltningsberättelse	80–91
Finansiella rapporter	92–100
Noter	101–133
Styrelsens intygande	134
Revisionsberättelse	135
Mineralreserver och mineraltillgångar	136
Koncernöversikt	137
6 BILAGOR	
Ordlista	138
Adresser	139
Årsstämma och finansiell information	140
GRI-appendix	www.lkab.com

HÄNDELSER UNDER ÅRET

JAN FEB

SSAB OCH RUUKKI GÅR IHOP
22 januari. Två viktiga kunder för LKAB tillkännager att man bildar ett gemensamt bolag.

STARK INLEDNING PÅ ÅRET
31 januari. LKAB levererade nästan 2,29 miljoner ton färdiga produkter under januari, vilket motsvarar ett årsmedelvärde på 26 miljoner ton.

INVESTERINGAR I NARVIK
17 februari. LKAB satsar ytterligare närmare en miljard kronor i ett nytt transportsystem från malmlager till skeppslastare i Narviks hamn.

MAR APR

100 MILJONER TON MALM
12 mars. Nya prospekteringsfynd ökar malmbasen med närmare 100 miljoner ton magnetit i två av LKAB:s dagbrottsgruvor i Svappavaara.

NY UPPFÖRANDEKOD
26 mars. LKAB:s styrelse har antagit en uppförandekod för koncernen. Uppförandekoden är en del av hållbarhetsstrategin och ersätter tidigare etikpolicy.

NY STYRELSEORDFÖRANDE
29 april. LKAB:s ägare väljer Sten Jakobsson till ny styrelseordförande. Han efterträder avgående Marcus Wallenberg vid LKAB:s årsstämma.

MAJ JUN

AVTAL MED GÄLLIVARE KOMMUN
8 maj. Högsta förvaltningsdomstolen ger inte prövningstillstånd för samarbetsavtalet mellan LKAB och Gällivare kommun som därmed vinner laga kraft.

AVTAL MED KIRUNA KOMMUN
14 maj. LKAB och Kiruna kommun ingår ett gemensamt avtal om samhällsomvandling och flytt av stadshus samt centrala delar av Kiruna stad.

LKAB MINERALS 25 ÅR
4 juni. Jubileet firades genom att all personal deltog i en hälsoutmaning där man tillsammans gick, sprang, simmade och cyklade ihop 25 000 € till förmån för WaterAid.

JUL AUG

TILLSTÅND FÖR MERTAINEN
3 juli. Mark- och miljödomstolen gav i en deldom tillstånd för planerad verksamhet i Mertainen inklusive förberedande arbeten som påbörjades omedelbart.

KLART FÖR BRYTNING
18 juli. Gruvbrytningen i Mertainen kan påbörjas sedan Havs- och vattenmyndigheten dragit tillbaka sitt överklagande till Högsta domstolen.

LÄGRE JÄRNMALMSPRIS
15 augusti. Priset på järnmalm sjunker vilket påverkar marginalerna för LKAB. Kostnadsbesparingsprogrammet förstärks.

SEP OKT

KOMPENSATION FÅR GRÖNT LJUS
26 september. LKAB:s plan för att kompensera naturvärden vid gruvan i Mertainen godkänns av Mark- och miljödomstolen. Planen är den första i sitt slag och att den godkänns är resultatet av ett långsiktigt arbete för biologisk mångfald.

HÅLLBARHETSKRAV FÖR LEVERANTÖRER
13 oktober. Nytt ramverk för LKAB:s samtliga leverantörer ska ge mer hållbara inköp och stärka LKAB:s position som ett av världens mest resurseffektiva gruvföretag.

NOV DEC

ANSÖKER OM ÖKAD PRODUKTION
12 november. LKAB ansöker om tillstånd att öka pelletsproduktionen i Kiruna från dagens tillåtna 14,8 miljoner ton till 16,2 miljoner ton.

EMITTERAR OBLIGATIONER
2 december. LKAB genomför en framgångsrik emission av obligationer om totalt två miljarder kronor inom ramen för sitt nyligen etablerade MTN-program.

LEVEÄNIEMI FORTSKRIDER
23 december. LKAB lämnar in kompletteringar till Mark- och miljödomstolen gällande malmbrytning i Leveäniemi efter ett yttrande från Naturvårdsverket. Målet är att nå ett positivt beslut under första kvartalet 2015.

ÅRETS RESULTAT

Rörelseresultatet för året är 570 (7 639) miljoner kronor med en rörelsemarginal på 3 (32) procent. LKAB:s resultat speglar därmed ett väsentligt förändrat marknadsläge. Ett tilltagande strukturellt överutbud av järnmalmsfines på marknaden har pressat världsmarknadspriset på järnmalm under året. Spotpriset[1] noterade den lägsta nivån under de senaste fem åren, med ett pris på 66 USD/ton i slutet av 2014. Låga stålpriser i Kina och svagare efterfrågan på järnmalmsfines på spotmarknaden har också bidragit till prisnedgången. Fortsatt god efterfrågan på LKAB:s förädlade och högkvalitativa järnmalmsprodukter, som pellets, ger prisfördelar. Det visar att vi är rätt positionerade i vårt kunderbjudande med klimatsmarta järnmalmspellets.

[1] PLATTS IODEX 62% Fe CFR North China

NETTOOMSÄTTNING OCH RÖRELSERESULTAT

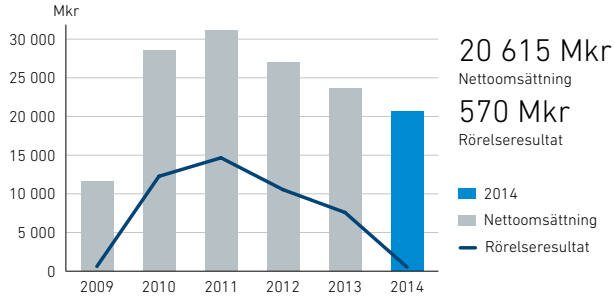

FÖRSÄLJNING

PER MARKNADSOMRÅDE

Procent av nettoomsättning, Mkr

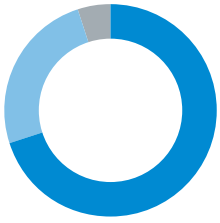

	%
Europa	70
Mellanöstern och Nordafrika (MENA)	25
Övrigt	5

PER DIVISION

Andel av nettoomsättning, Mkr

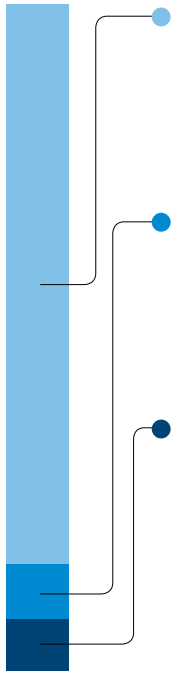

Mining Division

Divisionens kärnverksamhet är att bryta, förädla, leverera och sälja högkvalitativa järnmalmsprodukter för ståltillverkning, varav pellets svarade för cirka 83 (83) procent av den totala försäljningsvolymen. Nettoomsättningen minskade med 15 procent jämfört med föregående år främst beroende på sjunkande järnmalmspriser.

Minerals Division

Divisionen verkar på industrimineralmarknaden genom dotterbolagskoncernen LKAB Minerals. Divisionens bolag stödjer kärnverksamheten genom att utveckla andra affärsmöjligheter för LKAB:s järnmalm utanför stålindustrin. Omsättningen under året uppgick till 1 870 miljoner kronor, vilket motsvarar 9 procent av koncernens omsättning.

Special Businesses Division

Divisionen samlar LKAB:s helägda dotterbolag som huvudsakligen levererar produkter och tjänster inom koncernen, men också säljer LKAB-utvecklad spetsteknologi till externa kunder. Här ingår viktiga entreprenadtjänster som avancerad borrteknik, bergförstärkning, ortdrivning och sprängämnesexpertis, samt fastigheter, försäkringar och elnät. Den externa omsättningen var 198 miljoner kronor, vilket motsvarade 1 procent av koncernens omsättning.

AFFÄRSIDÉ

Att med utgångspunkt från Malmfälten, för världsmarknaden tillverka och leverera förädlade järnmalmsprodukter och tjänster för järntillverkning som skapar mervärden för kunderna. Andra närbesläktade produkter och tjänster, som bygger på LKAB:s kunnande och som stödjer huvudaffären kan ingå i verksamheten.

VISION

Att av kunderna uppfattas vara den leverantör som ger mest mervärde och därmed vara ledande inom våra utvalda marknadssegment.

PRODUCERAT OCH LEVERERAT

25,7 Mt

JÄRNMALMSPRODUKTER PRODUCERADE LKAB UNDER 2014, JÄMFÖRT MED 25,3 MILJONER TON UNDER 2013

26,0 Mt

JÄRNMALMSPRODUKTER LEVERERADE LKAB UNDER 2014, JÄMFÖRT MED 25,5 MILJONER TON UNDER 2013

NYCKELTAL

PRODUKTION OCH PRODUKTIVITET

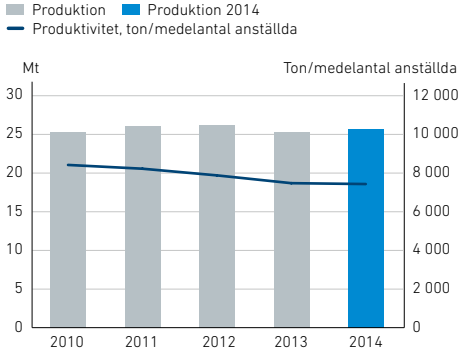

PRODUKTION JÄRNMALMSPRODUKTER, Mt	2014	2013	2012	2011
Totalt	25,7	25,3	26,2	26,1
Varav pellets	23,2	23,1	23,8	22,9
Varav fines	2,5	2,2	2,4	3,2

LEVERANSER JÄRNMALMSPRODUKTER, Mt	2014	2013	2012	2011
Totalt	26,0	25,5	26,3	25,7
Varav pellets	21,7	21,1	22,0	20,9
Varav fines	4,3	4,4	4,3	4,8

EKONOMISK ÖVERSIKT	2014	2013
Finansiella nyckeltal		
Nettoomsättning, Mkr	20 615	23 873
Rörelseresultat, Mkr	570	7 639
Rörelsemarginal, %	3	32
Resultat före skatt, Mkr	594	7 768
Skatt, Mkr	247	1 736
Årets resultat	**347**	**6 032**
Operativt kassaflöde, Mkr	2 072	2 434
Avkastning på eget kapital, %	0,9	14,7
Nettoskuldsättningsgrad, %	0,0	-17,6
Investeringar i materiella anläggningstillgångar, Mkr	5 491	6 141
Nettokostnad för samhällsomvandlingen, Mkr	3 577	722
Avsättningar till samhällsomvandling per balansdagen, Mkr	11 683	6 304
Skapat och fördelat ekonomiskt värde, Mkr	21 445	24 703
Icke- finansiella nyckeltal		
Anställda, antal (medelantal)	4 539	4 427
Varav kvinnor, %	19,4	18,1
Varav kvinnliga chefer, %	19,9	19,8
Olycksfall med frånvaro, antal	58	59
Energiförbrukning, kWh/ton produkter	165	167
Koldioxidutsläpp från pelletsproduktion, Kton	675	669

MÅL

LKAB:s koncernövergripande mål de närmaste åren är att sänka kostnaderna och öka produktionen för att säkra företagets lönsamhet och konkurrenskraft.

STRATEGI

Hos LKAB finns ett stort kundfokus, hög produktkvalitet och klimatsmarta järnmalmsprodukter för att förbättra våra stålverkskunders produktionsresultat.

MÅL FÖR HÅLLBAR TILLVÄXT

Hållbarhet är en integrerad del av LKAB:s affär och en förutsättning för att långsiktigt nå våra ekonomiska mål. LKAB:s ambition är att skapa välstånd genom att vara ett av de mest innovativa, resurseffektiva och ansvarstagande gruvföretagen i världen och med utgångspunkt i vår affärsstrategi arbetar vi med fyra strategiska målområden för hållbarhet – attraktiva LKAB, attraktiva samhällen, ansvarsfull verksamhet och resurseffektiv produktion.

EKONOMISKA MÅL

Nettoskuldsättningsgrad

0 – 20%

Målet för kapitalstrukturen är en nettoskuldsättningsgrad på 0–20 procent (finansiell nettoskuld/eget kapital).

RESULTAT 2014

0,0 (-17,6) procent ↗

Minskad produktionskostnad

-20%

fram till 2015, basår 2012.
(kronor per ton produkter)

Tillväxten från de nya dagbrotten ökar LKAB:s konkurrenskraft genom högre volymer vilket ger en lägre kostnad per ton.

RESULTAT 2014

+0,6 (+3,7) procent ↘

Avkastning på eget kapital

12%

LKAB behöver vara finansiellt starkt för att klara framtida åtaganden. Koncernens lönsamhetsmål är en avkastning på eget kapital på 12 procent, tidigare 10 procent.

RESULTAT 2014

0,9 (14,7) procent ↘

AVKASTNING PÅ EGET KAPITAL

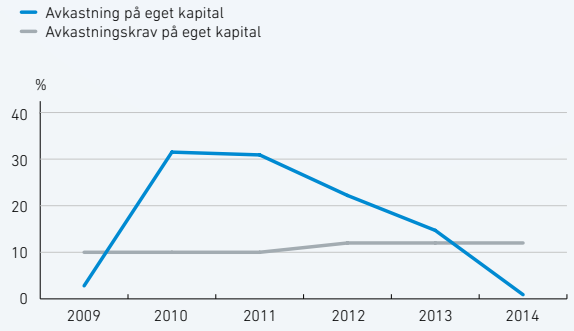

HÅLLBARHETSMÅL

Attraktiva LKAB

MÅL 2013 – 2020	RESULTAT 2014	
Andelen kvinnor i LKAB ska år 2020 uppgå till minst 25 procent.	Andelen kvinnor i koncernen uppgick till 19,4 (18,1) procent. Andelen kvinnliga chefer var 19,9 (19,8) procent.	↗
Det ska finnas en konkurrens mellan kvalificerade kandidater till alla utlysta tjänster.	Under 2014 fanns minst två kvalificerade sökande vid 96 procent av rekryteringarna.	↗
Långtidssjukfrånvaron ska även fortsatt underskrida 0,8 procent.	Långtidssjukfrånvaron är fortsatt låg och uppgick till 0,4 (0,5) procent.	↗
Olycksfall med frånvaro ska minska från 7 till 5 olycksfall per miljon arbetstimmar från 2011 till 2015 år 2020 ska olycksfallsfrekvensen uppgå till högst 2,5.	Olycksfallsfrekvensen var 7,6 (7,9) olycksfall per miljon arbetstimmar.	↘

Attraktiva samhällen

MÅL 2013 – 2020	RESULTAT 2014	
Säkra ny malmreserv som räcker minst 20 år.	Säkring av malmreserven går enligt plan.	→
LKAB bygger 200 nya bostäder i vardera Kiruna och Gällivare kommun till år 2015, jämfört med år 2011.	Ackumulerat fram till årsskiftet har 178 lägenheter byggts. Planering för ytterligare bostadsbyggande fortgår.	→

Ansvarsfull verksamhet

MÅL 2013 – 2020	RESULTAT 2014	
Utsläpp av svaveldioxid från samtliga befintliga pelletsverk ska minska från cirka 2 000 ton år 2011 till 1 000 ton år 2015 och 500 ton år 2017.	Utsläpp av 1 143 (2 066) ton svaveldioxid, En minskning av utsläppen kommer att ske stegvis efter att rökgasanläggningar tas i drift.	↗
Årsmedelvärdet för nedfallande stoft ska minska med 10 procent till år 2015 jämfört med år 2011.	I Kiruna har nedfallande stoft minskat med 17 procent. I Narvik har minskningen varit 47 procent. I Malmberget har istället en ökning med 13 procent skett vilket beror på tillkommande damningskällor. I Svappavaara har en ökning med 4 procent skett vilket beror på att verksamheten i dagbrottsgruvorna har utvidgats sedan 2011.	→

Resurseffektiv produktion

MÅL 2013 – 2020	RESULTAT 2014	
Den specifika energiförbrukningen ska minska från 160 kWh per ton färdiga produkter år 2011 till 130 kWh per ton färdiga produkter fram till år 2020.	Energiförbrukningen uppgick till 165 (167) kWh per ton färdiga produkter, ett trendbrott och minskning gentmot föregående år. Mätning och åtgärder fortgår.	→
Koldioxidutsläppen per ton färdiga produkter ska minska från 27 kg år 2011 till 17 kg år 2020.	Koldioxidutsläppen uppgick till 27 (27) kg per ton färdiga produkter.	↘
Ny generation klimatsmarta pellets framtagen till år 2017.	Produktutveckling och tillväxtprojekt fortgår och är prioriterade inom LKAB:s forsknings- och utvecklingsverksamhet för att långsiktigt ta fram en ny generation klimatsmarta pellets.	↘
Behålla vår marknadsposition som världsledande leverantör av klimatsmarta pellets.	LKAB:s marknadsposition som världsledande leverantör av klimatsmarta järnmalmspellets har varit oförändrad under året.	→

VD-ORD

Långsiktig konkurrenskraft i en utmanande marknad

Under 2014 tog LKAB viktiga steg för att långsiktigt säkerställa vår konkurrenskraft. Det är avgörande för våra möjligheter att växa i takt med våra kunder och fortsätta bidra till en positiv samhällsutveckling – i Norrbotten, i Sverige och på den globala marknaden.

Efterfrågan på LKAB:s produkter är stabil. Samtidigt minskade vårt resultat jämfört med 2013 till följd av kraftigt vikande järnmalmspriser, produktionsstörningar och betydande investeringar i samhällsomvandlingen.

Från svensk malmbas till världsmarknaden

LKAB är Europas största järnmalmsproducent och ett av Sveriges största exportföretag. Vi har under 125 år utvecklat vår affär med basen i de rika mineralfyndigheterna i norra Sverige. Tack vare en högkvalitativ råvara, teknisk utveckling i framkant och långsiktiga, nära kundrelationer har vi byggt upp en stark nischposition på marknaden. Efterfrågan på vår vidareförädlade järnmalmspellets är stabil, och vi ser ny klimatsmart stålkapacitet tillkomma i marknaden som använder pellets som råvara.

Magnetitmalmen från Malmfälten har inte bara en hög järnhalt och renhet, utan avger också energi i förädlingsprocessen till pellets. Det ger oss ett försprång, med produkter som både är högkvalitativa och klimatsmarta. Av de fyra förädlingsverk i världen som genererar minst koldioxidutsläpp per producerat ton pellets, ligger tre i Sverige och tillhör LKAB[1].

En högre förädlingsgrad och kvalitet ger oss fördelar i en föränderlig marknad. Marknadsläget förändrar samtidigt förutsättningarna för LKAB eftersom prisfallet pressar våra marginaler och påverkar vår lönsamhet kraftigt.

Leveranserna av järnmalmsprodukter under året uppgick till 26 miljoner ton, vilket är 0,5 miljoner ton mer än föregående år. Likaså var produktionen 0,4 miljoner ton högre än förra året, samtidigt drabbades vi av stora åskväder under sommarmånaderna, och rågodsbrist från underjordsgruvorna vilket påverkade produktionen negativt.

Ett förändrat marknadsläge

De senaste åren har många miljarder investerats i kapacitetshöjningar i järnmalmsindustrin globalt, vilket lett till hård prispress som följd av ökade volymer hos de största producenterna. Det är en starkt bidragande orsak till överutbudet av järnmalmsfines och det kraftiga prisfall som skett under 2014. Låga stålpriser i Kina och en svagare efterfrågan på järnmalmsfines bidrog också till att spotpriset under sista kvartalet noterade den lägsta nivån på fem år. De lägre prisnivåerna har fått flera mindre gruvföretag med höga produktionskostnader att delvis eller helt avbryta sin produktion och lägga ner sin verksamhet, samtidigt som det strukturella överutbudet väntas bestå.

Under året har LKAB tagit steg för att förbättra vår konkurrenskraft. De rörliga kostnaderna i järnmalmsproduktionen minskade med 400 miljoner kronor 2014 och under hösten intensifierades arbetet med att sänka våra kostnader ytterligare. Vi har beslutat om kapacitetshöjande åtgärder i våra förädlingsverk i Malmberget och Kiruna samt ökad hamnkapacitet i Narvik, samtidigt fortsätter vi att öka effektiviteten och flexibiliteten i vår produktion.

Effektiviseringar och kostnadsåtgärder

Det pressade marknadsläget innebär att vi inte når ägarens avkastningsmål, och föranledde oss att under hösten trappa upp åtgärderna på kostnadssidan. Vi genomför kostnadssänkningar om 700 miljoner kronor under 2015. Det innebär bland annat att vi fram till 2016 minskar personalen med 400 tjänster samtidigt som vi infört anställningsstopp och omförhandlar inköpsavtal.

Vårt mål är samtidigt att få igång de nya gruvorna och reducera risken för att gruvproduktionen utgör flaskhals. Med de nya dagbrottsgruvorna i drift ökar vi

[1] "Benchmarking of carbon dioxide emissions from iron ore pelletizing". Rapporten är en uppdragsforskning utförd av Swerea-Mefos (metallurgiskt industriforskningsinstitut) och beställd av LKAB.

”Vår ambition är att vara ett av de mest innovativa, resurseffektiva och ansvarstagande gruvföretagen i världen

flexibiliteten. Gruvorna får en produktionsstruktur med en kombination av egen personal och entreprenad, vilket ger oss bättre förutsättningar att anpassa produktionen beroende på hur järnmalmspriset utvecklas.

LKAB ska växa med kunderna

Järnmalmsmarknaden för fines är i överskott vilket pressar det globala järnmalmspriset. LKAB:s huvudmarknad pellets är i balans, där är efterfrågan fortsatt stabil. Den globala efterfrågan på stål förväntas stiga med 2,5 procent per år fram till 2020, med tillväxtländerna som lokomotiv. Vi ser en tillväxt på våra huvudmarknader i Europa och Mellanöstern vad gäller pellets, samtidigt som vi fortsätter att utveckla affärerna i Nordamerika, både för pellets och specialprodukter från LKAB Minerals.

För att klara vår konkurrenskraft på den globala järnmalmsmarknaden ska vi utveckla de absolut bästa produkter, som ger mest mervärden för våra kunder. Vår strategi är att utveckla djup kunskap om kundens processer. Här är vår samverkan med kunden i innovationsarbetet en nyckelaktivitet. Vårt mål är att kunden ska uppnå en mer effektiv och därmed mer klimatsmart framställning av järn för ståltillverkning.
Detta är vårt kundlöfte, det vi kallar ”Performance in Ironmaking”.

Rustade för en föränderlig värld

Det senaste decenniet har LKAB gjort mångmiljardinvesteringar i hela värdekedjan från nya huvudnivåer i gruvorna till förädlingsverk, järnvägar och hamnar.

Till skillnad från i princip alla konkurrenter har LKAB sin huvudsakliga produktion av malm i underjordsgruvor, vilket är en kostnadsnackdel gentemot våra konkurrenter. Det ställer stora krav på en storskalig och tekniskt avancerad brytning med hög produktivitet och säkerhet. Varje led i kedjan måste nyttjas så nära maxkapacitet som möjligt. Lyckas vi hålla i våra kostnader samtidigt som vi ökar produktionen står vi rustade att leverera enligt våra åtaganden – till kunder, lokalsamhället och ägare.

Vi bedriver idag ett fokuserat arbete för ökad gruvkapacitet. Målet är tre nya dagbrottsgruvor i Svappavaara. Gruvberget drivs redan idag med full produktion på 2 miljoner ton per år. I juni 2014 fick vi miljötillstånd för den nya gruvan i Mertainen, och där pågår nu förberedande arbete för produktionsstart i början av 2016. Dagbrottet i Leveäniemi väntar fortsatt på miljötillstånd.
Med målet att ha 20 års framförhållning för att säkra tillgången till malm och utvecklingen av omgivande samhällen har LKAB byggt upp en företagsstrategisk

prospekteringsfunktion. Under 2014 har malmbasen i Leveäniemi och Gruvberget kunnat utökas med ytterligare 100 miljoner ton malm.

Tillsammans med medarbetare och samhälle

LKAB sysselsätter idag drygt 17 000 människor – genom direkta och indirekta arbetstillfällen lokalt och regionalt. Ett viktigt bidrag till regionens och Sveriges ekonomiska utveckling.

Vårt mål är att vara ett attraktivt företag, och därför är det glädjande att LKAB rankades som en av Sveriges bästa arbetsgivare i Universums årliga mätning för 2014. Vi erbjuder utvecklande arbetsplatser inom över 180 olika yrkesbefattningar och vår ambition är att också vara en förebild vad gäller etik, jämställdhet, mångfald och arbetsmiljö. Andelen kvinnor i koncernen uppgick vid årets slut till 19,4 procent och ökar.

”Investeringarna för ett större och starkare LKAB är tagna

Alltjämt har LKAB en stabilt låg sjukfrånvaro. Olycksfallsfrekvensen följer också en positiv trend sett över tiden. Olycksfallsfrekvensen blev 7,6 olyckor per miljon arbetstimmar, mot vårt mål om max 6. Här ska vi göra mer. Vår strävan är alltid säkerheten först och noll olycksfall.

Med ansvar och ödmjukhet förhåller vi oss till varandra och de i vår omvärld som berörs av vår verksamhet. Vår uppförandekod, baserad på FN:s Global Compact-principer lägger grunden. Uppförandekoden har implementerats på de svenska enheterna, dotterbolagen och betydande insatser har gjorts hos leverantörer under året.

Lika viktigt som att erbjuda attraktiva arbetsplatser är det att kunna erbjuda attraktiva samhällen. Ofta hörs resonemanget ”utan gruva ingen stad” på våra verksamhetsorter, men vi vill själva påminna om det ömsesidiga beroendet; ”utan stad ingen gruva”. Därför är vi också djupt engagerade i utvecklingen av samhällena där vi verkar. Exempel på detta är vår stiftelse LKAB Akademi med målet att bidra till Sveriges bästa skolor i vår region, liksom Hjalmar Lundbohm Research Centre (HLRC), en stiftelse vid Luleå tekniska universitet som finansierar forskning inom områden som är strategiskt viktiga för LKAB. Att vi har ett framgångsrikt universitet i vår närhet betyder mycket för LKAB:s konkurrenskraft och kompetensförsörjning.

Hållbarhetsutmaningar

Högt ställda miljöambitioner är såväl en förutsättning för vår verksamhet som en av LKAB:s starkaste konkurrensfördelar. Vi har förståelse för att miljötillståndsprocessen måste ha sin gång, samtidigt kan vi inte sticka under stol med att vi haft förhoppningar om att få alla tre nya dagbrott i produktion tidigare. Sverige har unika malmtillgångar och gruvnäringen genererar varje år betydande nytta för samhället. Sverige är också världsledande på såväl stark miljölagstiftning som klimatsmarta tekniska lösningar. För den globala utvecklingen är det viktigt att fortsätta nyttja de fynd som har minst miljöpåverkan och göra det med bästa möjliga teknik. Vår dialog med samhället omkring oss är avgörande för det fortsatta förtroendet för vår verksamhet. Både rennäring och turism spelar stor roll för en attraktiv region. Under 2014 har LKAB tecknat samverkansavtal med två samebyar i Kiruna kommun.

Långsiktig hållbarhet sitter i LKAB:s ryggrad. Vi har en planerings- och investeringshorisont som sträcker sig över flera decennier, liksom ett stort ansvarstagande för de verksamhetsorter vi är så beroende av. För att produktionen i våra underjordsgruvor ska fortsätta krävs att stora delar av Kiruna och Malmbergets samhällen flyttas. LKAB har många intressenter att ta hänsyn till och vi lägger stor kraft på våra samarbeten, inte minst med boende och fastighetsägare som berörs. 2014 har varit ett stort år för samhällsomvandlingen. I juni skrev LKAB och Kiruna kommun på avtalet för etapp 2, som innebär att LKAB nu kan ersätta kommunen för den infrastruktur, mark och fastigheter som berörs. Byggandet av nya bostäder pågår på flera håll och de första spadtagen har redan tagits för det som blir stadens nya centrum. I Malmberget har stora delar av de totala kostnaderna tagits under året. Kostnaderna för samhällsomvandlingen tynger LKAB:s resultat kraftigt för 2014.

Ett mer robust LKAB

Trots stora utmaningar står LKAB rustat inför 2015. Stora delar av de nödvändiga investeringarna för ett större och starkare LKAB är tagna och vi har en stark finansiell ställning. Under december 2014 emitterade LKAB företagsobligationer som ytterligare stärker vår finansiella beredskap. När vi blickar framåt handlar det nu om att få avkastning på våra investeringar och säkerställa en störningsfri produktion för att kunna öka leveranserna och komma ner i kostnader, detta i en marknad med helt nya utmaningar.

Den svenska järnmalmsexporten betyder mycket för väldigt många, och det är med ödmjukhet som jag riktar ett varmt tack till alla våra kunder, medarbetare, partners och närboende för ett fint samarbete 2014. Vår ambition är att vara ett av de mest innovativa, resurseffektiva och ansvarstagande gruvföretagen i världen. Med ett fortsatt förtroende från omvärlden kan LKAB också fortsätta att vara konkurrenskraftigt och bidra till välstånd, både lokalt och globalt.

Luleå, mars 2015

Lars-Eric Aaro, VD och koncernchef

DET HÄR ÄR LKAB

från Malmfälten till världen

1

LKAB – EN GLOBAL KONCERN

30
30 BOLAG I LKAB-KONCERNEN

6
SVERIGES 6:E STÖRSTA EXPORTFÖRETAG
KÄLLA: LARGEST COMPANIES

4 539
MEDELANTAL ANSTÄLLDA

I takt med att fler människor världen över får ökat välstånd växer LKAB och vår bransch. De 26 miljoner ton järnmalm som vi levererade till våra kunder kan bli till en ny cykel, en tvättmaskin, en bro eller ett nytt hem.

LKAB:s kärnaffär är att bryta och förädla järnmalm till stålindustrin. Inom koncernen ryms en bred produktportfölj med exempelvis industrimineraler samt produkter som har andra tillämpningsområden för järnmalm.

Högeffektiva borrsystem, berg-, och verkstadstjänster, sprängmedel- och fastighetsbolag är andra delar av koncernen.

LKAB har verksamhet i 15 länder. Verksamheten utgår ifrån Europas rikaste järnmalmsfyndigheter i norra Sverige. Här finns vår produktion, vår forskning och utveckling. Från gruvorna och förädlingsverken i Kiruna, Malmberget, Svappavaara längs Malmbanans och Ofotenbanens järnväg, transporteras våra järnmalmsprodukter till hamnarna i Narvik och Luleå för vidare utskeppning till stålverkskunderna runt om i världen.

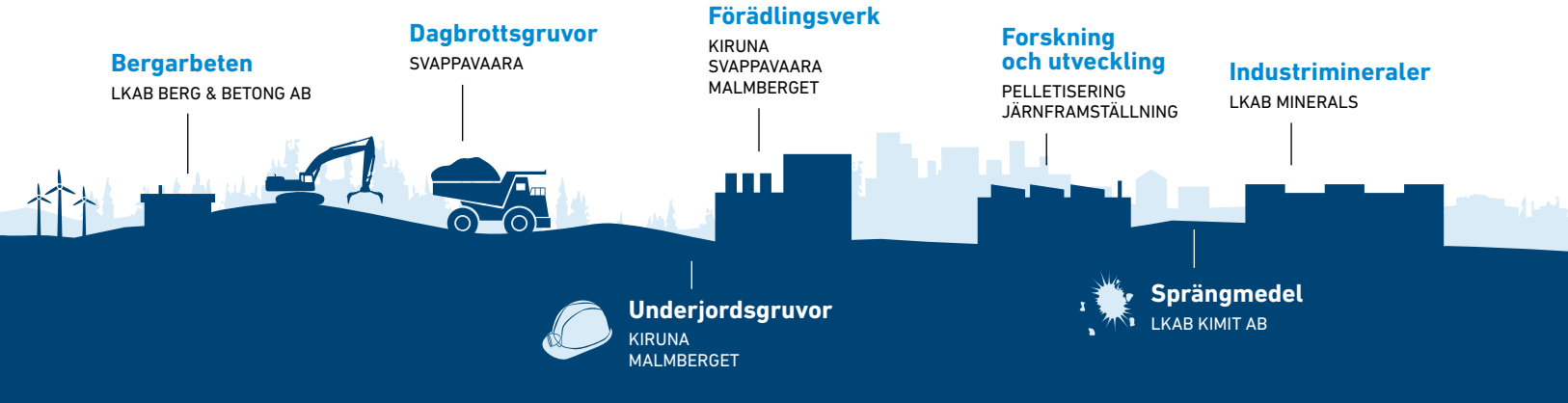

STYRELSEORDFÖRANDE STEN JAKOBSSON:

VI VILL VARA ETT INTERNATIONELLT FÖREDÖME

Hållbar utveckling är centralt för LKAB:s styrelse. Långsiktig lönsamhet förutsätter såväl ett positivt bidrag till samhället som omvärldens förtroende.

Som tidigare ledamot och ny styrelseordförande i LKAB har jag personligen följt den internationella utvecklingen mot ökad betydelse för långsiktigt ansvarstagande. Det finns ett stort engagemang i styrelsen för dessa frågor och vår ägare har tydligt fokus på hållbarhet. Miljömässigt, socialt och ekonomiskt ansvar är en integrerad del av LKAB:s affärsstrategi och en av våra viktigaste konkurrensfördelar. LKAB är känd på den globala stålmarknaden som ett företag som arbetar innovativt för energi- och resurseffektivitet i hela värdekedjan.

I ett globalt perspektiv bidrar vi till samhällsnytta genom att vår klimatsmarta järnmalm blir till stål som bokstavligen bygger världens samhällen. LKAB har som ambition att uppfylla tuffare miljökrav än något annat gruvföretag sett till framställning av råmaterial samt hantering av förädlingsprocessen, utsläpp och transporter. I ett lokalt perspektiv står LKAB för en stor del av sysselsättningen i vår region och vi engagerar oss aktivt i de lokala samhällenas utveckling.

Vi vill vara ett internationellt föredöme gällande miljö, etik, arbetsmiljö, jämställdhet och mångfald. Konkret handlar det om att

människor ska gå hem från jobbet lika friska som när de kom. Eller att begränsa miljöpåverkan – och i förekommande fall – avsätta medel för efterbehandling av omgivningarna.

Vår uppgift nu är att på ett ansvarsfullt och kostnadseffektivt sätt fortsätta leverera produkter som skapar mervärde för våra kunder. Då blir vi också en trygg arbetsgivare och samarbetspartner. Med lönsamhet, respekt för alla våra intressenter och fortsatt ansvar för vår omgivning ska LKAB fortsätta att bidra till en positiv samhällsutveckling.

21 445 Mkr
ÅRETS SKAPADE OCH FÖRDELADE VÄRDE

10 284 Mkr
LEVERANTÖRSBETALNINGAR

3 682 Mkr
LÖNER TILL ANSTÄLLDA

3 500 Mkr
UTDELNING TILL ÄGAREN (SVENSKA STATEN)

2 484 Mkr
ÅTERINVESTERADES I VERKSAMHETEN

1 354 Mkr
UTBETALNINGAR FÖR SAMHÄLLSOMVANDLINGEN

112 Mkr
KONCERNENS BETALDA SKATTER

VÄSENTLIGA FRÅGOR FÖR HÅLLBAR UTVECKLING

Att identifiera och agera på risker och möjligheter som påverkar LKAB:s konkurrenskraft och intressenternas förtroende, är avgörande för vår framgång. Tillsammans med LKAB:s intressentgrupper har ett antal väsentliga frågor kopplade till vår verksamhet identifierats längs vår värdekedja.

VÄSENTLIGA FRÅGOR I LKAB:S VÄRDEKEDJA

- Arbetsmiljö, hälsa och säkerhet
- Påverkan och samverkan med lokalsamhället
- Samhällsomvandling
- Biologisk mångfald
- Miljöutsläpp
- Resurseffektivt nyttjande av råvaror
- Ansvarsfulla inköp
- Mångfald och icke-diskriminering
- Produktens miljöfördelar
- Rennäringens intressen
- Hantering av synpunkter miljö och samhälle

De väsentliga frågorna beskrivs övergripande i förhållande till värdekedjan i texten här intill, och en mer utförlig beskrivning av respektive fråga finns i anslutning till väsentlighetsanalysen enligt GRI G4 på sidorna 76–77.

Sälja och utveckla
LKAB:s järnmalmspellets har miljöfördelar som ger våra kunder ökad effektivitet i sina processer. För att fortsätta utvecklas måste LKAB vara en attraktiv arbetsgivare som attraherar rätt kompetens. Med en mångfald av människor skapar vi en dynamisk organisation som möjliggör för LKAB att fortsätta ligga i framkant inom forskning och utveckling.

Prospektera
LKAB:s prospektering är basen för att säkra en långsiktig gruvdrift. Det förutsätter respekt för omgivningen, de lokala näringarna och miljön. Vi utvärderar konsekvenserna för nya gruvors påverkan på biologisk mångfald och beaktar variationsrikedomen. Med en ansvarsfull samhällsomvandling säkrar vi vår framtida verksamhet.

Bryta
LKAB bryter järnmalm såväl ovan som under jord. Direkt och indirekt sysselsätter LKAB fler än 17 000 personer i regionen och har över 4 300 leverantörer och underentreprenörer. Arbetsmiljö, hälsa och säkerhet är högt prioriterat i vårt arbete och i vårt arbete med våra leverantörer.

Förädla
Efter sovring förädlas järnmalmen i LKAB:s anriknings- och pelletsverk till produkter som ger kunderna miljö- och effektiviseringsfördelar. Med 1,5 procent av landets totala elförbrukning är dock LKAB en av Sveriges största enskilda förbrukare av energi, vilket innebär att energieffektiviseringar och alternativa energikällor är högt prioriterade. Viktigt är också att minska miljöutsläppen till luft och vatten, vilket bland annat innebär utfasning av kol och olja, ökad användning av spillvärme och återvinning av gruvavfall.

Transportera
LKAB är ett framstående logistikföretag. Transporter med tåg från gruva och förädlingsverk längs Malmbanan och Ofotenbanen, till utlastningshamnarna i Luleå och Narvik, är ryggraden i LKAB:s logistiksystem och affärsverksamhet.

Använda och nyttja
Våra produkters miljöfördelar förs över till kunden genom att bidra till effektivare processer och mer resurseffektiv produktion. Därför vinner klimatet på att så mycket som möjligt av världens järnmalsbaserade stål har sitt ursprung i LKAB:s gruvor. Stålprodukter är dessutom 100 procent återvinningsbara och kan bli ny råvara igen.

VÅR VÄRDEKEDJA

Sälja och utveckla

Prospektera
Befintliga gruvor och nya projekt

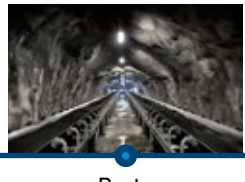

Bryta
Under och ovan jord

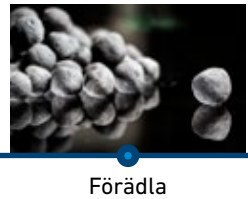

Förädla
Sovring – Anrikning
Pelletisering

Transportera
Tåg – Båt

I DIALOG MED VÅRA INTRESSENTER

Endast genom att aktivt hantera frågeställningar som kan påverka vår verksamhet kan vi skapa tillväxt i linje med våra mål. Vår affär förutsätter långsiktighet och samverkan. LKAB vill vara tillgängliga och möta våra intressenter i dialoger som präglas av lyhördhet, engagemang och ansvar.

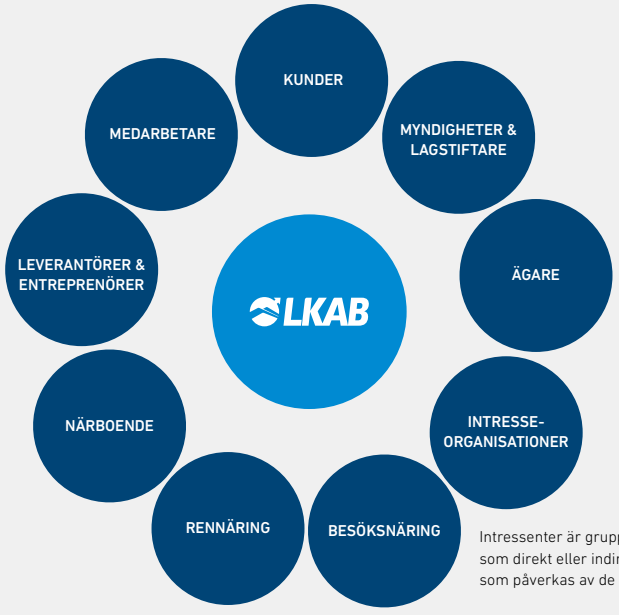

Intressenter är grupper eller personer som direkt eller indirekt kan påverka eller som påverkas av de beslut LKAB fattar.

Kunder
LKAB har nära kundrelationer och kunskapsutbyte genom olika kundrelaterade samverkansprojekt. Vi för en kontinuerlig dialog kring de frågor som kunden upplever som mest väsentliga i olika forum för enskilda och gemensamma möten.

Medarbetare
Våra anställda möter vi i vårt dagliga arbete vid arbetsplatsträffar, medarbetarsamtal, strategidagar, skyddsombudsmöten och regelbundna medarbetarundersökningar.

Leverantörer och entreprenörer
LKAB har cirka 4 300 leverantörer och entreprenörer. Genom regelbundna möten och leverantörsdagar säkerställer vi en samsyn kring hur vi förhåller oss till de frågor som våra leverantörer lyfter fram som viktiga.

Närboende
Vår närvaro och påverkan är tydligast på våra verksamhetsorter. Här är behovet av kontaktvägar och dialog som störst och vi måste vara tillgängliga och nära.

Rennäring
LKAB söker samarbete och har som ambition att teckna samverkansavtal med de samebyar som påverkas av vår verksamhet.

Besöksnäring
LKAB samarbetar även med andra viktiga näringar i regionen genom enskilda och allmänna möten där viktiga frågor tas upp.

Intresseorganisationer
Dialoger, vanligen genom samrådsmöten, hålls med intressentorganisationer kring specifika frågeställningar som miljö, naturvärden och samhällsomvandling. För att driva och skapa debatt kring olika nyckelfrågor är vi medlemmar i Euromines, Jernkontorets miljöråd och branschföreningen SveMin, där även Gruvornas Arbetsgivarförening (GAF) ingår.

Ägare
LKAB:s ägare är svenska staten, som är representerad i styrelsen och vid årsstämman.

Myndigheter och lagstiftare
LKAB för dialog på alla nivåer, såväl nationellt som internationellt. Både offentliga och enskilda möten hålls regelbundet med berörda myndigheter, Länsstyrelsen och kommuner. Utifrån ett myndighetsperspektiv handlar dialogen främst om frågor som rör samhällsomvandlingen, liksom frågor kring klimat, miljö och mark- och planeringsärenden.

Läs mer om våra strategiska dialoger med utvalda intressenter samt våra intressenters viktiga frågeställingar i avsnitt 3, Mål och strategi på sidorna 21–60.
Se även Väsentlighetsanalys Hållbar utveckling på sidorna 76–77.

KUNDERBJUDANDET

LKAB har utvecklats från att vara en leverantör av högklassig järnmalmsråvara till att bli en högteknologisk mineralkoncern och tillhör världens kvalitetsledande tillverkare av förädlade järnmalmsprodukter. En unik kombination av produkt- och teknikutveckling, spetsforskning och kundsamverkan har breddat portföljen med egenutvecklade och innovativa teknologier, produkter och kunskaper.

JÄRNMALMSPRODUKTER

Masugnspellets är LKAB:s största produktgrupp och levererar högt kundvärde i stålverkens masugnar med hjälp av en optimerad tillsats av olika mineral som olivin för att förbättra högtemperaturegenskaper.

DR-pellets reduceras med naturgas till DRI, Direct Reduced Iron, som används för att göra stål i en elektrostålugn. LKAB:s höga pelletskvalitet ger mindre slagg, lägre elförbrukning, högre produktivitet, samt lägre underhåll och slitage i stålframställningen.

Fines är fint krossad järnmalm som smälts ihop till kakor (sintras) innan de används för att tillverka järn i masugn. Den höga järnhalten i LKAB:s fines gör den eftertraktad på marknaden.

INDUSTRIMINERALER

Mineraler är en del i vår moderna vardag och finns i allt från kosmetika och färg till brandskydd och elektronik.

Magnetit används för vattenrening, ljud- och vibrationsdämpning samt som ballast i tungbetong. **Huntit** används exempelvis som halogenfri, brandskyddande tillsats i plaster och kablar.

Glimmer (mica) har ett mycket brett användningsområde, bland annat som förstärkning och värmeskydd i plaster och som dekorativa inslag i keramiska material. **Mineralsand** används för tillverkning av svetspinnar och svetstråd. **Eldfasta mineraler** används för produktion av eldfast tegel och gjutsand.

LKAB är också en ledande aktör i världen för **återvinning** av värmetåligt material som eldfast tegel och material för fodring av exempelvis masugnar.

SPECIALPRODUKTER

Stödfunktioner och innovativa tekniker som används i våra gruvor säljs delvis externt. Exempelvis det unika, världspatenterade vattendrivna borrsystemet **Wassara** samt sprängmedlet **Kimulux** som erbjuder en rad olika tillämpningar inom gruv- och anläggningsindustrin.

Koncernen levererar också betong och krossmaterial till anläggningsindustrin samt utför kvalificerade verkstadsmekaniska tjänster och kontraktsuppdrag.

Genom frakterna på Malmbanan är LKAB Sveriges största fraktbolag. Som en servicefunktion till järnmalmsverksamheten har vi även ett fastighetsbolag som äger och förvaltar 2 100 bostäder i Kiruna och Malmberget.

KUNDER & MARKNADER

fortsatt stabil efterfrågan

2

JÄRNMALMSMARKNADENS DRIVKRAFTER

Efterfrågan på järnmalm drivs av efterfrågan på stål, som i sin tur är starkt kopplad till BNP-utveckling, ökande urbanisering och välstånd i världens tillväxtekonomier. Marknaden för kvalitativa förädlade järnmalmsprodukter, som LKAB:s pellets, ökar i takt med att kraven på effektivitet och miljöprestanda ökar hos ståltillverkarna.

ETT VÄXANDE BEHOV AV STÅL

Världens befolkning växer och förflyttningen från jordbrukssamhälle till industrisamhälle i världens tillväxtekonomier kräver enorma mängder av stål.

STÅLKONSUMTIONEN I KINA OCH VÄRLDEN

Kina Övriga världen

Källa: World Steel Association

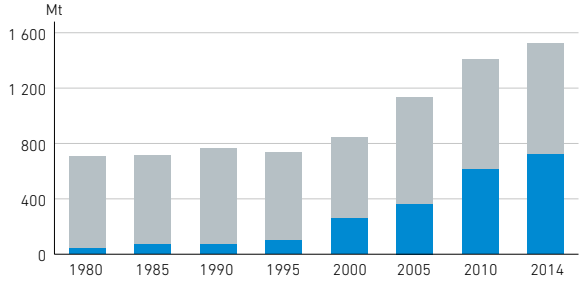

GLOBAL STÅLANVÄNDNING PER SEKTOR

Mt

Källa: World Steel Association

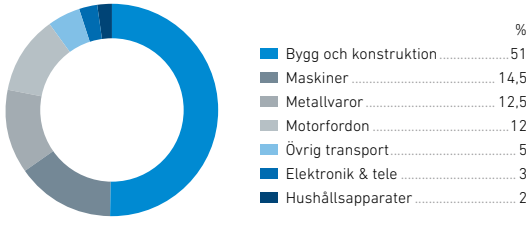

DRIVS AV ÖKAD LEVNADSSTANDARD OCH URBANISERING

Allt fler människor flyttar in till städerna. Fabriker, städer och infrastruktur byggs och efterfrågan på kapital- och konsumtionsvaror ökar.

UTVECKLING AV GLOBAL BNP
Källa: Världsbanken

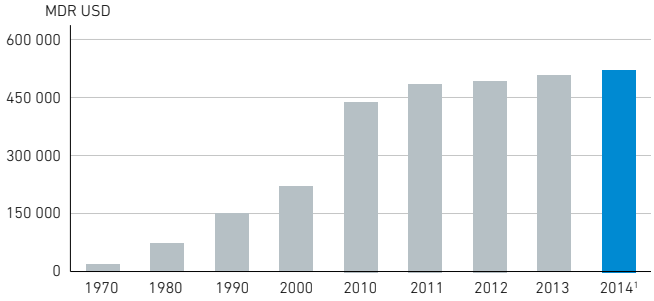

[1] BNP ökning 2,6 procent 2014 enligt prognos från världsbanken, Global Economic Prospects.

TOPP 10 STÅLPRODUCERANDE LÄNDER, Mt
Källa: World Steel Association

NR	LAND	2014	2013	FÖRÄNDRING %
1	Kina	823	815	0,9
2	Japan	111	111	0,1
3	USA	88	87	1,7
4	Indien	83	81	2,3
5	Sydkorea	71	66	7,5
6	Ryssland	71	69	2,6
7	Tyskland	43	43	0,7
8	Turkiet	34	35	-1,8
9	Brasilien	34	34	-0,7
10	Ukraina	27	33	-17,1

LEDER TILL ÖKADE VOLYMER AV JÄRNMALM

Stark efterfrågan på stål driver upp efterfrågan på järnmalm. Det har lett till ett kraftigt ökat utbud av järnmalm från nya gruvor de senaste åren, främst i Australien. Världens tre största exportländer är Australien, Brasilien och Sydafrika.

JÄRNMALMSUTBUD OCH EFTERFRÅGAN
Utbud Efterfrågan
Källa: Wood Mackenzie

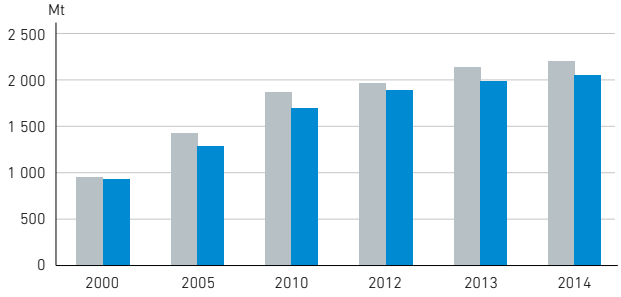

VÄRLDSHANDELN MED JÄRNMALMSPRODUKTER

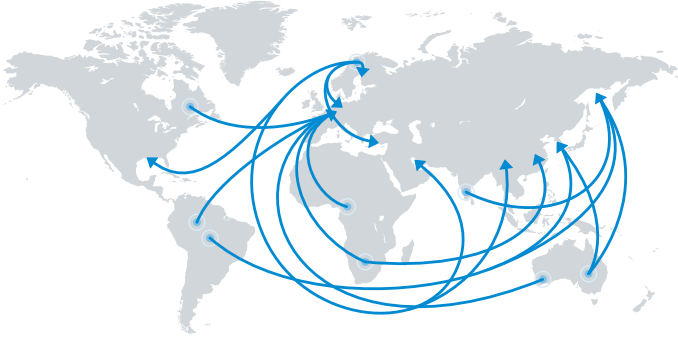

UTBUD OCH SPOTPRISUTVECKLING PÅ JÄRNMALMSMARKNADEN

Utbudet på järnmalmsmarknaden ökade markant under första halvåret 2014. Ett överutbud av järnmalm i kombination med låga stålpriser i Kina, fick spotpriset att falla kraftigt under året. Detta trots att Kina ökade sin import av järnmalm från föregående år med 13,8 procent till 933 miljoner ton. Spotpriset noterade en total nedgång på 47 procent under 2014 och snittet för hela året slutade på 97 USD/ton.

UTVECKLING AV JÄRNMALMSPRISET
Januari 2009 - Februari 4, 2015
Källa: PLATTS IODEX 62% Fe CFR North China

LKAB – EN AKTIV AKTÖR I VÄXANDE NISCH

LKAB är Europas största järnmalmsproducent, men ur ett globalt perspektiv en mindre leverantör. LKAB:s huvudprodukt är pellets och vår konkurrenskraft och marknadsposition ligger därför i att vara en framstående högteknologisk leverantör av högkvalitativa järnmalmsprodukter till kunder med höga produktkrav.

Stålmarknaden i Europa är en mogen marknad och till skillnad från starka tillväxtmarknader som Kina, ligger fokus på effektivisering och konsolidering. Stålproducenterna efterfrågar högkvalitativa järnmalmsprodukter som gör att de kan producera lika mycket eller mer stål i färre produktionsenheter. Det gör LKAB:s pellets till en eftertraktad råvara i kundernas produktion. Närheten till Europa ger oss också en fraktfördel gentemot våra konkurrenter och gör Europa till en naturlig hemmamarknad. Här har vi utvecklat goda och långsiktiga affärsrelationer i över 120 år.

Direktreduktion med naturgas i MENA och USA

I Mellanöstern och Nordafrika (MENA) gör god tillgång på naturgas och brist på högkvalitativt skrot att stål tillverkat av direktreducerat järn är den vanligaste produktionsmetoden. Stark efterfrågan på våra högvärdiga DR-pellets för direktreduktion och fraktneutralitet gör MENA till vår näst största marknad. Även i USA är DR-processen etablerad. De senaste årens låga priser på skiffergas i kombination med skrotbrist har skapat affärsmöjligheter för våra DR-pellets i Nordamerika.

Järnmalmsmarknaden i Kina dominerar

Kina är genom sin storlek och påverkan på världsmarknadspriset alltid en viktig marknad. Efterfrågan i Kina domineras i dag av finesprodukter, men succesivt skärpta miljökrav förväntas skapa ökad efterfrågan på högkvalitativa produkter som koncentrat och pellets. De järnmalmsproducenter som geografiskt ligger nära Kina, framförallt från Australien, har närhets- och fraktfördelar jämfört med LKAB. Sammantaget gör det Kina till en betydelsefull, men ur försäljningssynpunkt liten, marknad för LKAB. Landets dominerande ställning gör vår närvaro på den kinesiska marknaden strategiskt viktig och vi följer utvecklingen i världens andra största ekonomi mycket noga.

TOPP 5 PELLETSPRODUCENTER 2014
Källa: Wood Mackenzie Long-Term Outlook Q4 2014.

NR	FÖRETAG	ÅRLIG KAPACITET, Mt
1	Vale	56
2	Cliffs	33
3	Samarco	30
4	LKAB	27
5	Metalloinvest	26

LKAB:S FÖRSÄLJNING PER MARKNADSOMRÅDE
Procent av försäljning, Mkr

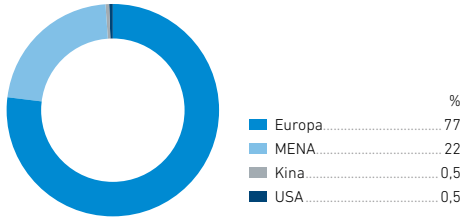

LKAB:S FÖRSÄLJNING PER PRODUKTOMRÅDE
Procent av försäljning, Mkr

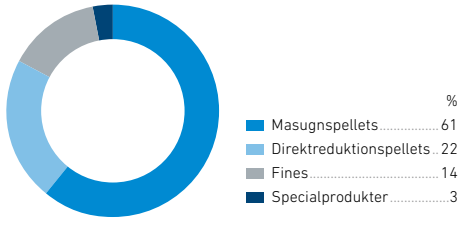

PELLETSPRODUKTION I VÄRLDEN
Källa: CRU

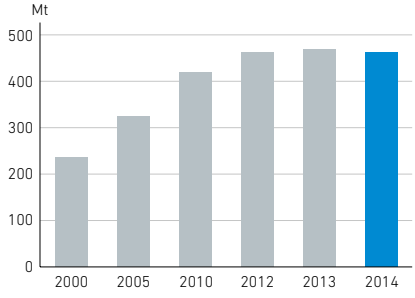

MARKNADSUTVECKLING
STÅLMARKNAD OCH STÅLEFTERFRÅGAN

Europa
Råstålsproduktionen inom EU28[1] ökade under året med 1,8 procent. Den ekonomiska utvecklingen i Europa var fortsatt svag under 2014. Återhämtningen i euroområdet bromsades upp ytterligare av geopolitiska oroligheter i Ukraina och sanktionerna mot Ryssland, vilka har påverkat euroområdets tillväxt negativt, främst genom minskad export. Marknadssignalerna har under året varit blandade från europeisk industri, men stålefterfrågan har varit på en stabil nivå under hela året.

[1] EU28, Europeiska unionens 28 medlemsstater

Mellanöstern och Nordafrika (MENA)
Råstålsproduktionen inom MENA ökade under året med 6,7 procent, jämfört med föregående år. Efterfrågan på DR-pellets är fortsatt stark i regionen drivet av stora bygg- och infrastrukturprojekt. Regionens snabba tillväxt hotas av ett fortvarigt lågt oljepris vilket har fått Världsbanken att utfärda rekommendationer om att flera länder i regionen bör se över sina offentliga utgifter och investeringar.

USA
Den amerikanska råstålsproduktionen ökade under 2014 med 0,9 procent. USA är den marknad som har stått för flest positiva signaler under 2014. Amerikanska centralbanken FED har avslutat sina kvantitativa lättnader och aviserat räntehöjningar till följd av den positiva ekonomiska utvecklingen. Den inhemska stålmarknaden är fortsatt stark vilket har yttrat sig i stabila stålpriser. Under andra halvåret har USA infört höjda tullavgifter på importerade stålprodukter i ett försök att skydda inhemsk stålproduktion.

Oljeprisets negativa utveckling under fjärde kvartalet ökade osäkerheten kring flera skiffergasprojekt, vilket amerikanska stålproducenter med exponering mot oljeindustrin redan har märkt av.

Kina
Råstålsproduktionen steg med 0,9 procent under 2014. Utvecklingen i Kina indikerade flera negativa signaler under andra halvåret 2014, främst genom sjunkande bostadspriser, sjunkande försäljning av bostäder, och svagare industriproduktion än förväntat. Detta har även visat sig i den kinesiska stålkonsumtionen, som under året minskat med 3,4 procent. Överutbud, svagare stålkonsumtion och högre stålpriser på exportmarknader har bidragit till att Kinas export av stålvaror ökat under 2014.

OLIKA MARKNADER OCH PRODUCENTER EFTERFRÅGAR OLIKA PRODUKTER

Marknadsmognad och tillgången på reduktionsmetoder och energislag styr vilka järnmalmsprodukter som efterfrågas av stålproducenterna.

EUROPA
Källa: Wood Mackenzie

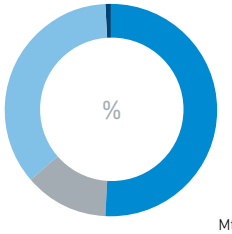

	Mt
Fines	80
Styckemalm	20
Masugnspellets	56
Direktreduktionspellets	1

MENA
Källa: Wood Mackenzie

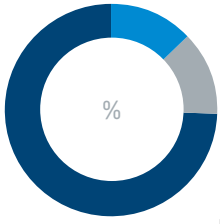

	Mt
Fines	9
Styckemalm	9
Masugnspellets	0
Direktreduktionspellets	52

KINA
Källa: Wood Mackenzie

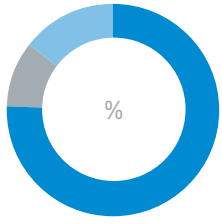

	Mt
Fines	911
Styckemalm	121
Masugnspellets	172
Direktreduktionspellets	0

USA
Källa: Wood Mackenzie

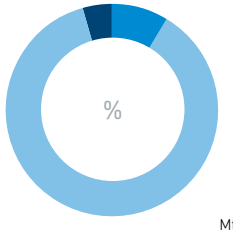

	Mt
Fines	4
Styckemalm	0
Masugnspellets	40
Direktreduktionspellets	2

LKAB MINERALS KOMPLETTERAR KÄRNVERKSAMHETEN

LKAB Minerals kompletterar LKAB:s försäljning till stålindustrin genom att utveckla fler och nya affärsmöjligheter för LKAB:s järnmalm inom industrimineralmarknaden, där man är en erkänd leverantör av en portfölj av mineraler för industriell användning.

Försäljning av järnmalm, främst magnetit, till industrimineralmarknaden är en integrerad del av LKAB:s tillväxt- och flexibilitetsstrategi och en nyckel i LKAB Minerals planerade tillväxt. Flexibiliteten skapas genom att val av malmkvaliteter kan anpassas efter kundkraven samt att förädlingsprocessen är separerad från pelletsproduktionen. Detta skapar förutsättningar för att optimera produktmix och produktionsplanering samt erhålla en ökad riskspridning inom koncernen.

Ledande inom innovativa minerallösningar
Genom organisk tillväxt och förvärv har LKAB Minerals utvecklats till ett multi-mineralföretag med gruvor, täkter eller produktion i Sverige, Finland, Holland, England, Turkiet och Kina samt säljkontor i Europa, USA och Asien. I dag har LKAB Minerals en ledande position inom ett antal olika produktapplikationer och utvecklar innovativa minerallösningar i partnerskap med kunderna, med fokus på funktion och användbarhet i kundens processer.

Efterfrågad nischleverantör
Affärsfokus ligger på fyra definierade områden. Det största affärsområdet innefattar industriell användning av magnetit i till exempel bygg- och anläggningsindustrin samt havsbaserade konstruktioner. LKAB Minerals erbjuder också glimmer, huntit och magnetit för olika tillämpningar i plaster och beläggningar. De tillhandahåller även eldfasta mineraler för gjuterisand och produktion av eldfast tegel som också återvinns, samt att de har återförsäljning av mineralsand i Asien. Bland kunderna återfinns världsledande företag i olika branscher i alla världsdelar.

Ökad försäljning av magnetit
Då behovet av magnetit, liksom andra mineraler är starkt knutet till investeringar i byggsektorn och på råvarumarknaden, styrs efterfrågan till stor del av rådande pris för el, gas och olja samt den allmänna investeringsviljan kopplat till rådande BNP-utveckling på respektive marknad. Den långsiktiga efterfrågan är dock stark och under 2014 ökade LKAB Minerals försäljningen av magnetit med cirka 60 procent till 800 000 ton. Ett strategiskt mål för LKAB är att två miljoner ton magnetit per år ska säljas för användning utanför stålsektorn.

FÖRSÄLJNING PER REGION
Procent av försäljning, Mkr

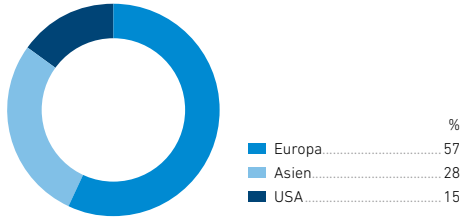

FÖRSÄLJNING PER AFFÄRSOMRÅDE
Procent av försäljning, Mkr

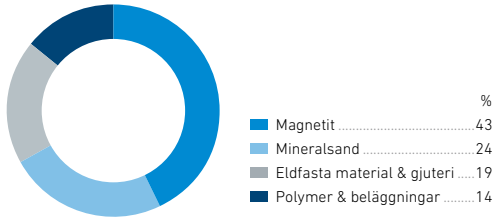

FÖRSÄLJNINGSUTVECKLING TOTALT

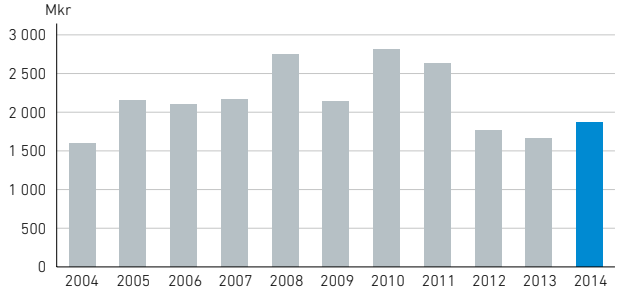

MÅL OCH STRATEGI

vår strategi i handling

3

STRATEGISKA PRIORITERINGAR

LKAB har identifierat sex strategiska områden som är avgörande för våra tillväxtmål. Hållbarhet är en integrerad del av vår affärsstrategi. Koncernens värderingar utgör grunden i strategin och sammantaget ska de bidra till att vi kan leva upp till vårt kundlöfte Performance in Ironmaking.

PERFORMANCE IN IRONMAKING

FLEXIBILITET

SÄKER OCH RESURSEFFEKTIV PRODUKTION

TILLVÄXT

SAMHÄLLS-OMVANDLING

ATTRAKTIVA LKAB

ENGAGERAD – NYTÄNKANDE – ANSVAR

PERFORMANCE IN IRONMAKING

Vi är en av världens ledande leverantörer av järnmalmspellets till den globala stålindustrin. Performance in Ironmaking är vårt kundlöfte och innebär att vi hela tiden ska ge våra kunder marknadens bästa mervärden. På en växande världsmarknad vill vi vara innovatören som driver utvecklingen.

LÄS MER PÅ SIDAN 25.

TILLVÄXT

För våra fortsatta framgångar är det väsentligt för LKAB att vara en betydande leverantör för var och en av våra kunder. Detta sker genom att växla upp vår produktions- och leveranskapacitet, där ökad tillgång på malm och effektiv produktion med hänsyn till omkringliggande samhällen och miljön är avgörande.

LÄS MER PÅ SIDAN 45.

FLEXIBILITET

Marknaden för våra järnmalmsprodukter är långsiktigt stark. De nya dagbrottsgruvorna ger oss ökade volymer och produktionsflexibilitet. Men stora skiftningar i den globala ekonomin gör att vi måste ha en beredskap att snabbt hantera temporära variationer i efterfrågan. Detta förutsätter att vi är flexibla i vårt sätt att agera – från färdiga produkter, användningsområden och marknader till leveranserna ut till kund.

LÄS MER PÅ SIDAN 31.

SAMHÄLLSOMVANDLING

Vår fortsatta gruvdrift och våra tillväxtplaner är beroende av att centrala delar av våra verksamhetsorter Kiruna och Malmberget undan för undan flyttas. Nya dagbrottsgruvor i Svappavaarafältet påverkar Svappavaara by. Samhällsomvandlingarna sker i nära samverkan med samtliga intressenter för att skapa långsiktigt hållbara lösningar. LKAB och de berörda kommunerna har ett gemensamt intresse av att bygga och upprätthålla attraktiva samhällen där utveckling går före avveckling.

LÄS MER PÅ SIDAN 49.

SÄKER OCH RESURSEFFEKTIV PRODUKTION

LKAB:s konkurrenskraft är direkt kopplad till att vi gör ständiga och hållbara förbättringar som ökar vår effektivitet. En säker, jämn och störningsfri produktion är ryggraden i vår affär, som bygger på storskalighet och kostnadseffektivitet. Vår produktion är energikrävande samtidigt som vi har världens mest energieffektiva tillverkningsprocess för järnmalmspellets. Vårt kontinuerliga förbättringsarbete med ansvarstagande i fokus kommer såväl kunderna som miljön tillgodo.

LÄS MER PÅ SIDAN 37.

ATTRAKTIVA LKAB

Vår framtida konkurrenskraft är beroende av att vi kan attrahera och behålla kompetens, samt att vi har engagerade och stolta ledare, medarbetare och leverantörer. Det uppnår vi genom ett starkt varumärke och en kultur som bygger på tydliga värderingar, jämställdhet och mångfald samt en säker, god och utvecklande arbetsmiljö. Lika viktigt som att LKAB är en attraktiv arbetsgivare, är det att de orter där vi verkar är attraktiva samhällen där människor vill leva och bo.

LÄS MER PÅ SIDAN 55.

VÅRA VÄRDERINGAR

Våra värderingar, ”Engagerad – Nytänkande – Ansvar”, ger oss ett gemensamt förhållningssätt i det dagliga arbetet, hur vi beter oss mot varandra och mot omvärlden.
Vår uppförandekod är ett ramverk för hur vi ska uppträda i våra affärsrelationer och ger oss vägledning i hur vi ska agera etiskt och i enlighet med våra värderingar.

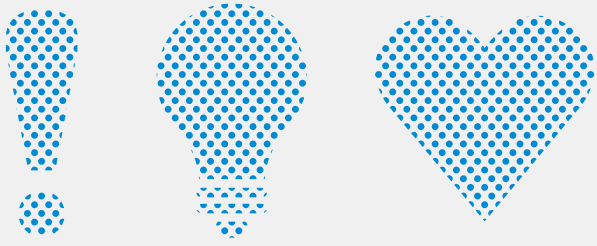

ENGAGERAD NYTÄNKANDE ANSVAR

Provtagning av råjärn vid LKAB:s experimentmasugn i Luleå

Målet är att vara den järnmalmsproducent som ger kunderna bästa mervärden

ETT TYDLIGT KUNDLÖFTE

LKAB:s kunder återfinns bland världens främsta ståltillverkare. Våra kunder är de som driver utvecklingen på sina respektive marknader och har högt ställda förväntningar på produkter, leverans och service.

LKAB:s ambition är att vara en attraktiv leverantör och samarbetspartner till världens ståltillverkare. Våra produkter ska bidra till att ge stålverkskunderna stabila processer och ökad produktivitet som förbättrar deras konkurrenskraft och lönsamhet. Målet är att vara den järnmalmsproducent som levererar marknadens bästa mervärde – från produkter till leverans och service. Det är kärnan i vårt kundlöfte Performance in Ironmaking.

Kvalitet genom hela värdekedjan

Stabila driftförhållanden och förutsägbara processer krävs för effektiv stålframställning. Därför är det avgörande för vår konkurrenskraft och marknadsposition att vi kan hålla en hög och jämn produktkvalitet. Det innebär att vi måste kunna garantera optimala förhållanden i vår egen förädlings- och leveransprocess, men också möta kundernas önskemål och krav på teknisk support, utvecklingssamarbeten och kunskapsutbyte runt järn- och ståltillverkning.

Samarbeten för innovation

Samtidigt som efterfrågan på stål har ökat kraftigt det senaste decenniet, ställs allt högre krav på en mer resurseffektiv produktion med mindre miljöpåverkan. Idag framställs 90 procent av världens råstål i masugn som släpper ut ungefär två ton koldioxid per producerat ton stål. Den stora utmaningen för världens stålproducenter är att minska koldioxidutsläppen och förbättra energieffektiviteten.

LKAB har en ledande roll i utvecklingen av nya pelletsprodukter och processkoncept för morgondagens koldioxidsnåla järn- och stålproduktion. I breda forskningssamarbeten med stål- och gruvindustrin, samt nationella och internationella forskningscentra, arbetar vi med att ta fram nya generationer av klimatsmarta pellets och reduktionsteknologier för att minska koldioxidutsläppen med upp till 80 procent.

LKAB har också den mest energieffektiva pelletsproduktionen i världen. Drygt hälften av energibehovet i pelletsprocessen tillförs när magnetitmalmen kemiskt oxiderar till hematit. Det innebär att de teoretiska utsläppen av koldioxid minskar upp till en tredjedel jämfört med konkurrenternas hematitpellets. LKAB:s jämna och höga pelletskvalitet genererar också affärs- och klimatnytta hos stålverkskunderna genom effektivare reduktionsprocesser. →

Borrigg i Malmbergsgruvan.

MÅLOMRÅDEN

KUNDER OCH MARKNADER

Mål 2015: Behålla vår marknadsposition som världsledande leverantör av klimatsmarta pellets.[1]

Resultat 2014: LKAB:s position på marknaden som leverantör av pellets är oförändrad.

PRODUKTER OCH TJÄNSTER

Mål 2015: Ny generation klimatsmarta pellets framtagen till 2017.[1]

Resultat 2014: Produktutveckling och tillväxtprojekt fortgår och är prioriterade inom LKAB:s forsknings- och utvecklingsverksamhet för att långsiktigt ta fram en ny generation klimatsmarta pellets.

[1] Utgör mål i "Resurseffektiv produktion" i hållbarhetsstrategin. Följs upp och redovisas kvartalsvis.

→ **Forskningssamarbeten och kunskapskluster**

LKAB:s konkurrenskraft bygger på nytänkande och teknologiskt ledarskap genom öppet kunskapsflöde och långsiktigt och strategiskt forsknings- och utvecklingsarbete med kunder och externa kunskapscentra. Vår unika experimentmasugn i Luleå spelar en central roll i kunddriven produktutveckling och forskning om hur våra pellets uppför sig i kundernas masugnar. Experimentmasugnen har också varit navet i ett europeiskt samarbetsprojekt inom järn- och stålindustrin, ULCOS, med syfte att på sikt minska koldioxidutsläppen i masugnsprocesserna med 50 procent. Projektet Course 50 har som mål att verka för minskat koldioxidutsläpp från japanska stålverk med cirka 30 procent.

Experimentmasugnen i kombination med våra agglomererings- och stålforskningslaboratorier samt närheten till exempelvis Luleå tekniska universitet, Hjalmar Lundbohm Research Centre, stålproducenten SSAB och forskningsinstitutet Swerea MEFOS, skapar en unik plattform för kunddrivet forskningssamarbete. Tillsammans med nationella och internationella aktörer utvecklar vi effektivare produkter och processer som minskar klimatpåverkan, förbättrar kundernas produktionsresultat och säkerställer deras lönsamhet.

LKAB har en ledande roll i utvecklingen av nya pelletsprodukter och processkoncept för koldioxidsnål järn- och stålproduktion

LKAB:s klimatsmarta järnmalmspellets.

PRODUKTUTVECKLING GER PERFORMANCE IN IRONMAKING

Kunddriven kvalitetsutveckling är avgörande för vårt kundlöfte Performance in Ironmaking. Det innebär att vi strukturerat omsätter kundernas krav i vårt innovationsarbete och att våra produkter följer kundernas utveckling in i framtiden.

Ett fördjupat, kundorienterat produktutvecklingsarbete har utförts under 2014 med två kunder. Dessa kunder fungerar som referenskunder i förstudiearbetet med att ta fram nästa generations DR-pellets. Reduktionssönderfall har framkommit som en mycket viktig fråga, då pelletskulans stabilitet under reduktionsprocessen är avgörande för hög produktivitet. Kunderna spår att framtidens processer kommer att innebära ökade tryck och temperaturer, vilket ställer ännu högre krav på hållfasta produkter.

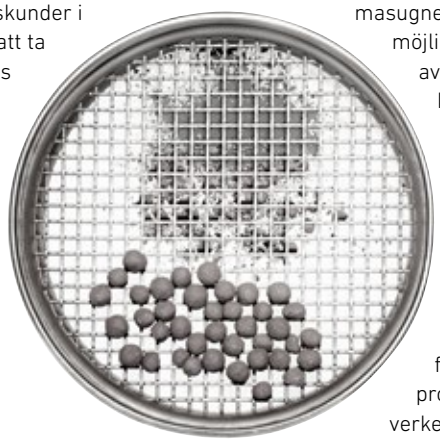

Hög järnhalt och minskad kvarts

Även inom produktområdet masugnspellets bedrivs ett utvecklingssamarbete med våra kunder. Syftet är att utveckla en pelletstyp speciellt anpassad för kundens samtliga verk i Europa. Målet med projektet är att ta fram en "fluxad" pellets med hög järnhalt som minskar slaggmängden i masugnen. Detta har inte varit möjligt tidigare på grund av den ökade halten av kiseldioxid, kvarts, i malmerna på världsmarknaden.

Test i experimentmasugnen

Låg halt av kvarts kan, förutom minskad slagg, även förbättra vår egen produktion i pelletsverken. Under året har ett stort antal försök gjorts med olika sammansättningar som testats i laboratorieskala hos oss och kunden. En del av dessa har sedan testats i korgar i vår experimentmasugn. Bedöms produkten som lovande ska fullskaleförsök utföras i pelletsverk och experimentmasugn innan fullskaleförsök utförs hos kund.

FÖRBÄTTRAD REDUKTION UNDER BELASTNING

Ett viktigt utvecklings- och förbättringsfokus för FoU under året har varit inriktat mot minskat pelletssönderfall i kundernas reduktionsprocesser. Efter analys har åtgärdsprogram införts på verksamhetsorterna. Ett antal åtgärder har vidtagits för ändrad specifikation av kisel och ändrad mix av tillsatsmedel, därmed har pelletssönderfallet stabiliserats på en acceptabel nivå. Långsiktiga åtgärder är under utvärdering, bland annat att förbättra magnetseparatorernas effektivitet vid anrikning.

AGGLOMERERINGSLABORATORIET AVGÖRANDE FÖR TILLVÄXTPROJEKTEN

Att förstå och kontrollera sambandet mellan råmaterial, tillverkningsprocess och produktegenskaper är grunden till framgångsrik pelletisering.

Kontinuerlig produktutveckling är en förutsättning för att vi ska kunna behålla vårt teknologiska ledarskap och fortsätta utvecklas med våra kunder. Viktigt är också att analysera hur olika produktrecept påverkar vår egen produktionsprocess. LKAB har som mål att producera pellets med världsledande egenskaper med marknadens bästa kundmervärde. Därför är ökad kunskap om hur olika produktrecept påverkar möjligheterna att uppnå absolut bästa pelletskvalitet av största betydelse. Detta blir än viktigare då nya och olika malmkvaliteter från tillväxtgruvorna i Svappavaara ska införlivas i produktionen.

Testkampanj för dagbrottsmalmerna

Under 2014 genomfördes en testkampanj där vi producerade en masugnspellets med malm uteslutande från Svappavarafälten. Med 70 procent malm från Mertainen och 30 procent från Gruvberget fick vi ett rågods som fungerade bra i vår förädlingsprocess. Den erhållna produkten validerades därefter i vår experimentmasugn och resultaten visade på liknande prestanda som ordinarie masugnspellets där råvaran kommer från våra underjordsgruvor.

Från idé till full skala

I Agglomereringslaboratoriet undersöks förädlingsprocesserna för att se hur olika råmaterial påverkar produkten och pelletskulan utsätts för värmetester, trycktester och hållfasthetstester. I våra forskningsanläggningar kan vi steg för steg ta idéer och småskalig laboratorieforskning till pilotförsök i full skala. Detta ger en möjlighet att testa nya uppslag utan att påverka befintlig produktion. Nya innovationer utvecklas med siktet att effektivisera befintliga processer. Målet är att sömlöst introducera förändringarna i den egna verksamheten.

Ökad förädlingsgrad i förändrad marknad

En ökad efterfrågan på LKAB:s förädlade och högkvalitativa järnmalmsprodukter visar att vi är rätt positionerade i vårt kunderbjudande. Ökad förädlingsgrad ger också prisfördelar. Under året har vi ansökt om ökad pelletsproduktion i Kiruna med 1,4 miljoner ton till 16,2 miljoner ton för att möta marknadens behov. Produktionsökningen ska ske genom processoptimering i de tre befintliga förädlingsverken.

LKAB:s nyaste pelletsverk KK4 i Kiruna

Miljökrav driver efterfrågan

Svagare efterfrågan samt skärpta miljökrav fick stålproduktionen i Kina att plana ut under 2014. Trots Kinas minskade stålproduktion, och ett överutbud av sinterfines på marknaden, så innebär hårdare miljö- och lönsamhetskrav att efterfrågan på högförädlade järnmalmsprodukter ökar. Fler stålproducenter efterfrågar produkter som förbättrar effektiviteten, flexibiliteten och konkurrenskraften i stålproduktionen.

Även om utvecklingen i Kina saktar in så växer den globala efterfrågan på stål långsiktigt. På LKAB:s huvudmarknader, Europa och MENA, är efterfrågan på våra förädlade kvalitetsprodukter fortsatt stark. Vi säljer allt vi kan producera och våra kunder önskar ökade volymer under 2015. För att möta efterfrågan är det avgörande att vi kan öka kapaciteten i förädlingsverken och få tillgång till mer järnmalm från våra nya dagbrottsgruvor.

Varmvalsat bandstål, HRC, är råmaterialet i allt från fartyg och fordon till byggnader och broar.

SKIFFERGAS ÖPPNAR INTRESSANT MARKNAD I USA

Vanligaste stålframställningstekniken i USA är i ljusbågsugn med skrot som huvudråvara. Bristen på högkvalitativt skrot, samt ökad tillgång på skiffergas, har gjort att intresset för direktreducerat järn, ofta benämnt DRI, som insatsråvara i ståltillverkningen ökar.

LKAB, som tillverkar en konkurrenskraftig pellets för direktreduktion till DRI, avser att möta upp efterfrågan och vara en aktör på den växande marknaden. DR-tekniken är i sig en reduceringsmetod som släpper ut mindre koldioxid i själva processen.

Utvinning av skiffergas genom hydraulisk spräckning, så kallad fracking, är dock inte helt okontroversiell, då metoden har miljöpåverkan med risk för utsläpp.

Inom EU pågår utredningar om skiffergasens betydelse och risker förknippade med eventuell utvinning. Vi följer utvecklingen noga. Vår affär gynnas av tillgång på naturgas och vi är en av få leverantörer som har en tillräckligt högkvalitativ pelletsprodukt för denna stålframställningsprocess.

125 ÅR AV INNOVATION POSITIONERAR LKAB

LKAB bildades 1890 och firar 125 år som företag 2015. Det är 125 år av kundfokus, nytänkande och produktutveckling som har positionerat LKAB och svenska järnmalmsprodukter på världsmarknaden.

LKAB:s historia är kantad av framsynthet och djärva beslut. En stor del av företagets framgångar ligger i följsamhet gentemot marknadens utveckling och kundernas önskemål.

Malmbanan, som binder samman Malmfältens gruvor med utskeppningshamnarna vid kusten, var kanske ingen innovation. Men det var resultatet av stora visioner och ett stort mod.

Våren 1888, två år innan LKAB bildades, rullade de första 40 vagnarna med 1 000 ton malm från gruvan i Malmberget till hamnen i Luleå. Det var då det tyngsta tåg som någonsin rullat på en järnväg. Än idag är Malmbanan ryggraden i LKAB:s logistiksystem som transporterar runt 70 000 ton järnmalmsprodukter per dag till hamnarna i Luleå och Narvik.

Europas första pelletsverk

I 1950-talets optimistiska tidevarv beslutar sig LKAB för att börja rulla järnmalmskulor, pellets, enligt ett svenskt patent från 1912. Syftet är att öka produktion och förädlingsgrad av den finkorninga malmen samt underlätta transport. 1952 beslutas att ett fullskaligt pelletsverk ska byggas i Malmberget med en kapacitet om 100 000 ton per år. Tre år senare, 1955, kunde det första pelletsverket i Europa invigas.

Olivinpellets förbättrade masugnsprocessen

I efterdyningarna av 1970-talets olje- och stålkriser forskade LKAB runt pelletsrecept som kunde förbättra och effektivisera masugnsprocessen. Intresset från stålverken för innovativa produkter var dock svalt. 1982 inleddes ett fullskaleförsök med olivinpellets vid SSAB i Luleå och resten är, som man brukar säga, historia. Bränsleförbrukningen i masugnen sjönk med mer än sju procent och olivinpelletsen har blivit LKAB:s största försäljningsframgång i modern tid.

Ett unikt utvecklingsverktyg

Framgången med olivinpelletsen visade att pelletsoptimering, samt att förstå och utveckla kundernas egna processer och produktionssystem, skulle ge LKAB spets i en stenhård global konkurrens. Under 1997 uppfördes LKAB:s experimentmasugn som möjliggjorde utprovning och verifiering av nya produkter i en miljö jämförbar med fullskalig industriproduktion.

Experimentmasugnen är ett unikt verktyg och en milstolpe inom forskning och utveckling av masugnsprocesser. Tillsammans med stålverkskunderna har vi utfört många framgångsrika projekt i experimentmasugnen för att öka kundernas konkurrenskraft vilket befäster LKAB:s position som den teknologiskt ledande pelletstillverkaren i världen.

LKAB invigde Sveriges och Europas första pelletsverk i Malmberget 1955.

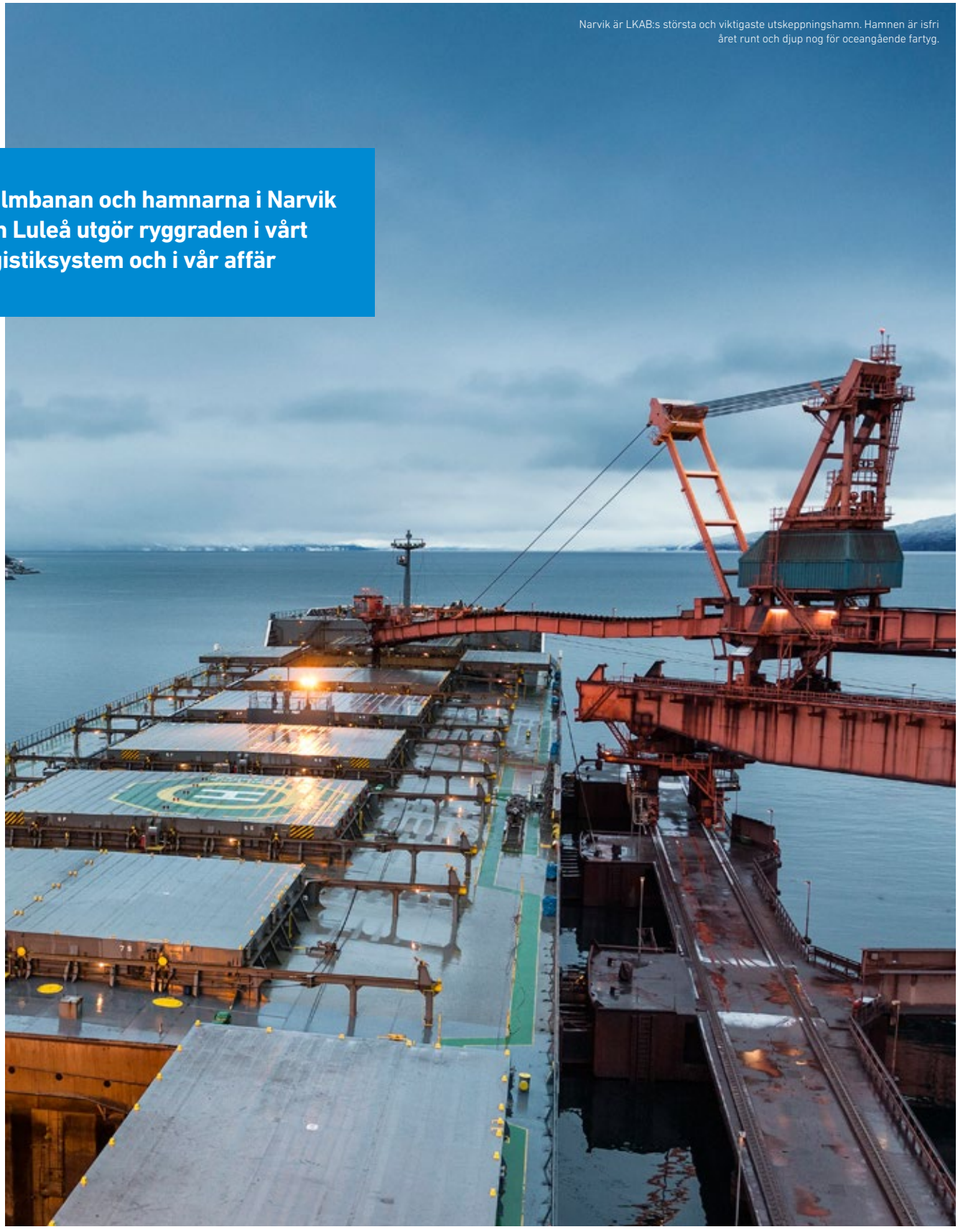

Narvik är LKAB:s största och viktigaste utskeppningshamn. Hamnen är isfri året runt och djup nog för oceangående fartyg.

Malmbanan och hamnarna i Narvik och Luleå utgör ryggraden i vårt logistiksystem och i vår affär

ANPASSNING TILL FÖRÄNDRINGAR

Marknaden för järnmalmsprodukter har en långsiktig och stabil tillväxt. Men skiftningar i den globala ekonomin och på de globala järnmalmsmarknaderna innebär att vi måste ha en beredskap för att snabbt kunna hantera såväl temporära variationer i efterfrågan som andra förändringar.

År 1983, i efterdyningarna av 1970-talets stålverkskris, avstannade allt arbete i Leveäniemi i Svappavaara. Över 30 år senare har dagbrottsgruvan åter blivit en viktig del av i LKAB:s tillväxt och flexibilitetsstrategi.

Kunder och marknadsnärvaro
För vår huvudaffär har vi idag en kundportfölj som omfattar stålproducenter i ett 15-tal länder. Europa är vår viktiga hemmamarknad där vi har långa och starka kundrelationer med strategiskt viktiga samarbetspartners. Samtidigt bearbetar vi ständigt nya kunder och marknader så att vi snabbt kan styra om delar av våra försäljningsvolymer. Exempelvis är Mellanöstern och Nordafrika en viktig marknad för vår pellets för direktreduktion (DR-pellets). LKAB håller också försäljningskanalerna öppna till marknaderna i USA och Kina, samt tittar på hur vi kan hantera svängningar i marknaden genom att öka vår försäljning till kunder utanför stålmarknaden.

Ett strategiskt mål är att ha en marknadsanpassad produktportfölj och produktion som följer kundernas behov och krav. Högförädlade pelletsprodukter som ger mervärde och skapar lönsamhet hos kunderna är vårt främsta konkurrensmedel och gör att vi är rätt positionerade med vårt kunderbjudande. Masugnspellets är vår största produkt men efterfrågan på DR-pellets växer med omkring fyra procent per år. LKAB:s produktportfölj rymmer också fines med hög järnhalt som har stor efterfrågan från våra kunder.

Annan användning av järnmalm
Inom marknaden för industriell användning av järnmalm utanför stålindustrin är LKAB marknadsledande genom dotterbolaget →

MÅLOMRÅDEN

FLEXIBEL PRODUKTION OCH LOGISTIK

Mål 2015: Möjliggöra större leveranser genom utökad kapacitet på Malmbanan och Ofotenbanen.

Resultat 2014: Utökat antal mötesplatser på Malmbanan och Ofotenbanen genom norska statens beslut om fler mötesplatser med delfinansiering från LKAB. Ökat axeltryck för LKAB:s malmvagnar är genomfört, vilket har resulterat i ökad transportkapacitet.

→ LKAB Minerals. Försäljning av järnmalm, främst magnetit, till industrimineralmarknaden är en integrerad del av LKAB:s tillväxt- och flexibilitetsstrategi. LKAB Minerals har också en stark position på marknaden för mineralerna glimmer och huntit, samt inom återvinning av eldfast tegel. Kundlöftet "Mineral Solutions for Our World" kommunicerar ambitionen att tillhandhålla lösningar som genererar högt värde för kunden i kombination med starkt hållbarhetsfokus.

Flexibla inköp

Flexibla och kostnadseffektiva inköp är strategiskt viktigt för LKAB:s långsiktiga konkurrenskraft. Vi samarbetar årligen med närmare 4 300 leverantörer och underentreprenörer, vilka utgör en viktig del av vår värdekedja. Inköpsfunktionen tecknar avtal med de leverantörer som kan intyga att de lever upp till LKAB:s baskrav för hållbarhet, uppfyller kraven på kvalitet, gott uppförande och ansvarstagande samt har goda arbetsförhållanden.

Syftet med inköpsfunktionen är att uppnå en lägre totalkostnad genom kortare ledtider vilkt minskar verksamhetsrisker, ger ökad kvalitet samt färre mellanhänder. Sammantaget möjliggör det produktion och investeringar som i förlängningen bidrar till fler och nöjdare kunder.

Anpassningsbar produktion

Sedan 2005 har LKAB investerat kraftigt i gruvor, förädlingsverk och transporter. Kapacitet i produktion och logistik finns och våra insatser är inriktade på att öka tillgången till järnmalmsråvara för fullt nyttjande av vår förädlingskapacitet.

De nya dagbrottsgruvorna i Svappavaara innebär att vi får en mer flexibel produktion. De nya gruvorna ligger nära befintliga pelletsverk och nära Malmbanan, som redan är dimensionerad för ökade tonnage. Sammantaget ger det oss en anpassningsbar produktion med en hög andel rörliga kostnader och flexibilitet i råvaruförsörjningen.

Optimerad logistik

Våra konkurrensmöjligheter på en global marknad bygger på att vi även är ett framstående logistikföretag, såväl under som ovan jord. Med relativt små möjligheter för mellanlagring i upplag och utskeppningshamnar, är ett av våra viktigaste mål att få ut så stora volymer, i så jämn takt som möjligt. LKAB:s malmtransporter sker med tåg från gruvor och förädlingsverk längs Malmbanan till utskeppningshamnarna vid kusten.

Malmbanan och utskeppningshamnarna i Narvik och Luleå utgör ryggraden i vårt logistiksystem och i vår affär. Genom de två hamnarna kan logistikflödena optimeras beroende på var kunden är lokaliserad. Två tredjedelar av de sjöburna transporterna går ut från Narvik, som kan ta emot de största fartygen och en tredjedel går ut från Luleå med närhet till våra europeiska kunder. Under året påbörjades arbetet med att bygga en ny kaj och skeppslastare i Narvik, vilket kraftigt kommer att förbättra malmhamnens flexibilitet och kapacitet.

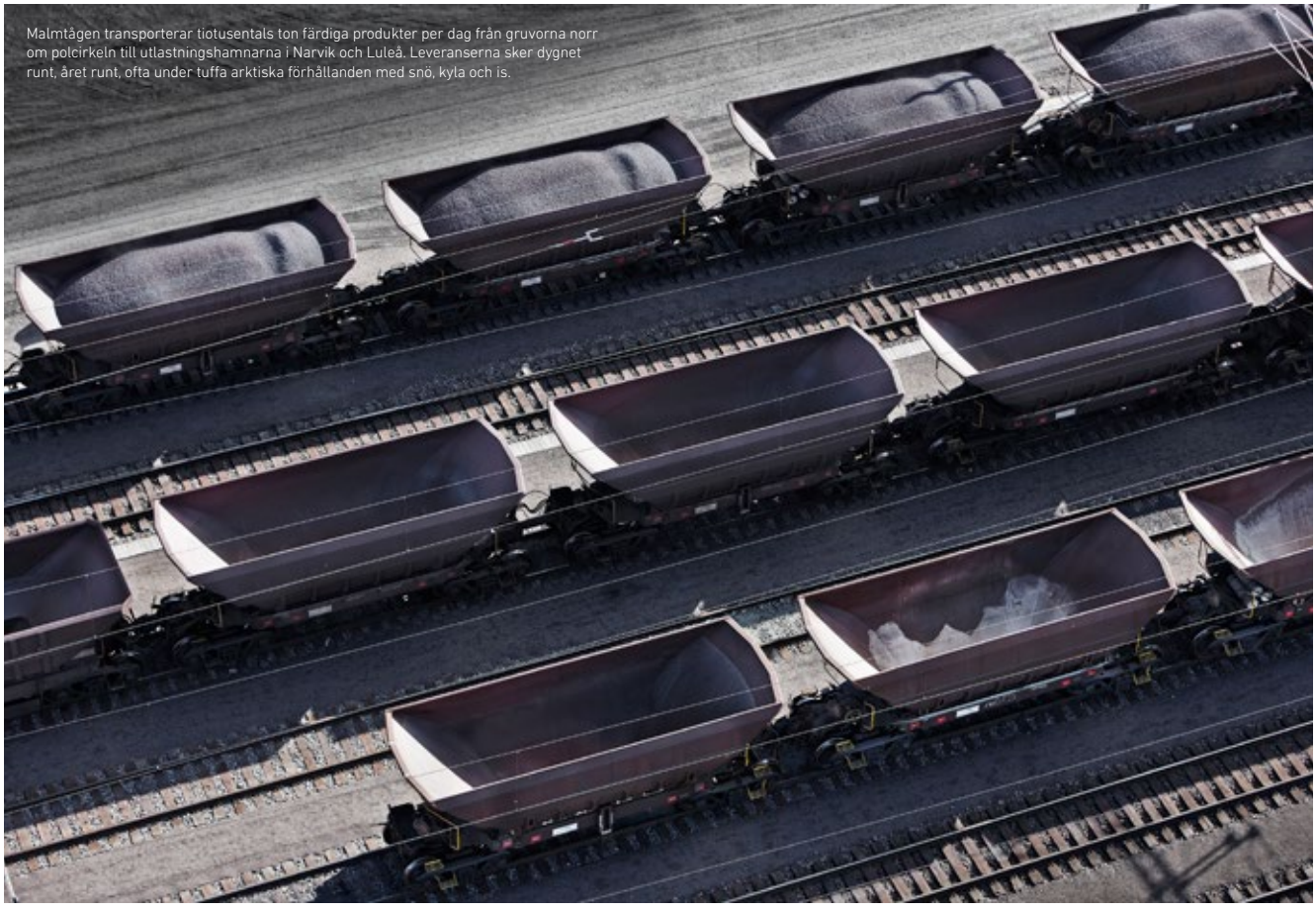

Malmtågen transporterar tiotusentals ton färdiga produkter per dag från gruvorna norr om polcirkeln till utlastningshamnarna i Narvik och Luleå. Leveranserna sker dygnet runt, året runt, ofta under tuffa arktiska förhållanden med snö, kyla och is.

En flexibel marknadsnärvaro

Att identifiera och agera på risker och möjligheter som påverkar vår konkurrenskraft och intressenternas förtroende är centralt för LKAB. Kraftiga volymvariationer är en av LKAB:s största affärsrisker. Eftersom efterfrågan på järnmalm styrs av den globala efterfrågan på stål, som i sin tur följer svängningarna i världsekonomin, är det viktigt att kunna svänga om leveransvolymerna till marknader som för tillfället har större efterfrågan.

En fortsatt relativt svag utveckling av ekonomin i Europa visar på vikten av att vid behov kunna svänga om leveransvolymerna till andra marknader som för tillfället har större efterfrågan. Exempelvis var signalerna i USA positiva under 2014 och i Mellanöstern drevs efterfrågan upp av en stark ekonomi och stora satsningar inom bygg- och infrastruktursektorn.

Produktstrategin, med fokus på att maximera pelletsproduktionen, är också betydelsefull för LKAB:s förmåga att agera på marknadsutveckling och kundbehov.

PRODUKTMIX JÄRNMALMSHANDEL

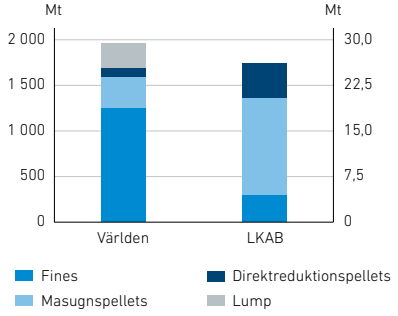

FLEXIBLA INKÖP OCH LEVERANTÖRSSAMARBETEN

LKAB:s inköp täcker ett varierat behov längs hela värdekedjan, från gruva till hamn. Våra cirka 4 300 leverantörer finns inom vitt skilda kategorier, exempelvis energi, insatsvaror, industriell entreprenad, transporter och tjänster. Leverantörerna delas in utifrån olika faktorer, exempelvis strategiska, prioriterade och godkända. Relationens längd påverkas av levererad kvalitet, leveranssäkerhet, kostnad och uppfyllnad av hållbarhetskrav.

Ökat fokus på Asien

För närvarande finns våra leverantörer främst i Sverige och Europa. Flexibilitet i leverantörsledet är strategiskt viktigt för ökad konkurrenskraft och minskad risk för beroenden. Därför flyttas delar av vår leverantörsbas successivt till Asien där inköpskontoret LKAB Trading etablerades i Shanghai, Kina, under 2011. Syftet är att utöka inköpsmarknaden, rationalisera onödiga mellanhänder och sänka koncernens inköpskostnader. Kontoret arbetar enligt en beslutad inköpsprocess och FN:s tio Global Compact-principer. Svenska regeringen har därtill ett samförståndsavtal avseende företags sociala ansvar (CSR) med Kina som rör ansvar för miljö, klimat, arbetsrätt, mänskliga rättigheter och korruption.

Minskade risker och ökad kvalitet

Syftet med inköpsfunktionen är, förutom att uppnå en lägre totalkostnad, att bidra till kortare ledtider, minskade verksamhetsrisker och ökad kvalitet. Sammantaget möjliggör det produktion och investeringar som i förlängningen bidrar till fler och nöjdare kunder. LKAB:s inköpsfunktion granskar leverantörer löpande. Under 2014 rapporterades två fall av korruption, läs mer på sidan 59.

DUBBELT UPP FÖR LKAB KIMIT

Med de nya dagbrotten i Svappavaarafältet i full drift kommer LKAB Kimit att fördubbla dagens sprängämnestillverkning från 20 000 ton till 40 000 ton per år. För att klara den kraftiga produktionsökningen krävs en rejäl om- och tillbyggnad av befintliga produktionsanläggningar. Bland annat kommer en ny silo för färdiga produkter att köpas in, vilket ger totalt fem stycken. Även en ny station för ammoniumnitratlösning ska byggas och en helt ny tillverkningslinje uppföras. LKAB Kimit kommer då att ha tre separata produktionslinjer som var och en kan producera 150 kilo sprängmedel per minut. Möjlighet finns då att samtidigt tillverka samtliga de sprängämnestyper som LKAB använder vid ortdrivning, skivrasbrytning och pallbrytning.

ÖKAD FLEXIBILITET MED OPEX

Som ett led i utvecklingen mot ökad flexibilitet i vårt sätt att agera, från produktion av färdiga produkter till leverans ut på världsmarknaden, har LKAB gått vidare i en andra fas för effektiviseringsprogrammet OpEx (Operational Excellence). Det är ett förbättringsarbete för långsiktig lönsamhet med en gemensam systematik för en störningsfri produktion som ger lägre kostnader och högre lönsamhet.

ÖKADE HÅLLBARHETSKRAV PÅ LEVERANTÖRER

VD och koncernchef Lars-Eric Aaro presenterar nya uppförandekoden för leverantörer på inköpsdagarna i november 2014.

Ny uppförandekod för leverantörer ska ge LKAB hållbarhet i hela värdekedjan

LKAB har en stark affärsintegritet. Under LKAB:s inköpsdagar i november 2014 presenterades en ny uppförandekod för leverantörer med ett antal nya baskrav. De inkluderar bland annat nolltolerans mot alla former av korruption och bedrägeri samt kräver öppenhet, integritet och ärlighet i alla delar av vår affärsverksamhet. Vi tar ett tydligt avstånd från barnarbete, tvångsarbete och arbetsförhållanden som kan ses som skadliga, kränkande eller direkt farliga. Verksamheten ska även bedrivas på ett sådant sätt att allvarliga utsläpp till mark, vatten eller luft förebyggs på ett systematiskt sätt.

De nya riktlinjerna och kraven baseras på internationellt erkända deklarationer och konventioner som FN Global Compacts tio principer, principerna i dokumentet "Children's Rights and Business Principles", OECD:s riktlinjer för multinationella företag och FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter. Att ligga längre fram i förhållande till internationella konventioner och ramverk ger både oss och leverantörerna konkurrensfördelar. Under 2015 kommer ett urval av LKAB:s leverantörer att uppmanas göra en självdeklaration baserad på uppförandekoden för leverantörer. Därefter kommer vi att följa upp en andel av de utförda självgranskningarna. LKAB har för avsikt att endast teckna avtal och göra affärer med de leverantörer som kan intyga att de uppfyller samtliga baskrav.

LOGISTIKEN VÄXLAR UPP

LKAB har satt upp ett effektiviseringsmål för 2017 där leveranskapaciteten på Malmbanan ska öka med 52 procent från dagens leveranser av 26 miljoner ton färdiga produkter per år. Detta för att kunna öka flexibiliteten och möta behovet av ett totalt flöde av rågods på över 40 miljoner ton årligen när produktion och försäljning av förädlade järnmalmsprodukter ökar.

Ökad axellast

Som ett led i uppgraderingen av transportkapaciteten sker en rad stora investeringar och projekt inom LKAB:s logistikverksamhet för att på ett effektivare sätt kunna nyttja dagens lok- och vagnpark. Exempelvis har LKAB tillsammans med Trafikverket under 2014 påbörjat ett utvärderingsprojekt där malmvagnarnas axellast ökas från dagens 30 ton till 32,5 ton. Försöket kommer pågå under ett års tid på sträckan mellan Malmberget och Luleå. Med ökad axellast kommer transportkapaciteten per malmtåg att öka med 700 ton, vilket motsvarar 4 miljoner ton per år.

Körtiden mellan Kiruna och Narvik är normalt 3,5 timmar. Hela kedjan med lastning, terminaltider, lossning, mötestider, hinder på banan och tillgänglighet av lok och vagnar är däremot komplex. Att exempelvis svenska Trafikverket och norska Jernbaneverket tilldelar rätt tåglägen, var och när malmtågen får färdas längs Malmbanan, är en viktig faktor när trafiken ökar. För det kommer bli trångt. Övrig godstrafik och persontrafik ökar också. Därför byggs nu ett antal förlängda mötesplatser för de långa malmtågen.

Tuff uppgift

Transportkapaciteten ska öka samtidigt som energiförbrukningen ska minskas. Det är en tuff uppgift och alla pågående effektiviseringsprojekt har dessutom någon eller flera gemensamma beröringspunkter. Ska till exempel dubbla omlopp klaras av, det vill säga att ett tågsätt hinner lasta, köra och lossa två gånger per dygn, krävs att flera av de andra pågående projekten också fungerar.

STÖRSTA ENSKILDA LEVERANSEN HITTILLS FÖR LKAB MINERALS

Den 12 november lämnade ett fartyg djuphamnen i Narvik lastat med 120 000 ton järnmalm förädlat till produkten MagnaDense. Efter ett stopp i Holland levererades godset vidare till ett offshoreprojekt utanför Kanadas kust, för att användas som lös ballast vid uppförandet av en ny oljeborrplattform. Leveransen av MagnaDense är den enskilt största transporten LKAB Minerals hittills har chartrat.

MILJARDSATSNING I NARVIK

LKAB investerar närmare en miljard kronor i nytt transportsystem från malmlager till skeppslastare i Narviks hamn – en fortsättning på pågående och tidigare investeringar. Förutom ökad flexibilitet och minskad sårbarhet får malmhamnen en högre totalkapacitet, vilket tryggar produktionshöjningen för LKAB:s tillväxtplaner.

Från 20 till 30 miljoner ton

Investeringsprojektet som påbörjades 2014 består av flera delar. En ny kaj och skepplastare höjer kapaciteten och flexibiliteten genom möjligheten att lasta två båtar samtidigt. Risken för produktionsavbrott och störningar minskar också kraftigt. Även en helt ny siktstation för pellets, provtagningsanläggning, nya kontorsbyggnader och en ny driftcentral kommer att uppföras. När allt står klart 2016 kommer utskeppningskapaciteten från Narvik att öka från dagens drygt 20 miljoner ton till närmare 30 miljoner ton.

Skeppningen av malm i Narvik startade 1903 när järnvägen från Kiruna till Narvik var färdig. Hamnen är isfri året runt och investeringen befäster Narviks position som LKAB:s viktigaste länk ut till den globala järnmalmsmarknaden.

LKAB BYTER SPÅR

LKAB har investerat flera miljarder kronor i logistikverksamheten för att bland annat öka tågkapaciteten för malmtransporter till 40 miljoner ton per år.

Nu tar LKAB nästa steg. Det nuvarande avtalet med Green Cargo för sträckan mellan Kiruna och Narvik, är uppsagt och från och med mitten av 2015 kommer all malmtrafik till utlastningshamnen i Narvik att köras i egen regi.

Att utbilda och anställa egna lokförare är ett sätt för LKAB att säkra behovet av nyckelkompetens för kommande produktionsökningar. Dagens 10 malmtåg per dygn kommer att utökas till 13 och lokförarna kommer att utgöra en viktig del av LKAB:s organisation. Beroende på hur stor volymökningen blir längs Malmbanan kommer LKAB att ha uppemot 100 lokförare i egen regi.

Samarbetet med Green Cargo fortsätter. De kommer även fortsättningsvis att köra malmtransporterna på sträckan mellan Malmberget och Luleå hamn, samt transportera insatsmedel på entreprenad.

LKAB BYGGER NYTT I LULEÅ HAMN

Under våren påbörjades bygget av en ny anläggning för malning av bentonit i Luleå malmhamn. Investeringen är på 440 miljoner kronor.

Anläggningen tas i drift under 2015 och ersätter den befintliga bentonitanläggningen från 1967. Den nya anläggningen får högre kapacitet och flexibilitet för produktion och lagring som motsvarar behovet för ökad pelletsvolym när LKAB växer och öppnar nya gruvor.

Bindemedel vid pelletstillverkning

LKAB använder bentonit som bindemedel när pelletskulorna rullas innan bränning i kulsinterverken. Bentoniten importeras via Luleå, mals och torkas till pulverform innan den fraktas på järnväg till produktionsanläggningarna i Malmberget, Svappavaara och Kiruna.

LKAB:s primära mål är att utveckla stabila, säkra och förutsägbara processer i den egna värdekedjan

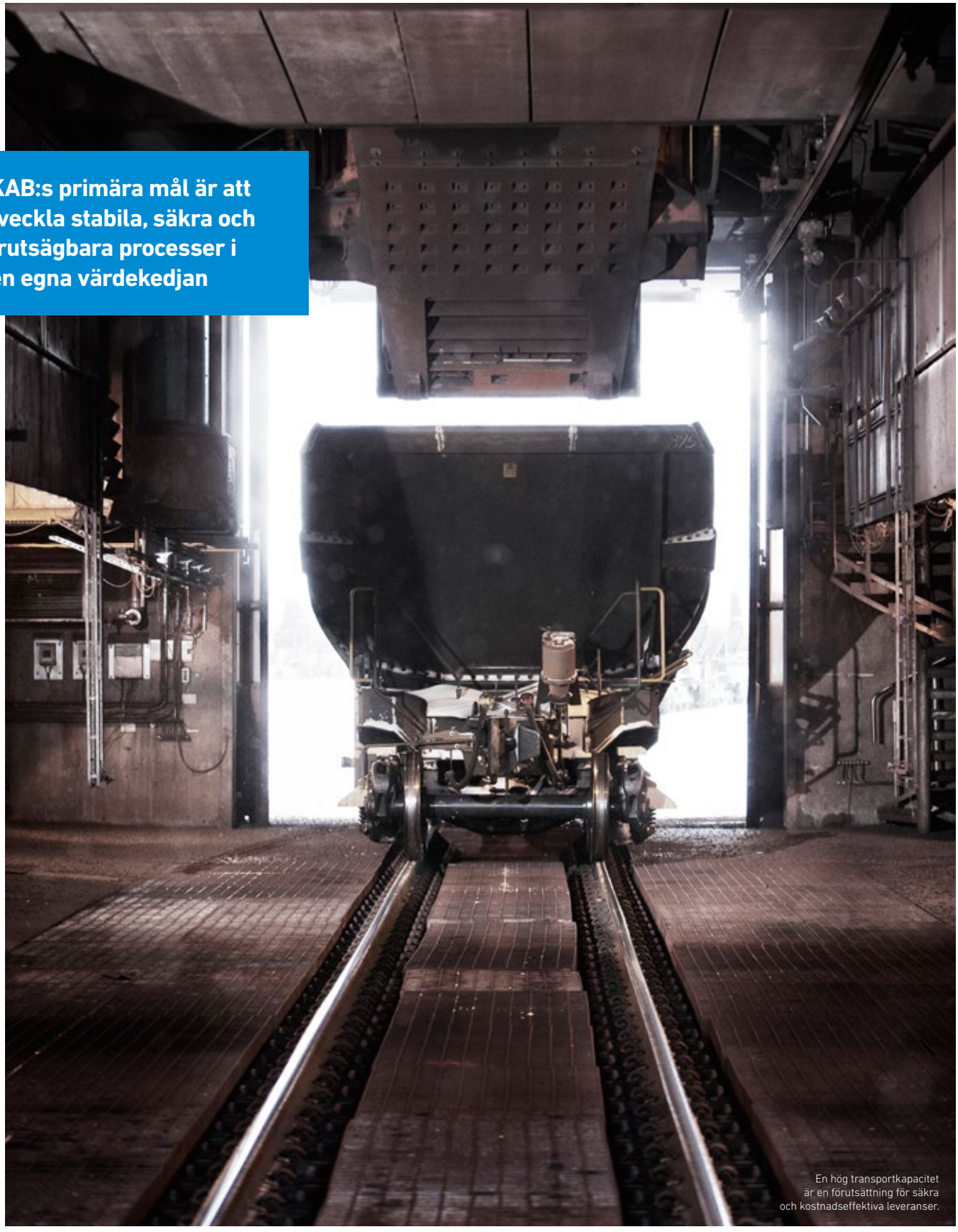

En hög transportkapacitet är en förutsättning för säkra och kostnadseffektiva leveranser.

EN HÅLLBAR VÄRDEKEDJA

Ambitionen om en hållbar utveckling går igen i allt vi gör. Från långsiktighet, trygga arbetsplatser, medvetet säkerhetsarbete samt effektiv energi- och resursanvändning till högt förädlade produkter som minskar miljöbelastningen och effektiviserar kundernas processer.

Vår strategi för säker och resurseffektiv produktion innebär förbättrad konkurrenskraft genom ökade volymer och sänkta kostnader med bibehållen produktkvalitet och leveranssäkerhet.

Ökad råvarutillgång

Det senaste decenniet har mångmiljardinvesteringar gjorts i gruvor, förädlingsverk och logistik. Produktionsstruktur och i viss mån bemanning är redan anpassad för ökade volymer i linje med LKAB:s tillväxtstrategi. Samtidigt är tillgången på mer järnmalmsråvara från dagbrottsgruvorna i Mertainen och Leveäniemi försenade på grund av utdragna miljötillståndsärenden.

Idag begränsar tillgången på järnmalm oss från att nå ökade produktionsvolymer. Malmbergsgruvans karaktär, med bland annat ett flertal utspridda malmkroppar, innebär svårigheter att växla upp kapaciteten. I Kirunagruvan har effektiviseringar ökat malmutbytet något och norra omloppet, med Svappavaara inräknat, gjorde under 2014 sitt bästa produktionsresultat någonsin med leverans av 30 miljoner ton råmalm.

Med de tre dagbrottsgruvorna Gruvberget, Mertainen och Leveäniemi i full drift kan förädlingsverken i Kiruna, Svappavaara och Malmberget nyttjas fullt ut. Ökad råvarutillgång är därför den enskilt viktigaste faktorn för ökade volymer och resurseffektiv produktion.

Förseningar i råvaruförsörjningen, kraftigt vikande järnmalmspriser samt höga fasta kostnader där samhällsomvandlingen är en tung post, ställer LKAB inför stora utmaningar.

Kostnadseffektivitet

Vårt fokus på effektiviseringar och kostnadsbesparingar har gett ett märkbart resultat. Bland annat har mer arbete utförts i egen regi, såsom ortdrivning och rasborrning i våra gruvor. Under 2014 minskade de rörliga kostnaderna i järnmalmsverksamheten med 400 miljoner kronor. Trots det ökade de sammanlagda produktionskostnaderna med 0,6 procent för koncernen som helhet.

LKAB är i en övergångsperiod mellan två huvudnivåer, vilket starkt påverkar möjligheten att i nuläget effektivisera och sänka kostnaderna. Under 2014 har förflyttningen av produktion och infrastruktur från de gamla till de nya huvudnivåerna i Kiruna och Malmberget fortskridit.

Ytterligare investeringar mot ökad produktion

Under året har ytterligare produktionshöjande investeringar gjorts för optimering av processerna i befintliga anriknings- och pelletsverk. Ansökan om miljötillstånd har gjorts för en ökning av pelletsproduktionen i Kiruna med 1,4 miljoner ton till 16,2 miljoner ton. I Svappavaara har anrikningsverket uppgraderats för att ta emot malm från Mertainen och planer finns på försök med biobränsle som energikälla i pelletsverket.

I Malmberget har pelletsverket MK3 konverterats för naturgas som bränsle, en investering på 50 miljoner kronor. I Narvik påbörjades uppförandet av en ny kaj med transportsystem och skeppslastare. Investeringen på närmare en miljard kronor minskar risken för leveransstörningar samt ökar utlastningskapaciteten från knappt 20 till drygt 30 miljoner ton per år. →

MÅLOMRÅDEN

MINSKAD PRODUKTIONSKOSTNAD

Mål 2015: Minskad produktionskostnad per ton produkter med 20 procent, basår 2012.[1]

Resultat 2014: De sammanlagda produktionskostnaderna ökade med 0,6 procent. Full effekt av LKAB:s tillväxtprogram har förskjutits.

MILJÖ OCH KLIMAT

Mål 2015: Svaveldioxidutsläpp, nedfallande stoft, energiförbrukning, koldioxidutsläppen per ton färdiga produkter ska minska.[2]

Resultat 2014: Redovisas i sin helhet på sidan 5, Hållbarhetsmål.

[1] Utgör ett koncernövergripande ekonomiskt mål.
[2] Utgör mål även i "Attraktiva LKAB" och "Ansvarsfull verksamhet" i hållbarhetsstrategin. Följs upp och redovisas kvartalsvis.

LKAB PRODUKTIONSSTRUKTUR

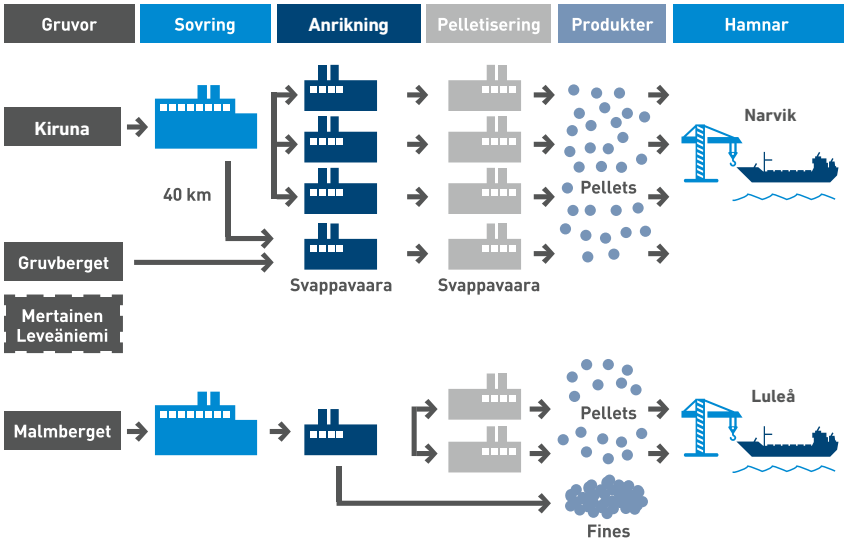

LKAB har en produktionsstruktur som är inriktad mot hög förädlingsgrad och hög flexibilitet. Mer malm från dagbrotten Gruvberget, Mertainen och Leveäniemi innebär möjlighet till maximalt kapacitetsutnyttjande i befintliga förädlingverk. Ökad transportkapacitet på Malmbanan samt ny kaj och utlastare i Narvik ger förutom ökad kapacitet en högre produktionsflexibilitet och minskad risk för leveransstörningar.

→ Fokus på mjuka värden och stabila processer

Säker och resurseffektiv produktion bygger på tre starkt sammankopplade förbättringsområden. Det handlar om optimering av maskiner och anläggningar, att upprätta tydliga strukturer och processer som systematiskt styr mot affärsmålen, samt öka medarbetarnas delaktighet och ansvar för effektiva och säkra arbetssätt. En stor del av våra kvalitets- och effektiviseringsvinster är ett resultat av engagerade och motiverade medarbetare.

Grunden för förbättringsarbetet styrs av våra värderingar, "Engagerad – Nytänkande – Ansvar". LKAB:s produktionschefer har en nyckelroll att som föredömen leda det operativa arbetet. Det innebär att tydligt kommunicera uppdrag och mål, säkerställa rätt kompetens på rätt plats, arbeta strukturerat och standardiserat samt följa upp att verksamheten bedrivs enligt plan.

Kvalitetsvärdet mäter vår lönsamhet

Som ett led i LKAB:s kvalitetsarbete mäter vi ett kvalitetsvärde, K-värde, för samtliga produktleveranser sedan år 2000. K-värdet är ett internt målvärde som utifrån ett antal parametrar mäter ytterst små avvikelser och anger hur nära vi lyckas uppnå exakt produktspecifikation. De flesta avvikelserna handlar om någon tiondels promille och har ingen praktisk betydelse i kundernas processer. Avvikelsehanteringen är dock avgörande för vår interna kontroll av exaktheten och stabiliteten i vår egen värdekedja.

Insatser mot finesgenerering

En avvikelse som mäts inom K-värdet och som påverkar vår egen lönsamhet är pelletskulans hållfasthet och tålighet mot mekanisk påverkan, så kallad finesgenerering.

Finesgenerering är när små mängder material från pelletskulan skavs av under transport. Innan lastning i utskeppningshamnarna siktas det lösa materialet bort. Det som blir kvar kallas pelletsfines. Trots att det är en högvärdig och eftertraktad produkt har den tappat ekonomiskt i värde och prissätts som fines istället för pellets. Hög finesgenerering är därför en dålig affär för LKAB och insatser inom forskning och utveckling görs för att förbättra pelletskulans mekaniska hållfasthet.

Större malmutbyte

För att underjordsbrytning ska vara lönsam måste järnhalten i malmen vara så hög som möjligt genom hela processen. Ett viktigt fokus för LKAB är att utveckla teknik och metoder som innebär att mer malm frigörs samtidigt som inblandningen av oönskat mineral, gråberg, minskar. LKAB forskar om olika borr- och sprängtekniker som ska öka malmutbytet och minska gråbergsinblandningen. Varje procentenhet extra malm, som kan utvinnas med bibehållen eller ökad järnhalt genererar utökade intäkter om hundratals miljoner kronor årligen.

Säkerheten i gruvan

Säkerheten går alltid först. Brytning under jord kräver att säkerheten är garanterad. För att kunna mäta hur gruvbrytningen påverkar berget har vi installerat ett övervakningssystem bestående av 133 geofoner i Kiruna och 140 i Malmberget. Mätning, analys och besiktning ligger till grund för prognoser om bergets stabilitet samt rekommendationer om bergförstärkning. Bergförstärkningen spelar en avgörande roll för säkerheten i gruvan och vår möjlighet att bryta malmen.

Väsentligt för effektiv och säker gruvbrytning är även att alla i gruvan i realtid kan identifieras och positioneras. Alla inom LKAB:s gruvområden måste bära en bricka för radiofrekvensidentifiering, en så kallad RFID-tagg. Finns minsta tveksamhet får sprängning inte ske. Systemet omfattar även alla entreprenörer.

Logistiken är avgörande

LKAB är ett framstående logistikföretag både ovan och under jord. Vi står för cirka 35 procent av frakten på svensk järnväg och är därmed ett av Sveriges största fraktbolag. Runt två tredjedelar av leveranserna fraktas på Malmbanan till hamnen i Narvik och en tredjedel till hamnen i Luleå. Under 2000-talet har vi investerat över 4,5 miljarder kronor i lagerkapacitet i Narviks hamn, spårförbättringar, nya terminaler samt nya malmvagnar och lok.

Under 2011 beslutade LKAB om ytterligare en miljardinvestering i nya IORE-lok och vagnar, för att år 2015 nå en transportkapacitet på Malmbanan på 40 miljoner ton per år. De nya malmvagnarna tillverkas av det lokala företaget Kiruna Wagon. Med en ny konstruktion har lastkapaciteten ökat med 25 procent per vagn.

Magnetitpellets bästa valet för både miljö och kunder

En forskarrapport från industriforskningsinstitutet Swerea MEFOS bekräftar att LKAB:s magnetitpellets släpper ut mindre koldioxid och använder mindre energi än andra järnmalmsprodukter genom hela värdekedjan från gruva till färdigt stål. Energiförbrukningen minskar totalt med 1,7 GJ per ton varmvalsat stål (HRC) vid användning av magnetitpellets som insatsråvara i masugnen jämfört med användning av sintrad hematitfines. En minskning av energiförbrukningen på mellan 5 till 8 procent. Koldioxidutsläppen i masugnsprocessen reduceras med ungefär 320 kg per ton stål, motsvarande 15 procent jämfört med sinter.

Även mellan hematit- respektive magnetitpellets är skillnaden betydande. Magnetitpellets minskar energiförbrukningen i masugnsprocessen och minskar koldioxidutsläppen från gruva till färdigt stål jämfört med hematitpellets.

LKAB:s pelletsverk MK3 i Malmberget.

NY BORR- OCH SPRÄNGTEKNIK FÖRBÄTTRAR MALMUTBYTET

Ett ökat malmutbyte med bibehållen järnhalt betyder mycket för LKAB:s lönsamhet. Varje procentenhet extra malm som kan utvinnas i produktionen handlar om mångmiljonbelopp. Idag är det genomsnittliga utbytet vid skivrasbrytning under jord ungefär 85 till 90 procent, så utvecklingspotentialen är stor.

LKAB utför omfattande fältförsök och analyser av malmens fragmentering och rasflöde vid skivrasbrytning. Bland annat bedrivs forskning om avancerad borrteknik från LKAB Wassara som inbegriper svängda borrhål och nya sprängtekniker för att optimera malmutbytet i skivraset.

LKAB har världens största järnmalmsgruvor under jord och har under lång tid legat främst i utvecklingen av ny gruvteknik. Externt samarbete sker genom SweBrec vid Luleå tekniska universitet och via EU-projektet I2Mine, där vi arbetar med andra europeiska forskningsinstitut, gruvbolag samt internationella leverantörer inom gruvindustrin.

Malmupplag i Kiruna

STÖRNINGAR I PRODUKTIONSKEDJAN

Den produktionsökning som trots allt förväntades under året genom ökat malmutbyte i det norra omloppet, förhindrades av en rad naturliga men olyckliga omständigheter. Totalt drabbades LKAB av produktionsförluster motsvarande 500 000 ton färdiga järnmalmsprodukter under 2014.

Sommarens ovanligt kraftiga åskväder störde periodvis ut samtliga gruvor och anrikningsverk och tvingade delar av vår produktionskedja att växla ner eller ställas helt för att undvika haverier. Uppfodringssystemen i Malmberget och Kiruna drabbades också av störningar, vilket för Kirunas del får betraktas som en naturlig del i drifttagningen av ny huvudnivå. Ökad fukt i delar av råmalmen gav problem i anriknings- och förädlingsprocessen.

MEDARBETARNA NYCKELN TILL PROCESSOPTIMERING

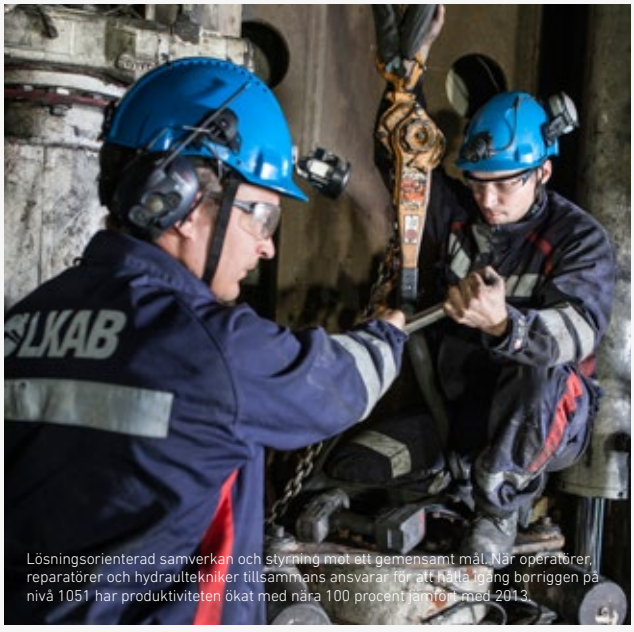

Lösningsorienterad samverkan och styrning mot ett gemensamt mål. När operatörer, reparatörer och hydraultekniker tillsammans ansvarar för att hålla igång borriggen på nivå 1051 har produktiviteten ökat med nära 100 procent jämfört med 2013.

LKAB:s lönsamhet och konkurrenskraft ligger i händerna på våra anställda

LKAB:s Lean-program för processoptimering handlar om att effektivisera utnyttjandet av hela produktions- och logistikkedjans resurser. Det bygger på tre viktiga förbättrings- och utvecklingsområden, där medarbetarna har en avgörande betydelse för att vi framgångsrikt ska uppnå våra mål.

Kostnadssänkningar och effektiviseringar innebär att vi måste nyttja våra maskiner och anläggningar bättre samt skapa nya rutiner för styrning och kontroll. För att uppnå säkra, stabila och förutsägbara processer, måste även en tredje viktig resurs tas tillvara på bästa sätt. Lyckad processoptimering innebär att varje medarbetare i LKAB måste känna delaktighet och ansvar för hela värdekedjan och prestera på toppen av sin förmåga. Det har vi formulerat i vår värdegrund; "Engagerad – Nytänkande – Ansvar". LKAB:s lönsamhet och konkurrenskraft ligger till stor del i huvudet och händerna på våra medarbetare.

Fokus på minskade kostnader

Inför 2015 har vi som målsättning att kraftigt reducera våra rörliga kostnader. Det ska vi uppnå genom förbättrad intern effektivitet, minskade energikostnader samt längre tidshorisonter för planerade uppgraderings- och utvecklingsprojekt. Processoptimering är ett av våra viktigaste verktyg för att uppnå en jämn och störningsfri produktion.

Små insatser ger stor betydelse

Personalens engagemang är avgörande; av över 400 förslag på förbättringsåtgärder har närmare hundra genomförts skarpt i organisationen. Genom samarbete och förändrade arbetssätt kan effektivitet och kvalitet öka samt störningar, slöseri och förluster minska. Även små insatser har visat sig få stor betydelse. Ett enda leverantörsbyte av slipskivor innebar en årlig besparing på 700 000 kronor. Minskad vattenförbrukning i pelletsproduktionen i Malmberget sparar in 400 000 kronor per år.

Nya krav innebär nytt ledarskap

Ett ökat engagemang och ansvar från medarbetarna kräver också bättre och nytänkande ledare. LKAB:s chefsutbildning är obligatorisk för alla nya chefer och årligen utbildas närmare 30 nya chefer på produktions-, sektions- och avdelningschefsnivå. Vi jobbar med att värderingarna blir än mer tydliga i vårt ledarskap och förbättrar kulturen för konstruktiv återkoppling mellan medarbetare och ledare. Vi vill ha chefer som är bra förebilder, som vågar hantera svåra situationer och som är duktiga på att leda. Det uppnår vi genom att våra ledare är närvarande ute i verksamheten, skapar delaktighet och lyfter fram goda exempel, lägger grunden för en lärande organisation, följer upp arbetet samt är goda kommunikatörer.

ETT HÅLLBART ENERGI- OCH MILJÖFOKUS

Tömmning av Leveaniemi

Vår ambition är att vara ett branschföredöme ur ett hållbarhetsperspektiv. Minskad påverkan och resursutnyttjande sänker våra kostnader och stärker vår konkurrenskraft. Vår egen miljöpolicy sträcker sig ofta längre än gällande lagstiftning.

LKAB:s påverkan regleras och begränsas av gällande lagstiftning och miljötillstånd. LKAB:s tillsynsmyndighet är Länsstyrelsen i Norrbottens län och i vissa fall kommunen på respektive ort. Samtliga tillståndspliktiga verksamheter lämnar årliga miljörapporter som finns att läsa på lkab.com.

Energieffektivisering

LKAB är en av Sveriges största enskilda energiförbrukare och står för 1,5 procent av landets totala elförbrukning. Då energi utgör cirka 10 procent av våra totala kostnader är energifrågan av stor strategisk betydelse. LKAB har därför utarbetat en långsiktig strategi för hantering av både energianskaffning och energieffektivisering.

Vi har som mål att genom effektiviseringar minska energiförbrukningen med 100 GWh per år och deltar i statliga Energimyndighetens program för energieffektivisering (PFE). Vi arbetar också aktivt med att försöka hitta alternativa energikällor som är både miljömässigt och ekonomiskt hållbara. Målet är att fasa ut kol och olja som bränsle på lång sikt samt öka bränsleflexibiliteten i produktionen.

Årets energieffektiviseringar har bland annat omfattat rullkretsarna i pelletsverket KK4, samt intrimning av magnetseparatorerna i anrikningsverket KA4. Dessa effektiviseringar enligt OpEx-programmet beräknas leda till energibesparingar på 73 TJ per år.

Förnybar el

Exempelvis deltar vi tillsammans med andra aktörer inom råvaruindustrin i projektet BasEl som investerar i nya energianläggningar. Vi är också delägare i vindkraftbolaget VindIn AB som ett sätt att långsiktigt säkra tillgången på förnybar el. LKAB har därmed via VindIn investerat i fem vindkraftverk med en kapacitet på 10 MW. Hittills har LKAB investerat i vindkraft som förväntas generera 40 GWh per år, motsvarande hälften av energibehovet för malmtransporterna.

Utsläpp till luft

LKAB:s utsläpp till luft kommer i huvudsak från malmförädlingsverken och består främst av koldioxid, kväveoxider, stoft samt sura gaser som svaveldioxid, vätefluorid och väteklorid. I sovrings-, anriknings- och pelletsverken är stoftkällorna inkapslade och kopplade till utsugningssystem där den ingående luften renas före utsläpp till atmosfären. LKAB investerar sedan 2012 totalt 1,5 miljarder kronor på rökgasrening och stoftavskiljning i Malmbergets och Svappavaaras pelletsverk för att klara hårdare EU-regler. Det kräver stora resurser och det tar tid att installera och trimma in den här typen av teknik i storskalig tillverkning av järnmalmspellets. Rökgasreningen har genomförts fullt ut i Malmberget medan etapp två pågår i Svappaavara. LKAB:s största och nyaste produktionsanläggning, KK4 i Kiruna, är därtill enligt vår egen bedömning världens renaste pelletsverk, bland annat det enda med kväveoxidrening.

Minskad damning

Det saknas vedertagna normer, riktvärden eller motsvarande bestämmelser när det gäller damning i form av nedfallande stoft i Sverige. LKAB:s verksamheter i Svappavaara och Mertainen är dock numera belagda med sådana villkor.

Vi kontrollerar regelbundet damningen på verksamhetsorterna genom mätningar av nedfallande stoft vid ett antal mätpunkter. Andelen klagomål avseende damning har minskat från föregående år.

Koldioxidutsläpp

Huvuddelen av LKAB:s koldioxidutsläpp kommer från pelletsproduktionen och från transporter. Minskade utsläpp från egna processer är prioriterat och målet är att minska utsläppen med 20 procent till år 2020.

→

→ Redan idag har LKAB energieffektiv pelletsproduktion med kraftigt reducerade koldioxidutsläpp i jämförelse med konkurrenterna. Ytterligare utsläppsminskningar från förädlingsverken kräver alternativa bränslen istället för kol och olja.

Under 2014 har vi investerat 50 miljoner kronor på ett fullskaleförsök att använda naturgas i pelletsverket MK3 i Malmberget. Planer finns också på ett försök att använda biobränsle i Svappavaara pelletsverk. I syfte att minska utsläppen av växthusgaser finns sedan 2005 ett handelssystem med utsläppsrätter för koldioxid inom EU. LKAB har ansökt om en fri tilldelning av utsläppsrätter för sitt behov, men erhöll inte en full tilldelning. För att minska de globala utsläppen av koldioxid är vår inställning att ett handelssystem ska vara världsomspännande för att vara konkurrensneutralt och premiera de företag som väljer att arbeta aktivt med energi- och koldioxidreducerande teknik.

Redan idag har LKAB världens mest energieffektiva pelletsproduktion. Målet framåt är att minska koldioxidutsläppen med 20 procent till år 2020

Utsläpp till vatten

Malmförädling kräver stora mängder vatten. LKAB återanvänder cirka 75 procent av det vatten som används i gruv- och förädlingsprocessen. Överskottsvattnet återförs till älvar och sjöar. Flera av de vattendrag som tar emot vatten är biflöden till, eller ingår i, Natura 2000-områden. LKAB genomför noggranna biologiska och vattenkemiska utvärderingar av vattenkvaliteten som en del av egenkontrollen. Övrigt vatten från LKAB:s produktion leds till de kommunala avloppsnäten för efterbehandling.

Vibrationer och buller

Järnmalmsverksamheten ger upphov till vibrationer och buller. Sprängningar i gruvorna nattetid ger vibrationer som kan uppfattas av närboende. Vid underjordsbrytning sker förändringar och rörelser i bergmassan nära brytningsområdena som kan kännas av i närliggande delar av samhällena. LKAB förstår att dessa för gruvverksamheten naturliga händelser kan upplevas som obehagliga. Information ges därför löpande på lkab.com om såväl uppkomna som förväntade händelser. Vi uppmuntrar också till dialog och synpunkter från närboende. Enligt en SIFO-undersökning utförd under året har andelen respondenter som upplever olägenheter i form av vibrationer minskat från 18 till 10 procent i Kiruna och minskat från 32 till 22 procent i Gällivare. Vid tömning av vår silo i hamnen i Narvik uppstår markvibrationer som har uppfattats som störande av närboende. Total har 46 ärenden framförts till LKAB vad gäller vibrationer i Narvik under året.

Bullermätningar genomförs årligen på alla verksamhetsorter. Åtgärder för att minska buller har utförts i Kiruna och Svappavaara under 2013 och 2014. Däremot har bullervillkoren för Kiruna inte uppnåtts.

Avfall och deponier

Största delen avfall från vår verksamhet utgörs av gråberg, den ekonomiska termen för alla bergarter som inte är malm. Gråberg som avskilts i sovringsprocessen deponeras på upplag. Förutom gråberg hanterar LKAB mindre volymer av avfallskalk/reningsavfall, skrot, verksamhetsavfall och farligt avfall. Avfallskalk är en restprodukt från rökgasrening och hanteringen är i hög grad reglerad. De risker som identifierats med avfallshantering är, förutom specifika och reglerade risker avseende farligt avfall, kopplade till rasrisk vid deponering.

Efterbehandling

LKAB övervakar noga deformationszoner och rörelser i berg, gruva och landskap samt ansvarar för dammsäkerhet, efterbehandling och att påverkan på viktiga naturvärden blir så liten som möjligt. När verksamheter på våra industriområden avslutas sker successivt åtgärder för efterbehandling. Det handlar om att skapa nya naturmiljöer liknande det omgivande landskapet genom etablering av vegetation, stabilisering och sanering där det är nödvändigt. Samtliga LKAB:s för närvarande fem aktiva gruvor har efterbehandlingsplaner och medel är avsatta för efterbehandling.

ENERGIFÖRBRUKNING LKAB KONCERNEN (GWH)

	KIRUNA	SVAPPAVAARA	MALMBERGET	LULEÅ	NARVIK	MALMTÅG	ÖVRIGA ORTER[1]	TOTALT
Kol	942	261	0	0	0	0	0	1 203
Dieselolja	22	4	32	0	0	0	8	66
Bränsleolja	198	45	417	12	6	0	7	685
Elektricitet	1 199	222	787	16	41	58	16	2 339
Övriga energislag	8	0	2	4	0	0	7	21
TOTALT	2369	532	1 238	32	47	58	38	4 314

[1] Övriga orter där LKAB bedriver verksamhet. Huvudsakligen är det dotterbolaget LKAB Minerals, som står för denna del.

ENERGIFÖRBRUKNING

GWh

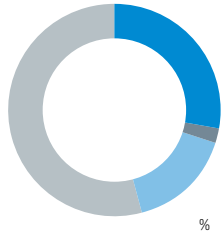

%

- Kol 28
- Dieselolja 2
- Bränsleolja 16
- Elektricitet 54
- Övriga energislag 0

ENERGIFÖRBRUKNING OCH KOLDIOXIDUTSLÄPP PER TON

	2014	2013	2012	2011
Koldioxid, kg/ton produkter	27,0[1] 27,7[3]	27,0[1]	26,9[1]	27,2[1]
Energiförbrukning, kWh/ton produkter	163[2] 165[4]	167[2]	165[2]	160[2]

[1] Avser Kiruna, Svappavaara och Malmberget exlusive utsläpp från elektricitet.
[2] Avser anläggningarna i Kiruna, Svappavaara, Malmberget, Luleå och Narvik exlusive försäljning av spillvärme till extern användare.
[3] Avser anläggningarna i Kiruna, Svappavaara, Malmberget, Luleå, Narvik och elektricitet till malmtåg exlusive försäljning av spillvärme till extern användare.
[4] Beräkning utökat med elektricitet till malmtåg. Avser även anläggningar i Luleå och Narvik.

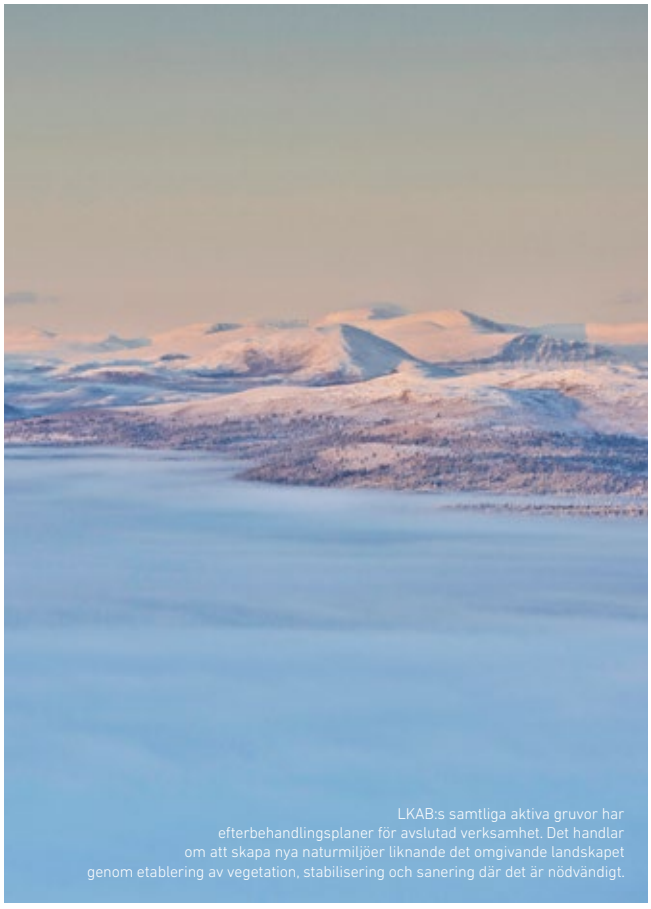

LKAB:s samtliga aktiva gruvor har efterbehandlingsplaner för avslutad verksamhet. Det handlar om att skapa nya naturmiljöer liknande det omgivande landskapet genom etablering av vegetation, stabilisering och sanering där det är nödvändigt.

RESURSFÖRBRUKNING, PRODUKTION OCH UTSLÄPP[3]

	2014	2013	2012	2011	2010
Brutna mängder					
Råmalm (magnetit och hematit) (Mt)	44,4	44,4	41,9	42,7	42,6
Huntit[1] (kton)	25,7	[1]	[1]	[1]	[1]
Dolomit[2] (kton)	101	[2]	[2]	[2]	[2]
Försålda mineraler (Mt)	1,09	0,75	0,76	1,49	1,88
Insatsvaror					
Sprängmedel (kton)	20,1	20,0	19,1	19,4	19,2
Tillsatsmedel[4] (kton)	859	878	876	852	866
Tillverkad betong[5] (kton)	391	[5]	[5]	[5]	[5]
Utsläpp till luft					
Stoft (ton)	743	1826	1965	1839	1545
Svaveldioxid (ton)	1 143	2 066	1 831	2 026	2 282
Fluorväte (ton)	56	138	202	177	221
Klorväte (ton)	404	479	592	590	682
Kväveoxid (ton)	4 074	3 797	3 911	4 138	4 187
Restprodukter					
Sidoberg (Mt)	22,9	25,9	20,6	21,0	14,9
Anrikningssand[6] (Mt)	4,8	6,2	5,6	6,4[6]	4,8[6]
Avfallskalk (Mt)	0,051	0,045	0,041	0,042	0,036
Utsläpp till vatten[9]					
Kväve (ton)	444[8]	466	443	478	290
Totalfosfor (kg)	602[8]	364	544	767	640
Utsläpp till vatten av spårmetaller[9]					
Krom (kg)	6,1[8]	[7]	[7]	[7]	[7]
Kadmium (kg)	0,5[8]	[7]	[7]	[7]	[7]
Koppar (kg)	22,7[8]	[7]	[7]	[7]	[7]
Nickel (kg)	119,2[8]	[7]	[7]	[7]	[7]
Bly (kg)	0,2[8]	[7]	[7]	[7]	[7]
Zink (kg)	81,5[8]	[7]	[7]	[7]	[7]
Arsenik (kg)	9,4[8]	[7]	[7]	[7]	[7]
TOTALT Spårmetaller[7] (kg)	240[8]	235	201	262	154

[1] Redovisas från och med 2014, preliminär uppgift som fastställs i april 2015. Huntit bryts i Turkiet.
[2] Dolomit bryts i Masugnsbyn, redovisas från 2014.
[3] Inga signifikanta spill har rapporterats under året. Signifikanta spill omfattar spill som rapporteras till tillsynsmyndigheten och innebär risk för skada på människa och miljö.
[4] Eg. tillsatsmedel, bindemedel och coating. LKAB Minerals ingår i beräkningarna från och med 2012.
[5] Betong redovisas från och med 2014.
[6] Uppgiften har beräknats med annan metod, ej jämförbar med tidigare år. Förbättrade mätmetoder under 2014 förklarar minskningen av Anrikningsand.
[7] Spårmetaller redovisas separat från och med 2014.
[8] Mängden bräddat vatten som använts för att beräkna utsläpp till vatten i Svappavara är uppskattad på grund av databortfall.
[9] Data för Malmberget korrigerat retroaktivt från och med 2010 då mätfel av mängd bräddat vatten upptäckts.

KOLDIOXIDUTSLÄPP LKAB KONCERNEN (KTON)

	KIRUNA	SVAPPAVAARA	MALMBERGET	LULEÅ	NARVIK	MALMTÅG	ÖVRIGA ORTER[1]	TOTALT
Kol	313	89	0	0	0	0	0	402
Dieselolja	6	1	8	0	0	0	2	17
Bränsleolja	55	12	115	3	2	0	1	188
Elektricitet	7	1	5	0	0	0	0	13
Övriga energislag	1	0	0	0	0	0	2	3
Tillsatsmedel	79	9	17	0	0	0	0	105
Kol i pellets	-8	-2	-3	0	0	0	0	-13
TOTALT	453	110	142	3	2	0	5	715

[1] Övriga orter där LKAB bedriver verksamhet. Huvudsakligen är det dotterbolaget LKAB Minerals, som står för denna del.

KOLDIOXIDUTSLÄPP

Kton

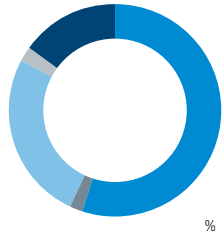

	%
Kol	55
Dieselolja	2
Bränsleolja	26
Elektricitet	2
Övriga energislag	0
Tillsatsmedel	15

Totala utsläpp inkluderar negativt utsläpp av kol som binds i pellets, (-2%)

Provborrning i Gruvbergets dagbrott i Svappavaara.

VOLYMERNAS BETYDELSE

För att vi ska vara konkurrenskraftiga och behålla vår marknadsposition måste vi växa med våra kunder och i volym vara en betydande leverantör. Det kräver en ökad produktions- och leveranskapacitet där tillgången till malm är nyckeln.

Långsiktigt är världens efterfrågan på järnmalm stark, men påverkas och följer kortsiktigt rådande konjunkturcykler. LKAB:s konkurrenskraft och marknadsposition är beroende av att vi kan växa med våra kunder och leverera sådana volymer att våra produkter ger ett tydligt kundmervärde. Ökad tillgång på malm, effektiviseringar och investeringar i produktion och logistik är avgörande för vår tillväxt.

Genom att växa får vi möjlighet att möta en ökad efterfrågan från våra kunder samtidigt som vi genom skalfördelar sänker våra egna kostnader per producerat ton. Mångmiljardinvesteringar har gjorts för att förlänga livslängden och öka produktionsvolymerna i befintliga underjordsgruvor och verk. Det ska tillgängliggöra mer järnmalmsråvara för ännu större volymökningar. Ett större LKAB blir ett starkare LKAB.

Merparten av järnmalmstillskottet för LKAB:s tillväxt ska komma från de tre dagbrottsgruvorna Gruvberget, Leveäniemi och Mertainen i det så kallade Svappavaarafältet. Gruvorna i Svappavaara har förutsättningar för att totalt producera cirka 2 miljoner ton malm i Gruvberget, 12 miljoner ton i Leveäniemi samt 15 miljoner ton i Mertainen. Det är minst lika mycket malm som gruvan i Malmberget producerar idag.

Prospektering för tillväxt

Ett gruvföretag behöver långa planeringshorisonter. En god kännedom om mineralreserven är en grundförutsättning för stora och långsiktiga investeringsbeslut. Mineralreservens storlek och kvalitet har avgörande betydelse för produktkvalitet, produktionsvolymer och kostnader. Prospektering har därför en central roll i LKAB:s långsiktiga tillväxt, värdeskapande och konkurrenskraft. →

Elin Nilsson och Anders Pounu, LKAB Berg & Betong, arbetar i Gruvbergets dagbrott.

MÅLOMRÅDEN

SÄKERSTÄLLA NY MALMRESERV

Mål 2015: Säkra ny malmreserv som räcker i minst 20 år.[1]

Resultat 2014: Säkring av malmreserven går enligt plan, se även avsnittet Mineralresever och mineraltillgångar, sidan 136.

[1] Utgör mål även i "Ansvarsfull verksamhet" i Hållbarhetsstrategin. Följs upp och redovisas kvartalsvis.

→ Prospekteringens huvudsakliga uppdrag är att ersätta den utbrutna malmbasen samt säkerställa järnmalmsråvara för fortsatt tillväxt, motsvarande 20 års produktion. En stor utmaning är komplexiteten, tidsrymden och osäkerheten i prospekteringsprocessen. Det tar i genomsnitt mellan sju och tio år att gå från prospektering till kommersiell brytning. Läs mer om vår prospekteringsverksamhet på sidan 47 samt om dess organisation på sidan 57.

Omgivningens förtroende

LKAB har bedrivit framgångsrik gruvverksamhet i en bra bit över hundra år. Men vi kan inte bedriva gruvverksamhet med framgång utan att ta hänsyn till vår omvärld. Över tid har vår insikt om behovet av samverkan mellan gruvföretag, lokalsamhälle, rennäring och besöksnäring växt. Olika intressen påverkar varandra, men vi menar att denna påverkan går att hantera genom ömsesidiga kompromisser. Avgörande för om vi lyckas är att vi interagerar med det omgivande samhället och alla intressenter på ett förtroendefullt, konstruktivt och respektfullt sätt.

Med ansvar för miljön

Gruvverksamhet innebär alltid en påverkan på människor och miljö, är omgärdad av stark lagstiftning och kräver tillstånd. Medvetenheten om hur brytningen påverkar exempelvis ekosystem, biologisk mångfald, ren- och turistnäring samt närboende är frågor som vi har med oss i våra planer. Vår ambition är att vara ett branschföredöme i ett miljö- och hållbarhetsperspektiv och vi står bakom alla de miljökrav som ställs på vår verksamhet.

En av de största utmaningarna vid ny gruvverksamhet är tillståndshanteringen. Tillstånd i tid är affärskritiskt för vår verksamhet och det är viktigt att tempot i tillståndsprocesserna hålls uppe. Därför försöker vi enskilt och i samråd med branschorganisationen SveMin och andra aktörer driva frågan om hur exempelvis gruvnäringen som helhet kan bistå berörda myndigheter att förenkla hantering och förkorta handläggningstider av tillståndsärenden.

Över tid har vår insikt om behovet av samverkan mellan gruvföretag, lokalsamhället, rennäringen och besöksnäringen växt

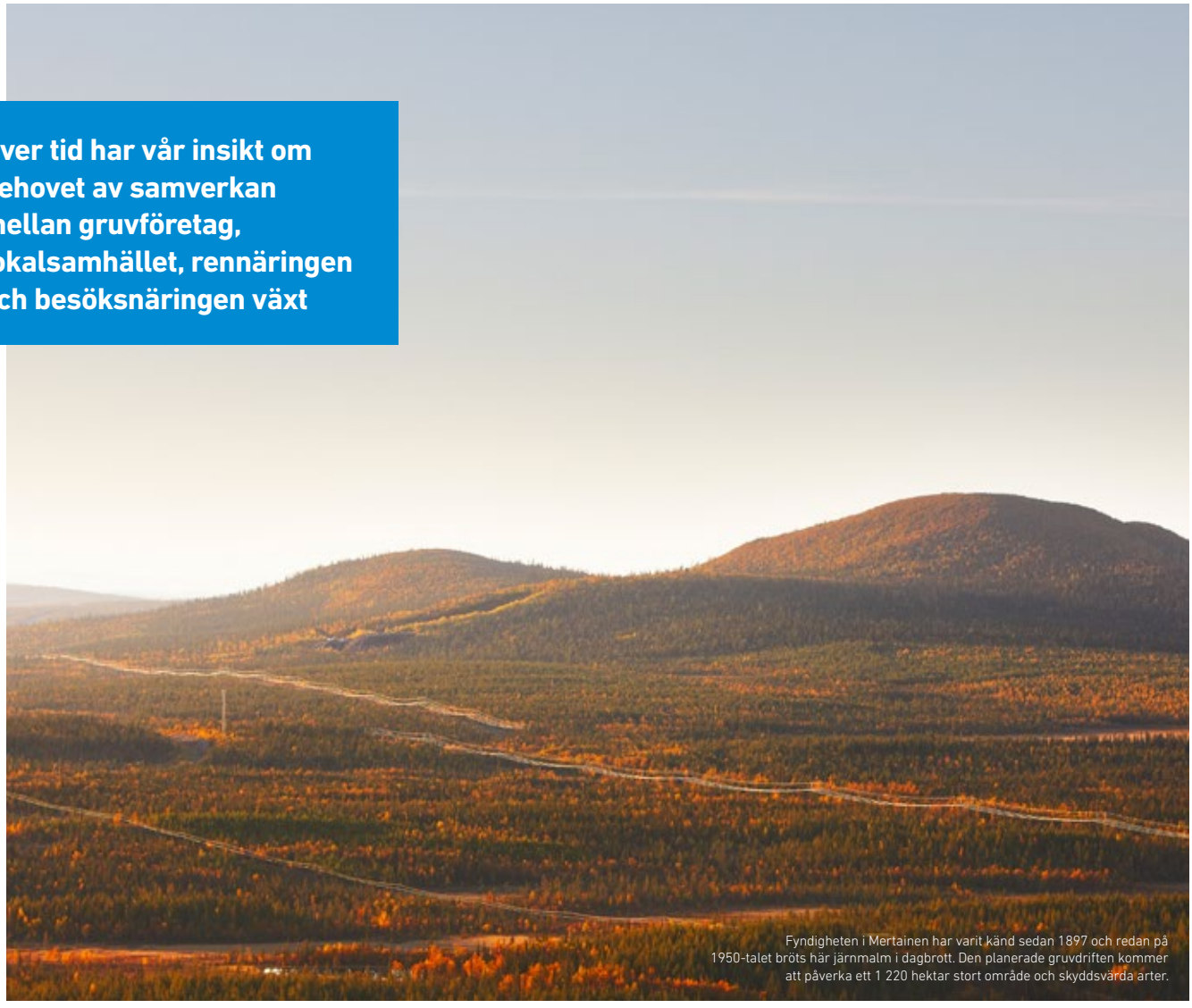

Fyndigheten i Mertainen har varit känd sedan 1897 och redan på 1950-talet bröts här järnmalm i dagbrott. Den planerade gruvdriften kommer att påverka ett 1 220 hektar stort område och skyddsvärda arter.

MERTAINEN – FRÅN PROSPEKTERING TILL FÄRDIG PRODUKT

Att öppna en ny gruva är en komplicerad, komplex och tidskrävande process. Vägen från malmfyndighet till färdig, säljbar produkt, kantas av ett flertal tillstånds- och miljöärenden, samråd med intressenter, undersökningar, analyser samt olika förstudier och utvecklingsprojekt där många avdelningar inom LKAB samverkar och arbetar parallellt.

Mineralfyndigheten i Mertainen har varit känd sedan 1897. Redan under några år på 1950-talet bröt svenska statliga stålverksföretaget NJA Mertainens järnmalm i dagbrott och LKAB prospekterade i området. Det skulle dock dröja till mitten av 2000-talet innan intresset för Mertainen åter väcktes.

Regleras av svensk mineral- och miljölagstiftning

Innan en mineralförekomst kan undersökas krävs tillstånd av myndigheten Bergstaten. En arbetsplan ska uppföras och delges markägare samt andra berörda intressenter för yttranden och samråd innan myndigheten fastställer planen. Bedöms fyndigheten som ekonomiskt intressant så kan Bergstaten utfärda en bearbetningskoncession samt markanvisning. Detta kräver uppförandet av en miljökonsekvensbeskrivning som godkänns av kommun och länsstyrelse samt tillstånd enligt miljöbalken från Mark- och miljödomstolen. Under hela prospekterings- och provbrytningsprocessen kan myndighetsbeslut gällande tillstånd överklagas, vilket ger en ökad rättssäkerhet men kan samtidigt kraftigt försena ett gruvprojekt.

Fåtal projekt lönsamma

En annan stor utmaning med arbetet att öppna nya gruvor är tidsrymden och osäkerheten vid prospektering. Det kan ta 10 till 20 år från uppslag till produktion och av ett stort antal intressanta objekt är det troligt att endast en handfull objekt blir färdig gruva. En av prospekteringens viktigaste uppgifter är därför att fokusera resurserna och snabbt avgöra om ett uppslag har ekonomiska förutsättningar att gå vidare i processen.

Tidiga kunskaper om kvaliteten på en potentiell malmfyndighet hjälper LKAB att i god tid tillsätta rätt resurser för fyndighetsutveckling och produktutveckling som passar malmens förutsättningar. Kunskapen om de geologiska förutsättningarna blir därför en viktig pusselbit i att stärka LKAB:s långsiktiga tillväxt och konkurrenskraft.

Fyndighetsutveckling i tidigt skede

I samverkan, och parallellt, med prospekteringen arbetar forsknings- och utvecklingsavdelningen med att utveckla högkvalitativa järnmalmsprodukter från de nya malmerna. Genom att tidigt i processen utföra laboratorietester på malm från borrkärnor och senare i pilotskala från provbrytning, kan olika produktrecept utprovas och steget till produktiv gruva kortas. Det ger en snabb och värdefull fingervisning om den kvalitet och de produkter som kan förväntas från den nya fyndigheten.

Malmen i Mertainen har ett relativt högt innehåll av kisel. Under testfasen renades järnmalmskoncentratet med en ny typ av flotationsreagens med utmärkt resultat. För att ta fram ett råmaterial för pellets där kiselhalten balanserades, blandades 70 procent av den kiselhaltiga magnetitmalmen från Mertainen med 30 procent apatithaltig magnetitmalm från Gruvberget. Pelletsreceptet utprovades i full skala i vår egen experimentmasugn under hösten 2014. Testerna visar på en pellets med samma höga kvalitet som vår befintliga masugnspellets SPBA.

Godkänd kompensationsplan för naturvärden

Mertainen är ett område med höga naturvärden som också angränsar till ett skyddat Natura 2000-område. Den planerade gruvdriften med infrastruktur och byggnationer kommer oåterkalleligt att påverka ett 1 220 hektar stort område och skyddsvärda arter som exempelvis lappranunkel, myrbräcka och pilgrimsfalk.

LKAB har till mark- och miljödomstolen lämnat ett förslag på kompensation för gruvverksamhetens påverkan. Kompensationsplanen är utformad enligt riktlinjerna för BBOP, Business and Biodiversity Offsets Programme. Innehåll och förslag till åtgärder har samrådts med bland annat Gabna och Laevas samebyar och godkänts av Länsstyrelsen i Norrbottens län. Planen innebär att 2 600 hektar i Kuosajänkkä norr om Mertainen restaureras och skyddas för all exploatering.

Behovet av skötselplan och naturkompensering avgörs av omfattning, känslighet, skyddsstatus, lokalsamhällets mångfaldsnytta, kulturell relevans, antal skyddsvärda arter samt olika riskaspekter. För närvarande är det endast Mertainen som uppfyller kriterierna för skyddsplan och åtgärds- och restaureringsarbetet i Kuosajänkkä har påbörjats fullt ut i slutet av 2014.

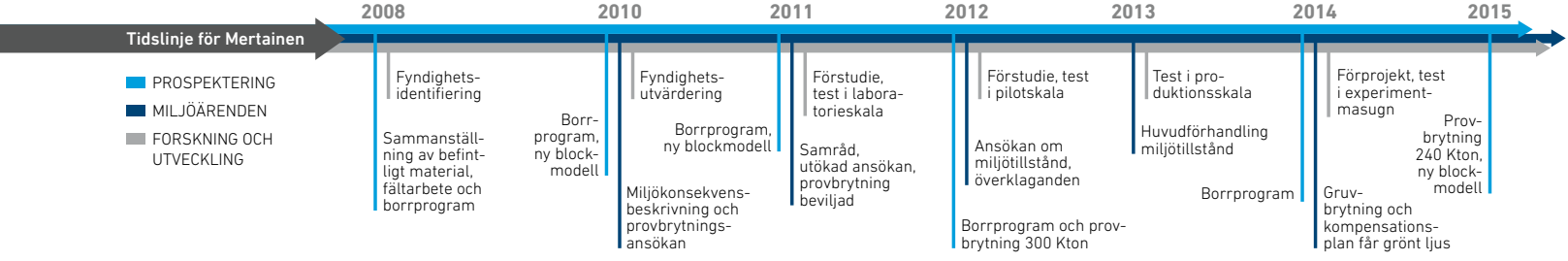

Det är viktigt att LKAB:s tillväxt sker i samverkan och samförstånd med berörda samebyar.

Motstridiga intressen kan samverka

Renskötseln är en central del i den samiska kulturen och en viktig näring i regionen. Därför är det viktigt att LKAB:s tillväxt sker i samverkan och samförstånd med de berörda samebyarna. Exempelvis byggs renövergångar, så kallade ekodukter, över vissa vägar och järnvägar. LKAB och samebyarna driver också ett projekt om GPS-märkning av renar som underlättar vid insamling och flytt av renarna. Betydelsen av samverkan mellan LKAB och rennäringen är aktuellare än någonsin, nu när samhällen omvandlas och nya gruvor planeras.

Målet är att uppnå samförstånd

Under 2014 har LKAB tecknat samverkansavtal med två samebyar i Kiruna för att trygga förutsättningarna för både rennäringen och LKAB:s tillväxt i Svappavaarafältet. I Ylipääsnjaska, sydväst om Svappavaara, råder dock oenighet mellan LKAB och en annan sameby gällande prospektering och undersökningsborrning i området. Diskussioner och samråd har pågått under en tid mellan LKAB, Länsstyrelsen och samebyn för att en överenskommelse ska komma till stånd.

DAGBROTTET I LEVEÄNIEMI FÅR NYTT LIV

Leveäniemigruvan är en malmfyndighet drygt fyra mil sydost om Kiruna där brytning pågick mellan åren 1961 och 1983. När dagbrottet stängdes fylldes gruvan med vatten. Nu är Leveäniemi på väg att få nytt liv som ett av LKAB:s nya dagbrott i det gamla gruvsamhället Svappavaara. Redan 2012 beviljades LKAB tillstånd av Länsstyrelsen i Norrbotten att tömma dagbrottet på vatten, och under 2014 slutfördes tömningen efter att drygt 30 miljoner kubikmeter vatten pumpats bort. Länsstyrelsen gav under 2014 tillstånd för provbrytning av 600 000 ton malm. Nu väntar LKAB på de slutliga tillstånden från Mark- och miljödomstolen för att bryta upp till 15 miljoner ton järnmalm per år.

LKAB EN DEL AV KNOWLEDGE AND INNOVATION COMMUNITY

När EU satsar för att göra Europa till global ledare för innovationer har LKAB bjudits in för att tillsammans med andra utvalda partners bilda ett "Knowledge Innovation Community". Satsningen är ett initiativ från Europeiska Institutionen för Innovation och teknik, för att genom samverkan, verka för att skapa en långsiktigt hållbar gruvproduktion för att säkra regionens tillgångar till mineraler och metaller.

STORA FYND AV JÄRNMALM I SVAPPAVAARA

Nya prospekteringsfynd har säkrats i Leveäniemigruvan och Gruvberget. Totalt innebär det 100 miljoner ton ny malm. Det räcker för produktion i mer än 20 år. Båda fyndigheterna ligger inom LKAB:s tillväxtområde Svappavaara, fyra mil söder om Kiruna. Den totala investeringen i Svappavaarafältets tre nya gruvor beräknas till 10 miljarder kronor.

UTVECKLING FÖRE AVVECKLING

LKAB:s fortsatta gruvdrift och tillväxt är beroende av att centrala delar av verksamhetsorterna i Kiruna och Malmberget undan för undan flyttas. I samråd med kommunerna och ett stort antal intressenter verkar vi för att det sker med trygghet och framtidstro. Ambitionen är att utveckling ska gå före avveckling. Tillsammans bygger vi dagens och morgondagens attraktiva samhällen där människor vill leva och bo.

Den så kallade kaptensgropen i Malmberget som uppstått som en följd av LKAB:s underjordsbrytning.

Samhällsomvandlingen i Kiruna och Malmberget är en konsekvens av gruvbrytningens utbredning och malmkropparnas läge. När brytningen sker på större djup medför det påverkan på människor och samhälle. Vi strävar efter att driva utvecklingen framåt så varsamt som möjligt, i samråd med kommunerna och samtliga intressenter.

Även om samhällsomvandlingen är omfattande i flera avseenden är den inte unik i sig. Liknande projekt har förekommit, och förekommer, även på andra platser i världen. Läs mer om samhällsomvandling internationellt på sidan 53.

Det som däremot gör dagens samhällsomvandling på LKAB:s verksamhetsorter unik, är omfattningen och tidsperspektivet. Totalt kommer cirka 5 000 bostäder och 700 000 kvadratmeter bostads- och lokalytor att ersättas på grund av gruvdriftens påverkan på samhällena. Vid utgången av 2018 kommer det område som definierats som Kirunas första gruvstadsparkområde (GP1) i sin helhet ha omvandlats till park. Om inte, så riskerar järnmalmsproduktionen i Kirunagruvan att stanna upp, vilket är ett otänkbart scenario.

Att samhällsomvandlingen nu växlar upp i både Kiruna och Gällivare är nödvändigt för LKAB:s utveckling och helt enligt plan. →

MÅLOMRÅDEN

SAMHÄLLSOMVANDLING ÖVERGRIPANDE

Mål 2015: LKAB bygger 200 nya bostäder i vardera Kiruna och Gällivare kommun till 2015, jämfört med 2011.[1]

Resultat 2014: Ackumulerat fram till årsskiftet har 178 lägenheter byggts. Planering för ytterligare bostäder fortgår. Tre områden har berörts av bostadsförflyttningar under året: Västra Malmberget, Svappavaara samt Ullspiran i Kiruna. Sammanlagt har 141 hushåll flyttat till nya boenden under året.

[1] Utgör ett mål i "Attraktiva Samhällen" i hållbarhetsstrategin. Följs upp och redovisas kvartalsvis.

Det är bara tillsammans vi kan bygga samhällen där vi tänker minst lika mycket på livet mellan husen som på husen själva

Linus Niva, fastighetsförhandlare, i dialog med en av Kirunas största bostadsrättsföreningar.

→ **Gruva och samhälle sida vid sida**
LKAB är beroende av livskraftiga och attraktiva samhällen för vår konkurrenskraft och kompetensförsörjning. Samhällena är i sin tur beroende av oss som arbetsgivare och investerare. Som gruvbolag har vi ett stort mänskligt och samhällsekonomiskt ansvar att hantera alla uppkomna frågeställningar och utmaningar som samhällsomvandlingarna för med sig. Vi är också beroende av medborgarnas förtroende, förståelse och acceptans.

Stora investeringar krävs
Utan mer järnmalmsråvara från bland annat underjordsgruvorna förlorar LKAB sin konkurrenskraft, lönsamhet och förmåga att leva upp till kundernas krav. Avgörande för LKAB:s konkurrenskraft och våra verksamhetsorters fortsatta utveckling, är att vi lyckas väl med vår samhällsomvandling i samarbete med berörda kommuner – i rätt tid, till rätt kostnad och i samförstånd.

Vi begär mycket av de människor som måste flytta och vi ska i alla lägen göra rätt för oss, dock med en rimlig ekonomisk påverkan på koncernen. Kostnaderna får inte riskera våra möjligheter att fortsätta investera och skapa jobb för fortsatt tillväxt. Kostnaderna för samhällsomvandlingen är sedan länge planerade. Det är skadereglering för den påverkan som gruvorna har på samhällena och en investering i fortsatt gruvdrift mot ökade volymer och intäkter. Samtidigt är det en tung utgift som belastar vårt resultat.

Förändrade prognoser för de deformationer som gruvbrytningen för med sig, visar på en långsammare utbredning i Kiruna. Det ger oss mer tid för utveckling före avveckling vilket är positivt både för samhället och LKAB.

Samverkan och förtroende
Samhällsomvandlingen är en utmaning för alla inblandade: LKAB, kommunerna, markägare, näringsidkare, myndigheter och inte minst för de boende. Det är viktigt att lyssna till berörda människors blandade känslor inför det faktum att de måste bryta upp och flytta från sina hem. LKAB har därför som ambition att på alla sätt det är möjligt försöka underlätta omställningen för de människor som direkt påverkas av samhällsomvandlingen. Det kräver ett nära samarbete och en öppen dialog samt ett starkt ömsesidigt förtroende.

Pia Lindholm, LKAB och Christer Vinsa, Kiruna kommun tar det första symboliska spadtaget för Kirunas nya stadshus.

En viktig utgångspunkt är att det ska finnas nya bostäder, service och infrastruktur färdigt och under uppbyggnad innan vi ansvarsfullt avvecklar tidigare bebyggelse. Vi vill bidra till att de nya samhällen som växer fram blir attraktiva med vackra miljöer, en god bostads- och arbetsmarknad, ett rikt utbud av nöje, kultur, sport och friluftsliv. Vi vill också medverka till att i samförstånd hitta flera olika lösningar på bostadsfrågan. LKAB har därför en pågående dialog med kommunerna, fastighetsägare, förvaltare samt byggföretag kring exploatering av markområden för produktion av nya bostäder. Även för industri- och affärsfastigheter söker vi konstruktiva lösningar tillsammans med företagen. Dialogen med omvärlden fortsätter under 2015 samtidigt som LKAB internt arbetar med att inventera behov av ersättningsbostäder och lokaler.

En stark tillväxtregion
Norrbotten har haft en stark ekonomisk utveckling de senaste tio åren. Motorn i den utvecklingen är LKAB. Vi har gjort stora investeringar i anläggningar, infrastruktur och nya gruvor det senaste decenniet och kommer att fortsätta investera kraftigt även de kommande åren för att möta efterfrågan på vår järnmalm. Genom investeringarna är vi en stark drivkraft för näringslivet och skapar arbete och en positiv samhällsutveckling, inte enbart på verksamhetsorterna utan i hela nordligaste delen av Sverige och Nordkalotten. Det innebär stora affärsmöjligheter för entreprenörer och leverantörer när det nya Kiruna och Gällivare ska byggas upp.

Under 2014 uppgick kostnaderna för avsättningar till samhällsomvandlingen i Malmfälten till 3 432 miljoner kronor, varav för Kiruna 1 200 miljoner kronor och för Malmberget 2 232 miljoner kronor. Det är en kraftig ökning jämfört med tidigare år.

Kommunikation är avgörande
LKAB:s engagemang på verksamhetsorterna har historiskt präglats av goda relationer. Samhällsomvandlingens stora utmaning är inte att flytta städer, det är istället att med respekt möta varje enskild människas frågor, ovisshet och i vissa fall oro. Funderingar om vid vilken tidpunkt den enskilde individen påverkas, vart man ska ta vägen och hur flytten ska gå till är vanligast förekommande. Det är många gånger svårt att erbjuda en rak och enkel kommunikation till de direkt påverkade på grund av processens komplexitet, speciellt komplicerat blir det att tillhandahålla fakta under pågående arbete där inte alla förutsättningar är klara. Öppenhet, tillgänglighet och en ständigt pågående dialog är därför helt avgörande för att vi ska ha möjlighet att mötas i samförstånd och behålla omgivningens förtroende. Därför håller vi många olika kanaler öppna för möte och dialog. Vi informerar på webben, ger ut tidningen "LKAB Framtid" till alla hushåll i Malmfälten, har informationskontor på samtliga verksamhetsorter samt genomför regelbundna möten och informationsträffar.

Men det räcker inte. Vi vill även ha en aktiv dialog med de som inte läser LKAB Framtid, besöker vår webbsida eller går på temakvällar. Genom att söka upp och träffa människor enskilt och i mindre grupper får vi chansen att diskutera personliga frågeställningar. Vi tar också initiativ till att informera och föra dialog i andra forum som mässor och konferenser, samt i kontakten med journalister för att nå ut till den breda allmänheten.

AVTALET KLART
TILLSAMMANS TAR VI NÄSTA STEG I KIRUNAS UTVECKLING

I juni 2014 skrev LKAB och Kiruna kommun under avtalet som reglerar ersättningar för nybyggnation när staden ska flyttas. Avtalet ger ny kraft till samhällsomvandlingen och redan i september togs första spadtaget i det som ska bli Kirunas nya centrum – helt enligt LKAB:s ambition att utveckling ska gå före avveckling.

Att Kiruna kommun nu kan bygga nytt är en unik möjlighet. Skolorna, stadshuset och andra kommunala verksamhetslokaler byggs enligt nya normer och med modern teknik. Det ger goda förutsättningar för mer energieffektiva och anpassade byggnader som är byggda efter dagens behov. Ambitionen är sänkta driftskostnader vilket är gynnsamt för kommunernas verksamhet.

Vi har fått ett bra avtal på plats. Nu kan vi bygga ett Kiruna som är smartare, effektivare och mer hållbart, säger Kirunas kommunalråd Kristina Zakrisson.

Avtalet omfattar 3,74 miljarder kronor i ersättning av LKAB för kommunal infrastruktur, mark och fastigheter i nuvarande centrum, vilket ska täcka kostnaderna för att bygga upp motsvarande funktion, kvalitet och volym i nya Kiruna. Avtalet driver inte bara samhällsomvandlingen framåt, utan gör det möjligt för LKAB att fortsätta bryta järnmalmen som lutar in under den nuvarande staden. Något som tryggar jobben i gruvan och samhällets tillväxt för många år framåt.

I rätt tid, till rätt kostnad och i samförstånd

LKAB har ett ansvar för att samhällsomvandlingen sker i rätt tid enligt de, med kommunerna, gemensamma huvudtidplaner som finns. Det förutsätter i sin tur att företaget lyckas göra överenskommelser med alla fastighetsägare och andra intressenter inom de områden som påverkas av fortsatt gruvbrytning. Ett av de viktigaste uppdragen för LKAB:s samhällsomvandlingsorganisation är därför att förvärva fastigheter som ligger inom områden som måste tas i anspråk för att trygga gruvdriften. Tillsammans med kommunerna och övriga aktörer måste vi även säkerställa nya bostäder och lokaler. LKAB kommer därför att ta en förändrad roll i samhällsomvandlingen. Vi planerar att ta initiativet och kontrollen över fler nybyggnationer, både för att hitta kostnadseffektiva lösningar och för att säkra tillgången på nya fastigheter. På så sätt kan vi öka takten i omvandlingen, möta de enskilda fastighetsägarnas krav på funktionalitet och samtidigt få större kontroll över kostnader. Det innebär till exempel att LKAB kommer att upphandla nybyggnationer. Det är också avgörande att fler aktörer vill bygga nytt i Malmfälten för att öka kostnadseffektiviten. Målet är att samhällsomvandlingen ska vara långsiktigt hållbar, det vill säga acceptabel för alla intressenter under den tid som LKAB idag kan förutse att samhällsomvandlingen kommer att pågå. En ny roll ger oss goda förutsättningar att omvandlingen sker i rätt tid, med rätt kvalitet och till rimlig kostnad. Vår ambition är att minska riskerna för förseningar och fördyringar genom att LKAB är delaktig i planering och beställning av nya byggnader.

KLART FÖR OMVANDLING AV MALMBERGET

Samarbetsavtalet mellan LKAB och Gällivare kommun är giltigt, det meddelade Högsta förvaltningsdomstolen den 5 maj och som därmed slår fast kammarrättens tidigare beslut. Att avtalet vann laga kraft innebar att LKAB betalade ut 430 miljoner till Gällivare kommun som ett led i samhällsomvandlingen. I fyra etapper fram till 2032 kommer Västra Malmberget att avvecklas och i dialog med kommunen pågår ett arbete för att gemensamt finna en bra lösning för Östra Malmberget.

FORTSATT STARKT FÖRTROENDE

Varje år undersöker LKAB hur de boende i Kiruna och Gällivare uppfattar och har förtroende för vår förmåga att ta ansvar för samhällsomvandlingen. I årets SIFO-undersökning har 500 personer intervjuats på verksamhetsorterna. Resultatet visar att ungefär 8 av 10 har stor kännedom om samhällsomvandlingen och förtroendet för LKAB är fortsatt högt. I Kiruna har drygt 8 av 10, och i Gällivare nära 9 av 10, stort eller ganska stort förtroende för LKAB. Mer än 9 av 10 personer på båda verksamhetsorterna accepterar också samhällsomvandlingen oavsett den egna personliga inställningen i frågan. Nästan alla upplever att LKAB tillför ett stort värde för den egna kommunen.

97%

AV GÄLLIVAREBORNA ANSER ATT LKAB HAR ETT STORT VÄRDE FÖR KOMMUNEN

ETT INTERNATIONELLT PERSPEKTIV

Ett hållbart samhälle växer fram i ett vintervackert Kiruna.

Under 2014 inledde LKAB ett samarbete med de internationella experterna på RePlan som har lång erfarenhet av samhällsomvandling för gruvindustrin. Vi har intervjuat deras samhällsplanerare Graeme Burt som besökt LKAB:s verksamheter ett flertal gånger det senaste året.

GRAEME BURT

Graeme ser samhällsomvandlingen som en förutsättning för ett fortsatt framgångsrikt LKAB, precis som för de flesta gruvföretag runtom i världen. RePlan arbetar just nu med samhällsomvandlingsprojekt med koppling till gruvverksamhet i femton länder inklusive Kanada, USA, Grekland, Albanien, Turkiet, såväl som ett antal latinamerikanska och afrikanska länder. I och med samarbetet får LKAB tillgång till internationell praxis baserad på bred och lång erfarenhet.

Ofta när man läser om LKAB:s samhällsomvandling beskrivs den som världsunik och något som aldrig tidigare genomförts. Samarbetet med RePlan har gett nya perspektiv och insikt om att den här typen av projekt inte är så ovanliga som man först kanske trott. Internationellt finns många erfarenheter och mycket kunskap som LKAB både kan och bör dra lärdom av. Även om inget fall är det andra likt är många av utmaningarna och lärdomarna desamma. Det unika i LKAB:s fall är att samhällsomvandlingen i Kiruna handlar om att flytta en hel stadskärna. Något som är ovanligt, framförallt i utvecklade länder. I det här fallet dessutom en hundraårig gammal vacker stad. Det är dyrt, ställer höga krav på samverkan och en förmåga att tillgodose många intressenters behov, berättar Graeme.

RePlans erfarenhet är att lyckad samhällsomvandling främst handlar om engagemang på både samhälls- och individnivå. Gruvföretaget måste ha en bra relation och en tydlig kommunikation med båda. Genom att engagera sig och kontinuerligt hålla samhället och dess individer informerade samt skapa forum för dialog bygger man upp ett förtroende. Något som RePlan anser att LKAB hittills lyckats bra med.

LKAB:s vision för samhällsplaneringen är utveckling före avveckling, det vill säga mer tid att förbereda nya områden innan vi måste tömma befintliga. Syftet med det är att bygga förtroende, skapa engagemang och ge folk en bild av det nya samhället som växer fram.

HÅLLBARA SAMHÄLLEN VÄXER FRAM

Samhällsomvandlingarna i Malmfälten innebär att cirka 5 000 nya bostäder behöver byggas. Enbart i Kiruna kommer ett nytt kommersiellt centrum, 3 000 lägenheter, 200 villor och 200 000 kvadratmeter offentliga lokaler att uppföras. Och, den 4 september 2014 togs det första spadtaget till det nya Stadshuset.

LKAB Fastigheter har under hösten bland annat byggt 30 nya lägenheter på bostadsområdet Glaciären i Kiruna.

De fem nybyggda trähusen har sex lägenheter i varje huskropp fördelat på två våningar, totalt 30 familjelägenheter varav 10 fyror och 20 treor.

LKAB Fastigheter uppför nya elementhus på bostadsområdet Glaciären i Kiruna.

MILSTOLPAR UNDER 2014 FÖR KIRUNA OCH GÄLLIVARE KOMMUN

Kiruna/Svappavaara

- LKAB finansierar Trafikverkets byggstart av Väg 870 (maj)
- Klart med de markförvärv som möjliggjort start i Mertainen (maj)
- LKAB tecknar ett avtal med Kiruna kommun, det så kallade "GP2-avtalet" (juni)
- Inflyttning i 46 nya lägenheter på Jägarskolan (september)
- Första spadtaget för Stadshuset i Kirunas nya centrum (september)
- Inflyttning i 30 nya lägenheter på Glaciären (december)

Gällivare/Malmberget

- Inflyttning i 30 nya lägenheter på Granbacka (maj)
- Samarbetsavtalet med Gällivare kommun vann laga kraft (maj)
- LKAB förvärvar mark på Repisvaara för bostadsbyggande (oktober)

NYA BOSTÄDER SKAPAR POSITIVA FLYTTKEDJOR

Samhällsomvandlingen i Kiruna och Malmberget är igång på allvar. Framför allt innebär ökat bostadsbyggande ett bredare utbud av bostäder i varierande standard och kostnadsnivåer. Det skapar i sin tur större valfrihet och en ökad rörlighet på bostadsmarknaden.

LKAB har tillsammans med kommunerna som mål att samhällsomvandlingen ska ske med utveckling före avveckling. En nyckelfråga har under många år varit att få igång bostadsbyggandet så att utbud och valmöjligheter ökar. I takt med att avtal tecknas med kommunerna börjar också bygginvesteringarna på verksamhetsorterna ta fart.

Fler alternativ

I Kiruna blev 30 lägenheter på Glaciären och 46 lägenheter på Jägarskolans gamla område klara för inflyttning under 2014. Byggstart för minst 150 lägenheter på Luossavaara förväntas påbörjas inom de närmsta åren. Även i Gällivare blev 30 lägenheter på Granbacka inflyttningsklara under året. Därtill finns ett inriktningsbeslut för byggnation av ytterligare 200 nya lägenheter i Gällivare. LKAB har förvärvat mark på området Repisvaara för bostadsbyggande samtidigt som andra alternativ utvärderas.

Sammantaget börjar bostadssituationen ljusna på LKAB:s verksamhetsorter även om behovet av nyproduktion fortfarande är stort. Fler bostäder innebär att de boende i Malmfälten får större valmöjligheter när såväl nya som äldre villor och lägenheter blir tillgängliga. Även när det gäller kommersiella fastigheter är det en målsättning från LKAB:s sida att det ska finnas alternativ och individuellt anpassade lösningar.

Nyproduktion lockar

Möjligheten att byta upp sig till ett modernt och nybyggt boende lockar många. Det har i stort sett inte skett någon nyproduktion av bostäder i Malmfälten de senaste 20–30 åren. En som valde att flytta var Rickard Hannu från Kiruna. Han sålde sin tvårummare och flyttade till en nyproducerad hyresrätt på Jägarskolans område. Ljus och med öppen planlösning, träparkett i hela lägenheten, egen tvättmaskin och torktumlare samt stor balkong och uteplats. Till och med egen bastu finns i den 82 kvadratmeter stora trerummaren.

– Det känns som ett litet radhus, här kommer jag bo länge, säger Rickard Hannu.

Även de familjevänliga lägenheterna på Granbacka i Gällivare, med närhet till såväl dagis och skola som grönområden och handel, var hett eftertraktade. Visningarna i mars var välbesökta och de första hyresgästerna flyttade in den 1 maj. Alla lägenheter hyrdes ut i stort sett omgående.

Framtiden oroar

Men alla är inte odelat positiva med tanken på att byta boende. På Johannesområdet i västra Malmberget bor Björn Hansson med hunden Cookie. Björn trivs fantastiskt bra med naturen in på knuten och med den vidunderliga utsikten över Malmberget, Gällivare och Aitikgruvan långt borta i fjärran. Men området kommer att påverkas av LKAB:s malmbrytning och förr eller senare måste Björn och Cookie flytta.

ATTRAHERA OCH BEHÅLLA KOMPETENS

LKAB:s framgång bygger på kompetens och engagemang hos våra medarbetare. För att vara en attraktiv arbetsgivare måste vi erbjuda utvecklande karriärmöjligheter och trygga arbetsplatser. Vi måste också bidra till att våra verksamhetsorter är attraktiva samhällen att leva och bo i.

Innovativ teknik, effektiviseringar och nya kunskapskrav har i grunden förändrat hur vi producerar våra järnmalmsprodukter. Bredden av specialistkunskaper som behövs för att driva världens största och mest moderna järnmalmsgruvor under jord, samt våra produktionsanläggningar och logistik är förbluffande stor. Inom LKAB finns över 180 specialister i olika yrkeskategorier representerade – från snickare, ekonomer och maskinförare till IT-tekniker, bergarbetare och forskningsingenjörer.

Kompetensförsörjning och attraktionskraft

Vår framtida konkurrenskraft och tillväxt bygger till stor del på att vi kan attrahera och behålla rätt kompetens genom spännande yrkesmässiga utmaningar, breda karriärvägar och personlig utveckling. Därför lägger vi stor vikt vid att förbättra och utveckla arbetsförhållanden och arbetsmiljö samt att prioritera jämställdhet och mångfald.

Samtidigt kan vi erbjuda något som få andra gruvbolag har möjlighet att göra – en unik levnadsmiljö i en av världens vackraste regioner. Vid sidan av en storslagen vildmark med polarnätter och midnattssol, finns livskraftiga samhällen med brett utbud av nöjen, kultur, sport- och friluftsliv. Här finns gott om arbetstillfällen och ett starkt näringsliv vid sidan av gruvverksamheten, kraftfulla satsningar på skolor och utbildning samt god livskvalitet för våra medarbetare och deras familjer.

Fokus på intern rörlighet

LKAB har de senaste åren rekryterat i stor omfattning och vi har ett fortsatt stort behov av kompetens för att nå våra långsiktiga tillväxtmål. Samtidigt har vi under 2014 fått ett nytt läge på marknaden som pressar lönsamheten. Det innebär att LKAB framåt lägger än större fokus på intern rörlighet och bättre resursutnyttjande. Under andra halvan av året har vi dragit ner på nyrekryteringarna och har sedan februari 2015 infört anställningsstopp.

Intern rörlighet och vidareutbildning inom koncernen är en viktig pusselbit för att behålla rätt kompetens i koncernen. Långsiktigt är skolsatsningarna avgörande för att trygga LKAB:s egen kompetensförsörjning och skolan är också grunden i ett attraktivt samhälle. Vi har ett nära samarbete med bland annat Luleå tekniska universitet och är fortsatt aktivt engagerade i de lokala grund- och gymnasieskolorna, bland annat genom LKAB-gymnasiet och stiftelsen LKAB Akademi.

Engagerad, nytänkande och ansvar – för ett starkare LKAB

Vårt fokus på ständiga förbättringar gör LKAB till ett företag som långsiktigt kan säkra arbetstillfällen. Genom processoptimering förbättras effektiviteten och arbetsmiljön när vi fokuserar på att göra saker rätt istället för att arbeta fortare. Våra produktionsmål och en trivsam och olycksfri arbetsmiljö är direkt kopplade till varje medarbetares engagemang och ansvarstagande. När alla tar ansvar ger det förutsättningar för en stabil produktion med färre störningar. →

MÅLOMRÅDEN

ANDEL KVINNOR

Mål 2015: Andelen kvinnor i LKAB ska år 2020 uppgå till minst 25 procent.[1]

Resultat 2014: Andelen kvinnor i företaget är 19,4 procent och andelen kvinnliga chefer 19,9 procent. Årsmålet för andel kvinnor är uppnått och andelen kvinnor i chefsbefattningar fortsätter att öka.

KVALIFICERADE REKRYTERINGAR

Mål 2015: Det ska finnas en konkurrens mellan kvalificerade kandidater till alla utlysta tjänster.[1]

Resultat 2014: Under 2014 fanns minst två kvalificerade sökande vid 96 procent av rekryteringarna. Målet om att nå 97 procent kunde därmed inte fullt ut nås.

LÅNGTIDSSJUKFRÅNVARO

Mål 2015: Långtidssjukfrånvaron ska även fortsatt underskrida 0,8 procent.[1]

Resultat 2014: Långtidssjukfrånvaron är fortsatt låg och uppgick till 0,4 (0,5) procent.

[1] Utgör mål även i "Attraktiva LKAB" i Hållbarhetsstrategin. Följs upp och redovisas kvartalsvis. .

→ **Våra värderingar vägleder**
LKAB:s företagskultur har i 125 år präglats av engagerade medarbetare som ansvarsfullt och med stor öppenhet och stolthet arbetat för koncernens bästa såväl internt som mot kunder, leverantörer, ägare, allmänhet och myndigheter. LKAB:s ambition är att vara ett internationellt föredöme i gruvbranschen när det gäller etik, arbetsmiljö, jämställdhet och mångfald och idag är vår värdegrund och uppförandekod grundfundamenten i vår affärsstrategi.

En ny uppförandekod för LKAB antogs av styrelsen i slutet av 2013. Uppförandekoden baseras på våra värderingar "Engagerad – Nytänkande – Ansvar" och internationellt erkända deklarationer och konventioner. Dessa är FN Global Compacts 10 principer, principerna i dokumentet "Children's Rights and Business Principles", OECD:s riktlinjer för multinationella företag samt FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter. Den nya uppförandekoden finns tillgänglig på svenska, norska och engelska. För att LKAB ska kunna ta ett större ansvar genom hela värdekedjan infördes även en ny uppförandekod för våra leverantörer under 2014. Läs mer på sidan 34.

Kompetensutveckling
Var och en av LKAB:s anställda ansvarar för sin egen prestation, att utveckla sin kompetens och företaget löpande. Genom att förtydliga medarbetarens egen roll kopplat till förväntningar och strategiska mål, bygger vi upp kunskap, säkerhet och engagemang. Vårt fokus på effektivare och säkrare arbetsprocesser i en lärande och ansvarstagande organisation kräver också ett nytt och modernt ledarskap. Målsättningen är att utbilda alla nya chefer för ett flexibelt och närvarande ledarskap med våra värderingar som grund.

Vår uppförandekod vägleder oss om hur vi ska agera etiskt och i enlighet med våra värderingar

LKAB:s ambition är att vara ett internationellt föredöme i gruvbranschen – för etik, arbetsmiljö, jämställdhet och mångfald.

MÅNGFALD BERIKAR

En förutsättning för LKAB:s tillväxtmål är att säkerställa tillgången på järnmalmsråvara genom utveckling av såväl befintliga fyndigheter som upptäckt och utveckling av nya. Specialistkompetens inom geologi och geofysik är strategiskt viktig för LKAB, och den internationella konkurrensen om arbetskraften är stor.

LKAB:s prospekteringsavdelning provborrar nära den så kallade varggropen i Kiruna. Arbetet övervakas av malmbasutvecklare Håkan Selldén, geologen Kirsten Holme samt prospekteringschefen Per-Olov Fjällborg.

Ett föredöme för jämställdhet och mångfald

Avdelningen för prospektering har vuxit snabbt de senaste tre åren och består av ett 30-tal geologer med varierande bakgrunder och nationaliteter. Det gör prospektering till ett föredöme för LKAB:s målsättning att vara ett företag som främjar jämställdhet och mångfald.

De högt kvalificerade medarbetarna kommer från sex olika länder och nära hälften av dem är kvinnor.

Internationellt konkurrenskraftig

LKAB:s lyckade rekrytering till avdelningen för prospektering visar att LKAB uppfattas som en attraktiv arbetsgivare även internationellt och att LKAB framgångsrikt kan konkurrera med andra företag om högt specialiserad arbetskraft.

BILDEN AV NYA GÄLLIVARE LOCKADE PETRA

Efter tjugo år i Skåne återvände Petra Åhl hem till Gällivare för snart ett och ett halvt år sedan. Hennes vänner och bekanta söderut kunde först inte tro på det. När chocken lagt sig började de ironiska och skämtsamma pikarna strömma in i form av Youtube-klipp som odlade myten om det folktomma och karga landskapet i norr.

– Visst hade de väl rätt i viss mån, säger Petra och skrattar. Här finns ju mycket mark och inte så mycket människor. Men här har jag allt det utrymme som jag behöver för mina fritidsintressen att springa och rida. Att bo här är livskvalitet för mig.

Petra Åhl lämnade Skåne för ett mer kuperat landskap och friare vidder i Gällivare.

När Petra en gång lämnade Gällivare drevs hon av suget och lusten att se någonting annat. Men med tiden så var det hemlängtan som blev drivkraften. Mycket på grund av de positiva signaler som nådde henne om att någonting var på gång i hennes gamla hemtrakter. En ny bild av Gällivare växte fram och LKAB var inte längre synonymt med ett arbete med spett och hacka utan automation och högteknologi.

Med stöd och hjälp från sin blivande arbetsgivare kunde Petra flytta hem till ett jobb som avdelningschef för forskning och utveckling hos LKAB och därmed sluta sin personliga cirkel.

– Det var en lång flytt men den gick lätt. Idag bor jag i en livskraftig och expansiv region, har ett toppenjobb och kan dessutom ha den aktiva fritid jag alltid drömt om i en fantastisk natur som verkligen inspirerar mig.

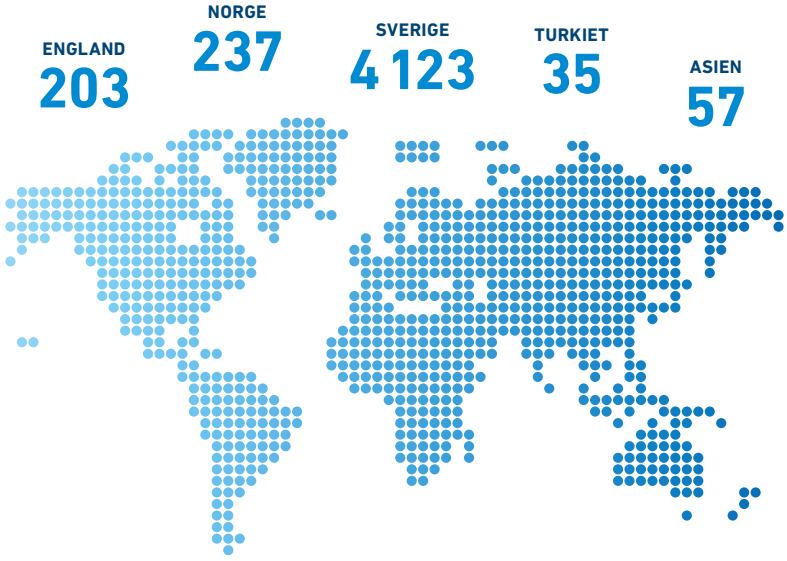

TILLSVIDAREANSTÄLLDA FÖRDELADE PER REGION	
LAND	ANSTÄLLDA
Sverige	4 123
Norge	237
England	203
Asien	57
Turkiet	35
Holland	30
Tyskland	13
USA	6
Belgien	3
Finland	3
Frankrike	3
Grekland	1
Slovakien	1
Spanien	1
Totalt	4 716

Totalt antal anställda (medelantal), inklusive deltids- och visstidsanställda, var 4 539 personer. LKAB hade vid årsskiftet 4 361 tillsvidareanställda medarbetare, varav 1 527 tjänstemän och 3 189 kollektivanställda. Totalt var 48 personer deltidsanställda och 355 personer var visstidsanställda. Valmöjligheter finns till heltidsanställning respektive deltid för medarbetare med små barn. Samtliga medarbetare i LKAB i Sverige och Norge omfattas av kollektivavtal, med undantag för koncernledningen.

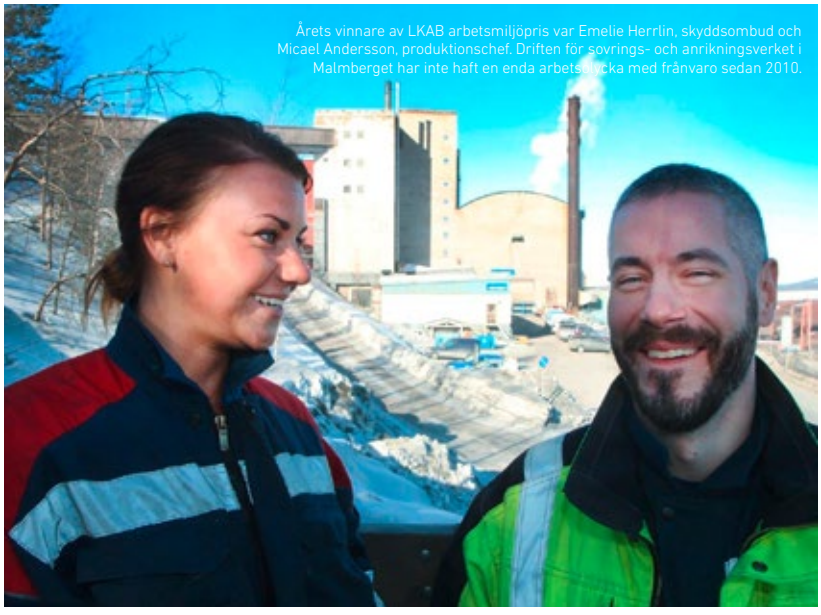

Årets vinnare av LKAB arbetsmiljöpris var Emelie Herrlin, skyddsombud och Micael Andersson, produktionschef. Driften för sovrings- och anrikningsverket i Malmberget har inte haft en enda arbetsolycka med frånvaro sedan 2010.

MÄTER KOPPLING MELLAN HÄLSA OCH ARBETSMILJÖ

LKAB kartlägger löpande arbetsmiljön på arbetsplatserna för att förebygga ohälsa. Genom hälsokontroller av medarbetarna undersöker vi om det finns en koppling mellan hälsa och arbetsmiljön.

Som en del av vårt förebyggande arbete utbildas alla med personalansvar om missbruk och anställda erbjuds rehabilitering vid behov.

LKAB erbjuder också träningsmöjligheter och kunskapsutveckling inom hälsa och livsstil för att underlätta och uppmuntra till goda livsstilsval för medarbetarna.

LKAB MEST ATTRAKTIVA INDUSTRIFÖRETAGET

LKAB har rekryterat starkt under de senaste åren. Att värna om våra medarbetares arbetsmiljö, kompetensutveckling och livssituation är väsentligt för LKAB:s framtid och för att det ska vara möjligt att behålla kompetenser och rekrytera nya talanger.

I Universums undersökning "Sveriges Bästa Arbetsgivare" betygsätter medarbetarna sina arbetsgivare och LKAB hamnade i kategorin "Stora arbetsgivare" på plats 5, högst upp bland industriföretagen. Det är ett kvitto på att LKAB är en attraktiv arbetsgivare som värnar om sina anställda.

SVERIGES BÄSTA ARBETSGIVARE 2014	
1.	King reklambyrå
2.	Netlight
3.	H&M
4.	Svensk Fastighetsförmedling
5.	LKAB

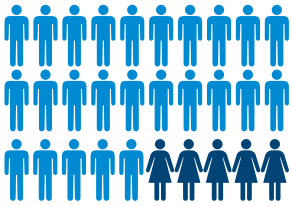

FLER KVINNOR INOM LKAB

Antalet kvinnor och kvinnliga chefer inom LKAB har stadigt ökat. Ett av våra hållbarhetsmål är att andelen kvinnor ska uppgå till 25 procent i koncernen år 2020. Vid årsskiftet uppgick andelen kvinnor i LKAB till 19,4 procent och andelen kvinnliga chefer uppgick till 19,9 procent. En förbättring med 1,3 respektive 0,1 procentenheter jämfört med föregående år.

SÄKERHETEN FÖRST!

Vi bedriver ett systematiskt arbete för att stärka säkerhetskulturen under namnet "Säkerheten först!". Syftet med programmet är att skapa trygga arbetsplatser där alla bidrar till en god säkerhetskultur. En av de största utmaningarna gällande säkerhet är människors attityd. Det är viktigt att nya medarbetare redan vid arbetsintroduktionen förstår hur högt vi prioriterar säkerhet. Såväl anställda som entreprenörer och underleverantörer genomgår därför en godkänd säkerhetsutbildning innan de beviljas tillträde till LKAB:s industriområde.

Olycksfallen i LKAB följer en positiv trend och minskar långsiktigt. Under 2014 var minskningen begränsad och målet för året kunde inte nås. Olycksfallsfrekvensen blev 7,6 olyckor med frånvaro per miljon arbetstimmar där målet var max 6. De vanligaste orsakerna till sjukskrivning på grund av olycksfall är fortsatt odramatiska och handlar om vrickade fötter på grund av halka och snubbling/snedtramp samt olyckor i samband med egenhantering av verktyg eller material.

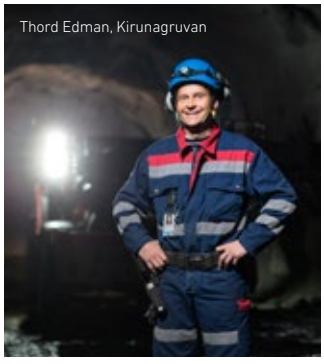
Thord Edman, Kirunagruvan

RAPPORTERADE TILLBUD OCH RISKER

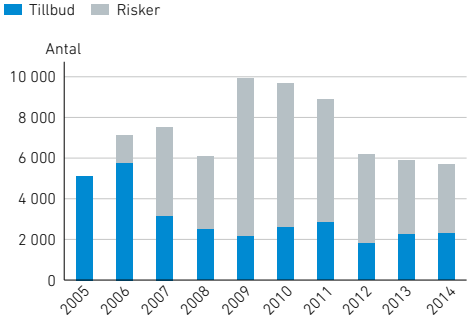

NOLLTOLERANS MOT KORRUPTION

För LKAB är affärsetik att ha respekt för omvärlden. Vi strävar efter långsiktiga affärsrelationer som bygger på förtroende och ömsesidigt värdeskapande. Därför har vi nolltolerans och arbetar aktivt mot all form av korruption, inklusive utpressning och mutor. Tre fjärdedelar av vår inköpsorganisation har i dagsläget genomfört en femdagarsutbildning i antikorruption, leverantörsgranskning och mänskliga rättigheter. Ungefär 500 av våra övriga anställda har hittills fått utbildning i vår uppförandekod, där antikorruption är en del.

Sju incidenter registrerade

Under 2014 upptäcktes sju fall av korruption inom LKAB. I två av fallen var, förutom LKAB-anställda, även kontrakterade leverantörer inblandade. Det ena fallet innebar att kontraktet med leverantören sades upp och i det andra fallet fick leverantören ett års avstängning från sitt uppdrag. Konsekvenserna för de LKAB-anställda blev en skriftlig varning samt att en person avslutade sin anställning. Övriga händelser har i huvudsak handlat om missbruk av arbetstidsredovisning och genererade fem skriftliga varningar om omplacering.

ANTAL KVINNOR I LKAB

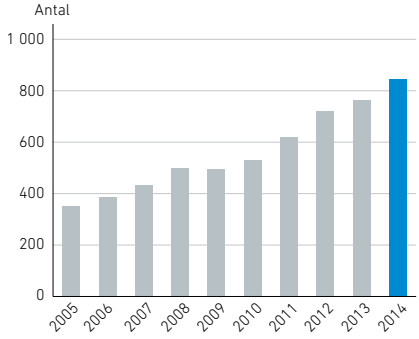

ANDEL KVINNOR I LKAB

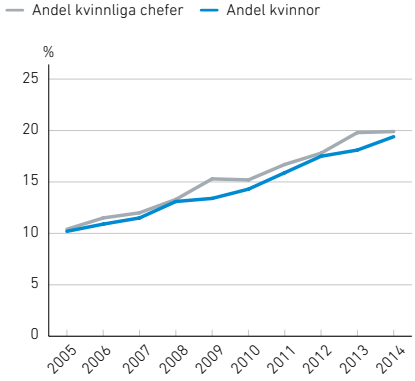

OLYCKSFALL MED FRÅNVARO LKAB-KONCERNEN

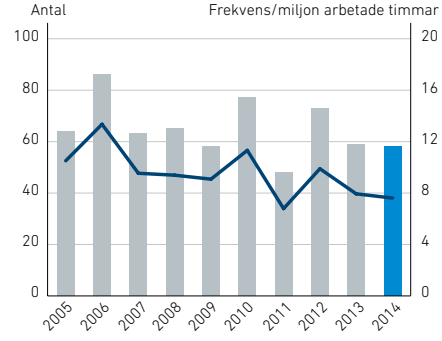

5

DISKRIMINERINGSFALL HAR RAPPORTERATS UNDER ÅRET, VARAV ETT HAR AVSLUTATS OCH FYRA ÄR UNDER FORTSATT UPPFÖLJNING

LKAB SATSAR PÅ UTBILDNING FÖR UNGA

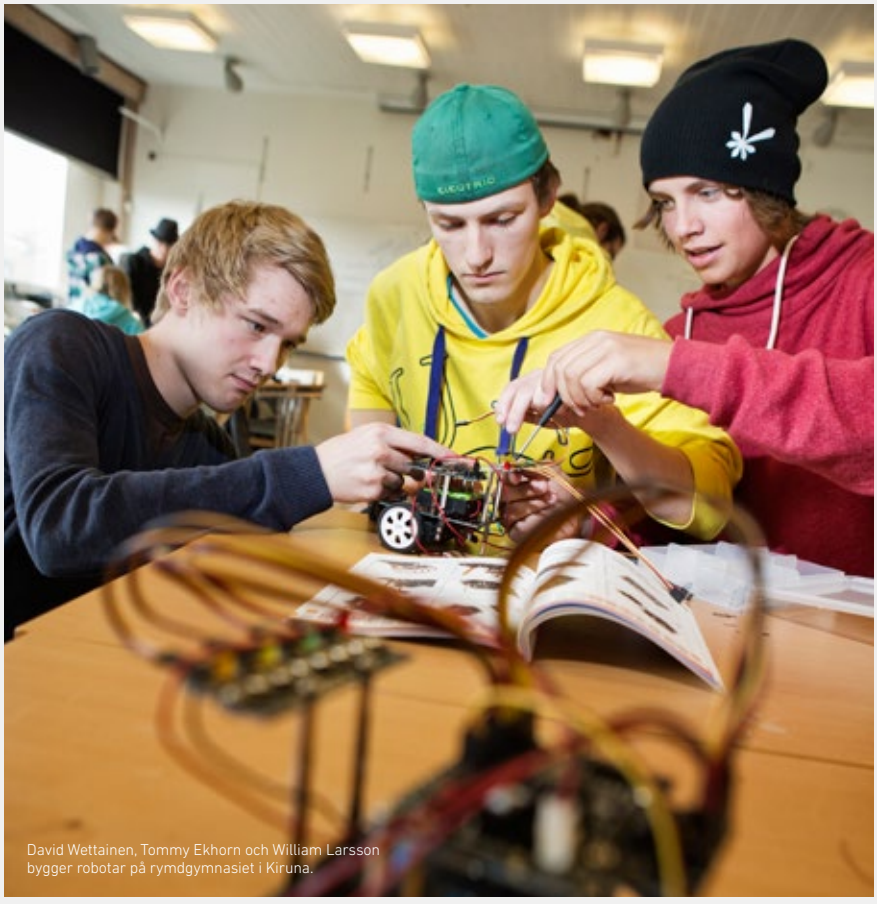

David Wettainen, Tommy Ekhorn och William Larsson bygger robotar på rymdgymnasiet i Kiruna.

LKAB Akademi är en stiftelse som med ekonomiska medel stöttar förskolor, pedagogisk omsorg, grundskolor och gymnasium i Malmfälten och Narvik.

För att bidra till att stärka intresset för teknik och naturvetenskap och samtidigt utveckla de samhällen där LKAB är verksamt stöttar LKAB Akademi gymnasieskolor för pedagogiska utvecklingsprojekt. Syftet med projekten ska vara att kompetensutveckla lärare och elever och gärna bidra till den totala utvecklingen för skolorna.

Det är även öppet för förskolor och grundskolor att söka ekonomiska medel med syftet att stärka intresset för teknik och naturvetenskap hos barn och ungdomar. Elever, pedagogisk personal och skolledare kan lämna in ansökningar.

Hittills har över 100 skolprojekt i gruvkommunerna fått stöd. Bland annat har LKAB Akademi stöttat inköp av mikroskop, en CNC-maskin, en svarv och tekniklådor, studiedagar och ett väderballongexperiment.

SENASTE TEKNIKEN I MALMBERGET

En donation till Industriprogrammet på Välkommaskolan i Malmberget från LKAB Akademi på en miljon kronor gjorde investeringen i en CNC-fräs möjlig.

– Vår målsättning är att skolan ska vara en av de främsta i Sverige. Men vi har inga ekonomiska resurser till det. Därför är vi otroligt tacksamma för att LKAB Akademi gett oss försprånget. Eleverna har nu det absolut senaste inom datorstyrd maskinbearbetning, säger Bert-Olov Ström, gymnasiechef.

Andreas Eriksson, lärare på skolan är också mycket positiv till investeringen:

– Det är en dröm att få ha en maskin på den här nivån. Investeringen tar oss till en ny nivå i undervisningen och i samarbetet mellan skola och näringsliv.

SOMMARSKOLA FÖR AKTIVA OCH NYFIKNA UNGDOMAR

En av LKAB:s mest uppskattade aktiviteter under året har varit sommarskolan. Ungdomar i åldern 11–13 år har under fyra dagar fått prova på att klättra, paddla kajak, fiska och krypa i grottor. Allt med utgångspunkt från LKAB:s stuga i Björkliden, drygt tio mil väster om Kiruna.

LKAB:s sommarskola har anordnats sedan 2007. Deltagandet är kostnadsfritt och pågick i år under tre veckor.

– Det har varit så roligt att få visa Kiruna- och Gällivarebarnen vår fina fjällvärld, se dem utmana sig själva och träna på samarbete i de aktiviteter vi haft på programmet. Man ska komma ihåg att det inte är någon självklarhet att känna till fjällen även om vi bor nära, säger Margit Andersson Wälimaa, som varit med och lett sommarskolan under flera år.

VÅR STYRNING OCH KONTROLL

4

BOLAGSSTYRNINGSRAPPORT

STRUKTUR FÖR BOLAGSSTYRNING

LKAB:s aktieägare svenska staten är den som ytterst fattar beslut om bolagets styrning. På årsstämman utser aktieägaren styrelse, styrelsens ordförande och väljer revisor. Styrelsen ansvarar inför ägaren för bolagets organisation och förvaltning av bolagets angelägenheter. Bilden nedan sammanfattar hur styrning och kontroll är organiserad i LKAB. Bolagsorganen beskrivs närmare på sidorna 63–65 i bolagsstyrningsrapporten.

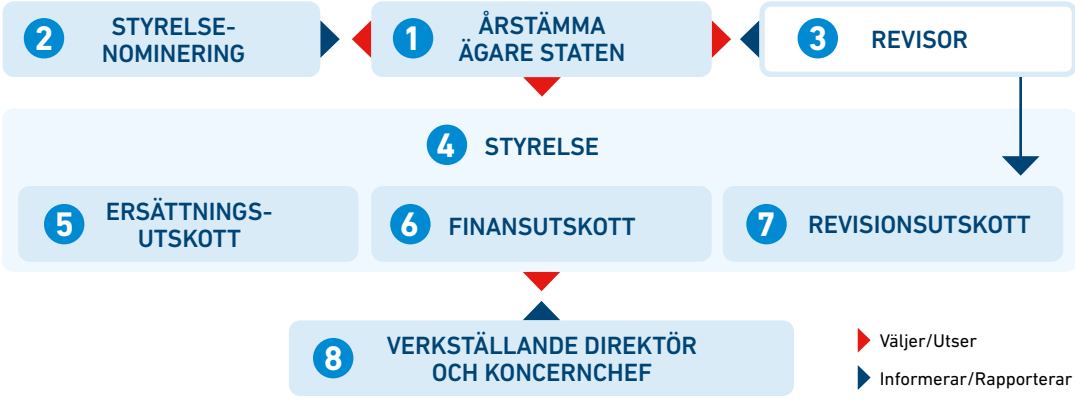

1 ÅRSSTÄMMA

Årsstämman är LKAB:s högsta beslutande organ och det forum där aktieägaren formellt utövar sitt inflytande. Årsstämman beslutar bland annat om fastställande av resultat- och balansräkning, ansvarsfrihet för styrelsen, val av ny styrelse och nya revisor, ersättning till styrelseledamöter och revisor samt riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare.

Riksdagsledamöter har rätt att närvara vid LKAB:s årsstämmor. Årsstämman är även öppen för allmänheten.

2 STYRELSENOMINERING

LKAB har ingen valberedning. Beredning av beslut om nominering av styrelseledamöter sker istället genom en styrelsenominerings-process i enlighet med statens ägarpolicy. Arbetet koordineras av Näringsdepartementet.

Se avvikelse från Kodregler på sidan 63.

3 REVISOR

Revisorn är ansvarig inför aktieägaren på årsstämman och lämnar en revisionsberättelse över årsredovisningen och styrelsens förvaltning.

Revisorerna rapporterar muntligen och skriftligen löpande till revisionsutskottet om hur revisionen har bedrivits och revisorns bedömning av ordningen och kontrollen i bolaget. En sammanfattande redogörelse för årets revision lämnas också till styrelsen i sin helhet.

4 STYRELSE

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltar bolagets angelägenheter för ägarens räkning. Styrelsen ska fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och se till att bolaget är organiserat så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska förhållanden i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Styrelsen utser även verkställande direktör.

5 ERSÄTTNINGSUTSKOTT

Utskottet bereder beslut om verkställande direktörens anställningsvillkor och stödjer verkställande direktörens arbete med lönesättning av ledande befattningshavare. Utskottet arbetar även med successionsplanering.

6 FINANSUTSKOTT

Utskottet förbereder och följer efterlevnaden av bolagets finanspolicy, vilket bland annat innefattar bolagets likviditetsförvaltning, upplåning och säkringsprogram för valuta (USD), elpris och järnmalmspris.

7 REVISIONSUTSKOTT

Utskottet övervakar den finansiella rapporteringen genom att granska alla kritiska redovisningsfrågor och andra förhållanden som kan påverka den finansiella rapporteringens kvalitativa innehåll.

8 VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Verkställande direktör utses av styrelsen. För verkställande direktören gäller, förutom instruktioner från styrelsen, aktiebolagslagen och en rad andra lagar och regler om bolagets bokföring, medelsförvaltning och kontroll över verksamheten.

STYRANDE POLICYER, RIKTLINJER OCH REGELVERK

Bolagsstyrningen inom LKAB utgår från svensk lagstiftning, svensk kod för bolagsstyrning (Koden), statens ägarpolicy och interna styrdokument.

I statens ägarpolicy och riktlinjer för företag med statligt ägande, vilken fastställs årligen, redogör regeringen för sina uppdrag och mål, tillämpliga ramverk och sin inställning i viktiga principfrågor avseende bolagsstyrningen av statligt ägda bolag, se vidare www.regeringen.se.

Vår värdegrund är E N A, "Engagerad – Nytänkande – Ansvar". ENA och bolagets Uppförandekod utgör grunden för hur var och en inom koncernen ska agera gentemot interna och externa intressenter. LKAB:s verksamhet ska präglas av hög affärsetik och integritet.

Koncernen har ett antal koncernpolicyer beslutade av LKAB:s styrelse:

- Uppförandekod
- Kvalitetspolicy
- Miljö- och energipolicy
- Arbetsmiljöpolicy
- Personalpolicy
- Finanspolicy
- Informationspolicy.

LKAB:s värderingar och policyer finns närmare beskrivna på webbplatsen www.lkab.com.

Koden ingår som en del av statens ägarpolicy. På följande punkter avviker LKAB:s styrning beträffande räkenskapsåret 2014 från de regler som finns i Koden.

AVVIKELSER FRÅN KODEN

Kodregel	Avvikelse och förklaring/kommentar
PUNKT 1.1 *Publicering av information om aktieägares initiativrätt.*	Syftet med regeln är att ge olika aktieägare möjlighet att i god tid förbereda sig inför årsstämman och få ett ärende upptaget i kallelsen till årsstämman. I statligt helägda bolag saknas skäl att tillämpa regeln och publicering av information om aktieägarens initiativrätt sker därför inte.
PUNKT 1.4 *Bolagets valberedning ska lämna förslag till ordförande vid årsstämma.*	På grund av ägarstrukturen saknar LKAB en valberedning. Val av ordförande sker istället vid stämman enligt aktiebolagslagens bestämmelser och i linje med statens ägarpolicy.
PUNKT 2 *Bolaget ska ha en valberedning som representerar bolagets aktieägare.*	På grund av ägarstrukturen saknar LKAB en valberedning. Styrelsenomineringsprocessen genomförs enligt de principer som beskrivs i statens ägarpolicy och koordineras av Näringsdepartementet. Referenserna till valberedningen i punkt 1.3, 1.4, 4.6, 8.1 och 10.2 i Koden är därmed inte heller tillämpliga.
PUNKT 10.2 *Bolagsstyrningsrapporten ska innehålla uppgifter om styrelseledamöter är oberoende i förhållande till större aktieägare.*	Bestämmelsen syftar i huvudsak till att skydda minoritetsägare i bolag med spritt ägande. I statligt helägda bolag saknas skäl att tillämpa regeln.

AKTIEÄGARE OCH ÅRSSTÄMMA

AKTIEÄGARE

LKAB är helägt av svenska staten, företrädd av regeringen via Näringsdepartementet.

Staten utövar sitt ägande genom en årligen fastställd ägarpolicy, nomineringar till styrelsen samt offentliggjorda riktlinjer för rapportering. Statens behov av insyn tillgodoses med direkt ägarrepresentation i styrelsen. Rapporter till ägaren är viktiga styrinstrument för löpande uppföljning och utvärdering av bolagen. Statligt ägda företag ska vara minst lika väl genomlysta som företag noterade på börsen.

Styrelsen samordnar, genom ordföranden, sin syn på frågor av avgörande betydelse med företrädare för ägaren. Till sådana frågor hör främst större strategiska förändringar i företagets verksamhet och större förvärv, fusioner eller avyttringar, men även beslut som innebär att företagets riskprofil eller balansräkning förändras på ett avsevärt sätt.

ÅRSSTÄMMA 2014

LKAB:s årsstämma ägde rum den 29 april 2014 i Luleå. Den var öppen för allmänheten, som gavs möjlighet att ställa frågor till styrelse och bolagsledning. Vid årsstämman närvarade cirka 100 personer. Ägaren företrädde av Erik Tranaeus, ämnessakkunnig vid Finansdepartementet. Ordförande vid stämman var styrelsens ordförande Marcus Wallenberg. Stämman fattade beslut om bland annat följande:

- Utdelning med 5 000 kronor per aktie motsvarande totalt 3,5 miljarder kronor.
- Omval av styrelseledamöterna Hans Biörck, Maija-Liisa Friman, Lars-Åke Helgesson, Sten Jakobsson, Hanna Lagercrantz, Maud Olofsson och Lars Pettersson.
- Nyval av Sten Jakobsson till styrelsens ordförande.
- Arvode till styrelsens ordförande om 570 000 kronor och till övriga av årsstämman valda ledamöter om 250 000 kronor. Arvode utgår inte till styrelseledamot som är anställd i Regeringskansliet och inte till arbetstagarrepresentanter.
- Omval av det registrerade revisionsbolaget Deloitte AB till revisor för en period om ett år.
- Riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare.
- Ändring av § 6 i bolagsordningen innebärande att om styrelseordföranden lämnar sitt uppdrag under mandattiden ska styrelsen inom sig välja ordförande för tiden intill utgången av den bolagsstämma då ny ordförande väljs av stämman.

Protokollet från årsstämman 2014 och de senaste årens stämmoprotokoll finns tillgängliga på LKAB:s webbplats lkab.com.

STYRELSENOMINERING

LKAB har ingen valberedning, utan istället förbereds valet av ledamöter i enlighet med statens ägarpolicy. Arbetet koordineras av Näringsdepartementet. LKAB:s kompetensbehov analyseras utifrån bolagets verksamhet, situation och framtida utmaningar. Hänsyn tas även till behov av kvalifikationer med avseende på hållbarhetsfrågor. För att komma i fråga för ett styrelseuppdrag fordras en hög kompetens inom relevant löpande affärsverksamhet, affärsutveckling, branschkunskap, finansiella frågor eller inom andra relevanta områden. Därutöver krävs en stark integritet och förmåga att se till bolagets bästa.

REVISOR

Revisorn ska på uppdrag av ägaren oberoende granska styrelsens och den verkställande direktörens förvaltning samt bolagets årsredovisning och bokföring. De genomför också en översiktlig granskning av en delårsrapport. Val av revisor beslutas av årsstämman. Revisorer i de statliga bolagen utses för en mandatperiod om ett år. För det fall omval av revisor övervägs, utvärderas alltid revisorns arbete av ägaren.

Vid årsstämman den 29 april 2014 omvaldes Deloitte AB till revisor för en period om ett år. Auktoriserad revisor Peter Ekberg är huvudansvarig revisor. Ersättning till revisor framgår av Not 7, sidan 112 i årsredovisningen.

STYRELSE

STYRELSENS SAMMANSÄTTNING OCH ARBETSFÖRDELNING

LKAB:s styrelse ska enligt bolagsordningen bestå av lägst sex och högst elva stämmovalda ledamöter utan suppleanter. Styrelsen består av sju stämmovalda ledamöter. De anställda representeras av tre ledamöter samt tre suppleanter i enlighet med lagen om styrelserepresentation för de privatanställda. Styrelsens ledamöter har en bred och omfattande erfarenhet från näringslivet och flertalet upprätthåller andra uppdrag som ledamot i styrelsen för större företag. Styrelsens sammansättning framgår av styrelsepresentationen på sidorna 68–69.

Styrelsen fastställer årligen en arbetsordning för styrelsen, VD-instruktion samt instruktion för den ekonomiska rapporteringen. Dessa dokument klargör den grundläggande ansvars- och kompetensfördelningen mellan styrelsen, styrelsens utskott, ordföranden och verkställande direktören.

STYRELSEORDFÖRANDE

Ordförandens uppgifter följer av aktiebolagslagen, Koden och ägarpolicyn. De preciseras ytterligare i styrelsens arbetsordning. Ordföranden ska bland annat organisera och leda styrelsens arbete, säkerställa att styrelsen fullgör sina uppgifter och att dess beslut verkställs på ett effektivt sätt, samt säkerställa att styrelsen årligen genomför en utvärdering av det egna arbetet.

Samordningsansvaret är en särskild uppgift som åligger styrelseordföranden i statliga bolag. Ansvaret innebär att styrelsen genom ordföranden ska samordna sin syn med företrädare för ägaren när bolaget står inför viktiga avgöranden eller strategiska förändringar i företagets verksamhet.

STYRELSENS ARBETE 2014

Under året har styrelsen hållit tolv sammanträden, varav fem telefonmöten och ett konstituerande styrelsemöte. Sammanträdena har hållits på verksamhetsorterna Luleå, Kiruna, Malmberget och Narvik samt i Stockholm. Styrelsen beslutade att inte genomföra någon styrelseresa under 2014.

Mötena följer en fastställd föredragningsplan för att säkerställa styrelsens behov av information. Årets första möte är vanligtvis ett bokslutssammanträde, då även revisorn deltar. Styrelsen håller vid detta möte en överläggning med bolagets revisor utan närvaro av verkställande direktören eller annan person från bolagsledningen. Vid andra styrelsemötet avhandlas årsredovisningen. Det tredje till sjunde mötet ägnas bland annat åt verksamhets-, strategi- och personalfrågor samt marknadsutvecklingen. Vid årets sista styrelsemöte fattas beslut om budget och verksamhetsplan för nästföljande år.

LKAB:s hållbarhetsstrategi och uppförandekod är utgångspunkt för arbetet med hållbar utveckling. Hållbarhetsstrategi och hållbarhetsmål har fastställts av styrelsen i enlighet med ägarens krav. Uppföljning av hållbarhetsmålen rapporteras kvartalsvis till styrelsen och ägaren.

Styrelsearbetet under 2014 har präglats av den tillväxtfas som LKAB befinner sig i, med avsikten att öppna tre nya dagbrottsgruvor i Svappavaara, samt det pågående kostnadseffektiviseringsprogrammet. Under året har styrelsen antagit en uppdaterad strategiplan, en reviderad finanspolicy, miljö- och energipolicy samt en ny arbetsmiljöpolicy. Andra viktiga frågor på styrelsens agenda under 2014 har varit samhällsomvandlingen i Malmfälten samt koncernens finansiering, innebärande beslut om ett företagsobligationsprogram (MTN) och ett företagscertifikatprogram.

Vid styrelsens sammanträden deltar suppleanterna till arbetstagarnas representanter. Verkställande direktören ingår inte i styrelsen, men deltar i styrelsens sammanträden. Ledamöternas närvaro vid 2014 års styrelsemöten och utskottsmöten framgår på sidorna 68–69.

UTSKOTT

Enligt statens ägarpolicy är det styrelsens ansvar att bedöma behovet av att inrätta särskilda utskott. LKAB:s styrelse har inrättat ett revisionsutskott, ett finansutskott och ett ersättningsutskott. Utskottens arbete är i huvudsak av beredande och rådgivande karaktär. Styrelsen kan dock i särskilda fall delegera beslutsbefogenheter till utskotten. Utskottens ledamöter och ordförande utses vid det konstituerande styrelsesammanträdet efter årsstämman varje år.

Revisionsutskott

Revisionsutskottet har fyra ledamöter; Lars-Åke Helgesson, ordförande, Hanna Lagercrantz, Hans Biörck och Stefan Fagerkull. Vid sammanträdena deltar även verkställande direktören och ekonomidirektören. I revisionsutskottets uppgifter ingår bland annat att övervaka bolagets redovisning, finansiella rapportering och riskhantering samt att bereda styrelsens förslag till vinstdisposition för verksamhetsåret. Under 2014 har utskottet även arbetat med ett flertal olika frågor kopplade till samhällsomvandlingen i Kiruna och Malmberget, LKAB:s investeringsprogram samt bolagets ekonomiska långtidsplan.

Under året har revisionsutskottet hållit sju sammanträden.

Finansutskott

Finansutskottet har fyra ledamöter; Hans Biörck, ordförande, Lars-Åke Helgesson, Hanna Lagercrantz och Stefan Fagerkull. Vid sammanträdena deltar även verkställande direktören, ekonomidirektören och finanschefen.

I finansutskottets uppgifter ingår bland annat att förbereda och följa LKAB:s likviditetsförvaltning och upplåning. Under 2014 har finansutskottet bland annat arbetat med en uppdatering av LKAB:s finanspolicy, koncernens finansiering innebärande en ny kreditfacilitet, ett företagsobligationsprogram (MTN) och ett företagscertifikatprogram. Finansutskottet följer även LKAB:s säkringsaktiviteter och exponering mot valuta (USD), järnmalmspris och elpris.

Utskottet har hållit fem sammanträden under året.

Ersättningsutskott

Ersättningsutskottet har fyra ledamöter; Sten Jakobsson, ordförande, Lars-Åke Helgesson, Hanna Lagercrantz och Tomas Strömberg. Vid sammanträdena deltar även personaldirektören. I ersättningsutskottets uppgifter ingår bland annat att bereda och utvärdera ersättningsvillkoren för verkställande direktören och lönesättningsprinciperna för personerna i bolagets koncernledning samt att årligen utvärdera bolagets belöningssystem för anställda. Under 2014 har utskottet även arbetat med LKAB:s program för successionsplanering och Talent Management, i syfte att säkerställa den framtida kompetensförsörjningen för nyckelbefattningar inom företaget.

Under året har ersättningsutskottet hållit fyra sammanträden.

UTVÄRDERING

Utvärdering av styrelsen

Utvärdering av styrelsens arbete sker en gång per år med frågor kring hur styrelsen som kollektiv och de enskilda ledamöterna uppfyller sin uppgift. Utvärderingen används i styrelsens interna arbete. Ordföranden ansvarar för behandlingen av resultatet, så att det kan bilda en grund för diskussioner och förbättringar. Utvärderingen 2014 har utförts med hjälp av en extern konsultfirma, som har genomfört en enkätundersökning och individuella intervjuer med varje styrelsemedlem. Resultatet och analysen av utvärderingen har presenterats för hela styrelsen, liksom för verkställande direktören i tillämpliga delar. Styrelsens ordförande delger ägaren resultatet av utvärderingen inför arbetet med val av nya ledamöter.

Utvärdering av verkställande direktören

Utvärderingen av verkställande direktören är en grundläggande uppgift i styrelsens arbete. En sammanställning av styrelsens uppfattning görs av ordföranden, som förmedlar styrkor och svagheter till såväl styrelse som verkställande direktör.

ERSÄTTNINGSPRINCIPER

RIKTLINJER

Årsstämman 2014 beslutade om ersättningsnivåer till styrelseledamöter och revisorer samt riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare. För ersättning till koncernledningen har årsstämman beslutat att regeringens vid var tid gällande riktlinjer för anställningsvillkor för ledande befattningshavare i företag med statligt ägande ska tillämpas. Den totala ersättningen är baserad på en fast ersättning, förmåner och pension. Ingen rörlig ersättning utgår till ledande befattningshavare som ingår i koncernledningen.

I Not 6 på sidorna 110–112 i årsredovisningen redovisas riktlinjer och utfall för ledande befattningshavares ersättningar.

BELÖNINGSSYSTEM OCH MÅL

LKAB:s belöningssystem för koncernens medarbetare är utformat för att stödja koncernens strategiska mål avseende produktionsvolym, arbetsmiljö, produktkvalitet och produktionskostnad. Belöningssystemet beskrivs på sidan 86 i förvaltningsberättelsen.

ERSÄTTNING TILL STYRELSEN

Det sammanlagda arvodet till de bolagsstämmovalda styrelseledamöterna uppgår år 2014 till 2 050 Tkr. Se Not 6 på sidorna 110–112.

LKAB:S LEDNING

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Verkställande direktörens allmänna ansvar framgår av VD-instruktionen och styrelsens arbetsordning. Enligt dessa ska verkställande direktören bland annat:

- Leda, planera, utveckla och kontrollera bolagets verksamhet i enlighet med av styrelsen fastställda mål och strategier.
- Sörja för att bolagets bokföring fullgörs i överensstämmelse med lag och att medelsförvaltningen sköts på ett betryggande sätt.
- Övervaka att även övriga för bolagets verksamhet gällande författningsbestämmelser och andra föreskrifter följs, att styrelsens beslut och övriga för bolagets verksamhet beslutade åtgärder verkställs samt att bolagets verksamhet är ändamålsenligt organiserad och bedrivs i enlighet med bolagsordningen.
- Ansvara för föredragning och övrig rapportering till styrelsen.
- Fastställa instruktioner och funktionsbeskrivningar som bedöms erforderliga och som inte fastställts av styrelsen.
- Ansvara för alla bolagets löpande mediakontakter. I ägarfrågor och större strukturfrågor ansvarar ordföranden för mediakontakterna.
- Ansvara för introduktionsprogram för nytillträdda styrelseledamöter.

Styrelsens ordförande godkänner verkställande direktörens eventuella uppdrag utanför bolaget.

KONCERNLEDNING OCH KONCERNLEDNINGSSTRUKTUR

LKAB:s verksamhet bedrivs i mycket stor utsträckning i moderbolaget.

Koncernledningen utgörs av verkställande direktör och nio enhetschefer verksamma inom moderbolaget. De är enhetscheferna för Mining och Logistik, Marknad, Teknik- och affärsutveckling, Forskning och utveckling, Energi och Klimat, Hållbar utveckling, Finance, Personal och Kommunikation.

Under 2014 har följande förändring i ansvarsstrukturen skett;

Enheten Forskning och utveckling har bildats, där verksamhet har flyttats från enheten Teknik- och affärsutveckling.

Enheterna Finance och Group Control har slagits ihop till en enhet. Avdelningarna Inköp, Data/IT och Juridik har brutits ut från tidigare Finance och ingår nu som en del i en stabsfunktion direkt underställd verkställande direktören.

I syfte att stärka riskhanteringen har under 2014 tillsatts en Chief Risk Officer, CRO-ansvarig, inom enheten Finance. Uppdraget för CRO är att i samarbete med organisationen identifiera, följa upp och rapportera LKAB:s kritiska risker, som kan påverka LKAB:s förmåga att uppnå övergripande ekonomiska- och hållbarhetsmål. Under 2014 har försäljningskontoret i Singapore stängts och ett nytt kontor i Dubai har etablerats för att komma närmare kunderna i MENA-regionen.

De stora dotterbolagen styrs genom att koncernledningens medlemmar har ordförandeskapet i dotterbolagens styrelser. Dotterbolagen bedriver självständigt sina verksamheter i enlighet med bolagets uppdrag i koncernen så som det formulerats i dotterbolagets bolagsordning.

Ansvar och befogenheter har inom koncernen tilldelats enskilda befattningshavare, snarare än grupper och kommittéer.

Uppgifter om verkställande direktör och koncernledningen framgår på sidorna 70–71.

INTERN KONTROLL AVSEENDE DEN FINANSIELLA RAPPORTERINGEN

Styrelsens ansvar för intern styrning och kontroll regleras i aktiebolagslagen, årsredovisningslagen och koden för bolagsstyrning. Styrelsen har det övergripande ansvaret för den finansiella rapporteringen och i dess arbetsordning regleras styrelsens och revisionsutskottets inbördes arbetsfördelning. Kvalitetssäkringen av bolagets finansiella rapportering sker genom att styrelsen, efter beredning i revisionsutskottet, behandlar väsentliga redovisningsfrågor och de finansiella rapporter som bolaget lämnar. Styrelsen behandlar även frågor rörande intern kontroll, regelefterlevnad, väsentlig osäkerhet i redovisade värden, ej korrigerade felaktigheter, händelser efter balansdagen, ändringar i uppskattningar och bedömningar, eventuellt konstaterade oegentligheter samt andra förhållanden som påverkar de finansiella rapporternas kvalitet.

KONTROLLMILJÖ

LKAB:s struktur för den interna kontrollen baseras på en definierad ansvarsfördelning mellan styrelse, styrelsens utskott samt verkställande direktör. Vidare bygger den interna kontrollstrukturen på bolagets organisation och på det sätt affärsverksamheten bedrivs, vilket innefattar väldefinierade roller och ansvarsområden, delegering av befogenheter, styrande dokument

som exempelvis policyer samt tydligt definierade planerings- och stödprocesser.

De mest väsentliga delarna av kontrollmiljön avseende den finansiella rapporteringen, inklusive upprättandet av koncernredovisningen, behandlas i koncerngemensamma styrande dokument avseende redovisning, finansiella transaktioner och befogenhetsreglering. Koncerngemensamma riktlinjer och system för inrapportering och konsolidering av koncernens räkenskaper syftar till att säkerställa den finansiella rapporteringen och riktigheten i koncernredovisningen.

RISKBEDÖMNING

LKAB styrs genom processer där riskhantering är inbyggd i varje enskild process. Inom koncernen finns dels metoder för att säkerställa att de risker som bolaget utsätts för hanteras enligt riktlinjer och metoder, dels för att värdera och begränsa dessa risker.

Som ett led i den interna styrningen och kontrollen kartläggs risker avseende finansiell rapportering. För de mest väsentliga processerna har riskanalyser genomförts och för identifierade risker har rutiner fastställts för att hantera och minimera dessa risker.

För den finansiella rapporteringen har ett antal områden med högre risk identifierats, bland annat avseende redovisnings- och skattefrågor kopplade till samhällsomvandlingen i Malmfälten samt den stora mängden planerade och pågående investeringsprojekt. Andra mer generella risker är förlust eller förskingring av tillgångar samt andra väsentliga fel i bolagets redovisning, exempelvis avseende bokföring och värdering av balansräkningsposter, fullständighet avseende resultaträkningens poster eller avvikelser från upplysningskrav.

KONTROLLAKTIVITETER

Viktiga delar i LKAB:s kontrollstruktur är kontroller avseende godkännande av affärstransaktioner (attestinstruktioner), befogenhetsbeskrivningar och bokslutsinstruktioner. Därutöver finns specifikt upprättade kontroller avseende bokslutsprocessen och processerna för delårsbokslut och årsredovisning som tar hand om mer unikt förekommande risker för fel i den finansiella rapporteringen.

Koncernens juridiska personer som bedriver affärsverksamhet har ekonomichefer och rapporterande enheter har controllers. Dessa deltar i prognostisering och analys av dotterbolagens och de rapporterande enheternas resultat. Analyserna omfattar tillgångar, skulder, intäkter, kostnader och kassaflöden. Även för samhällsomvandlingen och för de strategiska investeringsprojekten finns utsedda controllerresurser som följer upp, analyserar, gör prognoser samt utreder särskilda frågor rörande den finansiella informationen. För upprättandet av koncernredovisningen har LKAB ett koncerngemensamt konsolideringssystem där bolagens ekonomichefer/controllers ansvarar för riktigheten i den inrapporterade finansiella informationen (utfall, budget och prognoser). Tillsammans med den övergripande analys som utförs på koncernnivå syftar detta bland annat till att begränsa risken för väsentliga fel i den finansiella rapporteringen.

I syfte att upprätthålla en hög informationssäkerhet finns regler och riktlinjer upprättade avseende tillgänglighet, riktighet, sekretess och spårbarhet i affärssystemet.

INFORMATION OCH KOMMUNIKATION

LKAB har informations- och kommunikationsvägar som syftar till att främja fullständighet och riktighet i den finansiella rapporteringen. Övergripande information om gällande kontrollstruktur finns tillgänglig för alla anställda via LKAB:s intranät. Målet är att regelbundet gå igenom förändringar och bakomliggande skäl till existerande kontroller och utveckla dessa i syfte att upprätthålla en god intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen. I samband med genomgången av kontrollstrukturen identifieras också ansvar för uppföljning av att kontrollstrukturen finns på plats, är känd och att kontrollen utförs på avsett sätt.

LKAB:s riktlinjer avseende den finansiella rapporteringen och koncernredovisningen uppdateras löpande. Förändringar kommuniceras till berörda funktioner och verksamheter via e-mail, intranätet samt via möten.

För kommunikation med externa parter finns en informationspolicy som ger riktlinjer för hur information ska presenteras. Syftet med policyn är att säkerställa att alla informationsskyldigheter efterlevs på ett korrekt och fullständigt sätt. Extern finansiell kommunikation lämnas via årsredovisning, delårsrapporter, bokslutskommuniké, pressmeddelanden samt via www.lkab.com.

UPPFÖLJNING

Den koncerngemensamma controllerfunktionen genomför själva eller med stöd av externa resurser granskningsinsatser avseende de verksamhetsprocesser som bedöms ha väsentlig påverkan på den finansiella rapporteringen.

En plan för interna kontrollaktiviteter upprättas årligen inom den koncerngemensamma controllerfunktionen. Under 2014 har fokus legat på uppföljning av prioriterade interna processer, bland annat avseende effektivitet i investeringsprojekt samt hantering och värdering av färdigproduktlager.

De interna granskningarna under 2014 har till största del skett i samarbete med fristående revisorer, där inriktningen har definierats utifrån en riskbedömning för varje separat genomgång. Resultaten från genomförda granskningar har sammanfattats i granskningsrapporter och återkoppling sker till berörda verksamheter.

Efterlevnad av beslutade åtgärder efter genomförda granskningar följs upp löpande av den koncerngemensamma controllerfunktionen.

INTERNREVISION

Den struktur för uppföljning av den interna kontrollen som finns idag inom LKAB bedöms uppfylla styrelsens krav, varför ingen separat internrevisionsfunktions finns upprättad. Beslutet om internrevision omprövas årligen av styrelsen.

Luleå den 20 mars 2015

Styrelsen genom ordförande

STEN JAKOBSSON

STYRELSEN

HANS BIÖRCK

BEFATTNING Rådgivare för Skanska AB

UTBILDNING Civilekonom

INVALD ÅR 2012

FÖDD 1951

ANDRA STYRELSEUPPDRAG Styrelseordförande i Crescit Asset Management AB. Styrelseledamot i Trelleborg AB, Bonnier Finans AB, Dunkerska Stiftelserna och Bure Equity AB.

BAKGRUND Ekonomi- och finansdirektör, Skanska AB. Ekonomi- och finansdirektör, Autoliv Inc. Ekonomi- och finansdirektör, Esselte AB.

ERSÄTTNING 310 000 kr

STYRELSEMÖTEN NÄRVARO 11 av 12 möten.

REVISIONSUTSKOTT NÄRVARO 7 av 7 möten.

FINANSUTSKOTT NÄRVARO 5 av 5 möten.

LARS-ÅKE HELGESSON

BEFATTNING Direktör

UTBILDNING Stanford Business School (SEP), USA. Civilekonom, Handelshögskolan Göteborg. Gymnasieingenjör.

INVALD ÅR 2000

FÖDD 1941

ANDRA STYRELSEUPPDRAG Styrelseordförande i Translink Holding AB. Styrelseledamot i Ballingslöv International AB, Axel Christiernsson International AB och Crane Inc., Dalton MA USA.

BAKGRUND VD och koncernchef Stora 1992–1998, Divisionschef Stora 1988–1992, Koncernchef Haldex 1981–1988.

ERSÄTTNING 330 000 kr

STYRELSEMÖTEN NÄRVARO 11 av 12 möten.

REVISIONSUTSKOTT NÄRVARO 7 av 7 möten.

FINANSUTSKOTT NÄRVARO 4 av 5 möten.

ERSÄTTNINGSUTSKOTT NÄRVARO 4 av 4 möten.

MAUD OLOFSSON

BEFATTNING Fd vice statsminister och näringsminister samt partiledare för Centerpartiet

UTBILDNING Gymnasieutbildning

INVALD ÅR 2012

FÖDD 1955

ANDRA STYRELSEUPPDRAG Styrelseledamot i Arise AB, Diös Fastigheter AB, ÅF AB och Envac AB. Styrelseordförande i Visita.

BAKGRUND Vice statsminister 2006–2010, Närings- och energiminister 2006–2011, Partiledare för Centerpartiet 2001–2011, Riksdagsledamot 2002–2011, VD Hushållningssällskapet i Västerbotten 1997–2001, EU-samordnare Länsstyrelsen Västerbotten, Politiskt sakkunnig Arbetsmarknadsdepartementet 1992–1994, Ombudsman Centerpartiet och Centerns Ungdomsförbund i Norrbotten 1974–1981.

ERSÄTTNING 250 000 kr

STYRELSEMÖTEN NÄRVARO 8 av 12 möten.

STEN JAKOBSSON

BEFATTNING Direktör

UTBILDNING Civilingenjör

INVALD ÅR 2012, ordförande sedan 2014

FÖDD 1949

ANDRA STYRELSEUPPDRAG Styrelseordförande i Power Wind Partners AB. Styrelseledamot i Saab AB, Stena Metall AB, FLSmidth A/S och Xylem Inc.

BAKGRUND VD och koncernchef, ABB Sverige, Vice VD Asea Brown Boveri AB Sverige, Affärsområdeschef Business Area Cables, VD ABB Cables AB, VD Asea Cylinda, Produktionschef Asea Low Voltage Division, Asea central staff – Produktion, Asea trainee.

ERSÄTTNING 430 000 kr [1]

STYRELSEMÖTEN NÄRVARO 12 av 12 möten.

ERSÄTTNINGSUTSKOTT NÄRVARO 4 av 4 möten.

[1] Tillträdde som styrelseordförande efter årsstämman 2014.

MAIJA-LIISA FRIMAN

BEFATTNING Direktör

UTBILDNING Civilingenjör kemi, Helsinki University of Technology

INVALD ÅR 2008

FÖDD 1952

ANDRA STYRELSEUPPDRAG Styrelseordförande i Ekokem Oy och Helsinki Deaconess Institute. V ordförande i Neste Oil Oyj. Styrelseledamot i Finnair Oyj och Talvivaara Mining Company Plc.

BAKGRUND Koncernchef Aspocomp Group Oyj 2004–2007. VD Vattenfall Oy 2000–2004. VD Gyproc Oy 1993–2000. Olika chefsbefattningar i Kemira Oyj i Finland, Mexico och USA 1978–1993.

ERSÄTTNING 250 000 kr

STYRELSEMÖTEN NÄRVARO 9 av 12 möten.

HANNA LAGERCRANTZ

BEFATTNING Kansliråd, Näringsdepartementet

UTBILDNING Civilekonom, M. Science, Handelshögskolan Stockholm, M. Phil. in Economics, Cambridge University.

INVALD ÅR 2010

FÖDD 1970

ANDRA STYRELSEUPPDRAG Styrelseledamot i Svenska Rymdaktiebolaget och Fouriertransform AB.

BAKGRUND Regeringskansliet sedan 2008, Aktieanalytiker och Investor Relations på SEB 1999–2008, Corporate Finance på S.G. Warburg, UBS, Brunswick-Warburg 1994–1998

ERSÄTTNING 0 kr

STYRELSEMÖTEN NÄRVARO 11 av 12 möten.

REVISIONSUTSKOTT NÄRVARO 7 av 7 möten.

FINANSUTSKOTT NÄRVARO 5 av 5 möten.

ERSÄTTNINGSUTSKOTT NÄRVARO 4 av 4 möten.

LARS PETTERSSON

BEFATTNING Direktör

UTBILDNING Civilingenjör teknisk fysik

INVALD ÅR 2013

FÖDD 1954

ANDRA STYRELSEUPPDRAG Styrelseledamot i Lundbergföretagen AB, PMC Group AB, Indutrade AB, Uppsala Universitet, Husqvarna AB och styrelseordförande i KP Komponent A/S.

BAKGRUND VD och koncernchef Sandvik AB 2002–2011, VD Sandvik Materials Technology 2000–2002, VD Sandvik Tooling 1998–2000, VD Sandvik Coromant 1994–1998.

ERSÄTTNING 250 000 kr

STYRELSEMÖTEN NÄRVARO 11 av 12 möten.

STYRELSENS ARBETSTAGAR-REPRESENTANTER ORDINARIE / SUPPLEANTER

STEFAN FAGERKULL / ORDINARIE

BEFATTNING Projektledare
UTBILDNING Ingenjör, Berg- och anläggningsteknik, Bergsskolan Filipstad
INVALD ÅR 2011
FÖDD 1963
ANDRA STYRELSEUPPDRAG Ledamot i Ledarnas klubb i Kiruna
BAKGRUND Anställd i LKAB 1987–1989 och sedan 1995. Studier samt FN-tjänst 1989–1995.
ERSÄTTNING 0 kr
STYRELSEMÖTEN NÄRVARO 12 av 12 möten.
REVISIONSUTSKOTT NÄRVARO 4 av 7 möten. [1]
FINANSUTSKOTT NÄRVARO 2 av 5 möten. [2]

[1, 2] Tillträdde i utskottet efter årsstämman 2014.

TOMAS STRÖMBERG / ORDINARIE

BEFATTNING Tillredare
UTBILDNING Gymnasieutbildning
INVALD ÅR 2011
FÖDD 1967
ANDRA STYRELSEUPPDRAG Vice ordförande i klubb Gruv 4:an, IF Metall Malmfälten.
BAKGRUND Anställd i LKAB sedan 1987
ERSÄTTNING 0 kr
STYRELSEMÖTEN NÄRVARO 10 av 12 möten.
ERSÄTTNINGSUTSKOTT NÄRVARO 4 av 4 möten.

JAN THELIN / ORDINARIE

BEFATTNING Svetsare
UTBILDNING Utbildad internationell svetsspecialist
INVALD ÅR 2010
FÖDD 1955
ANDRA STYRELSEUPPDRAG Ordförande i klubb Gruv 12:an Kiruna, IF Metall Malmfälten. Ledamot i LKAB Fastigheter AB.
BAKGRUND Anställd i LKAB 1974–1977 och sedan 1995. Anställd inom olika verkstadsbolag 1977–1995.
ERSÄTTNING 0 kr
STYRELSEMÖTEN NÄRVARO 7 av 12 möten.

DAN HALLBERG / SUPPLEANT

BEFATTNING Sektionschef FoU Reduktionsmetallurgi
UTBILDNING Kandidatexamen Kemiteknik, Luleå tekniska universitet.
INVALD ÅR 2014
FÖDD 1965
ANDRA STYRELSEUPPDRAG Styrelseledamot i Unionens klubb för Luleå & Malmberget. Styrelseledamot i PRISMA (Centre of Processinteration in Steelmaking) och PROMOTE (Centre for Management of Innovation and Technology in Process Industry).
BAKGRUND Anställd i LKAB sedan 1990.
ERSÄTTNING 0 kr
STYRELSEMÖTEN NÄRVARO 5 av 12 möten. [1]

[1] Tillträdde efter årsstämman 2014.

BERTIL LARSSON / SUPPLEANT

BEFATTNING Malmhamnsarbetare
UTBILDNING Gymnasieutbildning
INVALD ÅR 2010
FÖDD 1955
ANDRA STYRELSEUPPDRAG Ordförande i Klubb Svartöstaden, IF Metall Norrbotten
BAKGRUND Anställd i LKAB 1974–1996 och sedan 1999. Anställd i Dynalite 1996–1999.
ERSÄTTNING 0 kr
STYRELSEMÖTEN NÄRVARO 11 av 12 möten.

PENTTI RAHKONEN / SUPPLEANT

BEFATTNING Processoperatör
UTBILDNING Gymnasieutbildning
INVALD ÅR 2010
FÖDD 1965
ANDRA STYRELSEUPPDRAG Ordförande i klubb Gruv 135:an, IF Metall Malmfälten. Styrelseledamot i Gruvarbetarnas branschforum.
BAKGRUND Anställd i LKAB sedan 1987.
ERSÄTTNING 0 kr
STYRELSEMÖTEN NÄRVARO 12 av 12 möten.

REVISOR OCH SEKRETERARE

REVISOR

Deloitte AB
Peter Ekberg
Auktoriserad revisor

SEKRETERARE

Malin Sundvall
Chefsjurist LKAB
Styrelsens sekreterare sedan 2008

KONCERN-LEDNINGEN

LARS-ERIC AARO

BEFATTNING VD och koncernchef [1]

UTBILDNING Bergsingenjör (M.Sc), Luleå tekniska universitet, 1982

ANSTÄLLNINGSÅR 2001

FÖDD 1956

ANDRA UPPDRAG Ordförande SKGS, Vice ordförande SveMin. Ledamot Kungliga Ingenjörsvetenskaps-akademien. Hedersdoktor vid Luleå tekniska universitet 2007

BAKGRUND LKAB 1976, 1981–1984, Viscaria AB 1984–1987, Boliden1987–1989, Secoroc 1989–1992, Boliden 1992–1998, ASSI Domän 1998–2001

ERSÄTTNING Se Not 6, sidorna 110–112

[1] VD, eller honom närstående fysisk eller juridisk person, har inte väsentlig aktieinnehav eller delägarskap i företag som LKAB har betydande affärsförbindelse med.

KATARINA HOLMGREN

BEFATTNING Direktör, Finance [1]

UTBILDNING Civilekonom, Luleå tekniska universitet, 1986

ANSTÄLLNINGSÅR 2010

FÖDD 1963

BAKGRUND Kårhuset i Luleå AB 1985–1986, Skatteverket 1987–1997, Luleå tekniska universitet 1997–2003, LKAB 2003–2007, Polarbröd 2007–2010

ERSÄTTNING Se Not 6, sidorna 110–112

[1] Direktör Group Control fram till 1 juni 2014, utnämnd tf Direktör, Finance 1 juni 2014 och utnämnd 15 februari 2015 till Direktör, Finance.

ANDERS KITOK

BEFATTNING Direktör, Energy & Climate

UTBILDNING Civilingenjör Maskin, Luleå tekniska universitet, 1982

ANSTÄLLNINGSÅR 1985

FÖDD 1957

ANDRA UPPDRAG Ledamot Progressum AB, Vindin AB

BAKGRUND Ericsson 1983–1985

ERSÄTTNING Se Not 6, sidorna 110–112

ANDERS FURBECK

BEFATTNING Direktör, Sustainable development

UTBILDNING Civilekonom, Handelshögskolan Göteborg, 1985

ANSTÄLLNINGSÅR 1985

FÖDD 1957

ERSÄTTNING Se Not 6, sidorna 110–112

FRANK HOJEM

BEFATTNING Direktör, Communications

UTBILDNING Journalist. Poppius journalistskola, Stockholm, 2003. Executive education, IFL Handelshögskolan, Stockholm, 2013.

ANSTÄLLNINGSÅR 2012

FÖDD 1984

ANDRA UPPDRAG Ledamot i styrelsen för Teknikens Hus

BAKGRUND Stiftelsen Sverige i Europa 2003, Sveriges Riksdag 2005–2006, Regeringskansliet 2006–2011

ERSÄTTNING Se Not 6, sidorna 110–112

MARKUS PETÄJÄNIEMI

BEFATTNING Direktör, Production & Logistics

UTBILDNING Civilingenjör Samhällsbyggnadsteknik med inriktning teknisk miljövård, Luleå tekniska universitet, 1985

ANSTÄLLNINGSÅR 2005

FÖDD 1959

BAKGRUND NAB 1985–1988, Kiruna Värmeverk 1988–1995, Delcing Systems 1995–1996, Sema/Schlumberger/Atos Origin/WMData, 1996–2005

ERSÄTTNING Se Not 6, sidorna 110–112

GRETE SOLVANG STOLTZ

BEFATTNING Direktör, Human Resources

UTBILDNING Magisterexamen Ekonomi, Luleå tekniska universitet 1993

ANSTÄLLNINGSÅR 2009

FÖDD 1970

ANDRA UPPDRAG Ordförande Karriärcentrum vid Luleå tekniska universitet. Ledamot SveMin

BAKGRUND LKAB 1993–1995, SCA 1995–2008, Northland Resources 2008–2009

ERSÄTTNING Se Not 6, sidorna 110–112

PER-ERIK LINDVALL

BEFATTNING Direktör, Technology & Business Development

UTBILDNING Bergsingenjör, Luleå tekniska universitet, 1980

ANSTÄLLNINGSÅR 2001

FÖDD 1956

ANDRA UPPDRAG Ordförande Norrskenet AB och Stiftelsen Bergforsk. Vice ordförande Luleå tekniska universitet. Ledamot Botnia Exploration AB. Hedersdoktor vid Luleå tekniska universitet 2014

BAKGRUND LKAB 1980–1989, Bergbygg AB 1989–1991, Boliden 1991–2000

ERSÄTTNING Se Not 6, sidorna 110–112

MONICA BELLGRAN

BEFATTNING Direktör, Research & Development

UTBILDNING Civilingenjör, Luleå tekniska universitet 1990. Tekn. Lic. 1994 och Tekn. Dr. LiTH 1998, Linköping Tekniska Högskola

ANSTÄLLNINGSÅR 2014

FÖDD 1966

ANDRA UPPDRAG Prof. Produktionsutveckling Mälardalens högskola, Ledamot Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademin, Ledamot Mefor styrelse, Ledamot Bergforsk styrelse, Ledamot SSF (Stiftelsen för Strategisk Forskning), Ordf SIP STRIM/VINNOVA

BAKGRUND Plannja 1987–88, Linköpings tekniska högskola 1990–1998, Mittuniversitetet 1996–2005, Volvo CE 2005–2007, Haldex AB 2007–2011

ERSÄTTNING Se Not 6, sidorna 110–112

PETER SCHMID

BEFATTNING Direktör, Marketing & Sales

UTBILDNING Civilingenjör, Industriell Ekonomi, Linköpings tekniska högskola 1988

ANSTÄLLNINGSÅR 2011

FÖDD 1958

BAKGRUND 1988–1991 Grindex AB,1991–1992 Dustcontrol AB, 1992–1995 Ecco Finishing AB, 1995–1999 Swelab Instrument AB, 1999–2011 ITT Flygt

ERSÄTTNING Se Not 6, sidorna 110–112

FÖRÄNDRINGAR I KONCERNLEDNINGEN

Leif Boström
Direktör, Finance fram till 1 juni 2014.

REVISORS YTTRANDE OM BOLAGSSTYRNINGSRAPPORTEN

Till årsstämman i Luossavaara-Kiirunavaara AB (publ), org.nr 556001-5835

Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten för år 2014 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen. Vi har läst bolagsstyrningsrapporten och baserat på denna läsning och vår kunskap om bolaget och koncernen anser vi att vi har tillräcklig grund för våra uttalanden. Detta innebär att vår lagstadgade genomgång av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standardson Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att en bolagsstyrningsrapport har upprättats, och att dess lagstadgade information är förenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen.

Stockholm den 20 mars 2015

Deloitte AB

Peter Ekberg
Auktoriserad revisor

REVISORS RAPPORT ÖVER ÖVERSIKTLIG GRANSKNING AV HÅLLBARHETSREDOVISNING

Till Luossavaara-Kiirunavaara AB (publ)

INLEDNING

Vi har fått i uppdrag av styrelsen i Luossavaara-Kiirunavaara AB ("LKAB") att översiktligt granska LKAB:s hållbarhetsredovisning för år 2014. Företaget har definierat hållbarhetsredovisningens omfattning på sidan för innehållsförteckningen.

STYRELSENS OCH FÖRETAGSLEDNINGENS ANSVAR FÖR HÅLLBARHETSREDOVISNINGEN

Det är styrelsen och företagsledningen som har ansvaret för att upprätta hållbarhetsredovisningen i enlighet med tillämpliga kriterier, vilka framgår på sidan 74–75 i års- och hållbarhetsredovisningen, och utgörs av de delar av Sustainability Reporting Guidelines (utgivna av The Global Reporting Initiative (GRI)) som är tillämpliga för hållbarhetsredovisningen, samt av företagets egna framtagna redovisnings- och beräkningsprinciper. Detta ansvar innefattar även den interna kontroll som bedöms nödvändig för att upprätta en hållbarhetsredovisning som inte innehåller väsentliga fel, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

REVISORNS ANSVAR

Vårt ansvar är att uttala en slutsats om hållbarhetsredovisningen grundad på vår översiktliga granskning.

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med RevR 6 Bestyrkande av hållbarhetsredovisning utgiven av FAR. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för upprättandet av hållbarhetsredovisningen, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt IAASBs standarder för revision och kvalitetskontroll och god revisionssed i övrigt har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Vår granskning utgår från de av styrelsen och företagsledningen valda kriterier, som definieras ovan. Vi anser att dessa kriterier är lämpliga för upprättande av hållbarhetsredovisningen.

Vi anser att de bevis som vi skaffat under vår granskning är tillräckliga och ändamålsenliga i syfte att ge oss grund för vårt uttalande nedan.

UTTALANDE

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att hållbarhetsredovisningen inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med de ovan av styrelsen och företagsledningen angivna kriterierna.

Stockholm den 20 mars 2015
Deloitte AB

Peter Ekberg
Auktoriserad revisor

Andreas Drugge
Specialistmedlem i FAR

REDOVISNINGSPRINCIPER OCH GRI-INDEX

Sedan 2008 upprättar LKAB en Hållbarhetsredovisning årligen enligt GRI:s riktlinjer (Global Reporting Initiative), och med start rapporteringsåret 2014 tillämpas version G4, enligt rapporteringsalternativet "core". Sedan 2012 är hållbarhetsredovisningen integrerad med årsredovisningen, vilket reflekterar hållbarhetsfrågornas integrering i den löpande verksamheten. Redovisningen har också beaktat det branschspecifika tillägget för gruva och metaller (Mining and Metals Sector Supplement). I enlighet med riktlinjerna från ägaren är hållbarhetsredovisningen granskad av externa revisorer. Eftersom hållbarhetsredovisningen är granskad i sin helhet redovisas inte extern granskning per informationspunkt i GRI-index nedan. Bestyrkanderapporten finns på sidan 73.

Omfattning, avgränsning och appendix

Redovisningen har liksom föregående fem år en tyngdpunkt på den nordiska verksamheten med järnmalmsverksamheten i Sverige och Norge i fokus (Mining division). Den utgör cirka 90 procent

INDEX	BESKRIVNING	SIDA	UTESTÅENDE INFORMATION
	ALLMÄN INFORMATION		
	Strategi och analys		
G4-1	Kommentar från VD	6–8	
	Organisationsprofil		
G4-3	Organisationens namn	80	
G4-4	Varumärken, produkter och tjänster	14	
G4-5	Huvudkontorets lokalisering	139	
G4-6	Länder där organisationen finns	10, 132, 139	
G4-7	Ägarstruktur och bolagsform	80	
G4-8	Marknader	18, 20	
G4-9	Bolagets storlek	2–3, 10	
G4-10	Beskrivning av total personalstyrka	58–59, appendix	
G4-11	Andel av personalstyrkan som omfattas av kollektivavtal	58, appendix	
G4-12	Leverantörskedja	33	
G4-13	Större förändringar under redovisningsperioden	6–8	
G4-14	Försiktighetsprincipens tillämpning	Appendix	
G4-15	Externa stadgor, principer och initiativ	Appendix	
G4-16	Medlemskap i organisationer	Appendix	
	Identifierade väsentliga aspekter och avgränsningar		
G4-17	Enheter som ingår i redovisningen	74, 132	
G4-18	Process för att definiera redovisningens innehåll	76–77, appendix	
G4-19	Väsentliga aspekter	76–77, appendix	
G4-20	Väsentlig påverkan inom organisationen	Appendix	
G4-21	Väsentlig påverkan externt	Appendix	
G4-22	Korrigeringar från tidigare rapporter	Appendix	
G4-23	Väsentliga förändringar jämfört med tidigare rapporter	Appendix	
	Intressentrelationer		
G4-24	Intressentgrupper	13, appendix	
G4-25	Identifiering och urval av intressenter	13, appendix	
G4-26	Metoder för samarbete med intressenter	13, appendix	
G4-27	Viktiga frågor som framkommit i dialog med intressenter	Appendix	
	Rapportprofil		
G4-28	Redovisningsperiod	Appendix	
G4-29	Senaste redovisningen	Appendix	
G4-30	Redovisningscykel	74, appendix	
G4-31	Kontaktperson för rapporten	75	
G4-32	GRI-index	74–75	
G4-33	Policy och praxis för extern granskning	74, appendix	
	Styrning		
G4-34	Styrning	62, 63, 65	
	Etik och integritet		
G4-56	Uppförandekod	56, 63	
	SÄRSKILDA UPPLYSNINGAR, VÄSENTLIGA FRÅGOR		
	Ekonomi		
	Ekonomiska resultat, DMA	Appendix	
G4-EC1	Skapat och levererat direkt ekonomiskt värde	11	
G4-EC3	Organisationens förmånsbestämda åtaganden	106, 121–122	
	Indirekt ekonomisk påverkan, DMA	Appendix	
G4-EC8	Beskrivning av betydande indirekta ekonomiska effekter	8, 49–50	
	Miljö		
	Material, DMA	Appendix	
G4-EN1	Materialanvändning i vikt eller volym	43	
	Energi, DMA	Appendix	
G4-EN3	Energianvändning i den egna organisationen	42–43	
G4-EN5	Energiintensitet	43	
G4-EN6	Minskad energianvändning	41	
	Biologisk mångfald, DMA	Appendix	
G4-EN11	Markanvändning inom eller intill skyddade områden och områden med högt biologiskt mångfaldsvärde	47	Appendix
G4-EN12	Väsentlig påverkan från aktiviteter, produkter och tjänster på den biologiska mångfalden	46, 47, 77	
G4-EN13	Skyddande eller restaurerade miljöer	42, 47, 86	
	Utsläpp, DMA	Appendix	
G4-EN15	Direkta utsläpp av växthusgaser	43	
G4-EN16	Indirekta utsläpp av växthusgaser	43	
G4-EN21	NOx, SOx samt andra väsentliga utsläpp till luft	43	

av koncernens totala omsättning. Det framgår löpande i rapporten i samband med rapportering av data vilka enheter som omfattas. Förändringar vad gäller avgränsning, omfattning eller mätmetoder jämfört med föregående år förklaras i redovisningen i anslutning till data.

Det finns för år 2014 dessutom ett separat GRI-appendix att tillgå på LKAB:s hemsida i anslutning till års- och hållbarhetsredovisningen, där anges samlade förklaringar till förändringar och där redogörs ävenför hela processen för övergång till G4. I appendix finns en utförlig beskrivning av processen för att ta fram väsentlighetsanalysen som presenteras på sidorna 76-77, samt de mer detaljerade beskrivningarna av hållbarhetsstyrning för relevanta aspekter. Där beskrivs även avsteg som görs i rapporteringen i enlighet med G4:s krav. I GRI-indexet nedan anges om informationen finns i års- och hållbarhetsredovisningen, och/eller i appendix.

Kontakt

Kontaktperson för LKAB:s hållbarhetsredovisning är Anders Furbeck, direktör Hållbar utveckling, anders.furbeck@lkab.com

INDEX	BESKRIVNING	SIDA	UTESTÅENDE INFORMATION
	Utsläpp till vatten, spill och avfall, DMA	Appendix	
G4-EN24	Totalt antal samt volym av väsentligt spill	43	
	Produkter och tjänster, DMA	Appendix	
G4-EN27	Minskad miljöpåverkan från produkter och tjänster	39, 40	
	Efterlevnad, DMA	Appendix	
G4-EN29	Betydande böter och andra sanktioner pga brott mot miljölagstiftning och bestämmelser	Appendix	
	Generellt, DMA	Appendix	
G4-EN31	Sammanlagda kostnader och investeringar för miljöskydd	41, 84	Appendix
	Klagomålsmekanism för miljöärenden, DMA	Appendix	
G4-EN34	Rapporterade miljöärenden som mottagits och hanterats	42, appendix	
	SOCIAL PÅVERKAN		
	Anställningsförhållande och arbetsvilkor		
	Anställning, DMA	Appendix	
G4-LA1	Totalt antal anställda och personalomsättning	58, Appendix	
G4-LA2	Förmåner till anställda	Appendix	
	Arbetsmiljö, hälsa och säkerhet, DMA	Appendix	
G4-LA6	Skador, arbetsrelaterade sjukdomar, förlorade arbetsdagar, frånvaro samt arbetsrelaterade dödsolyckor	59, appendix	
	Mångfald och jämställdhet, DMA	Appendix	
G4-LA12	Mångfald inom styrelse, ledning och personalstyrka	59, 110	Appendix
	Bedömning av arbetsvillkor hos leverantörer, DMA	Appendix	
G4-LA14	Andel nya leverantörer som granskats avseende arbetsvillkor	32, 34	Appendix
	Klagomålsmekanism för ärenden rörande arbetsvillkor, DMA	Appendix	
G4-LA16	Rapporterade ärenden avseende arbetsvillkor som mottagits och hanterats		Appendix
	Mänskliga rättigheter		
	Icke-diskriminering, DMA	Appendix	
G4-HR3	Diskrimineringsfall	59	
	Ursprungsbefolkningars rättigheter, DMA	Appendix	
G4-HR8	Kränkningar mot ursprungsbefolkningars rättigheter	48, appendix	

INDEX	BESKRIVNING	SIDA	UTESTÅENDE INFORMATION
	Bedömning av mänskliga rättigheter hos leverantörer, DMA	Appendix	
G4-HR10	Andel nya leverantörer som granskats avseende mänskliga rättigheter		Appendix
	Klagomålsmekanismer för ärenden rörande mänskliga rättigheter, DMA	Appendix	
G4-HR12	Rapporterade ärenden avseende mänskliga rättigheter som mottagits och hanterats		Appendix
	Samhälle		
	Lokalsamhälle, DMA	Appendix	
G4-SO2	Väsentlig, faktisk eller potentiell negativ påverkan på lokala samhällen	49–52	
	Korruption, DMA	Appendix	
G4-SO4	Medarbetare som genomgått utbildning i antikorruption	59	Appendix
G4-SO5	Korruptionsincidenter	59	
	Klagomålsmekanismer rörande samhällspåverkan, DMA	Appendix	
G4-SO11	Rapporterade ärenden som mottagits och hanterats	42, appendix	
	SEKTORSUPPLEMENT, GRUVOR OCH METALL		
	Biologisk mångfald, sektorspecifik DMA	Appendix	
MM2	Verksamheter med krav om beredskapsplan för biologisk mångfald	42, 47	
	Utsläpp till vatten, spill och avfall, sektorspecifik DMA	Appendix	
MM3	Volym jordmassor, gråberg, gruvavfall och slam, samt risker	42, 43	
	Ursprungsbefolkningars rättigheter, sektorspecifik DMA	Appendix	
MM5	Verksamhet i anslutning till ursprungsbefolkningars traditionella områden, och överenskommelser med ursprungsbefolkningar	48, appendix	
	Lokalsamhälle, sektorspecifik DMA	Appendix	
MM6	Markdispyter med lokala samhällen och ursprungsbefolkningar	48	
	Förflyttning (bosättning), sektorspecifik DMA	Appendix	
MM9	Hushåll som omfattats av flytt, samt påverkan på uppehälle	49, 51	
	Plan för stängning, sektorspecifik DMA	Appendix	
MM10	Verksamheter med stängningsplaner på plats	42, appendix (DMA)	

VÄSENTLIGHETSANALYS
HÅLLBAR UTVECKLING

Öppen intressentdialog och bred omvärldsanalys är grunden för bedömning av de väsentliga frågor som påverkar vår affär och hållbar utveckling. De väsentliga frågorna är fokus för vårt hållbarhetsarbete och bedömningen omfattar LKAB koncernens påverkan på hållbar utveckling.

Bedömningen av väsentliga frågor ligger också till grund för innehållet i hållbarhetsredovisningen. I väsentlighetsanalysen har LKAB tillsammans med koncernens intressenter identifierat ett antal viktiga frågor som bedömts utifrån dess påverkan på LKAB som en hållbar affär och verksamhet. De frågor som har störst relevans för både LKAB och koncernens intressenter, och som styr vårt hållbarhetsarbete, ligger i väsentlighetsmatrisens övre högra hörn. Det finns många andra hållbarhetsfrågor som också har betydelse för hållbar utveckling, men en inventering och prioritering har gett detta resultat. LKAB har som ambition att redovisa samtliga frågor förutom de i matrisens nedre, vänstra hörn då de i dagsläget inte bedöms som kritiska för hållbar utveckling. Intressenterna bedömer dessutom frågor om Leverantörers arbetsmiljöfrågor, Krisberedskap och Plan för stängning som mycket betydelsefulla. LKAB avser särskilt att utveckla rapporteringen om leverantörernas arbetsmiljöfrågor under 2015.

Översyn av analysen

Omvärldsförändringar, intressenters förväntningar och eventuell ändrad inriktning av vår verksamhet påverkar bedömningen av väsentliga hållbarhetsfrågor. Därför ser vi vid behov över väsentlighetsanalysen. De väsentliga frågorna beskrivs och sorteras under LKAB:s fokusområden för hållbarhet på nästa sida. Läs mer om processen för väsentlighetsanalysen samt styrning av de väsentliga frågorna i GRI-appendix.

STYRNING OCH KOMMUNIKATION

Våra väsentliga frågor har indelats i fyra kategorier beroende på strategin för hantering:

KOMMUNICERA & STYRA

Frågor som både LKAB och intressenterna bedömer har avgörande betydelse för koncernens påverkan gällande hållbar utveckling. I samverkan med intressenterna arbetar LKAB därför aktivt med frågorna mot förbättring och utveckling, samt kommunicerar hur företaget styr, hanterar och följer upp frågorna.

STYRA & INFORMERA

LKAB bedömer frågorna som mycket viktiga för hållbar utveckling och arbetar aktivt med frågorna samt informerar intressenterna löpande om förändringar.

KOMMUNICERA & BEVAKA

Intressenterna lägger stor vikt vid dessa frågor och LKAB behöver därför bevaka utvecklingen gällande avvikelser eller negativa förändringar samt kommunicera aktivt och löpande.

BEVAKA & ÖVERVÄGA

Intressenterna och LKAB bedömer att dessa frågor är viktiga, men inte i dagsläget kritiska för hållbar utveckling. Det kan vara frågor på väg att få högre prioritet, där systematiskt arbete finns på plats, uppföljning sker internt och där LKAB informerar på förekommen anledning.

LKAB:S FOKUSOMRÅDEN FÖR HÅLLBARHET

Ansvarsfull verksamhet

Plan för stängning
Redan vid planering av en ny gruva ska det finnas planer för efterbehandling av marken. I plan för stängning ingår även hantering av konsekvenser för samhället.

Krisberedskap
Förberedelse och övning av större olyckor. Krisberedskap handlar om att förbereda sig på att ta hand om det oväntade.

Ansvarsfulla inköp
Krav och uppföljning av hållbarhetsfrågor i leverantörsled. Genom ansvarsfulla inköp respekteras mänskliga rättigheter och arbetsvillkor och påverkan på miljö och samhälle minskas.

Arbetsmiljö, hälsa och säkerhet
Kontinuerligt och förebyggande arbete för att säkerställa en säker arbetsmiljö och friska medarbetare.

Rennäringens intressen
Respekt och förutsättningar för andra näringar och intressen ligger till grund för LKAB:s principer för samverkan och samförstånd. Principerna inbegriper ömsesidig respekt och förhandlingsvilja, öppen dialog samt tillgång till information i ett tidigt skede.

Hantering av synpunkter, miljö och samhälle
Öppen, systematisk och aktiv hantering av inkommande frågor och synpunkter på verksamhetens påverkan på miljö och samhälle.

Miljöutsläpp
Minimering av negativ påverkan vår omgivning och miljö genom utsläpp till luft och vatten.

Biologisk mångfald
Minimering av negativ påverkan på ekosystem och främjande av dess variationsrikedom.

Analys av påverkan mänskliga rättigheter
Identifiering, hantering och uppföljning av verksamhetens direkta och indirekta påverkan på mänskliga rättigheter.

Kommande lagstiftning
Gruvverksamheten är reglerad i lag. Förändringar i lagstiftning behöver bevakas för att kunna förbereda omställning till nya krav, exempelvis gällande miljöfrågor.

Antikorruption
Arbete med att motverka korruption i affärer genom förebyggande arbete, transparanta system och uppföljning.

Följa miljötillstånd och lagstiftning
Gruvdriften är en väl reglerad och tillståndspliktig verksamhet. Påverkan på samhälle och miljö måste hållas inom tillståndens villkor.

Resurseffektiv produktion

Resurseffektivt nyttjande av råvaror
Brytning av naturresursen järnmalm och mineraler. Insatsvaror används i produktionsprocessen och bergförstärkningen.

Produktens miljöfördelar
Produkterna har miljöfördelar vid användning hos kund med låga koldioxidutsläpp och är ett bra klimatval. Genom energieffektivisering i tillverkningsprocesserna stärks fördelarna ytterligare.

Transporter
Påverkan från transporter på miljö och omgivning, som utsläpp, damning och buller.

Ekonomiskt resultat
Säkerställandet av en kort- och långsiktig ekonomiskt lönsam verksamhet för att betala löner, leverantörer, ge utdelningar, betala skatt och göra investeringar.

Energianvändning
Effektiv användning av energi i produktion och drift.

Miljöinvesteringar
Investeringar reningsanläggningar och forskning för att minska miljöpåverkan.

Attraktiva samhällen

Påverkan och samverkan med lokalsamhällen
Samverkan kring gemensamma intressen så som infrastruktur för att skapa attraktiva samhällen. Samråd kring de delar av verksamheten som påverkar lokalsamhället.

Samhällsomvandling
Stegvis och ansvarsfull flytt av samhällen för att möjliggöra fortsatt gruvdrift och attraktiva samhällen. Innefattar samverkan med kommuner, myndigheter, näringsliv och lokalboende.

Påverkan sysselsättning och infrastruktur
Arbetstillfällen som skapas genom verksamheten, direkt och indirekt via leverantörer, skapar nytta också för lokalsamhället och andra näringslivsaktörer.

Attraktiva LKAB

Leverantörers arbetsmiljöfrågor
Riskbedömning och förebyggande arbete för att leverantörer tar ansvar för en god och säker arbetsmiljö för sina medarbetare.

Fackliga relationer
Aktiva och konstruktiva dialoger med fackliga representanter för att säkerställa medinflytande och att medarbetares intressen hörsammas.

Mångfald och icke-diskriminering
Främjande av mångfald, säkerställande av lika möjligheter och nolltolerans mot diskriminering på grund av kön, ålder, religion, sexuell läggning eller annan grund.

Medarbetare och anställningsformer
Ansvarstagande som arbetsgivare för arbetsvillkor som innebär trygg och god anställning.

INNEHÅLL

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	**80**
FINANSIELLA RAPPORTER – KONCERNEN	**92**
Resultaträkning	92
Rapport över totalresultat	92
Rapport över finansiell ställning	93
Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser	94
Rapport över förändringar i eget kapital	94
Rapport över kassaflöden	95
FINANSIELLA RAPPORTER – MODERBOLAGET	**96**
Resultaträkning	96
Rapport över totalresultat	96
Balansräkning	97
Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser	98
Rapport över förändringar i eget kapital	99
Kassaflödesanalys	100

NOTER		**101**
Not 1	Väsentliga redovisningsprinciper	101
Not 2	Intäkternas fördelning	108
Not 3	Segmentsrapportering	108
Not 4	Övriga rörelseintäkter	110
Not 5	Övriga rörelsekostnader	110
Not 6	Anställda, personalkostnader och ledande befattningshavares ersättningar	110
Not 7	Arvode och kostnadsersättning till revisorer	112
Not 8	Rörelsens kostnader fördelade på kostnadsslag	112
Not 9	Finansnetto	113
Not 10	Bokslutsdispositioner	113
Not 11	Skatter	114
Not 12	Resultat per aktie	116
Not 13	Immateriella anläggningstillgångar	116
Not 14	Materiella anläggningstillgångar	117
Not 15	Innehav i gemensam verksamhet	119
Not 16	Fordringar hos koncernföretag	119
Not 17	Finansiella placeringar	119
Not 18	Andra långfristiga värdepappersinnehav	119
Not 19	Långfristiga fordringar och övriga fordringar	119
Not 20	Varulager	120
Not 21	Kundfordringar	120
Not 22	Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	120
Not 23	Eget kapital	120
Not 24	Räntebärande skulder	121
Not 25	Skulder till kreditinstitut	121
Not 26	Pensioner	121
Not 27	Avsättningar	123
Not 28	Samhällsomvandling	125
Not 29	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	125
Not 30	Värdering av finansiella tillgångar och skuldertill verkligt värde samt kategoriindelning	126
Not 31	Finansiella risker och riskhantering	128
Not 32	Investeringsåtaganden	130
Not 33	Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser	131
Not 34	Närstående	131
Not 35	Koncernföretag	131
Not 36	Obeskattade reserver	133
Not 37	Kassaflödesanalys	133

VÅRT FINANSIELLA RESULTAT

5

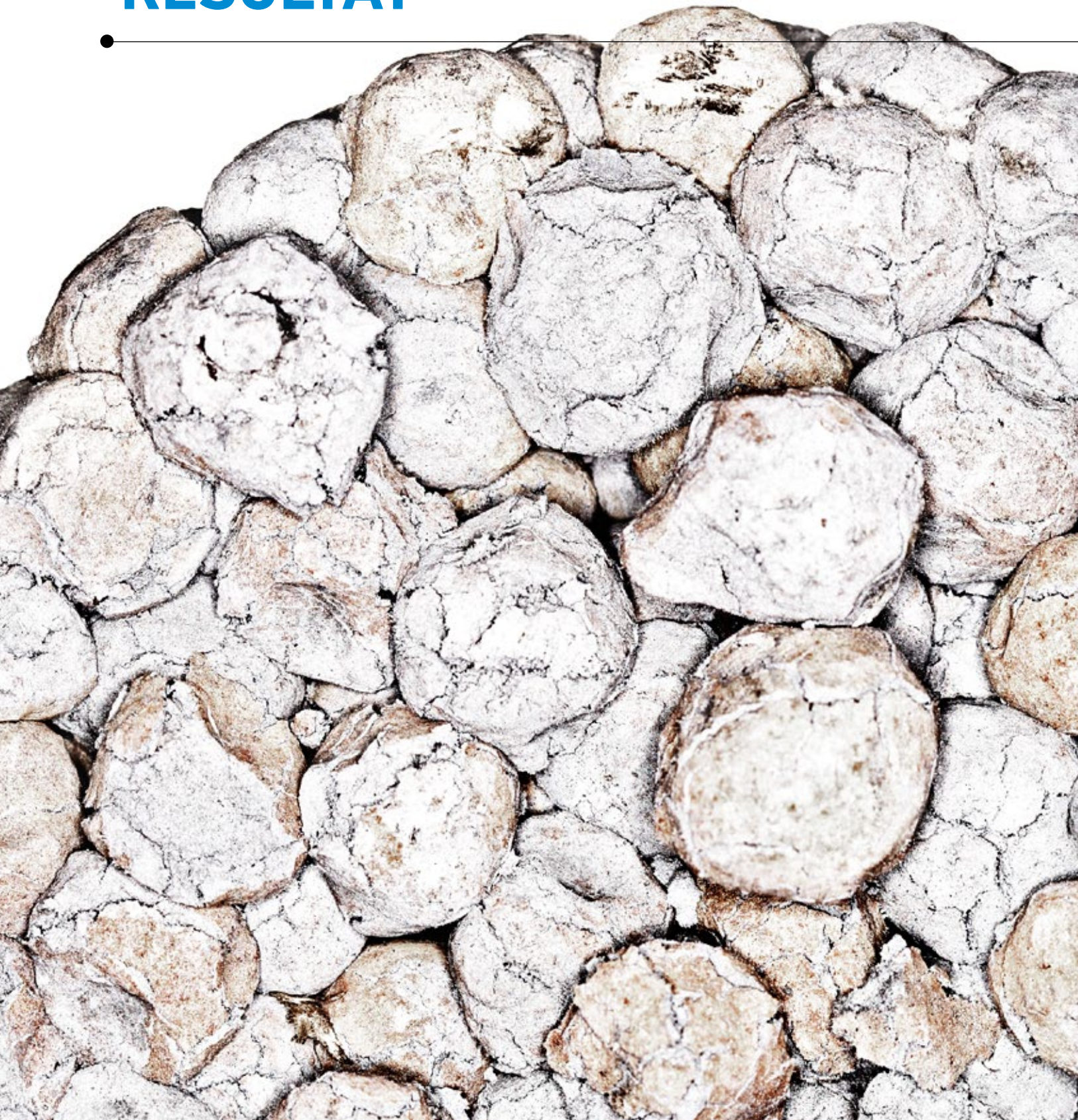

ÅRSREDOVISNING 2014

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE 2014

Styrelsen och verkställande direktören för Luossavaara-Kiirunavaara AB (publ), förkortat LKAB, organisationsnummer 556001-5835 lämnar här års- och koncernredovisning för räkenskapsåret 2014.

VERKSAMHET OCH KONCERNSTRUKTUR

LKAB är ett av svenska staten helägt aktiebolag, med säte i Luleå, Sverige. Bolaget grundades 1890.

Koncernen LKAB består av tre rörelsesegment, Mining Division, Minerals Division och Special Businesses Division.

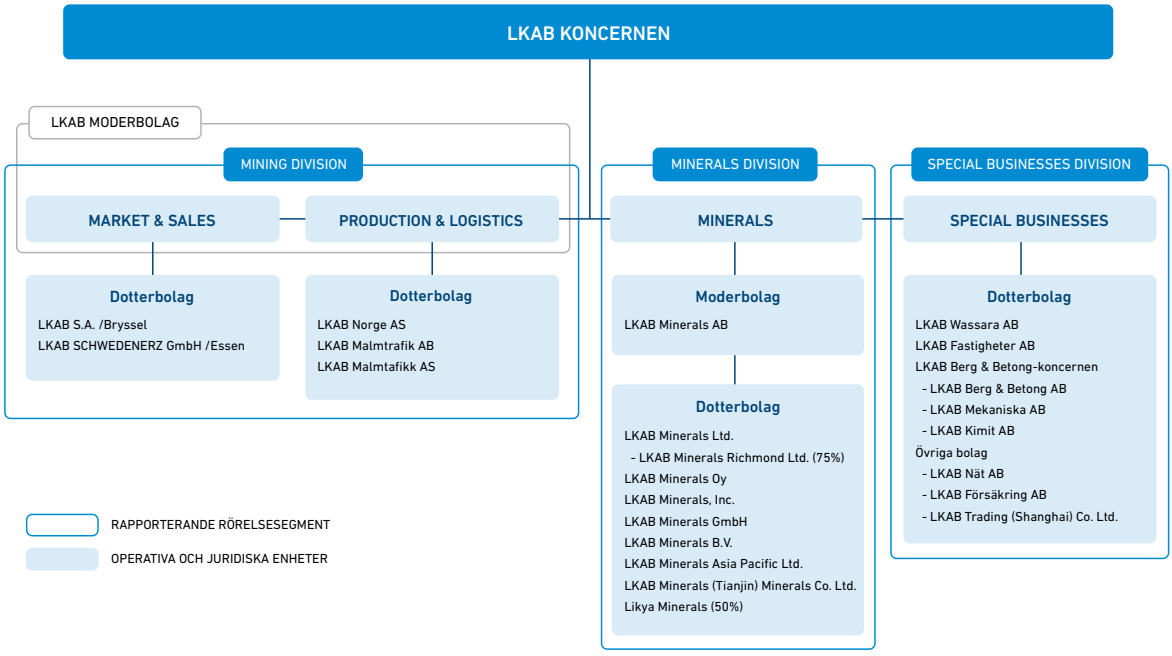

Mining Division

Mining Divisions kärnverksamhet är att bryta, förädla, leverera och sälja högkvalitativa järnmalmsprodukter, främst för järn- och ståltillverkning. Järnmalmspellets är divisionens huvudprodukt och svarade för 83 (83) procent av den totala försäljningsvolymen, medan finesprodukter stod för 17 (17) procent. Produkterna säljs till stora nationella och internationella kunder. LKAB:s marknadsposition som världsledande leverantör av klimatsmarta järnmalmspellets har varit oförändrad under året, vilket är ett långsiktigt hållbarhetsmål.

Till Mining Division räknas även logistikfunktionen, med ansvar för transport av järnmalmsprodukterna till utskeppningshamnarna och marknadsfunktionen, med ansvar för försäljning och marknadsföring.

Järnmalm bryts i de två underjordsgruvorna i Kiruna och Malmberget, samt i Gruvbergets dagbrottsgruva i Svappavaara. Järnmalmen förädlas efter sovring ovan jord i fyra anriknings- och sex pelletsverk. Nuvarande produktionskapacitet är cirka 28 Mt förädlade järnmalmsprodukter per år.

Nya huvudnivåer i såväl Kirunas som Malmbergets underjordsgruva tas successivt i drift. Full kapacitet förväntas uppnås under 2017 då Kirunagruvans samtliga etapper för driftsättning färdigställts. Gruvbrytningen sker intill dess parallellt på såväl gamla som nya huvudnivåer.

På Malmbanan och Ofotenbanen transporteras järnmalmsprodukterna med LKAB:s egna lok och vagnar till hamnarna i Luleå och Narvik, för lastning och vidare transport med båt till kunder runt om i världen. Under 2014 påbörjades en utvärdering av ökat axeltryck på malmvagnarna, vilket ökar den årliga transportkapaciteten på Malmbanan med 4 Mt. Även uppförandet av en ny malmkaj och skeppslastare i Narvik påbörjades under året. Investeringarna kommer att öka utlastningskapaciteten i Narvik från drygt 20 till närmare 30 Mt produkter årligen från och med år 2016.

Minerals Division

Minerals Division verkar på industrimineralmarknaden genom dotterbolagskoncernen LKAB Minerals. Divisionens bolag stödjer kärnverksamheten genom att utveckla andra affärsmöjligheter för LKAB:s järnmalm utanför stålindustrin, samt genom att återvinna,

förädla och marknadsföra industrimineraler på en global marknad. Försäljningen till industrimineralmarknaden, med flera världsledande företag i kundbasen, ger LKAB ökade intäkter och marginaler samt större riskspridning. Produktportföljen är bred, men med inriktning på applikations- och produktutveckling av några få, strategiskt viktiga mineraler som magnetit, glimmer och huntit.

I dag har LKAB Minerals en ledande position inom ett antal olika produktapplikationer och utvecklar innovativa minerallösningar i partnerskap med kunderna, med fokus på funktion och användbarhet i kundens processer. Genom kontinuerlig effektivisering av produktionen och ökat fokus på de mest lönsamma produktlinjerna har såväl intäkter som marginaler ökat. Försäljning av järnmalm, främst magnetit, till industrimineralmarknaden är en integrerad del av LKAB:s tillväxt- och flexibilitetsstrategi och en nyckel i LKAB Minerals planerade tillväxt.

Special Businesses Division

Special Businesses Division är organiserad i ett flertal dotterbolag med huvudsaklig uppgift att agera underleverantör och stödfunktion till Mining Division och Minerals Division. Företagen har sitt ursprung i kärnverksamhetens behov av affärskritiska och strategiskt viktiga, ofta högt specialiserade, produkter och tjänster. Flera av bolagen erbjuder också tjänster och LKAB:s egenutvecklade kärnteknik på den öppna marknaden. Utbudet omfattar exempelvis borrutrustning, sprängämnen, betong, tunneldrivning, bergförstärkning och krossning av järnmalm.

Följande verksamheter bedrivs inom divisionen:

- LKAB Wassara utvecklar och tillverkar vattendrivna precisionsborrsystem för gruv-, anläggnings- och undersökningsborrning samt dammbyggnationer och geoenergi. Kunderna finns över hela världen.
- LKAB Berg & Betong utför unika bergentreprenader i form av bergförstärkning och ortdrivning samt ansvarar för produktionen i LKAB:s dagbrottsgruvor.
- LKAB Mekaniska utvecklar och tillverkar allt från stora specialanpassade stålkonstruktioner till små precisionsarbetade maskinkomponenter samt utför montage och erbjuder kompletta underhållslösningar. Kunderna finns främst inom gruv- och anläggningsindustrin.
- LKAB Kimit förser Mining Division med spetskompetens inom sprängmedelshantering samt utvecklar, tillverkar och lagerhåller sprängmedel och tillhörande system och utrustning för LKAB:s gruvverksamhet. Bolaget ansvarar även för externa sprängmedelsinköp samt säljer en viss andel av sina produkter och tjänster externt.
- LKAB Fastigheter äger och förvaltar bostäder och lokaler i Malmfälten och Luleå. Bolaget har också en viktig uppgift i att bidra till byggandet av ersättningsbostäder i takt med att samhällsomvandlingen framskrider.
- LKAB Försäkring är koncernens interna försäkringsbolag. Bolaget arbetar globalt med att hantera koncernens risker samt egendoms- och avbrottsförsäkringar.
- LKAB Nät är ett lokalt elnätsbolag med koncession att distribuera el inom ett begränsat område i centrala Kiruna och Malmberget.

MARKNADSUTVECKLING

Stål- och järnmalmsmarknaden

Stålmarknaden

Den globala råstålsproduktionen ökade med 1,1 procent under 2014 till 1 637 Mt och kapacitetsutnyttjandet i stålverken[1] uppgick till 76,7 procent under året. Den globala konsumtionen av stålvaror[2] uppskattas ha ökat med 1,0 procent under 2014.

Efterfrågan på färdiga stålvaror i Kina minskade något under 2014 till stor del av en inbromsning i fastighetssektorn. Utvecklingen är en del av den kinesiska regeringens försök att ställa om ekonomin till att bli mer konsumtionsdriven. Exporten av stålvaror från Kina slog samtidigt nytt rekord under 2014. Stålefterfrågan i Europa och USA har visat på tillväxt under 2014, med flera positiva signaler från LKAB:s kunder.

[1] Worldsteel Association
[2] Department of industry

KINA	Råstålsproduktionen[1] steg med 0,9 procent under 2014, jämfört med 2013. Utvecklingen i Kina har under andra halvåret visat på flera negativa signaler, främst genom nedgång i bostadsmarknader och svagare industriproduktion än förväntat. Detta har även visat sig i den kinesiska stålkonsumtionen, som under året minskat med 3,4[2] procent. Överutbud, svagare stålkonsumtion och högre stålpriser på exportmarknader har bidragit till att Kinas export av stålvaror ökat markant under året.
EUROPA	Råstålsproduktionen[1] inom EU28[3] har under 2014 ökat med 1,8 procent. Stålefterfrågan har varit stabil under året, dock har den ekonomiska utvecklingen i Europa varit svag under året. Den svaga ekonomiska återhämtningen i euroområdet har fått den Europeiska centralbanken, ECB, att annonsera ett stimulanspaket i form av kvantitativa lättnader med start i mars 2015. De geopolitiska oroligheterna i Ukraina och sanktionerna mot Ryssland har slagit negativt mot euroområdets tillväxt, främst genom minskad export.
MENA (Middle East North Africa)	Råstålsproduktionen[1] inom MENA ökade under året med 6,7 procent, jämfört med föregående år. Efterfrågan på DR-pellets är fortsatt stark i regionen drivet av stora bygg- och infrastrukturprojekt. Regionens snabba tillväxt hotas av ett fortvarigt lågt oljepris vilket har fått Världsbanken att utfärda rekommendationer om att flera länder i regionen bör se över sina offentliga utgifter och investeringar.
USA	Den amerikanska råstålsproduktionen[1] har under 2014 ökat med 0,9 procent. USA är den marknad som har stått för flest positiva signaler under året. Amerikanska centralbanken, FED, har avslutat sina kvantitativa lättnader och aviserat räntehöjningar till följd av den positiva ekonomiska utvecklingen. Den inhemska stålmarknaden är fortsatt stark vilket har yttrat sig i stabila stålpriser. Under andra halvåret har USA infört höjda tullavgifter på importerade stålprodukter i ett försök att skydda inhemsk stålproduktion. Oljeprisets negativa utveckling under fjärde kvartalet har ökat osäkerheten kring flera skiffergasprojekt, vilket amerikanska stålproducenter med exponering mot oljeindustrin redan har märkt av.
	[1] World Steel Association [2] China Iron and Steel Association, CISA [3] Europeiska unionens 28 medlemsstater

Järnmalmsmarknaden

Expansionen av produktionskapacitet har gått enligt plan för de stora järnmalmsproducenterna samtidigt som efterfrågetillväxten i Kina inte har varit lika stor som väntat. Det fick till följd att det uppstod ett överutbud av järnmalmsfines under första halvåret. Utbudet av järnmalm har under 2014 växt med cirka 130 Mt, jämfört med föregående år. Överutbudet väntas bestå fram till runt 2018 då marknaden åter bedöms vara mer i balans.

Marknadsutvecklingen har samtidigt påverkats av den ekonomiska utvecklingen i Kina, främst av de kreditåtstramningar som stålbolagen erfar. Detta har haft en negativ effekt på förmågan att finansera köp av järnmalm på spotmarknaden, varpå stålföretag i Kina tvingats till att i större utsträckning köpa mindre kvantiteter järnmalm direkt från hamnlager.

Överutbud och minskad efterfrågan satte kraftig press på järnmalmspriset som under 2014 sjönk med cirka 47 procent (Platts IODEX 62 % Fe CFR North China). Den negativa trenden har fått flera mindre gruvföretag med höga produktionskostnader att delvis eller helt avbryta sin produktion. Under andra halvåret har också aviserade expansionsprojekt dragits ner eller lagts på is på grund av det rådande marknadsläget.

Järnmalmspriset

Priset på järnmalmspellets baseras på spotpriset för järnmalmsfines med ett tillägg i form av en pelletspremie. Pelletspremien förhandlas årligen och i takt med att spotpriset för järnmalmsfines fallit under året har den fasta pelletspremien inneburit en buffert för LKAB:s priser.

UTVECKLING AV JÄRNMALMSPRISET

Januari 2009–Februari 4, 2015

Källa: PLATTS IODEX 62% Fe CFR North China

Marknadsutsikter för 2015

Stålefterfrågan väntas växa globalt med cirka tre procent under 2015. Utsikterna för LKAB:s exportmarknader visar på tydliga signaler om en fortsatt god stålefterfrågan. De regioner som använder mycket pellets har en fortsatt stark efterfrågan på stål vilket indikerar ett fortsatt behov av högkvalitativ pellets. Överutbudet av järnmalmsfines bedöms kvarstå kommande år trots tillväxt inom stålefterfrågan. Med anledning av överutbudet väntas spotpriset ligga kvar kring dagens nivå. Utvecklingen av Kinas stålkonsumtion kommer att vara en central faktor för marknadsutvecklingen, inte minst spotprisutvecklingen.

Industrimineralmarknaden

Utvecklingen på den globala marknaden för industrimineraler var blandad under 2014. Europa var fortsatt avvaktande medan Asien och Nordamerika visade upp en högre potential för tillväxt.

LKAB Minerals totala försäljning och lönsamhet ökade under året. Det positiva resultatet var främst drivet av magnetitförsäljningen, med ökade leveranser av ballast till havsbaserade konstruktioner. Tillväxten på bygg- och konstruktionsmarknaden uppvisade små förändringar, även om viktiga insteg gjordes på exempelvis den kinesiska marknaden. Försäljningsutvecklingen för vattenreningsmineraler var positiv i såväl Europa som i USA, med ökat intresse för leveranser under kommande år.

KONCERNEN

Nettoomsättning och resultat

NETTOOMSÄTTNING OCH RÖRELSERESULTAT

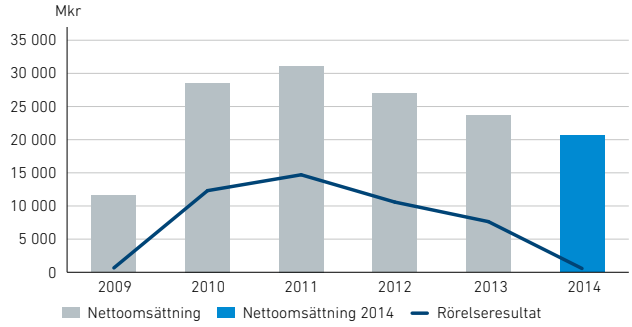

SAMMANDRAG ÖVER KONCERNEN (MKR)	2014	2013
Nettoomsättning	20 615	23 873
Rörelseresultat före kostnader för samhällsomvandling	4 002	8 259
Kostnader för samhällsomvandling	-3 432	-620
Rörelseresultat	570	7 639
Resultat från finansiella poster	24	129
Resultat före skatt	594	7 768
Årets resultat	347	6 032
Operativt kassaflöde	2 072	2 434
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	5 491	6 141

NETTOOMSÄTTNING, FÖRDELNING PER DIVISION (MKR)	2014	2013
Mining Division	19 013	22 240
Minerals Division	1 870	1 661
Special Businesses Division	1 732	1 942
Koncerneliminering	-2 000	-1 970
Koncern	**20 615**	**23 873**

RÖRELSERESULTAT, FÖRDELNING PER DIVISION (MKR)	2014	2013
Mining Division	223	6 951
Minerals Division	212	63
Special Businesses Division	153	277
Koncerneliminering	-18	348
Koncern	**570**	**7 639**

Rörelseresultatet före kostnader för samhällsomvandling minskade med 52 procent och uppgick till 4 002 (8 259) Mkr, vilket motsvarar en rörelsemarginal på 19 (35) procent.

Nettoomsättningen minskade med 14 procent, där lägre järnmalmspris påverkade negativt med 19 procent och där volym/produktmix samt valuta påverkade positivt med fyra respektive en procent.

Förpliktelser för samhällsomvandlingen uppgick vid årets slut till 11 683 Mkr. Under året uppgick kostnaderna för avsättningar till samhällsomvandlingen till 3 432 Mkr, varav för Kiruna 1 200 Mkr och för Malmberget 2 232 Mkr.

Resultatet från finansiella poster var lägre jämfört med föregående år, främst till följd av lägre intäkter från placeringar samt förluster i innehaven i Northland Resources. Samtliga innehav i Northland Resources är helt nedskrivna. En svagare krona har emellertid bidragit till ett positivt valutanetto för året.

Likviditet och finansiell ställning

OPERATIVT KASSAFLÖDE FÖR PERIODEN 2009–2014

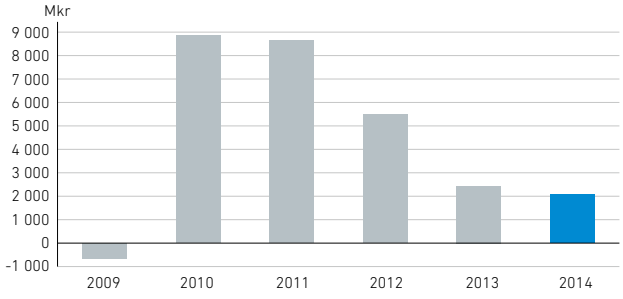

Det operativa kassaflödet för 2014 blev 2 072 (2 434) Mkr. Minskningen på 362 Mkr förklaras enligt nedan:

OPERATIVT KASSAFLÖDE (MKR)	2014	2013	FÖRÄNDRING
Kassaflöde från den löpande verksamheten	5 911	9 423	-3 512
Förändring rörelsekapital	1 624	-866	2 490
Investeringsutbetalningar (netto)	-5 463	-6 123	660
	2 072	**2 434**	**-362**

Kassaflödet från den löpande verksamheten var lägre än föregående år, främst beroende på lägre järnmalmspriser. Dessutom var utbetalningarna för samhällsomvandling 1 059 Mkr högre än vid samma period föregående år, vilket bidrog till ett försämrat kassaflöde från den löpande verksamheten. Det lägre järnmalmspriset medförde även en lägre kapitalbindning i kundfordringar. Detta tillsammans med lägre investeringsutbetalningar motverkade försämringen av kassaflödet.

FINANSIELL STÄLLNING	2014	2013
Finansiella placeringar (SSAB-aktier), Mkr	563	609
Likviditet (likvida medel och kortfristiga placeringar), Mkr [1]	16 863	15 497
Eget kapital, Mkr [2]	37 754	41 472
Skuld kreditinstitut	798	-
Långfristiga räntebärande skulder	1 995	-
Avsättningar till samhällsomvandling, Mkr	11 683	6 304
Avsättningar till pensioner, Mkr	1 866	1 610

[1] Förvärv/avyttringar av finansiella tillgångar har skett med -703 (2 325) Mkr
[2] Utbetald utdelning uppgår till –3 500 (-5 500) Mkr

Under året har, förutom emissionen av företagsobligationer under fjärde kvartalet till ett belopp av två miljarder kronor, ett antal aktiviteter i LKAB:s långsiktiga finansieringsstrategi genomförts. LKAB:s företagscertifikatprogram med en ram om fem miljarder kronor aktiverades under andra kvartalet. Utnyttjandet vid utgången av år 2014 var 798 Mkr. Utöver detta tecknades under tredje kvartalet en revolverande kreditfacilitet om fem miljarder kronor, vilken utgör en ersättning av tidigare kreditfacilitet på samma belopp. Kreditfaciliteten är behäftad med ägarförbehåll.

LKAB:s ekonomiska mål

LKAB behöver vara finansiellt starkt för att klara framtida åtaganden. Målet för kapitalstrukturen är en nettoskuldsättningsgrad på 0–20% (räntebärande nettoskuld/eget kapital).

Koncernens lönsamhetsmål är en avkastning på eget kapital på 12 procent.

AVKASTNING PÅ EGET KAPITAL PERIODEN 2009–2014

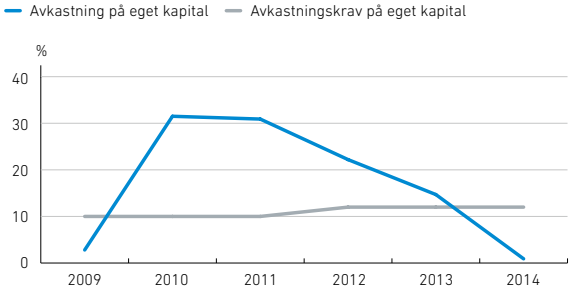

LKAB:S EKONOMISKA MÅL	2014	2013	MÅL
Kapitalstruktur			
Nettoskuldsättningsgrad, %	0,0	-17,6[1]	0–20
Lönsamhet			
Avkastning på eget kapital, %	0,9	14,7	12,0
Reducerad produktionskostnad kr/ton, 20% fram till 2015, basår 2012, %	0,6	3,7	-7,0[2]

[1] Beräkningssättet ändrat jämfört med 2013.
[2] Kostnadsmålet för 2012–2015 innebär ett mål per år på 7 procent.

Den planerade produktionsökningen i dagbrottsgruvorna i Svappavaarafältet är framflyttad, på grund av försenade miljötillstånd, vilket innebär att full effekt av LKAB:s tillväxtprogram har förskjutits. Därmed kan inte kostnadsmålet uppnås.

Investeringar

Årets investeringar uppgick till 5 491 Mkr varav 1 700 Mkr avser investeringar inom tillväxtprogrammet samt 1 100 Mkr för den nya huvudnivån i Kiruna underjordsgruva.

INVESTERINGAR INKLUSIVE FÖRVÄRV (MKR)	2014	2013
Mining Division	5 419	5 902
Minerals Division	25	24
Special Businesses Division	47	53
Övrigt		162
Koncernen	**5 491**	**6 141**

Produktionsanläggningar

Tillväxtinvesteringarna i dagbrottsgruvorna i det så kallade Svappavaarafältet har fortgått under året trots utdragna tillståndsprocesser. Den tidigare vattenfyllda Leveäniemigruvan är nu tömd och förberedande arbeten har utförts inför förväntad produktionsstart i Mertainen. I förädlingsverken i Kiruna, Malmberget och Svappavaara har samtidigt produktionshöjande investeringar med avsikt att öka kapaciteten för produktion av förädlade produkter genomförts.

Vid underjordsgruvan i Kiruna har den andra av totalt fem etapper av projektets omfattning tagits i drift. Resterande etapper

kommer att tas i drift successivt under kommande år. I Kirunagruvan pågår även renovering av de så kallade bergspelen, för att säkra uppfordring av malmen från gruvan till förädlingsverken.

I Malmberget pågår investeringar i en gasdepå samt konvertering av pelletsverket MK3 för att kunna genomföra fullskaleförsök för att nyttja naturgas som bränsle i pelletsverken.

I Luleå genomförs investeringar i bentonitanläggningen som är av riskreducerande karaktär men som även ger högre kapacitet och ökad flexibilitet i anläggningen.

Miljöinvesteringar

För att möta skärpta miljövillkor för utsläpp till luft pågår omfattande investeringar i rökgasrening i pelletsverken i Malmberget och Svappavaara. I Malmberget har rökgasreningen genomförts fullt ut under året. I Svappavaara pågår anläggande av den andra etappen, där kostnader för sanering och återvinning uppgår till 61 Mkr. Syftet med investeringarna är att ytterligare rena utsläppen av gaser och stoft vilket bidrar till en minskad belastning av försurande ämnen. Sammanlagt uppgår årets investeringar i miljöskydd, rökgasreningsanläggningar, till 413 (770) Mkr.

Investeringar i logistik

För LKAB är det väsentligt att förutom kostnadsbesparingar, effektivisera och höja leveranskapaciteten. Investeringar i utbyggnad av tågterminalerna i Malmberget, Svappavaara och Narvik utgör en del av detta. I Narvik pågår investeringar i en ny skeppslastare och kaj inklusive ny transportörslogistik och siktstation. Dessa investeringar genomförs främst för att minska risken för bortfall i leveranser på grund av oplanerade stopp och haverier. Det ger ökad flexibilitet och kapacitet för transporterna såväl på järnvägen som i hamnen.

Prospektering

Mineralreserven är varje gruvbolags viktigaste resurs. En god kännedom om mineralreserven är en grundförutsättning för stora och långsiktiga investeringsbeslut. Mineralreservens storlek och kvalitet är av avgörande betydelse för produktkvalitet, produktionsvolymer och kostnader.

Inom LKAB prospekteras såväl befintliga som nya fyndigheter. Målsättningen är att säkerställa tillgång till järnmalmsråvara motsvarande 20 års malmbas. Se även avsnittet Mineralreserver och mineraltillgångar, sidan 136.

Under 2014 har prospekteringsinsatserna ökat och är de största sedan starten 2011. För närvarande pågår cirka 20 olika prospekteringsprojekt i egen regi. Högt prioriterade projekt under året har varit undersökning av fyndigheterna Leveäniemi och Mertainen för utökad mineralreserv. I Gruvberget ligger fokus på utökade magnetitreserver på djupet.

Projekten Sparre/Bergmästaren Nils/Hedvig och Frans i närheten av den befintliga gruvverksamheten i Malmberget har också prioriterats.

Forskning och utveckling

Koncernens forskning sker i huvudsak med inriktning mot Mining Division. Årets kostnad för forskning och utveckling uppgick till 451 (360) Mkr vilket motsvarar cirka 2,2 (2,1) procent av koncernens kostnader.

Säkra och förutsägbara brytningsförhållanden

LKAB upprättar prognoser för markdeformationer för att möjliggöra effektiv samhällsplanering kring gruvorna. En reviderad prognos, baserad på fastlagda miljövillkor för Kiruna, presenterades i december. Den nya prognosen visar att markdeformationer orsakade av gruvdriften går i ett något långsammare tempo jämfört med tidigare prognos. Det beror främst på ändrade brytningsplaner i Kirunagruvan. Malmberget har ännu inget miljövillkor för deformationer och ett motsvarande miljövillkor som i Kiruna kommer att prövas av Mark- och miljödomstolen under 2015. Deformationer i östra Malmberget kommer därtill att följas upp med utökade mätningar.

De seismiska övervakningssystemen i Malmbergets och Kirunas underjordsgruvor är var för sig ett av världens största system för övervakning av gruvseismicitet. Här driver LKAB tillsammans med Luleå tekniska universitet och Queens University i Kanada samt internationella forskningsinstitut flera projekt som syftar till att minska risken för allvarliga seismiska händelser till följd av brytningen.

Produktutveckling och tillväxt

Projekt för produktutveckling och tillväxt är prioriterade inom LKAB:s forsknings- och utvecklingsverksamhet och med ett långsiktigt mål att ta fram en ny generation klimatsmarta pellets. En väsentlig del av dessa insatser riktas mot produktutveckling av malm från Svappavaarafältets dagbrottsgruvor.

LKAB bryter i huvudsak magnetit, men även viss del hematit. I Svappavaara har en förenklad hematitprocess tagits fram och testats i produktion av ett provparti ny sinterfines. Provpartiet har utvärderats hos kund med goda resultat. Kvaliteten för provpartiet uppfyller produktkraven med hög järnhalt (mer än 67 procent) och låga nivåer av föroreningar såsom fosfor och alkali.

Därtill har ett program och en testkampanj genomförts för att producera en produkt utgående från 70 procent malm från Mertainen och 30 procent malm från Gruvberget. Den erhållna produkten har validerats med tester utförda i LKAB:s experimentmasugn. Resultaten visar på liknande prestanda som för den ordinarie produkten, SPBA.

Hållbar utveckling

Implementering och förankring av koncernens uppförandekod pågår och under året har 415 medarbetare övat dilemman i workshops om uppförandekoden.

En särskild uppförandekod för leverantörer har tagits fram och från och med den första januari 2015 anlitar LKAB bara leverantörer som godkänt baskraven enligt koden.

LKAB:s ställningstagande i frågor om markanvändning har formulerats och dokumenterats i riktlinjer för markanvändning.

En avvikelseanalys för hållbar utveckling gentemot de internationella riktlinjer som anges i statens ägarpolicy och riktlinjer för företag med statligt ägande, även kallat ägardirektivet, har genomförts under året. De viktigaste åtgärderna som identifierats och där arbete har inletts eller planerats är:

- Tydliggörande av det globala perspektivet
- Utföra systematisk granskning avseende mänskliga rättigheter (Due Diligence)
- Inkludera leverantörskedjan i hållbarhetsarbetet
- Inkludera LKAB:s helägda dotterbolag i koncernens övergripande hållbarhetsarbete
- Aktivt antikorruptionsarbete

Miljöansvar

LKAB:s verksamhet medför en väsentlig miljöpåverkan. De största miljöpåverkande faktorerna avser den landskapsförändring som gruvbrytningen och samhällsomvandlingen medför. Landskap och samhällen påverkas också av utsläpp till vatten och luft, buller och vibrationer från malmförädlingen och övrig verksamhet. Dessutom krävs det stora mängder vatten och energi för produktionen. LKAB har ett väl utvecklat och certifierat miljöledningssystem som uppfyller kraven i miljöledningsstandarden ISO 14001. Vid revison enligt energiledningssystemet ISO 50001 under hösten 2013, har kraven för certifiering även enligt denna standard uppfyllts. Certifiering har dock inte skett.

Hållbarhetsmål

ANSVARSFULL VERKSAMHET	RESULTAT 2014
Utsläpp av svaveldioxid från samtliga befintliga pelletsverk ska minska från cirka 2 000 ton år 2011 till 1 000 ton år 2015 och 500 ton år 2017	Utsläpp av 1 143 (2066) ton svaveldioxid. En minskning av utsläppen kommer att ske stegvis efter att rökgasanläggningar tas i drift.
Årsmedelvärdet för nedfallande stoft ska minska med 10 procent till 2015 jämfört med 2011.	I Kiruna har nedfallande stoft minskat med 17 procent. I Narvik har minskningen varit 47 procent. I Malmberget har istället en ökning med 13 procent skett vilket beror på tillkommande damningskällor. I Svappavaara har en ökning med 4 procent skett vilket beror på att verksamheten i dagbrottsgruvorna har utvidgats sedan 2011.
RESURSEFFEKTIV PRODUKTION	**RESULTAT 2014**
Den specifika energiförbrukningen ska minska från 160 kWh per ton färdiga produkter år 2011 till 130 kWh per ton färdiga järnmalmsprodukter fram till år 2020.	Energiförbrukningen uppgick till 165 (167) kWh per ton produkter, ett trendbrott och minskning gentemot föregående år. Mätning och åtgärder fortgår.
Koldioxidutsläppen per ton färdiga produkter ska minska från 27 kg år 2011 till 17 kg år 2020.	Koldioxidutsläpp med 27 (27) kg per ton produkter.

Tillståndspliktig verksamhet

Koncernen bedriver tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken i moderbolaget LKAB samt i de svenska dotterbolagen. Merparten av denna verksamhet bedrivs inom Mining Division. Utan miljötillstånd kan verksamheten inte bedrivas. De mest omfattande miljötillstånden avser storskalig gruvbrytning och förädlingsanläggningar för järnmalmsprodukter i Malmfälten, sandmagasin och sidobergsdeponering. Utöver det krävs tillstånd för bland annat grus- och moräntäkter och hamnverksamhet.

Större miljötillståndshändelser 2014

Svappavaara/Mertainen

Huvudförhandling om ansökan för fullskalig brytning i Mertainen hölls i maj 2013 i Mark- och miljödomstolen och en deldom med verkställighetsförordnande avseende tillåtlighet för verksamheten samt tillstånd till vissa förberedande arbeten meddelades. Deldomen överklagades och verksamheten avbröts. I slutet av 2013 meddelade Mark- och miljödomstolen deldom två med slutliga villkor för verksamheten, dock utan verkställighetsförordning. Också denna deldom överklagades.

De båda överklagade domarna gick vidare till Mark- och miljööverdomstolen. Huvudförhandling hölls på nytt i slutet av april och i juni meddelades tillstånd för verksamheten. Förberedande arbeten återupptogs direkt och brytning beräknas komma igång och nå produktion under 2015.

Svappavaara/Leveäniemi

I juni 2012 erhöll LKAB tillstånd att börja tömma Leveäniemi dagbrott på vatten. I början av 2014 lämnade LKAB in en ansökan om fullskalig brytning i dagbrottet. Huvudförhandling i Mark- och miljödomstolen äger rum i februari 2015. Tömningen är i allt väsentligt avslutad under hösten 2014 då totalt cirka 30 Mm^3 vatten pumpats upp ur dagbrottet.

I januari 2014 lämnade LKAB in en ansökan om provbrytning i Leveäniemi dagbrott till Länsstyrelsen i Norrbottens län. Provbrytningen inleddes i september och förväntas pågå fram till våren 2015.

Kiruna

En ansökan om tidsbegränsat tillstånd till utökad pelletsproduktion inlämnades till Mark- och miljödomstolen under 2014. Idag har LKAB tillstånd att producera 14,8 Mt pellets per år i Kiruna och söker nu tillstånd för att få producera 16,2 Mt. Parallellt med denna ansökan pågår ett arbete för att söka ett nytt tillstånd för hela Kirunaverksamheten innefattande bland annat ökad gruvbrytning, förädling och deponering.

Malmberget

I januari 2014 hölls en domstolsförhandling med Mark-och miljödomstolen i syfte att erhålla ett tillstånd om att utföra kapacitetshöjande åtgärder i sandmagasinet i Vitåfors. LKAB erhöll tillståndet i februari vilket innebar att åtgärderna kunde påbörjas.

Luleå

Inga större tillståndändringar/nya tillstånd har behandlats under 2014.

Efterlevnad av tillstånd

Vid eventuella avvikelser från gällande tillstånd, villkor eller andra bestämmelser underrättas tillsynsmyndigheten omgående. Uppfyllelse av tillstånd, villkor och andra bestämmelser redovisas i de årliga miljörapporterna för LKAB:s verksamhetsorter i Malmfälten. I miljörapporterna framgår också vilken påverkan LKAB:s verksamhet kan medföra på miljön och hur denna eventuella påverkan följs upp. Miljörapporterna för 2014 finns tillgängliga på lkab.com.

Exempel på uppföljning och avvikelser under 2014

- I Kiruna har ett flertal dämpningsåtgärder genomförts på dominanta bullerkällor. 2014 års mätning visade att genomförda åtgärder har gett resultat, då ljudnivån har minskat med 2–4 decibel i kontrollpunkterna. Kvarvarande dämpbehov för gruvventilationen kommer att åtgärdas under 2015.
- Mätningar av vibrationer, luftstötvågor och markdeformationer har visat att värdena ligger inom fastställda villkor i Kiruna, Malmberget och Svappavaara.
- Villkoren för utsläpp av stoft till luft från processgaskanalerna i malmförädlingsanläggningarna har uppfyllts för samtliga orter.
- Ett fåtal mindre dammutsugningsanläggningar har dock legat förhöjt gentemot riktvärdesgränsen i Kiruna och Malmberget. Efter åtgärder har riktvärdesgränsen åter kunnat hållas.

- I Malmberget har villkoret för suspenderade material (organiska och oorganiska partiklar) överstigits vid ett mättillfälle under året.
- På grund av den milda vintern under 2014 har fyra mätningar inte kunnat utföras i Svappavaara panncentral, såsom villkoret kräver.
- Biologiska undersökningar i vatten har utförts i Svappavaara, Mertainen, Masugnsbyn och Malmberget under 2014.

Efterbehandling

LKAB:s verksamhet påverkar landskapsbilden på flera sätt, exempelvis genom anläggning av sidobergsupplag eller gruvbrytning i dagbrott. Det är därför LKAB:s ansvar och skyldighet att återställa området genom planerade efterbehandlingsåtgärder och att skapa nya miljöer som blir till en naturlig del av omgivningen. Vid efterbehandlingsarbetet, som kan göras successivt och/eller efter avslutad verksamhet, ska hänsyn tas till såväl säkerhets-, miljömässiga, ekonomiska som estetiska aspekter. I detta arbete samverkar LKAB med tillsynsmyndigheten när det gäller hur de långsiktiga planerna för efterbehandling av gruvområdena ska utformas. Några exempel på åtgärder som vidtas är avsläntningsarbeten, deponering av sidoberg, grässådd och trädplantering. Exempel på efterbehandlingsåtgärder under 2014:

- Delar av det gamla dammområdet i Malmberget har täckts med torv och såtts in med industrisådd.
- Kalkdeponin i Svappavaara har efterbehandlats och sluttäckts med morän. Ytan kommer dessutom att sås in under 2015 med industrisådd.
- I Kiruna och Malmberget har deponering av sidoberg skett i de gamla dagbrotten.

Medarbetare och kultur

SAMMANDRAG	2014	2013
Antal olycksfall med frånvaro	58	59
Långtidssjukfrånvaro, %	0,4	0,5
Korttidssjukfrånvaro, %	2,9	2,4
Antal personer som tillsvidareanställdes	313	289
varav kvinnor	94	78
Antal som lämnade LKAB	184	181
varav kvinnor	32	15
Andel kvinnor i koncernen, %	19,4	18,1
Andel kvinnliga chefer i koncernen, %	19,9	19,8
Utfall i moderbolagets belöningssystem, kr	19 910	27 982

Arbetsmiljö och hälsa

Totalt antal olycksfall har minskat under året. Trots det har hållbarhetsmålet om högst 6 olycksfall per miljon arbetstimmar inte kunnat nås. Årets mätning visar på 7,6 (7,9) olycksfall per miljon arbetstimmar. Till 2020 ska olycksfallsfrekvensen uppgå till högst 2,5. Vanligaste orsaken till olyckor är fortsatt att halka eller snubbla. Arbetet med säkerhetskultur fortgår och verksamheter med många olycksfall har fått utökad tilldelning av stödresurser för att systematiskt arbeta med orsaker till olycksfall och tillbud. Sjukskrivningarna är fortsatt låga, trots ökningen i samhället i övrigt. Hållbarhetsmålet att fortsatt ha en långtidssjukfrånvaro som underskrider 0,8 procent, överträffas med god marginal.

Jämställdhet, likabehandling och mångfald

Årsmålet för andelen kvinnor i företaget är uppnått för 2014 och andel kvinnor i chefsbefattningar fortsätter att öka. Utvecklingen har därmed gått i rätt riktning för hållbarhetsmålet att senast 2020 vara minst 25 procent kvinnor i företaget.

Anställningsstopp från och med februari 2015 påverkar dock förutsättningarna för hållbarhetsmålen om andel kvinnor och att det ska finnas konkurrens mellan kvalificerade kandidater till alla utlysta tjänster. Under 2014 fanns minst två kvalificerade sökande vid 96 procent av rekryteringarna. Målet om att nå 97 procent kunde därmed inte nås fullt ut.

Mångfaldsarbetet som innebär att aktivt söka nya vägar för att bredda rekryteringsbasen fortgår även det, trots de ändrade förutsättningarna.

Kompetensutveckling och framtida kompetensförsörjning

Arbetet med att långsiktigt säkra LKAB:s kompetensförsörjning fortsätter, dels via stiftelsen LKAB Akademi, som ekonomiskt stödjer tvärvetenskapliga projekt inom skolorna på verksamhetsorterna, dels genom LKAB-gymnasiet. LKAB-gymnasiet drivs av den kommunala gymnasieskolan i samarbete med Luleå tekniska universitet med fokus på att erbjuda gymnasiala nyckelutbildningar för gruvbranschen. Under 2014 fanns även elever i det Naturvetenskapliga programmet. Intresset för LKAB-gymnasiet och verksamhetsrelevanta högskoleutbildningar är fortsatt högt.

Det totala antalet jobbansökningar till LKAB har sjunkit, då färre lediga befattningar utannonserats under året, men andelen ansökningar per befattning är fortsatt hög. Andelen tjänster med färre än två kvalificerade sökanden ligger stabilt kring fem procent.

Värderingar, ledarskap och medarbetarskap

Implementering av uppförandekoden pågår. Arbetet utgår från LKAB:s värderingar "Engagerad – Nytänkande – Ansvar". En korruptionsförebyggande aspekt ingår också.

Utbildningspaketet för nya chefer genomförs löpande, liksom individuella psykosociala samtal med nya chefer. Produktionsenheten har infört en modell kallad Ledarens ramverk som ger ramar för ett gott ledarskap och en god psykosocial arbetsmiljö på arbetsplatserna.

Under 2014 har arbete fortgått med resultatet av medarbetarundersökningen 2013. Ett ökat fokus på internkommunikation har gjorts under året, bland annat genom införandet av nytt intranät med bättre möjligheter för interaktiv kommunikation.

Avvikelser

Efter branden i gruvan i Kiruna i juni lades fokus på förbättringsområden bland annat gällande krisorganisation och kommunikation.

Samhällsomvandling

LKAB:s avsättningar för samhällsomvandlingen i Malmfälten uppgick vid årets slut till 11 683 (6 304) Mkr. Kostnaderna för avsättningar till samhällsomvandlingen uppgick till 3 432 (620) Mkr, varav för Kiruna 1 200 Mkr och för Malmberget 2 232 Mkr. Utbetalningar under året uppgick till 1 354 (295) Mkr.

LKAB:s fortsatta gruvdrift och tillväxtplaner är beroende av att delar av verksamhetsorterna Malmberget, Kiruna och Svappavaara avvecklas och flyttas. När mer mark tas i anspråk för gruvdriften är LKAB:s ambition att bidra till att de nya samhällen som byggs upp

ska bli bättre än de gamla gällande infrastruktur, bostäder och samhällsfunktioner. Ett konkret hållbarhetsmål är att LKAB ska bygga 200 nya bostäder i vardera Kiruna och Gällivare kommun till 2015, med utgångspunkt från byggandet 2011. Ackumulerat fram till årsskiftet 2014 har 178 lägenheter byggts. Planering för ytterligare bostäder fortgår.

LKAB arbetar tillsammans med berörda intressenter såsom ägaren, kommuner, företagare och fastighetsägare för att finna nödvändiga lösningar för samhällsomvandlingen. Parallellt med detta arbetar LKAB aktivt med att erhålla tillstånd för fortsatt gruvdrift och tillväxtplaner.

Genom det nya avtalet som under året tecknats med Kiruna kommun, har arbetet med samhällsomvandlingen gått in i en mer operativ fas, där utveckling ska gå före avveckling. I nära samarbete med kommunen och berörda intressenter arbetar LKAB kontinuerligt med att hitta lösningar för de delar av samhället som berörs.

Det samarbetsavtal som tecknades år 2012 med Gällivare kommun har under året vunnit laga kraft. LKAB:s arbete och dialog med kommunen fortlöper för att hantera utvecklingen i Gällivare och avvecklingen i Malmberget.

LKAB har till utgången av 2014 avsatt närmare 12 Mdr kronor för att säkerställa kommande långsiktiga åtaganden samtidigt som organisationen ser över möjliga effektiviseringar internt och med kommunerna. Verksamheten ska utifrån rådande ekonomiska förutsättningar anpassas med ambitionen att samhällsomvandlingen fortsatt når sina mål och LKAB:s gruvdrift säkras.

Handelssystem med utsläppsrätter

Inom EU finns ett handelssystem (EU-ETS) för utsläppsrätter som har till syfte att minska utsläppen av bland annat koldioxid. LKAB:s utsläpp av koldioxid från framförallt pelletsverksamheten och uppvärmning av gruvor ingår i systemet.

DIVISIONER

Mining Division

SAMMANDRAG (MKR)	2014	2013
Nettoomsättning	19 013	22 240
Rörelseresultat före kostnader för samhällsomvandling	3 655	7 571
Kostnader för samhällsomvandling	-3 432	-620
Rörelseresultat	223	6 951
Rörelsemarginal, %	1	31
Medelantal anställda	3 849	3 747
Investeringar	5 419	5 902

Nettoomsättning och rörelseresultat

Divisionens rörelseresultat före kostnader för samhällsomvandling minskade med 52 procent och uppgick till 3 655 (7 571) Mkr vilket motsvarar en rörelsemarginal på 19 (34) procent.

Nettoomsättningen minskade med 15 procent där pris påverkade negativt med 18 procent och där volym/produktmix samt valuta påverkade positivt med 2 respektive 1 procent.

Produktion och logistik

JÄRNMALMSPRODUKTER (MT)	2014	2013
Produktionsvolym	25,7	25,3
varav pellets	23,2	23,1

Leveranser

JÄRNMALMSPRODUKTER (MT)	2014	2013
Leveransvolym	26,0	25,5
varav pellets	21,7	21,1
Produktkvalitet, %		
Kvalitetsvärde leveranser	93,0	91,2

Kvalitetsvärdet för produktkvalitet i leveranserna blev ackumulerat 93 procent jämfört med målvärdet 2014 på 96 procent. Avvikelsen mot målet beror främst på ökad finesgenerering och ett ökat reduktionssönderfall.

Leveranserna begränsades under året av produktionsunderskott i gruvor och verk. Även en tung sommarperiod med störningar på grund av åskväder och rågodsbrist har kunnat konstateras vid summeringen av året.

Vid ingången av året uppgick lagernivån färdiga produkter till 1,2 Mt och vid årets slut till 0,8 Mt.

Minerals Division

SAMMANDRAG (MKR)	2014	2013
Nettoomsättning	1 870	1 661
Rörelseresultat	212	63
Rörelsemarginal, %	11	4
Medelantal anställda	354	351
Investeringar	25	24

Nettoomsättning och rörelseresultat

Ökad försäljning och stärkta marginaler för framförallt magnetit (järnmalmsprodukter) bidrog till det förbättrade resultatet. Under fjärde kvartalet slutlevererades järnmalm till ett projekt för ballastering av en havsbaserad konstruktion. Sammantaget har försäljning till denna typ av applikation haft en mycket positiv utveckling under året och LKAB Minerals har etablerat sig på marknaden.

Special Businesses Division

SAMMANDRAG (MKR)	2014	2013
Nettoomsättning	1 732	1 942
Rörelseresultat	153	277
Rörelsemarginal, %	9	14
Medelantal anställda	336	329
Investeringar	47	53

Nettoomsättning och resultat

Divisionen redovisar sammantaget lägre omsättning och rörelseresultat än föregående år. Det beror främst på lägre aktivitet och lägre marginaler för dotterbolagskoncernen LKAB Berg & Betong i uppdragen gentemot Mining Division.

MODERBOLAGET

SAMMANDRAG (MKR)	2014	2013
Nettoomsättning	18 970	22 265
Rörelseresultat före kostnader för samhällsomvandling	3 520	7 352
Kostnader för samhällsomvandling	-3 432	-620
Rörelseresultat	88	6 732
Rörelsemarginal, %	0	30
Medelantal anställda	3 449	3 375
Investeringar	4 857	5 682

Nettoomsättning och resultat
Rörelseresultatet före kostnader för samhällsomvandling minskade med 52 procent och uppgick till 3 520 (7 352) Mkr vilket motsvarar en rörelsemarginal på 19 (33) procent. Nettoomsättningen minskade med 15 procent, där pris påverkade negativt med 18 procent och där volym/produktmix samt valuta påverkade positivt med två respektive en procent.

RISKER OCH OSÄKERHETSFAKTORER

LKAB är exponerad för olika risker. Riskhantering är en viktig del av verksamheten för att minimera påverkan av faktorer som ligger utanför koncernens kontroll. Koncernen har metoder för att värdera och begränsa dessa risker genom att säkerställa att riskerna hanteras enligt fastställda riktlinjer och metoder.

Kraftiga volymvariationer är en av LKAB:s väsentligaste risker. Volymvariationer kan uppstå genom störningar i LKAB:s produktions- och leveranskapacitet. Efterfrågan på malm är härledd från den globala stålproduktionen, som i sin tur följer cyklerna i världsekonomin.

Fallande pris på järnmalm är en annan betydande risk. Genom att järnmalm prissätts i USD, är en försvagad dollar också en risk.

Kostnadseffektivitet samt en hög och jämn produktkvalitet är kritiska faktorer för att säkerställa konkurrenskraften. LKAB:s största konkurrenter bryter sin malm i dagbrott, och har därmed avsevärt lägre produktionskostnader. LKAB:s stora fördel, relativt konkurrenterna, är den högkvalitativa magnetitmalmen. Höjda avgifter och skatter för energi och ökade kostnader för utsläppsrätter kan också ge en tydlig påverkan.

LKAB genomför en utbyggnad av produktionskapacitet i Malmfälten. Investeringarna i ökad produktion och den därmed nödvändiga samhällsomvandlingen kommer att kräva avsevärda belopp de kommande åren. LKAB behöver ha god likviditet och finansiell styrka för att planmässigt kunna genomföra de stora framtida åtagandena.

Hantering
Chief Risk Officer (CRO) kartlägger, analyserar och lämnar förslag på hur risker kan undvikas eller reduceras. LKAB Treasury Centre, den centrala finansfunktionen, ansvarar för huvuddelen av koncernens finansiella riskhantering. Hanteringen av finansiella risker regleras av en koncerngemensam policy som fastställts av styrelsen. Styrelsens finansutskott ansvarar för uppföljning av att de finansiella riskerna hanteras i enlighet med finanspolicyn.

Marknads- och affärsrisker

Volymberoende
För att säkerställa långsiktig lönsamhet och konkurrenskraft strävar LKAB efter att oberoende av konjunktursvängningar alltid kunna sälja hela sin produktion. Detta uppnås genom nära och långsiktiga kundrelationer, tekniska samarbeten och en långsiktig leveransplanering. Trots detta kan kraftiga konjunktursvängningar medföra tillfälliga problem.

Hantering
Genom att säkerställa flexibilitet i produktportfölj, kundportfölj, produktions- och logistiksystem skapar LKAB en bättre beredskap för att klara plötsliga konjunktursvängningar. LKAB strävar efter att alltid erbjuda en hög och jämn kvalitet på sina produkter samt hög leveranssäkerhet för att på så sätt skapa en konkurrensfördel med syfte att få kunderna att prioritera LKAB före konkurrerande leverantörer vid nedgångar.

Prisberoende
Järnmalm prissätts i USD. Avtalat pris baseras på ett dagsprisindex för kvaliteten 62 % sinterfines CFR med leverans i norra Kina. Priset kan baseras på genomsnittligt index för olika tidperioder – allt från en kort tidsperiod kring leverans upp till ett helt år. Pellets, LKAB:s viktigaste produkt, prissätts baserat på priset för sinterfines, men med tillägg för en pelletspremie.

Olika avstånd mellan gruvföretagens utskeppningshamnar och stålverkens importhamnar gör priset på sjöfrakt till ytterligare en parameter som används för att slutgiltigt fastställa priset. Närheten till företagets huvudmarknad i Europa innebär att LKAB alltid har en närhetsfördel och gynnas när sjöfraktpriserna är höga. Omvänt, får avlägsna gruvor ökad konkurrenskraft i Europa vid låga fraktnivåer.

Hantering
LKAB arbetar främst med en rörlig prissättningsstrategi. Det innebär att prissvängningar på den globala järnmalmsmarknaden ger kraftiga förändringar i LKAB:s priser på såväl lång som kort sikt. För att förhindra genomslag i det ekonomiska resultatet av prisförändringar på kort sikt arbetar LKAB aktivt med finansiell säkring av både USD och järnmalmspriser. Läs mer om finansiella risker på sidan 90.

Kundberoende
Den globala järnmalms- och stålmarknaden kännetecknas av ett fåtal leverantörer och kunder. Koncentrationen har gett varje enskild aktör ökad betydelse och ett stort ömsesidigt beroende mellan leverantör och kund. Den betydligt mindre Minerals Division har en mer diversifierad kundbas och produktportfölj som till viss del dämpar konjunktursvängningar, då olika geografiska områden, segment och mineraler har olika konjunkturcykler.

Hantering
LKAB fortsätter att utveckla sina långsiktiga kundrelationer genom att erbjuda hög och jämn produktkvalitet, förutsägbarhet i leveranser i kombination med mervärdeskapande produkter och tjänster för att minska riskexponeringen.

Operativa risker

Risk för produktions- och leveransstopp

En säker och störningsfri produktion är ryggraden i LKAB och bygger på storskalighet samt kontinuerlig effektivisering.

Störningar i trafiken och transportkapaciteten på Malmbanan och Ofotenbanen till hamnarna utgör en risk för LKAB:s leveranser. LKAB:s tillväxtstrategi förutsätter en ökad transportkapacitet. Samtidigt trafikerar andra aktörer både Malmbanan och Ofotenbanen. Ökad kapacitet kräver förlängda mötesplatser, som de närmaste åren kommer att byggas på både svensk och norsk sida. Idag handlar riskerna för störningar i leveransflöden inte heller enbart om fysiska avbrott, utan avser även störningar i de allt viktigare och mer omfattande IT-systemen.

Hantering

LKAB arbetar aktivt inom alla verksamheter i programmet "Säkerheten Först" för att förebygga att människor kommer till skada.

Årligen sker revisioner av anläggningarnas skyddsnivåer i förhållande till LKAB:s krav och avbrottsstudier genomförs för att fastställa aktuell risknivå inom produktion. Utifrån resultatet tas aktiva beslut hur risken ska hanteras. Historiskt sett har avbrott på grund av brand medfört de största ekonomiska förlusterna och därför är ett förebyggande arbete inom brandskydd högt prioriterat. Som skydd för eventuellt oförutsedda händelser försäkrar LKAB koncernens anläggningar och de enskilt största försäkringsbara riskerna avser egendom och avbrott. För dessa risker har produktionsanläggningarna och hamnarna ett försäkringsmässigt allriskskydd. Försäkring sker genom koncernens eget försäkringsbolag, LKAB Försäkring AB och skador överstigande 150 Mkr är i sin tur återförsäkrade på den internationella försäkringsmarknaden. Störning på grund av strejker söker LKAB undvika genom att vara en attraktiv arbetsgivare och med en löpande dialog med fackförbunden.

För att hantera risker med att IT-systemen förorsakar produktionsstopp arbetar produktions- och IT-avdelningen i nära samarbete med tydligt dokumenterade arbets- och ansvarsfördelningar.

Risk för miljöpåverkan genom utsläpp

Utsläpp till luft och vatten samt uppkomst av buller och avfall, genom olyckor eller tillfälliga överskridanden av tillståndsnivåer eller andra gällande regler, kan negativt påverka LKAB:s förtroende och därmed möjligheterna att fortsätta att driva verksamheten.

Hantering

Utsläppsnivåerna mäts systematiskt för att säkerställa att påverkan på miljön ligger inom hanterbara och tillståndsgivna nivåer.

För skador på tredje man orsakade av dammhaveri gäller i Sverige ett strikt och obegränsat ansvar. LKAB har därför valt att försäkra sig genom en så kallad dammansvarsförsäkring.

Risken att inte uppnå förväntade kostnadssänkningar

LKAB:s största konkurrenter bryter sin malm i dagbrott, och har därmed avsevärt lägre produktionskostnader. Konkurrenskraften är därför starkt kopplad till att kontinuerliga förbättringar genomförs för ökad effektivitet i LKAB:s alla olika verksamheter och till ökade leveransvolymer.

Hantering

Arbetet att sänka kostnaderna sker inom ramen för LKAB:s egna program, benämnt OpEx. En annan, och lika viktig, komponent för att nå förväntade lägre kostnadsnivåer är den expansion av volymer som pågår. Expansionen ska göra det möjligt att fördela fasta kostnader från de stora investeringarna i pelletsverk, logistik och hamnar på ökade volymer. Därigenom reduceras kostnaden per producerad och levererad enhet.

Nu går LKAB även in i en andra fas för programmet med utveckling och implementering av OpEx, ett etablerat Lean-koncept för industrin, tillsammans med fortsatt fokus på produktions- och produktivitetshöjande åtgärder.

Risk för otillräcklig resurs- och kompetensförsörjning

Gruvdrift bygger på att malmtillgångar tas i anspråk. För att långsiktig trygga verksamheten krävs därför tillförsel av nya fyndigheter genom prospektering. Att kunna behålla nuvarande, samt attrahera de nya medarbetare som behövs är en mycket viktig förutsättning för att LKAB ska kunna nå uppsatta tillväxtmål.

Hantering

LKAB har sökt och beviljats flera koncessioner för prospektering i Malmfälten. Ökad aktivitet under senare år har identifierat nya lovande malmkroppar. Läs mer i avsnittet om mineralreserver och mineraltillgångar på sidan 136.

Ungdomar på arbetsmarknaden är villiga att flytta, men främst till orter som anses attraktiva. LKAB är starkt engagerat i utvecklingen av orterna i Malmfälten i syfte att de ska förbli attraktiva, livskraftiga samhällen. Exempelvis bidrar LKAB med en mängd stöd till utbildningen av de unga på orterna. Härigenom stärks möjligheterna att kunna rekrytera nödvändig kompetens i framtiden.

Risk för uteblivna koncessioner och tillstånd

De olika tillståndsansökningarna är förenade med olika typer av risker. I generella termer utgörs den främsta risken av förseningar i projekt. Effekten blir kostnadsökningar och/eller förseningar, störningar eller stopp i produktionen. Påverkan kan variera mellan mycket allvarlig och obetydlig, främst beroende på projektets storlek och förseningens längd.

Hantering

För genomförandet av tillväxtprogrammet är tillståndsfrågorna helt avgörande. Stora volymer är planerade att komma från ny brytning. Idag investerar LKAB därför stora resurser på frågorna med att söka och efterleva en rad olika tillstånd.

Risk för brist på elenergi
Ökad produktion vid LKAB:s anläggningar leder till en ökad användning av elenergi. Energin används huvudsakligen i gruvdriften och malmförädlingen. Att säkerställa leveranser av elkraft till konkurrenskraftiga priser är av stor strategisk betydelse för koncernen.

Vid en produktion på 27,5 Mt färdiga produkter beräknas behovet elenergi öka från dagens 2,3 TWh/år till 2,4 TWh/år.

Hantering
Minskad energiförbrukning utgör ett mål för såväl minskad miljöpåverkan som kostnadseffektivisering. Energiförbrukningen ska minska till 130 kWh per ton färdiga produkter till år 2020, från dagens nivå på 165 kWh per ton. Enligt prognosen för energiprestandan kommer målet för energikonsumtion per ton färdig produkt att nästan uppfyllas år 2020.

LKAB investerar direkt och indirekt i förnybar el. Företaget är ägare i fem egna vindkraftverk, delägare i BasEl och i vindkraftbolaget Vindln AB.

Otillräcklig tilldelning av utsläppsrätter
Inom EU finns ett handelssystem (EU-ETS) för utsläppsrätter. Syftet är att minska utsläppen av bland annat koldioxid genom att kräva att verksamheter som har utsläpp köper utsläppsrätter. LKAB har utsläpp av koldioxid från främst pelletsverk och gruvvärmning och omfattas därför av systemet.

Systemet riskerar bli en snedvridande konkurrensnackdel för LKAB. Orsaken är att de främsta konkurrenterna på pelletsmarknaden återfinns utanför EU, framförallt i Brasilien, och de berörs därför inte av handelssystemet och dess kostnader. Av den anledningen har järnmalmspellets av EU definierats som ”utsatt för risk för koldioxidläckage”.

LKAB har ansökt om en fri tilldelning för sitt behov, men erhöll inte en full tilldelning av utsläppsrätter. Kostnaden och behovet att köpa kompletterande utsläppsrätter kommer att bero av en mängd olika faktorer, bland annat framtida marknadsläge, möjligheter till ytterligare fri tilldelning då LKAB utökar verksamheten samt hur bolagets ansträngningar att minska de specifika utsläppen av koldioxid lyckas.

Hantering
Ett program, inom ramen för hållbarhetsstrategin, drivs för att minska koldioxidutsläppen från dagens nivå på 27 kg per ton färdiga produkter till 17 kg år 2020. Beräknade koldioxidutsläpp baseras på produktionsprognosen och prognosen för energiprestanda. Utsläppsnivån bearbetas dels genom löpande effektiviseringar, dels genom att finna miljömässigt mer attraktiva bränslealternativ till kol och olja.

Finansiella risker
Nedan beskrivs översiktligt koncernens finansiella risker. För närmare beskrivning inklusive hantering av riskerna hänvisas till not 31 Finansiella risker och riskhantering.

Kassaflödesrisk i SEK
LKAB:s huvudsakliga kassaflödesrisk i SEK är relaterad till järnmalmsproduktförsäljning i moderbolaget. Kassaflödesrisken innebär att fluktuationer i det globala järnmalmspriset och valutakurs USD/SEK sammantaget kan ha en negativ inverkan på företagets resultaträkning, balansräkning och/eller kassaflöde. En annan väsentlig kassaflödesrisk är prisrisk energi.

Prisrisk järnmalmsprodukter
Prissvängningar på den globala järnmalmsmarknaden ger kraftiga förändringar i LKAB:s priser på såväl lång som kort sikt. Priset på järnmalmsprodukter i USD är beroende av framtida förväntat pris på LKAB:s produkter som i sin tur är beroende av det globala råvarupriset och den globala prismekanismen för järnmalm.

Valutarisk USD/SEK
Den främsta valutariskexponeringen härrör från koncernens försäljning av järnmalm där marknadsprissättningen sker i USD.

Prisrisk energi
Med råvaruprisrisk avses förändringen i priset på insatsvaror och dess påverkan på resultatet. För LKAB-koncernen är det främst förändringar av energipriser som utgör en stor råvaruprisrisk.

Ränterisk och aktieprisrisk
Riskerna avser negativ påverkan på LKAB genom ränte- och prisförändringar på de finansiella marknaderna. LKAB är främst exponerat för ränterisker vad gäller placeringar av likvida medel.

Kreditrisker
LKAB:s kreditrisker är främst förknippade med kundfordringar, derivat och kortfristiga placeringar.

Likviditetsrisker
Likviditetsrisken avser att LKAB-koncernen inte kan möta sina åtaganden på grund av brist på likviditet eller oförmåga att ta upp externa lån för löpande verksamhet. Gruvlagstiftning och därav följande krav på samhällsomvandling i Malmfälten ställer speciella krav på likviditet.

Känslighetsanalys
Känslighetsanalysen nedan sammanfattar resultatkänsligheten i LKAB vid en hypotetisk förändring av volymer, priser och valutor. Störst påverkan på resultatet ger ändrade leveransvolymer och marknadspriser. I analysen avser leverans- och prisanalysen moderbolaget och resterande faktorer hela koncernen.

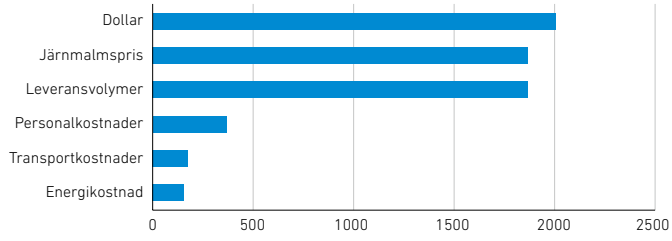

KÄNSLIGHETSANALYS 2014

Koncernen	Förändring	Exponering 2014	Effekt på Resultatet 2014 (Mkr)	Exponering 2013	Effekt på Resultatet 2013 (Mkr)
Leveranser av järnmalmsprodukter Mt[1]	10 procent	26,0	1 836	25,5	2 175
Pris för järnmalmsprodukter, Mkr	10 procent	18 665	1 867	21 918	2 192
Personalkostnader Mkr	10 procent	3 684	368	3 415	342
Energikostnader, Mkr	10 procent	1 553	155	1 690	169
Transportkostnader, Mkr	10 procent	516	52	530	53
Dollarkurs – utan terminssäkring, MUSD	10 procent	2 997	2 004	3 155	2 080

[1] Snittvärde, beräknat på oförändrad produktmix

RIKTLINJER FÖR ERSÄTTNING TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

Vid årsstämman 2014 beslöt stämman att godkänna styrelsens förslag till riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare. LKAB:s riktlinjer följer regeringens gällande riktlinjer för anställningsvillkor för ledande befattningshavare i företag med statligt ägande, antagna den 20 april 2009. Av riktlinjerna framgår bland annat att rörlig lön inte ska ges till ledande befattningshavare, att pensionsförmåner ska vara avgiftsbestämda, såvida de inte följer tillämplig kollektiv pensionsplan, och att avgiften inte bör överstiga 30 procent av den fasta lönen. Pensionsåldern ska inte understiga 62 år och bör vara lägst 65 år.

Styrelsen föreslår årsstämman den 28 april 2015 att besluta om att ovanstående riktlinjer och villkor ska tillämpas. Styrelsens förslag är utformade för att säkerställa att LKAB-koncernen kan erbjuda en marknadsmässig och konkurrenskraftig kompensation som förmår attrahera och behålla kvalificerade medarbetare till LKAB:s koncernledning. Koncernledningens ersättning omfattar fast grundlön, bil, kost- och livförsäkringsförmåner och pension. Delarna avses skapa ett välbalanserat ersättnings- och förmånsprogram som återspeglar individens prestationer, ansvar och koncernens utveckling. Den fasta lönen, som är individuell och differentierad utifrån individens ansvar och prestationer, fastställs utifrån marknadsmässiga principer och revideras årligen.

Avtal ingångna före årsstämman den 28 april 2015 har vid var tid följt regeringens gällande riktlinjer. För ytterligare information avseende ersättning till ledande befattningshavare, Se Not 6, sidorna 110–112.

BOLAGSSTYRNING

Beskrivning av bolagsstyrningen presenteras i en särskild bolagsstyrningsrapport i enlighet med 6 kap 8 § ÅRL. Rapporten ingår på sidan 62–67 i den tryckta årsredovisningen. För beskrivning av de viktigaste inslagen i koncernens system för intern kontroll och riskhantering i samband med upprättandet av koncernredovisning hänvisas till bolagsstyrningsrapporten sidan 66 i den tryckta årsredovisningen som finns att tillgå på lkab.com.

UTSIKTER INFÖR 2015

Efterfrågan på LKAB:s pelletsprodukter bedöms fortsatt stabil. Marknaden förväntas emellertid även under 2015 att präglas av överutbudet av järnmalmsfines, vilket pressar spotpriserna[1] och därmed LKAB:s lönsamhet.

LKAB:s tillväxtstrategi ligger fast, med en planerad långsiktig volymökning på 35 procent, som tidigare aviserats. LKAB:s ambition är att öka volymerna av förädlade produkter. Arbetet med tillväxtinvesteringar i Svappavaarafältet fortsätter. De nya gruvorna ger en ökad flexibilitet och kompenserar för eventuella störningar i underjordsgruvorna. I Mertainen fortsätter förberedande arbeten inför produktionsstart. En process i Mark- och miljödomstolen om brytning i Leveäniemigruvan pågår med förhoppning om en positiv dom under andra kvartalet 2015.

De sjunkande järnmalmspriserna föranleder LKAB att vidta ett antal åtgärder. Pågående och planerade investeringar för 2015 och 2016 revideras och aktiviteterna för att minska rörelsekapitalbindningen fortsätter. Kostnadssänkningar genomförs som motsvarar totalt 700 Mkr. Omförhandlingar av inköpsavtal, anställningsstopp och minskning av personal med 400 tjänster fram till slutet av 2016 är åtgärder som vidtas. Dessa ger huvudsakligen effekt under år 2016.

[1] Platts IODEX 62% Fe CFR North China

VÄSENTLIGA HÄNDELSER EFTER BALANSDAGEN

Inga händelser efter balansdagen har skett som väsentligen påverkar bedömningen av resultat, finansiell ställning och kassaflöde för 2014.

FÖRSLAG TILL DISPOSITION BETRÄFFANDE BOLAGETS VINST

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att till förfogande stående vinstmedel 20 142 Mkr, varav 722 Mkr utgör årets resultat, disponeras enligt följande:

Utdelning, 700 000 aktier och 199 kronor per aktie	139 Mkr
Balanseras i ny räkning	20 003 Mkr
Summa	20 142 Mkr

RAPPORT ÖVER RESULTAT FÖR KONCERNEN

1 januari–31 december

Mkr	Not	2014	2013
	1		
Nettoomsättning	2,3	20 615	23 873
Kostnad för sålda varor	28	-18 781	-14 994
Bruttoresultat		**1 834**	**8 879**
Försäljningskostnader		-151	-148
Administrationskostnader		-596	-648
Forsknings- och utvecklingskostnader		-451	-360
Övriga rörelseintäkter	4	311	219
Övriga rörelsekostnader	5	-377	-303
Rörelseresultat	3,6,7,8	**570**	**7 639**
Finansiella intäkter		519	611
Finansiella kostnader		-495	-482
Finansnetto	9	**24**	**129**
Resultat före skatt		**594**	**7 768**
Skatt	11	-247	-1 736
Årets resultat		**347**	**6 032**
Hänförligt till moderbolagets aktieägare		347	6 032
Resultat per aktie före och efter utspädning (kr)	12	496	8 617
Antal aktier		700 000	700 000

RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT FÖR KONCERNEN

Årets resultat	**347**	**6 032**
Övrigt totalresultat		
Poster som inte kan omföras till årets resultat		
Aktuariella vinster och förluster på förmånsbestämda pensionsplaner	-284	106
Skatt hänförlig till aktuariella vinster och förluster	62	-23
	-222	83
Poster som har omförts eller kan omföras till årets resultat		
Årets omräkningsdifferenser vid omräkning av utländska verksamheter	74	-18
Årets förändringar i verkligt värde på finansiella tillgångar som kan säljas	-45	-90
Årets förändringar i verkligt värde på kassaflödessäkringar	-410	72
Förändringar i verkligt värde på kassaflödessäkringar överfört till årets resultat	-67	-226
Skatt hänförlig till komponenter i kassaflödessäkringar	105	34
	-343	-228
Övrigt totalresultat	**-565**	**-145**
Årets totalresultat hänförligt till moderbolagets aktieägare:	**-218**	**5 887**

De poster som under året överförts till årets resultat redovisas i resultaträkningen dels under raden nettoomsättning dels under raden skatt.

RAPPORT ÖVER FINANSIELL STÄLLNING FÖR KONCERNEN

Per den 31 december

Mkr	Not	2014	2013
	1,30,31,34		
Tillgångar	15,32		
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	13	228	257
Materiella anläggningstillgångar	14	39 529	33 759
Finansiella placeringar	17	912	1 075
Långfristiga fordringar	19	62	103
Uppskjutna skattefordringar	11	44	19
Summa anläggningstillgångar		**40 775**	**35 213**
Omsättningstillgångar			
Varulager	20	2 553	2 611
Kundfordringar	21	1 908	3 291
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	22	158	131
Övriga kortfristiga fordringar	19	876	1 079
Kortfristiga placeringar	17,37	11 505	10 801
Likvida medel	37	5 358	4 696
Summa omsättningstillgångar		**22 358**	**22 609**
Summa tillgångar		**63 133**	**57 822**
Eget kapital och skulder			
Eget kapital	23		
Aktiekapital		700	700
Reserver		100	443
Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat		36 954	40 329
Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare		**37 754**	**41 472**
Summa eget kapital		**37 754**	**41 472**
Långfristiga skulder			
Långfristiga räntebärande skulder	24	1 995	
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	26	2 156	1 886
Avsättningar Samhällsomvandling	27,28	9 644	4 804
Övriga avsättningar	27	1 167	1 167
Uppskjutna skatteskulder	11	3 423	3 813
Summa långfristiga skulder		**18 385**	**11 670**
Kortfristiga skulder			
Kortfristiga räntebärande skulder	24	798	
Leverantörsskulder		1 691	1 744
Övriga kortfristiga skulder		1 121	227
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	29	1 207	1 103
Avsättningar Samhällsomvandling	27,28	2 039	1 500
Övriga avsättningar	27	138	106
Summa kortfristiga skulder		**6 994**	**4 680**
Summa skulder		**25 379**	**16 350**
Summa eget kapital och skulder		**63 133**	**57 822**

STÄLLDA SÄKERHETER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER FÖR KONCERNEN

Per den 31 december

Mkr	Not	2014	2013
Ställda säkerheter	33	808	245
Ansvarsförbindelser	33	149	103

RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL FÖR KONCERNEN

SE NOT 23			EGET KAPITAL HÄNFÖRLIGT TILL MODERBOLAGETS AKTIEÄGARE			
			Reserver			
Mkr	Aktiekapital	Omräknings-reserv	Verkligt värdereserv	Säkrings-reserv	Balanserade vinstmedel inkl årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående eget kapital 2013-01-01	700	-121	616	176	39 714	41 085
Årets resultat					6 032	6 032
Årets övrigt totalresultat		-18	-90	-120	83	-145
Årets totalresultat		-18	-90	-120	6 115	5 887
Utdelning					-5 500	-5 500
Utgående eget kapital 2013-12-31	**700**	**-139**	**526**	**56**	**40 329**	**41 472**

SE NOT 23			EGET KAPITAL HÄNFÖRLIGT TILL MODERBOLAGETS AKTIEÄGARE			
			Reserver			
Mkr	Aktiekapital	Omräknings-reserv	Verkligt värdereserv	Säkrings-reserv	Balanserade vinstmedel inkl. årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående eget kapital 2014-01-01	700	-139	526	56	40 329	41 472
Årets resultat					347	347
Årets övrigt totalresultat		74	-45	-372	-222	-565
Årets totalresultat		74	-45	-372	125	-218
Utdelning					-3 500	- 3 500
Utgående eget kapital 2014-12-31	**700**	**-65**	**481**	**-316**	**36 954**	**37 754**

RAPPORT ÖVER KASSAFLÖDEN FÖR KONCERNEN

1 januari–31 december

Mkr	Not	2014	2013
	1,37		
Den löpande verksamheten			
Resultat före skatt		594	7 768
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet		6 719	3 404
Betald inkomstskatt		-48	-573
Utbetalning samhällsomvandling	27,28	-1 354	-295
Utbetalning till pensionsstiftelse	26		-881
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		**5 911**	**9 423**
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Ökning (-)/Minskning (+) av varulager		59	-118
Ökning (-)/Minskning (+) av rörelsefordringar		1 222	-444
Ökning (+)/Minskning (-) av rörelseskulder		343	-304
Förändring av rörelsekapital		**1 624**	**-866**
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**7 535**	**8 557**
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-5 491	-6 141
Avyttring av materiella anläggningstillgångar		28	18
Förändring av finansiella anläggningstillgångar			-109
Avyttringar/investeringar (netto) i kortfristiga placeringar		-703	2 434
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**-6 166**	**-3 798**
Finansieringsverksamheten			
Upplåning		2 793	
Utbetald utdelning till moderbolagets aktieägare		-3 500	-5 500
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**-707**	**-5 500**
Årets kassaflöde		**662**	**-741**
Likvida medel vid årets början		4 696	5 437
Likvida medel vid årets slut		**5 358**	**4 696**

Mkr	2014	2013
Koncernen – operativt kassaflöde		
Kassaflöde från den löpande verksamheten	7 535	8 557
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-5 491	-6 141
Avyttring av materiella anläggningstillgångar	28	18
Operativt kassaflöde (exklusive kortfristiga placeringar)	**2 072**	**2 434**
Förvärv/avyttring av finansiella tillgångar (netto)	-703	2 325
Kassaflöde efter investeringsverksamheten	**1 369**	**4 759**
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-707	-5 500
Årets kassaflöde	**662**	**-741**

RESULTATRÄKNING FÖR MODERBOLAGET

1 januari–31 december

Mkr	Not	2014	2013
	1		
Nettoomsättning	2,3	18 970	22 265
Kostnad för sålda varor	28	-17 911	-14 624
Bruttoresultat		**1 059**	**7 641**
Försäljningskostnader		-69	-67
Administrationskostnader		-447	-502
Forsknings- och utvecklingskostnader		-453	-349
Övriga rörelseintäkter	4	72	30
Övriga rörelsekostnader	5	-74	-21
Rörelseresultat	6,7,8	**88**	**6 732**
Resultat från finansiella poster:			
Resultat från andelar i koncernföretag		228	209
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar		-111	45
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		449	626
Räntekostnader och liknande resultatposter		-195	-367
Resultat efter finansiella poster	9	**459**	**7 245**
Bokslutsdispositioner	10	535	-1 762
Resultat före skatt		**994**	**5 483**
Skatt	11	-272	-1 171
Årets resultat		**722**	**4 312**

RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT FÖR MODERBOLAGET

Årets resultat	722	4 312
Övrigt totalresultat		
Årets totalresultat	**722**	**4 312**

BALANSRÄKNING FÖR MODERBOLAGET

Per den 31 december

Mkr	Not	2014	2013
	1,30,31,34		
Tillgångar	32		
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	13	36	42
Materiella anläggningstillgångar	14	32 813	27 294
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	35	1 768	1 490
Fordringar hos koncernföretag	16	1 545	1 042
Andra långfristiga värdepappersinnehav	18	129	129
Andra långfristiga fordringar	19	134	170
Uppskjuten skattefordran	11	872	678
Summa finansiella anläggningstillgångar		**4 448**	**3 509**
Summa anläggningstillgångar		**37 297**	**30 845**
Omsättningstillgångar			
Varulager	20	1 940	2 111
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	21	1 385	3 008
Fordringar hos koncernföretag	16	1 450	2 053
Övriga kortfristiga fordringar	19	729	814
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	22	115	95
Summa kortfristiga fordringar		**3 679**	**5 970**
Kortfristiga placeringar	37	14 035	14 878
Kassa och bank	37	2 373	365
Summa omsättningstillgångar		**22 027**	**23 324**
Summa tillgångar		**59 324**	**54 169**

BALANSRÄKNING FÖR MODERBOLAGET

Per den 31 december

Mkr	Not	2014	2013
Eget kapital och skulder	1,30,31,34		
Eget kapital	23		
Bundet eget kapital			
Aktiekapital (700 000 st)		700	700
Reservfond		697	697
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat		19 420	18 608
Årets resultat		722	4 312
Summa eget kapital		**21 539**	**24 317**
Obeskattade reserver	36	18 144	18 487
Avsättningar			
Avsättningar Samhällsomvandling	27,28	9 644	4 804
Övriga avsättningar	26,27	1 490	1 597
Summa avsättningar		**11 134**	**6 401**
Långfristiga skulder			
Obligationslån	25	1 995	
Summa långfristiga skulder		**1 995**	
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	25	798	
Leverantörsskulder		1 236	1 406
Skulder till koncernföretag		883	945
Övriga kortfristiga skulder		420	143
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	29	998	864
Avsättningar Samhällsomvandling	27,28	2 039	1 500
Övriga avsättningar	27	138	106
Summa kortfristiga skulder		**6 512**	**4 964**
Summa eget kapital och skulder		**59 324**	**54 169**

STÄLLDA SÄKERHETER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER FÖR MODERBOLAGET

Per den 31 december

Mkr	Not	2014	2013
Ställda säkerheter	33	808[1]	245
Ansvarsförbindelser	33	669	127[1]

[1] Ändrad i jämförelse med bokslutskommunikén.

RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL FÖR MODERBOLAGET

SE NOT 23	BUNDET EGET KAPITAL		FRITT EGET KAPITAL		
Mkr	Aktiekapital	Reservfond	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående eget kapital 2013-01-01	700	697	24 108		25 505
Årets totalresultat				4 312	4 312
Utdelning			-5 500		-5 500
Utgående eget kapital 2013-12-31	**700**	**697**	**18 608**	**4 312**	**24 317**

SE NOT 23	BUNDET EGET KAPITAL		FRITT EGET KAPITAL		
Mkr	Aktiekapital	Reservfond	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående eget kapital 2014-01-01	700	697	22 920		24 317
Årets totalresultat				722	722
Utdelning			-3 500		-3 500
Utgående eget kapital 2014-12-31	**700**	**697**	**19 420**	**722**	**21 539**

KASSAFLÖDESANALYS FÖR MODERBOLAGET

1 januari–31 december

Mkr	Not	2014	2013
	1,37		
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		459	7 245
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet		5 862	2 900
Betald inkomstskatt		-62	-416
Utbetalning samhällsomvandling	27,28	-1 354	-295
Utbetalning till pensionsstiftelse	26		-856
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		**4 905**	**8 578**
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Ökning (-)/Minskning (+) av varulager		171	-165
Ökning (-)/Minskning (+) av rörelsefordringar		2 141	-999
Ökning (+)/Minskning (-) av rörelseskulder		-74	-556
Förändring av rörelsekapital		**2 238**	**-1 720**
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**7 143**	**6 858**
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-4 857	-5 682
Avyttring av materiella anläggningstillgångar		284	1 112
Lämnade aktieägartillskott		-254	
Förändring av finansiella anläggningstillgångar		-636	115
Avyttringar/investeringar (netto) i kortfristiga placeringar		-610	2 399
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**-6 073**	**-2 056**
Finansieringsverksamheten			
Upplåning		2 793	
Erhållna koncernbidrag		192	
Utbetald utdelning		-3 500	-5 500
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**-515**	**-5 500**
Årets kassaflöde		**555**	**-698**
Likvida medel vid årets början		4 553	5 251
Likvida medel vid årets slut		**5 108**	**4 553**

NOTER TILL DE FINANSIELLA RAPPORTERNA

NOT 1
VÄSENTLIGA REDOVISNINGSPRINCIPER

1 Överensstämmelse med normgivning och lag
Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) sådana de antagits av EU. Vidare har Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner tillämpats.

Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i de fall som anges nedan under avsnittet "Moderbolagets redovisningsprinciper".

Årsredovisningen och koncernredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen och VD den 20 mars 2015. Koncernens rapport över resultat och övrigt totalresultat och rapport över finansiell ställning och moderbolagets resultat- och balansräkningar blir föremål för fastställelse på årsstämman den 28 april 2015.

2 Värderingsgrunder tillämpade vid upprättandet av de finansiella rapporterna
Tillgångar och skulder är redovisade till historiska anskaffningsvärden, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde. Finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde består av derivatinstrument, finansiella tillgångar klassificerade som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet, investeringar som hålls till förfall eller finansiella tillgångar som kan säljas.

3 Funktionell valuta och rapporteringsvaluta
Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan för moderbolaget och för koncernen. Det innebär att de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp är, om inte annat anges, avrundade till närmaste miljoner kronor.

4 Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna
Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader.

Uppskattningarna och antagandena ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Bedömningar gjorda av företagsledningen vid tillämpningen av IFRS som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna och gjorda uppskattningar som kan medföra väsentliga justeringar i det påföljande årets finansiella rapporter beskrivs närmare i avsnittet 28 Viktiga uppskattningar och bedömningar.

5 Väsentliga tillämpade redovisningsprinciper
De nedan angivna redovisningsprinciperna för koncernen har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i koncernens finansiella rapporter, om inte annat framgår. Koncernens redovisningsprinciper har tillämpats konsekvent på rapportering och konsolidering av moderbolag, dotterbolag och gemensam verksamhet.

6 Förändringar 2014
6.1 Ändrade redovisningsprinciper föranledda av nya eller ändrade IFRS
Nedan beskrivs vilka ändrade redovisningsprinciper som koncernen tillämpar från och med 1 januari 2014. Övriga ändringar av IFRS med tillämpning från och med 2014 har inte haft någon väsentlig effekt på koncernens redovisning.

IFRS 10 Koncernredovisning ersätter de delar av IAS 27 Koncernredovisning och separata finansiella rapporter som inriktar sig på när och hur ett ägarföretag ska upprätta koncernredovisning. IFRS 10 innehåller en modell som ska användas vid bedömning av om bestämmande inflytande föreligger eller inte för samtliga investeringar som ett företag har. Definitionen av bestämmande inflytande innefattar följande tre delkomponenter: a) inflytande över investeringsobjektet, b) exponering för, eller rätt till, rörlig avkastning från engagemanget i investeringsobjektet, samt c) möjlighet att använda inflytandet över investeringsobjektet till att påverka sin avkastning.

IFRS 11 Samarbetsarrangemang tillämpas sedan 1 januari 2014. Samarbetsarrangemang klassificeras antingen som en gemensam verksamhet eller som ett joint venture. Avgörande för klassificeringen som en gemensam verksamhet eller ett joint venture är parternas rättigheter och förpliktelser enligt avtal.
Koncernen har ett samarbetsarrangemang i form av en gemensam verksamhet, som tidigare har redovisats som andelar i joint venture. Övergången till IFRS 11 har inte inneburit någon förändrad redovisning av detta innehav.

IFRS 12 Upplysningar om andelar i andra företag ska tillämpas för företag som innehar andelar i dotterföretag, samarbetsarrangemang, intresseföretag eller strukturerade företag som inte konsolideras. IFRS 12 fastställer mål för upplysningar och specificerar de upplysningar som ett företag måste lämna som minimum för att uppfylla dessa mål.

Ändringar i IAS 32 Finansiella instrument: Klassificering avser förtydliganden avseende reglerna för när kvittning av finansiella tillgångar och skulder är tillåten.

6.2 Dagbrott
Utgifter för sidobergsbrytning under produktionsfasen som ger en förbättrad tillgång till malm för kommande brytning redovisas som tillgång. Under 2014 har beräkningsmodellen för att skilja mellan kostnader för periodens produktion och kostnader för att förbättra framtida åtkomst till malm reviderats. Den ändrade bedömningen har påverkat koncernens resultat för 2014 med -157 Mkr.

6.3 Övriga rörelseintäkter och Övriga rörelsekostnader
Från och med 2014 har bedömningen av vilka intäkter i moderbolaget som redovisas som Övriga rörelseintäkter förändrats. Tidigare har samtliga intäkter som inte avser malmförsäljning redovisats som Övriga rörelseintäkter. Från och med 2014 redovisas valutakursvinster och förluster, rearesultat vid försäljning av anläggningstillgångar samt offentliga bidrag som Övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader. Samtliga andra intäktsposter redovisas som nettoomsättning med tillhörande kostnader i respektive funktion i rapport över resultat för koncernen.

Den nya bedömningen har inneburit en ökning av bruttoresultatet jämfört med tidigare. Jämförelsetalen för 2013 har omräknats i enlighet med den nya bedömningen, vilket också har påverkat jämförelsetalen för 2013 i not 1–4.

6.4 Avsättningar samhällsomvandling
En gräns för ersättningsgrundande påverkan av hittillsvarande brytning har definierats av LKAB som benämns påverkanslinjen. Tidigare år har samtliga skador/ersättningsanspråk inom påverkanslinjen beräknats och redovisats som avsättning samt som kostnad i resultaträkningen.

För avsättningar i Kiruna införs från och med 2014 en avtalslinje. I de fall som det finns ett avtal eller tydlig informell förpliktelse som definierar ett åtagande avseende framtida påverkansområde, redovisas avsättning i enlighet med avtalslinjen. Påverkanslinjen utgör även fortsättningsvis gränsen för påverkan av hittillsvarande brytning och när åtagandet kostnadsförs.

Området mellan avtalslinjen och påverkanslinjen utgör en gruvtillgång avseende framtida brytning. Gruvtillgången kostnadsförs i enlighet med påverkanslinjens förflyttning, dvs. när fastigheter, infrastruktur m.m. tangeras av påverkanslinjen.

Effekten av förändrad redovisning innebär att en gruvtillgång på 3 159 Mkr redovisas vid årets utgång med motsvarande ökning av avsättningar för samhällsomvandling.

7 Nya IFRS som ännu inte börjat tillämpas
Nedan sammanfattas de nya eller ändrade IFRS som träder ikraft först under kommande räkenskapsår och som bedöms kunna vara tillämpliga för LKAB. Förtidstillämpning har inte skett vid upprättandet av dessa finansiella rapporter.

Standarder	Tillämpas för räkenskapsår som börjar:
Förbättringar av IFRSer 2010–2012 cykel*	1 juli 2014 eller senare
Förbättringar av IFRSer 2011–2013 cykel*	1 juli 2014 eller senare
Ändringar i IAS 19 Ersättningar till anställda (Förmånsbestämda planer: Avgifter från anställda)*	1 juli 2014 eller senare
Ändringar i IFRS 11 Samarbetsarrangemang (Redovisning av förvärv av andelar i gemensamma verksamheter)*	1 januari 2016 eller senare
Ändringar i IAS 16 Materiella anläggningstillgångar och	
IAS 38 Immateriella tillgångar (Förtydligande avseende tillåtna metoder för avskrivning)*	1 januari 2016 eller senare
Ändringar i IAS 27 Separata finansiella rapporter (Kapitalandelsmetod i separata finansiella rapporter)*	1 januari 2016 eller senare
Ändringar i IFRS 10 Koncernredovisning och IAS 28 Innehav i intresseföretag och joint ventures (Försäljning eller tillskott av tillgångar mellan en investerare och dess intresseföretag eller joint ventures.)*	1 januari 2016 eller senare
Förbättringar av IFRSer 2012–2014 cykel*	1 januari 2016 eller senare
IFRS 15 Revenue from contracts with customer*	1 januari 2017 eller senare
IFRS 9 Financial instruments*	1 januari 2018 eller senare

* Ej godkända inom EU.

Tolkningar	Tillämpas för räkenskapsår som börjar:
IFRIC 21 Levies*	17 juli 2014 eller senare

** Godkänd inom EU per 17 juni 2014, tillämpas för räkenskapsår som påbörjas per den 17 juni 2014 eller senare inom EU.

Nya och ändrade standarder som påverkar koncernens finansiella rapportering från och med 2015 och senare:

Nedan beskrivs de nya och ändrade standarder och tolkningar som bedöms få påverkan på koncernens finansiella rapporter den period de tillämpas för första gången.

IFRS 15 Revenue from contracts with customers innebär en modell för intäktsredovisning för nästan alla inkomster som uppkommer genom avtal med kunder, med undantag för leasingavtal, finansiella instrument och försäkringsavtal. Syftet med en ny intäktsstandard är att ha en enda principbaserad standard för samtliga branscher som ska ersätta befintliga standarder och uttalanden om intäkter. Grundprincipen för intäktsredovisning är att företag ska redovisa intäkter när samtliga risker och förmåner som är förknippade med varorna och eller tjänsterna övergår till kunderna i utbyte mot ersättning för dessa varor och eller tjänster.

Den nya standarden kan få konsekvenser på serviceavtal, försäljning med olika inslag av varor och eller tjänster, långsiktiga kontrakt, konsultarvoden och licensbaserad försäljning. Alla företag kommer dock att påverkas av de nya, väsentligt utökade upplysningskraven.

Företagsledningens bedömning är att tillämpningen av IFRS 15 kan komma att påverka de redovisade beloppen i de finansiella rapporterna vad gäller koncernens finansiella tillgångar och skulder. Någon detaljerad analys av effekterna vid tillämpning av IFRS 15 har ännu inte genomförts varför effekterna ännu inte kan kvantifieras.

IFRS 9 Finansiella instrument avses ersätta IAS 39 Finansiella instrument: IASB har nu färdigställt ett helt "paket" av förändringar avseende redovisning av finansiella instrument. Paketet innehåller en modell för klassificering och värdering av finansiella instrument, en framåtblickande ("expected loss") nedskrivningsmodell och en väsentlig omarbetad ansats till säkringsredovisning. IFRS 9 träder i kraft den 1 januari 2018, förutsatt att EU antar standarden. De huvudsakliga kraven i IFRS 9 beskrivs nedan.

Nya krav för klassificering och värdering av finansiella tillgångar införs. De kategorier för finansiella tillgångar som finns i IAS 39 ersätts av två kategorier, där värdering sker till verkligt värde eller upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde används för instrument som innehas i en affärsmodell vars mål är att erhålla de kontrakterade kassaflödena; vilka ska utgöra betalningar av kapitalbelopp och ränta på kapitalbeloppet vid specificerade datum. Övriga finansiella tillgångar redovisas till verkligt värde och möjligheten att tillämpa 'fair value option' som i IAS 39 behålls. Förändringar i verkligt värde ska redovisas i resultatet, med undantag för värdeförändringar på egetkapitalinstrument som inte innehas för handel och för vilka initialt val görs att redovisa värdeförändringar i övrigt totalresultat.

IFRS 9 kommer också att innehålla delar som berör klassificering och värdering av finansiella skulder. Merparten överensstämmer med de tidigare reglerna i IAS 39 förutom vad avser finansiella skulder som frivilligt värderas till verkligt värde enligt den s.k. "fair value option". För dessa skulder ska värdeförändringen delas upp på förändringar som är hänförliga till egen kreditvärdighet respektive på förändringar i referensränta.

Den nya nedskrivningsmodellen kommer att kräva mer regelbunden nedskrivning av "expected credit losses" och att dessa ska redovisas från och med första redovisningen av tillgången.

De nya reglerna kring säkringsredovisning innebär bl.a. förenklingar av effektivitetstester samt utökning av vad som är tillåtna säkringsinstrument och säkrade poster.

Utökade upplysningskrav i den period när IFRS 9 tillämpas för första gången införs i IFRS 7.

Företagsledningens bedömning är att tillämpningen av IFRS 9 kan påverka de redovisade beloppen i de finansiella rapporterna vad gäller koncernens finansiella tillgångar och skulder. Någon detaljerad analys av effekterna vid tillämpning av IFRS 9 har ännu inte genomförts varför effekterna ännu inte kan kvantifieras.

Övriga nya och ändrade standarder och tolkningar som inte har trätt ikraft bedöms av företagsledningen inte få någon väsentlig påverkan på koncernens finansiella rapporter när de tillämpas för första gången.

8 Klassificering m.m.

Anläggningstillgångar och långfristiga skulder består i allt väsentligt av belopp som förväntas återvinnas eller betalas efter mer än tolv månader räknat från balansdagen. Omsättningstillgångar och kortfristiga skulder består i allt väsentligt av belopp som förväntas återvinnas eller betalas inom tolv månader räknat från balansdagen.

9 Rörelsesegmentrapportering

Ett rörelsesegment är en del av koncernen som bedriver affärsverksamhet från vilken den kan generera intäkter och ådrar sig kostnader och för vilka det finns fristående finansiell information tillgänglig. Ett rörelsesegments resultat följs vidare upp av företagets högste verkställande beslutsfattare, vilket är koncernledningen, för att utvärdera resultatet samt för att kunna allokera resurser till rörelsesegmentet. Tre rörelsesegment är identifierade inom LKAB koncernen: Mining Division, Minerals Division och Special Businesses Division. Se not 3 för ytterligare beskrivning av indelningen och presentationen av rörelsesegment.

10 Konsolideringsprinciper och rörelseförvärv

10.1 Dotterföretag

Dotterföretag är företag som står under ett bestämmande inflytande från moderbolaget. Bestämmande inflytande föreligger om moderbolaget har inflytande över investeringsobjektet, är exponerad för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt engagemang samt kan använda sitt inflytande över investeringen till att påverka avkastningen. Vid bedömningen om ett bestämmande inflytande föreligger, beaktas potentiella röstberättigande aktier samt om de facto control föreligger.

Dotterföretag redovisas enligt förvärvsmetoden. Metoden innebär att förvärv av ett dotterföretag betraktas som en transaktion varigenom koncernen indirekt förvärvar dotterföretagets tillgångar och övertar dess skulder. I förvärvsanalysen fastställs det verkliga värdet på förvärvsdagen av förvärvade identifierbara tillgångar och övertagna skulder samt eventuella innehav utan bestämmande inflytande.

Vid rörelseförvärv där överförd ersättning, eventuellt innehav utan bestämmande inflytande och verkligt värde på tidigare ägd andel (vid stegvisa förvärv) överstiger det verkliga värdet av förvärvade tillgångar och övertagna skulder, redovisas skillnaden som goodwill. När skillnaden är negativ, så kallade förvärv till lågt pris redovisas denna direkt i årets resultat.

I de fall förvärvet inte avser 100% av dotterföretaget uppkommer innehav utan bestämmande inflytande. Det finns två alternativ att redovisa innehav utan bestämmande inflytande. Dessa två alternativ är att redovisa innehav utan bestämmande inflytandes andel av proportionella nettotillgångar alternativt att innehav utan bestämmande inflytande redovisas till verkligt värde, vilket innebär att innehav utan bestämmande inflytande har andel i goodwill. Valet mellan de olika alternativen att redovisa innehav utan bestämmande inflytande kan göras förvärv för förvärv.

10.2 Transaktioner som elimineras vid konsolidering

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader och orealiserade vinster eller förluster som uppkommer från koncerninterna transaktioner mellan koncernföretag, elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen.

11 Utländsk valuta

11.1 Transaktioner i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Funktionell valuta är valutan i de primära ekonomiska miljöer bolagen bedriver sin verksamhet. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i årets resultat. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till historiska anskaffningsvärden omräknas till valutakurs vid transaktionstillfället. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till verkliga värden omräknas till den funktionella valutan till den kurs som råder vid tidpunkten för värdering till verkligt värde.

11.2 Utländska verksamheters finansiella rapporter

Tillgångar och skulder i utlandsverksamheter, inklusive goodwill och andra koncernmässiga över- och undervärden, omräknas från utlandsverksamhetens funktionella valuta till koncernens rapporteringsvaluta, svenska kronor, till den valutakurs som råder på balansdagen. Intäkter och kostnader i en utlandsverksamhet omräknas till svenska kronor till en genomsnittskurs som utgör en approximation av kurserna som vid respektive transaktionstidpunkt. Omräkningsdifferenser som uppstår vid valutaomräkning av utlandsverksamheter redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i en separat komponent i eget kapital, benämnd omräkningsreserv.

När bestämmande inflytande upphör för en utlandsverksamhet realiseras de till verksamheten hänförliga ackumulerade omräkningsdifferenserna, varvid de omklassificeras från omräkningsreserven i eget kapital till årets resultat.

12 Intäkter

12.1 Försäljning av varor och utförande av tjänsteuppdrag

Intäkter för försäljning av varor redovisas i årets resultat när väsentliga risker och förmåner som är förknippade med varornas ägande har överförts till köparen. Intäkter från tjänsteuppdrag redovisas i årets resultat baserad på färdigställandegraden på balansdagen. Intäkter redovisas inte om det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna inte kommer att tillfalla koncernen. Intäkterna redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits, eller förväntas komma att erhållas, med avdrag för lämnade rabatter.

12.1.1 Försäljning av järnmalm, Mining Division

Handeln med järnmalm sker i US-dollar. LKAB prissätter järnmalm enligt två olika prismodeller, en modell med fasta priser och en rörlig prismodell med ett indexerat pris baserat på spotpriset.

Försäljning av järnmalm redovisas vid leverans till kund i enlighet med försäljningsvillkoren. Försäljningen redovisas med avdrag för mervärdesskatt och omräkning sker enligt gällande valutakurs. Om försäljningen är valutaterminssäkrad sker omräkning till terminssäkrad valutakurs.

I den rörliga prismodellen gäller kvartalspriser och priset bestäms i efterhand när kvartalet har passerat. Priset påverkas huvudsakligen av innevarande kvartals genomsnitt av 62% sinterfines CFR i Kina. Detta innebär att intäkten under kvartalet baseras på ett preliminärt pris. Efter kvartalets slut sker en prisjustering som periodiseras till kvartalet.

Vid leverans utfärdas ofta en preliminär fakturering avseende järn- och fukthalt i leveransen. När slutliga och fastställda värden erhållits, justeras intäkterna vid behov, och intäkterna fastställs. Intäkterna redovisas i nettoomsättningen.

12.1.2 Försäljning av industrimineraler, Minerals Division
Minerals Division inom LKAB-koncernen bedriver handel med en rad olika mineraler, både mineraler i egen ägo, exempelvis magnetit, huntit och mica, men även externa mineraler som antingen processas vidare inom koncernen eller säljs vidare i oförändrat skick till slutkund. Handeln med industrimineraler sker antingen i landets lokala valuta eller i någon av de större valutorna, exempelvis USD och EUR.

Mineralen magnetit köps in från Mining Division, priserna avtalas kvartalsvis och baseras på moderbolagets globala prisuppgörelse på järnmalmsprodukter. Övriga egna mineraler prissätts internt, medan externa mineraler prissätts enligt prisuppgörelse med respektive leverantör och kan ske årsvis eller med kortare intervall.

Försäljningen av mineralerna redovisas till kund i enlighet med uppgjorda försäljningsvillkor. Försäljningen redovisas med avdrag för mervärdesskatt och omräkning sker enligt gällande valutakurs. Om försäljningen är terminssäkrad sker omräkning till terminssäkrad valutakurs.

Fakturering sker vid leverans till kund enligt överenskommet pris och betalningsvillkor. Intäkterna redovisas i netto-omsättningen.

12.2 Hyresintäkter
Hyresintäkter från fastigheter redovisas linjärt i resultaträkningen baserat på villkoren i hyres- (leasing) avtalet. Intäkterna redovisas i övriga rörelseintäkter.

12.3 Statliga stöd
Statliga bidrag redovisas i rapport över finansiell ställning som upplupen intäkt när det föreligger rimlig säkerhet att bidraget kommer att erhållas och att koncernen kommer att uppfylla de villkor som är förknippade med bidraget. Bidrag periodiseras systematiskt i årets resultat på samma sätt och över samma perioder som de kostnader bidragen är avsedda att kompensera för. Statliga bidrag relaterade till tillgångar redovisas som en reduktion av tillgångens redovisade värde.

13 Leasing
Leasing klassificeras i koncernredovisningen antingen som finansiell eller operationell leasing. Finansiell leasing föreligger då de ekonomiska riskerna och förmånerna som är förknippade med ägandet i allt väsentligt är överförda till leasetagaren. Om så ej är fallet är det fråga om operationell leasing. Koncernens leasingavtal är i allt väsentligt operationella.

Operationell leasing innebär att leasingavgiften redovisas linjärt över leasingperioden. Vissa rörliga avgifter kostnadsförs dock vanligen löpande.

14 Finansiella intäkter och kostnader
Finansiella intäkter består av ränteintäkter på investerade medel, utdelningsintäkter, vinst vid avyttring av finansiella tillgångar som kan säljas, vinst vid värdeförändring på finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet samt sådana vinster på säkringsinstrument som redovisas i årets resultat.

Ränteintäkter på finansiella instrument redovisas enligt effektivräntemetoden (se nedan). Utdelningsintäkter redovisas när rätten till att erhålla utdelning fastställts. Resultatet från avyttring av ett finansiellt instrument redovisas då de risker och fördelar som är förknippade med ägandet av instrumentet överförts till köparen och koncernen inte längre har kontroll över instrumentet.

Finansiella kostnader består av räntekostnader på lån, räntekostnader på avsättningar, räntekostnader på förmånsbestämd pensionsförpliktelse, förlust vid värdeförändring på finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet, nedskrivning av finansiella tillgångar samt sådana förluster på säkringsinstrument som redovisas i årets resultat. Låneutgifter redovisas i resultatet med tillämpning av effektivräntemetoden.

Valutakursvinster och valutakursförluster redovisas netto.

Effektivräntan är den ränta som gör att nuvärdet av alla uppskattade framtida in- och utbetalningar under den förväntade räntebindningstiden blir lika med det redovisade värdet av fordran eller skulden. Beräkningen innefattar alla avgifter som erlagts eller erhållits av avtalsparterna som är en del av effektivräntan, transaktionskostnader och alla andra över- och underkurser.

15 Skatter
Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i årets resultat utom då underliggande transaktion redovisats i övrigt totalresultat eller i eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen, hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder.

Temporära skillnader beaktas inte i koncernmässig goodwill och inte heller för skillnad som uppkommit vid första redovisningen av tillgångar och skulder som inte är rörelseförvärv som vid tidpunkten för transaktionen inte påverkar vare sig redovisat eller skattepliktigt resultat. Vidare beaktas inte heller temporära skillnader hänförliga till andelar i dotter- och intresseföretag som inte förväntas bli återförda inom överskådlig framtid.

Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur redovisade värden på tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Eventuellt tillkommande inkomstskatt som uppkommer vid utdelning redovisas vid samma tidpunkt som när utdelningen redovisas som en skuld.

16 Finansiella instrument
Finansiella instrument som redovisas i rapport över finansiell ställning inkluderar på tillgångssidan likvida medel, lånefordringar, kundfordringar, finansiella placeringar samt derivat. På skuldsidan återfinns leverantörsskulder, låneskulder samt derivat.

Till vilken kategori koncernens finansiella tillgångar och skulder hänförts framgår av not 31 Finansiella risker och riskhantering. Redovisningen av finansiella intäkter och kostnader behandlas även under princip 14 ovan.

16.1 Redovisning i och borttagande från rapporten över finansiell ställning
En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i rapport över finansiell ställning när bolaget blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor. En fordran tas upp när bolaget presterat och avtalsenlig skyldighet föreligger för motparten att betala, även om fakturan ännu inte skickats. Kundfordringar tas upp i rapport över finansiell ställning när faktura har skickats. Skuld tas upp när motparten har presterat och avtalsenlig skyldighet föreligger att betala, även om faktura ännu inte mottagits. Leverantörsskulder tas upp när faktura mottagits.

En finansiell tillgång tas bort från rapport över finansiell ställning när rättigheterna i avtalet realiseras, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över dem. Detsamma gäller för del av en finansiell tillgång. En finansiell skuld tas bort från rapport över finansiell ställning när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld.

En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i rapport över finansiell ställning endast när det föreligger en legal rätt att kvitta beloppen samt att det föreligger avsikt att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, som utgör den dag då bolaget förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången, förutom i de fall bolaget förvärvar eller avyttrar noterade värdepapper då likviddagsredovisning tillämpas. Likviddagen är den dag då en tillgång levereras till eller från företaget.

Ett avista köp eller försäljning i värderingskategorin Fair value option redovisas per likviddag.

16.2 Klassificering och värdering
Finansiella instrument som inte är derivat redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader. Detta gäller för alla finansiella instrument förutom de som tillhör kategorin finansiella tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde via resultatet, vilka redovisas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Ett finansiellt instrument klassificeras vid första redovisningen utifrån i vilket syfte instrumentet förvärvades. Klassificeringen avgör hur det finansiella instrumentet värderas efter första redovisningstillfället såsom beskrivs nedan.

Derivatinstrument redovisas initialt till verkligt värde innebärande att transaktionskostnader belastar periodens resultat. Efter den initiala redovisningen redovisas derivatinstrument på sätt som beskrivs nedan. Används derivatinstrument för säkringsredovisning och till den del denna är effektiv, redovisas värdeförändringar på derivatinstrumentet i resultaträkningen vid samma tidpunkt och på samma rad i resultaträkningen som den säkrade posten. Även om säkringsredovisning inte tillämpas, redovisas värdeökningar respektive värdeminskningar på derivatet som intäkter respektive kostnader inom rörelseresultatet eller inom finansnettot baserat på syftet med användningen av derivatinstrumentet och huruvida användningen relateras till en rörelsepost eller en finansiell post. Vid säkringsredovisning redovisas ineffektiv del på samma sätt som värdeförändringar på derivat som inte används för säkringsredovisning.

LKAB har valt att i enlighet med IAS 39 inte inkludera räntekomponenten i valutaterminskontrakt i säkringsförhållandena vid tillämpning av säkringsredovisning i koncernen. Värdeförändringar på valutaterminer hänförliga till räntekomponenten redovisas istället som en finansiell intäkt eller en finansiell kostnad på raden "Valutaterminskontrakt – räntekomponent" eftersom räntekomponenten anses vara finansiell till sin karaktär.

För optionsavtal identifieras endast optionens realvärde som ett säkringsinstrument. Förändringar av en options tidsvärde redovisas i resultaträkningen enligt beskrivning ovan.

Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid understigande tre månader från anskaffningstidpunkten vilka är utsatta för endast en obetydlig risk för värdefluktuationer.

16.3 Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet
Denna kategori består av två undergrupper; finansiella tillgångar som innehas för handel och andra finansiella tillgångar som företaget initialt valt att placera i denna kategori (enligt den så kallade Fair Value Option). Finansiella instrument i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i årets resultat. I den första undergruppen ingår derivat med positivt verkligt värde med undantag för derivat som är ett identifierat och effektivt säkringsinstrument. I kategorin Fair Value Option ingår de finansiella instrument som enligt företagsledningens strategi förvaltas och utvärderas baserat på verkliga värden.

16.4 Lånefordringar och kundfordringar
Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som inte är derivat, som har fastställda eller fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. Dessa tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten. Kundfordran redovisas till det belopp som beräknas inflyta, det vill säga efter avdrag för osäkra fordringar.

16.5 Investeringar som hålls till förfall
Investeringar som hålles till förfall är finansiella tillgångar och omfattar räntebärande värdepapper med fasta eller fastställbara betalningar och fastställd löptid som företaget har en uttrycklig avsikt och förmåga att inneha till förfall. Tillgångar i denna kategori värderas till upplupet anskaffningsvärde.

16.6 Finansiella tillgångar som kan säljas
I kategorin finansiella tillgångar som kan säljas ingår finansiella tillgångar som inte klassificerats i någon annan kategori eller finansiella tillgångar som företaget initialt valt att klassificera i denna kategori. Innehav av aktier och andelar som inte redovisas som dotterbolag eller intresseföretag redovisas här.

Tillgångar i denna kategori, med undantag av onoterade aktier, värderas löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i övrigt totalresultat och de ackumulerade värdeförändringarna i en särskild komponent av eget kapital. Värdeförändringar som beror på nedskrivningar, ränta på fordringsinstrument, utdelningsintäkter samt valutakursdifferenser på monetära poster redovisas dock i årets resultat. Vid avyttring av tillgången redovisas ackumulerad vinst/förlust, som tidigare redovisats i övrigt totalresultat, i årets resultat.

Onoterade aktier där verkligt värde inte kan uppskattas tillförlitligt värderas till anskaffningsvärde med löpande prövning av om nedskrivningsbehov föreligger.

16.7 Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet
Denna kategori består av två undergrupper, finansiella skulder som innehas för handel och andra finansiella skulder som företaget valt att placera i denna kategori (den s.k. Fair Value Option), se beskrivning ovan under "Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet". I den första kategorin ingår koncernens derivat med negativt verkligt värde med undantag för derivat som är ett identifierat och effektivt säkringsinstrument. Förändringar i verkligt värde redovisas i årets resultat. Företaget har inga finansiella skulder i kategorin Fair Value Option.

16.8 Andra finansiella skulder
Lån samt övriga finansiella skulder, till exempel leverantörsskulder, ingår i denna kategori. Skulderna värderas till upplupet anskaffningsvärde.

17 Derivat och säkringsredovisning
Koncernens derivatinstrument klassificeras som kassaflödessäkring av prognostiserade transaktioner. Säkring sker för de risker för valutakursexponeringar, förändringar i järnmalmspriser samt förändringar i energipriser som koncernen är utsatt för. Säkringsredovisning tillämpas när kraven för säkringsredovisning är uppfyllda, se nedan.

Derivat redovisas initialt till verkligt värde innebärande att transaktionskostnader belastar periodens resultat. Efter den initiala redovisningen värderas derivatinstrument till verkligt värde och värdeförändringar redovisas på sätt som beskrivs nedan. Ett inbäddat derivat särredovisas om det inte är nära relaterat till värdkontraktet.

För att uppfylla kraven på säkringsredovisning enligt IAS 39 krävs att det finns en entydig koppling till den säkrade posten. Vidare krävs att säkringen effektivt skyddar den säkrade posten, att säkringsdokumentation upprättats och att effektiviteten kan mätas. Vinster och förluster avseende säkringar redovisas i årets resultat vid samma tidpunkt som vinster och förluster redovisas för de poster som säkrats.

De derivatinstrument som används för säkring av mycket sannolika framtida kassaflöden redovisas i rapport över finansiell ställning till verkligt värde. Periodens värdeförändringar redovisas i övrigt totalresultat och ackumulerade värdeförändringar i särskild komponent i eget kapital (säkringsreserv), tills dess att det säkrade flödet påverkar årets resultat, varvid säkringsinstrumentets ackumulerade värdeförändringar omklassificeras till årets resultat i samband med att den säkrade posten påverkar årets resultat.

De säkrade flödena kan vara både kontrakterade och prognostiserade transaktioner.

18 Materiella anläggningstillgångar
18.1 Ägda tillgångar
Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt kostnader direkt hänförbara till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Anskaffningsvärdet för egentillverkade anläggningstillgångar inkluderar utgifter för material, utgifter för ersättningar till anställda, om tillämpligt andra tillverkningsomkostnader som anses vara direkt hänförbara till anläggningstillgången. Materiella anläggningstillgångar som består av delar med olika nyttjandeperioder behandlas som separata komponenter.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur rapport över finansiell ställning vid utrangering eller avyttring. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/kostnad.

18.2 Prospekterings- och utvärderingsutgifter
Ökad kännedom om järnmalmsfyndigheternas utvidgning är nödvändig för att ersätta utbrutna mängder och lägga grund för fortsatt utveckling av verksamheten inom Mining Division. Genom undersökningsarbeten med borrningar, främst från ortar i anknytning till malmkroppen, kartläggs och definieras järnmalmskroppen. Undersökningsarbeten av malmfyndigheterna såväl i befintliga områden som i framtida områden inom gruvorna kostnadsförs. Denna princip tillämpas även vid prospektering av områden utanför nuvarande gruvor.

Utvärderingsarbeten av befintliga mineraltillgångar sker i mindre omfattning, främst för att ta fram underlag till en så kallad brytningsplan för mineraltillgångarna, och dessa arbeten kostnadsförs.

18.3 Anläggningar under jord
Anläggningar under jord, varifrån järnmalm utvinns, kan indelas i gråbergsbrytning (utvecklingsfas) och järnmalmsbrytning (produktionsfas).

Gråbergsbrytning utgörs dels av arbeten för att frilägga malmkroppen i samband med anläggandet av en ny huvudnivå, dels av anläggningar avseende transport- och underhållsfunktioner såsom järnvägar, vägar, ortar, schakt, snedbanor (ett system för bil- och busstrafik från markplanet till arbetsplatserna under jord) samt anläggningar för service och el- och luftdistribution. Dessa utgifter för anläggningar, som är avsedda att nyttjas under längre tid än ett år, aktiveras i rapport över finansiell ställning. Avskrivning sker på ett systematiskt sätt under aktuell huvudnivås livslängd.

Järnmalmsbrytning utgörs i huvudsak av aktiviteterna tillredning, rasborrning, raslastning, transport och uppfodring av malmen. Utgifter för dessa aktiviteter har en nyttjandeperiod av högst ett år varför de kostnadsförs löpande.

18.4 Dagbrott
Järnmalmsbrytning ovan jord sker i så kallade dagbrott. För att frilägga malmkroppen sker en jordavrymning där bland annat morän och sidoberg tas bort, så kallad sidobergsbrytning.

Under utvecklingsfasen aktiveras utgifterna som en del av anskaffningsvärdet för gruvan och avskrivning sker på ett systematiskt sätt under gruvans livslängd.

Utgifter för sidobergsbrytning under produktionsfasen som ger en förbättrad tillgång till malm för kommande brytning redovisas som tillgång och avskrivs enligt produktionsbaserad metod.

18.5 Efterbehandling
Framtida utgifter för nedmontering och bortforsling av tillgångar och återställande av plats eller område där dessa finns (efterbehandlingskostnader) avseende pågående verksamheter balanseras. Balanserat belopp utgörs av nuvärdesberäknade uppskattade utgifter som samtidigt redovisas som avsättning.

18.6 Tillkommande utgifter
Tillkommande utgifter läggs till anskaffningsvärdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer.

En tillkommande utgift läggs till anskaffningsvärdet om utgiften avser utbyten av identifierade komponenter eller delar därav. Även i de fall ny komponent tillskapats läggs utgiften till anskaffningsvärdet. Eventuella oavskrivna redovisade värden på utbytta komponenter, eller delar av komponenter, utrangeras och kostnadsförs i samband med utbytet. Reparationer kostnadsförs löpande.

18.7 Avskrivningsprinciper
Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod, mark skrivs inte av. Koncernen tillämpar komponentavskrivning vilket innebär att komponenternas bedömda nyttjandeperiod ligger till grund för avskrivningen. Anläggningar och utrustningar som nyttjas i dagbrott skrivs normalt av över den lägsta av förväntad livslängd och livslängden på den gruva som de hänförs till.

Följande avskrivningstider tillämpas för materiella anläggningstillgångar inklusive framtida efterbehandlingskostnader;

Rörelsefastigheter, hyresfastigheter	15–100 år
Maskiner och andra tekniska anläggningar	5–20 år
Inventarier, verktyg och installationer	5–20 år
Anläggningar under jord	12–20 år
Dagbrottsanläggningar	I takt med malmuttag
Aktiverade efterbehandlingskostnader gråbergsupplag	I takt med ianspråktagen areal för upplag
Aktiverade efterbehandlingskostnader – övriga	Bedömd livslängd för nuvarande produktionsstruktur. Omprövas när nya huvudnivåer tas i bruk

Rörelsefastigheternas huvudindelning är byggnad, markanläggning och mark. Byggnader och markanläggningar består av flera komponenter vars indelningsgrund utgörs av funktion, till exempel vägar, beläggning, serviceanläggningar, förädlingsverk med mera.

Hyresfastigheterna består av ett antal komponenter med olika nyttjandeperioder. Huvudindelningen är byggnader och mark. Byggnaderna indelas i flera komponenter vars nyttjandeperioder varierar.

Följande huvudgrupper av komponenter har identifierats och ligger till grund för avskrivningen på hyresfastigheter.

Stommar, grund och innerväggar	100 år
Vatten, avlopp, el och värmesystem	50 år
Ytterfasad	40 år
Fönster	50 år
Ytskikt och vitvaror	15 år

Bedömning av avskrivningsmetoder, restvärden och nyttjandeperioder görs vid varje års slut och justering sker vid behov.

18.8 Samhällsomvandling

18.8.1 Förvärv av fastigheter

Vid förvärv av en fastighet inom ramen för samhällomvandlingen uppdelas anskaffningsvärdet i byggnadskomponent och gruvkomponent. Uppdelningen bygger på antagandet att byggnaden kan användas för tillfällig uthyrning under en begränsad period från förvärvet fram till utrymning. Byggnadskomponenten beräknas som nuvärdet av nettokassaflöden från uthyrningen. Gruvkomponenten definieras som fastighetens totala anskaffningsvärde med avdrag för byggnadskomponenten.

Byggnadskomponenten kostnadsförs under den period som byggnaden bedöms kunna nyttjas.

Gruvkomponenten kostnadsförs omedelbart vid förvärv av fastighet innanför påverkanslinjen då LKAB redan har konsumerat de ekonomiska fördelarna av fastigheten. Vid förvärv av fastighet utanför påverkanslinjen och i ett område för framtida brytning gäller i stället att gruvkomponenten kostnadsförs när påverkanslinjen tangerar fastigheten i fråga eftersom det kommer att matcha underliggande produktion/konsumtion av de ekonomiska fördelarna.

För ytterligare beskrivning av redovisningsprinciper för samhällsomvandling hänvisas till princip 28.1.1.

18.8.2 Gruvtillgång

Från och med 2014 redovisas gruvtillgång avseende framtida brytning avseende Kiruna. I de fall som det finns ett avtal eller tydlig informell förpliktelse som definierar ett åtagande avseende framtida påverkansområde, redovisas avsättning i enlighet med en avtalslinje. Påverkanslinjen utgör även fortsättningsvis gränsen för påverkan av hittillsvarande brytning och när åtagandet kostnadsförs.

Området mellan avtalslinjen och påverkanslinjen utgör en gruvtillgång för framtida brytning. Gruvtillgången kostnadsförs i enlighet med påverkanslinjens förflyttning, det vill säga när fastigheter, infrastruktur tangeras av påverkanslinjen.

19 Immateriella tillgångar

19.1 Goodwill

Goodwill värderas till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella ackumulerade nedskrivningar. Goodwill fördelas till kassagenererande enheter och prövas årligen för nedskrivningsbehov, se redovisningsprincip i kapitel 21.1.

19.2 Brytningsrättigheter

Brytningsrättigheter värderas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

19.3 Forskning och utveckling

Utgifter för forskning som syftar till att erhålla ny vetenskaplig eller teknisk kunskap redovisas som kostnad då de uppkommer.

Utgifter för utveckling, där forskningsresultatet eller annan kunskap tillämpas för att åstadkomma nya eller förbättrade produkter eller processer, redovisas som tillgång i rapport över finansiell ställning, om produkten eller processen är tekniskt och kommersiellt användbar och företaget har tillräckliga resurser att fullfölja utvecklingen och därefter använda eller sälja den immateriella tillgången. I värdet inkluderas direkt hänförbara utgifter, exempelvis varor och tjänster samt ersättningar till anställda. Om inte ovanstående kriterier är uppfyllda ska utgifterna kostnadsföras. Hittills har inga utvecklingsutgifter uppfyllt kriterierna ovan varför LKAB kostnadsfört samtliga utgifter för utveckling när de uppstått.

19.4 Övriga immateriella tillgångar

Övriga immateriella tillgångar, bland annat programvaror, som förvärvas av koncernen redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar (se nedan) och eventuella nedskrivningar.

19.4.1 Utsläppsrätter

LKAB deltar i EU:s system för handel av utsläppsrätter, som avser rättighet att göra utsläpp av koldioxid. Allokering av rätter sker över den europeiska marknaden. Vid tilldelning redovisas tilldelade utsläppsrätter som immateriell tillgång och förutbetald intäkt, då företaget inte har tjänat in några rätter vid tilldelningen.

Intjänandet görs i samma takt som faktiska utsläpp, då också en skuld att leverera utsläppsrätter uppstår. Omföring sker från förutbetalda intäkter till avsättning för utsläppsrätter. Skulderna värderas till anskaffningsvärde för tilldelade utsläppsrätter. Intäkten periodiseras mot den kostnad den avser att täcka.

När utsläppsrätten rapporteras ska motsvarande antal utsläppsrätter levereras in. Därmed förbrukas den immateriella anläggningstillgången och avsättningen för gjorda utsläpp regleras. Om skulden att leverera utsläppsrätter överstiger kvarvarande tilldelning av utsläppsrätter skuldförs överskjutande belopp, värderat till aktuellt marknadsvärde för det antal utsläppsrätter som krävs för att kunna reglera åtagandet. För information om belopp se not 27.

19.5 Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter för aktiverade immateriella tillgångar redovisas som en tillgång i rapport över finansiell ställning endast då de ökar de framtida ekonomiska fördelarna för den specifika tillgången till vilka de hänför sig. Alla andra utgifter kostnadsförs när de uppkommer.

19.6 Avskrivningsprinciper

Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt över immateriella tillgångars beräknade nyttjandeperioder. Avskrivningsbara immateriella tillgångar skrivs av från det datum då de är tillgängliga för användning. De beräknade nyttjandeperioderna är:

Brytningsrättigheter	30–50 år
Kundorienterade immateriella tillgångar	3–5 år
Programvaror	5 år

Bedömning av en tillgångs restvärde och nyttjandeperiod prövas vid varje rapportperiods slut och justeras vid behov.

20 Varulager

Varulager värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Anskaffningsvärdet för varulager beräknas genom tillämpning av först in, först ut-metoden (FIFU) och inkluderar utgifter som uppkommit vid förvärvet av lagertillgångarna och transport av dem till deras nuvarande plats och skick. För tillverkade varor och pågående arbete inkluderar anskaffningsvärdet en rimlig andel av indirekta kostnader baserad på en normal kapacitet.

Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten, efter avdrag för uppskattade kostnader för färdigställande och för att åstadkomma en försäljning.

21 Nedskrivningar

Koncernens redovisade tillgångar bedöms vid varje balansdag för att avgöra om det finns indikation på nedskrivningsbehov. För tillgångar, andra än finansiella tillgångar och goodwill, som tidigare har skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.

21.1 Nedskrivning av materiella och immateriella tillgångar samt andelar i dotterbolag

Om indikation på nedskrivningsbehov finns, beräknas tillgångens återvinningsvärde. För goodwill beräknas återvinningsvärdet dessutom årligen. Om det inte går att fastställa väsentligen oberoende kassaflöden till en enskild tillgång grupperas tillgångarna vid prövning av nedskrivningsbehov till den lägsta nivå där det går att identifiera väsentligen oberoende kassaflöden – en så kallad kassagenererande enhet.

En nedskrivning redovisas när en tillgångs eller kassagenererande enhets (grupp av enheters) redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. En nedskrivning belastar resultaträkningen. Nedskrivning av tillgångar hänförliga till en kassagenererande enhet (grupp av enheter) fördelas i första hand till goodwill. Därefter görs en proportionell nedskrivning av övriga tillgångar som ingår i enheten (gruppen av enheter).

Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader och nyttjandevärde. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en diskonteringsfaktor som beaktar riskfri ränta och den risk som är förknippad med den specifika tillgången.

21.2 Nedskrivning av finansiella tillgångar
Vid varje rapporttillfälle utvärderar företaget om det finns objektiva bevis på att en finansiell tillgång eller grupp av tillgångar är i behov av nedskrivning. Objektiva bevis utgörs dels av observerbara förhållanden som inträffat och som har en negativ inverkan på möjligheten att återvinna anskaffningsvärdet, exempelvis avtalsbrott, sen eller utebliven betalning från motpart eller konkurs, dels av betydande eller utdragen minskning av det verkliga värdet för en investering i en finansiell placering klassificerad som en finansiell tillgång som kan säljas.
Nedskrivningsbehov avseende kundfordringar fastställs utifrån historiska erfarenheter av kundförluster på liknande fordringar. Kundfordringar med nedskrivningsbehov redovisas till nuvärdet av förväntade framtida kassaflöden. Tillgångar med en kort löptid diskonteras inte. En nedskrivning belastar resultaträkningens rörelseresultat.

Vid nedskrivning av ett egetkapitalinstrument, som är klassificerat som en finansiell tillgång som kan säljas, omklassificeras tidigare redovisad ackumulerad vinst eller förlust i eget kapital via övrigt totalresultat till årets resultat. Beloppet på den ackumulerade förlust som omklassificeras från eget kapital via övrigt totalresultat till årets resultat utgörs av skillnaden mellan förvärvskostnaden och aktuellt verkligt värde, efter avdrag för eventuell nedskrivning på den finansiella tillgången som redan tidigare redovisats i årets resultat.

Nedskrivningar på finansiella tillgångar som kan säljas redovisas i årets resultat i finansnettot.

21.3 Återföring av nedskrivningar
En nedskrivning av tillgångar som ingår i IAS 36 tillämpningsområde reverseras om det både finns indikation på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet när tillgången skrevs ned. Nedskrivning av goodwill återförs dock aldrig. En reversering görs endast i den utsträckning som tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det redovisade värde som skulle ha redovisats, med avdrag för avskrivning där så är aktuellt, om ingen nedskrivning gjorts.

Nedskrivningar av lånefordringar och kundfordringar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde återförs om de tidigare skälen till nedskrivningar inte längre föreligger och att full betalning från kunden förväntas erhållas.

Nedskrivningar av eget kapitalinstrument som är klassificerade som finansiella tillgångar som kan säljas och tidigare redovisats i årets resultat återförs inte via årets resultat utan i övrigt totalresultat. Det nedskrivna värdet är det värde från vilket efterföljande omvärderingar görs, vilka redovisas i övrigt totalresultat.

22 Eget kapital
22.1 Utdelningar
Utdelningar redovisas som skuld efter det att årsstämman godkänt utdelningen.

23 Resultat per aktie
Beräkningen av resultat per aktie baseras på årets resultat i koncernen hänförligt till moderbolagets aktieägare och på det vägda genomsnittliga antalet aktier utestående under året.

24 Ersättningar till anställda
24.1 Avgiftsbestämda pensionsplaner
Som avgiftsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där företagets förpliktelse är begränsad till de avgifter företaget åtagit sig att betala. I sådant fall beror storleken på den anställdes pension på de avgifter som företaget betalar till planen eller till ett försäkringsbolag och den kapitalavkastning som avgifterna ger. Följaktligen är det den anställde som bär den aktuariella risken (att ersättningen blir lägre än förväntat) och investeringsrisken (att de investerade tillgångarna kommer att vara otillräckliga för att ge de förväntade ersättningarna). Företagets förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i årets resultat i den takt de intjänas genom att de anställda utfört tjänster åt företaget under en period.

24.2 Förmånsbestämda pensionsplaner
Förmånsbestämda planer är andra planer för ersättningar efter avslutad anställning än avgiftsbestämda planer. Koncernens nettoförpliktelse avseende förmånsbestämda pensionsplaner beräknas separat för varje plan genom en uppskattning av den framtida ersättning som de anställda intjänat genom sin anställning i både innevarande och tidigare perioder. Denna ersättning diskonteras till ett nuvärde. Diskonteringsräntan är räntan på balansdagen på en förstklassig företagsobligation med en löptid som motsvarar koncernens pensionsförpliktelser. När det inte finns en fungerande marknad för sådana företagsobligationer används istället marknadsräntan på bostadsobligationer med en motsvarande löptid. Beräkningen utförs av en kvalificerad aktuarie med användande av den så kallade Projected Unit Credit Method. Vidare beräknas det verkliga värdet av eventuella förvaltningstillgångar per rapportdagen.

Koncernens nettoförpliktelse utgörs av nuvärdet av förpliktelsen, med avdrag för verkligt värde på förvaltningstillgångarna justerat för eventuella tillgångsbegränsningar.

Omvärderingseffekter utgörs av aktuariella vinster och förluster, skillnad mellan faktisk avkastning på förvaltningstillgångar och den summa som inkluderas i räntenettot och eventuella ändringar av effekter för tillgångsbegränsningar (exklusive ränta som inkluderas i räntenettot). Aktuariella vinster och förluster uppkommer antingen genom att verkligt utfall avviker från tidigare gjorda antagande eller genom att antagandena ändras. Omvärderingseffekterna redovisas i övrigt totalresultat.

När beräkningen leder till en tillgång för koncernen begränsas det redovisade värdet på tillgången till det lägsta av överskottet i planen och tillgångsbegränsningen beräknad med hjälp av diskonteringsräntan. Tillgångsbegränsningen utgörs av nuvärdet av de framtida ekonomiska fördelarna i form av minskade framtida avgifter eller kontant återbetalning. Vid beräkning av nuvärdet av framtida återbetalningar eller inbetalningar beaktas eventuella krav på minimifondering.

Ändringar eller reduceringar av en förmånsbestämd plan redovisas vid den tidigaste av följande tidpunkter; a) när ändringen i planen eller reduceringen inträffar eller b) när företaget redovisar relaterade omstruktureringskostnader och ersättningar vid uppsägning. Ändringarna/reduceringarna redovisas direkt i årets resultat.
Den särskilda löneskatten utgör en del av de aktuariella antagandena. Särskild löneskatt avseende skillnad mellan hur pensionsförpliktelsen fastställs i juridisk person och koncern redovisas som en del av nettoförpliktelsen. Avsättningen eller fordran nuvärdesberäknas ej. Den del av särskild löneskatt som är beräknad utifrån tryggandelagen i juridisk person redovisas av förenklingsskäl som upplupen kostnad istället för som del av nettoförpliktelsen/tillgången.

Räntekostnaden/intäkten netto på den förmånsbestämda förpliktelsen/tillgången redovisas i årets resultat under finansnettot. Räntenettot är baserat på den ränta som uppkommer vid diskontering av nettoförpliktelsen, det vill säga ränta på förpliktelsen, förvaltningstillgångar och ränta på effekt av eventuella tillgångsbegränsningar. Övriga komponenter redovisas i rörelseresultatet.

24.3 Kortfristiga ersättningar
Kortfristiga ersättningar till anställda beräknas utan diskontering och redovisas som kostnad när de relaterade tjänsterna erhålls.

En kortfristig skuld redovisas för den förväntade kostnaden för vinstandels- och bonusbetalningar när koncernen har en gällande rättslig eller informell förpliktelse att göra sådana betalningar till följd av att tjänster erhållits från anställda och förpliktelsen kan beräknas tillförlitligt.

25 Avsättningar
En avsättning skiljer sig från andra skulder genom att det råder ovisshet om betalningstidpunkt eller beloppets storlek för att reglera avsättningen. En avsättning redovisas i rapporten över finansiell ställning när det finns en befintlig legal eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse, och det är troligt att ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Avsättningar görs med det belopp som är den bästa uppskattningen av det som krävs för att reglera den befintliga förpliktelsen på balansdagen. Där effekten av när i tiden betalning sker är väsentlig, beräknas avsättningar genom diskontering av det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt som återspeglar aktuella marknadsbedömningar av pengars tidsvärde och, om det är tillämpligt, de risker som är förknippade med skulden.

25.1 Avsättningar för samhällsomvandling
Se punkt 28.1.1 nedan.

25.2 Avsättningar för efterbehandling
Se punkt 28.1.2 nedan.

26 Eventualförpliktelser
En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas eller inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet.

27 Moderbolagets redovisningsprinciper
Moderbolaget har upprättat sin årsredovisning enligt årsredovisningslagen (1995:1554) och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 Redovisning för juridisk person. Även av Rådet för finansiell rapporterings utgivna uttalanden gällande för noterade företag tillämpas. RFR 2 innebär att moderbolaget i årsredovisningen för den juridiska personen skall tillämpa samtliga av EU antagna IFRS och uttalanden så långt detta är möjligt inom ramen för årsredovisningslagen, tryggandelagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. Rekommendationen anger vilka undantag från och tillägg till IFRS som skall göras.

27.1 Skillnader mellan koncernens och moderbolagets redovisningsprinciper
Skillnaderna mellan koncernens och moderbolagets redovisningsprinciper framgår nedan. De angivna redovisningsprinciperna för moderbolaget har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i moderbolagets finansiella rapporter.

27.2 Ändrade redovisningsprinciper
Om inte annat anges nedan har moderbolagets redovisningsprinciper under 2014 förändrats i enlighet med vad som anges ovan för koncernen.

27.3 Klassificering och uppställningsformer
För moderbolaget används benämningarna resultaträkning, balansräkning respektive

kassaflödesanalys för de rapporter som i koncernen har titlarna rapport över resultat, rapport över finansiell ställning respektive rapport över kassaflöden. Resultaträkning och balansräkning är för moderbolaget uppställda enligt årsredovisningslagens scheman, medan motsvarande rapporter för koncernen baseras på IAS 1 Utformning av finansiella rapporter respektive IAS 7 Rapport över kassaflöden. De väsentligaste skillnaderna mot koncernens rapporter avser främst av redovisning av finansiella intäkter och kostnader, finansiella anläggningstillgångar, eget kapital samt att avsättningar redovisas som egen rubrik i balansräkningen.

27.4 Dotterbolag och intresseföretag
Andelar i dotterbolag och intresseföretag redovisas i moderbolaget enligt anskaffningsvärdemetoden. Detta innebär att transaktionsutgifter inkluderas i det redovisade värdet för innehav i dotterbolag och intresseföretag.

27.5 Finansiella instrument och säkringsredovisning
Med anledning av sambandet mellan redovisning och beskattning, tillämpas inte reglerna om finansiella instrument och säkringsredovisning i IAS 39 i moderbolaget som juridisk person.

I moderbolaget värderas finansiella anläggningstillgångar till anskaffningsvärde med avdrag för eventuell nedskrivning och finansiella omsättningstillgångar enligt lägsta värdets princip.

Finansiella omsättningstillgångar värderas enligt lägsta värdets princip. Värderingen av räntebärande värdepapper respektive aktier och alternativa investeringar görs på portföljnivå. Det innebär att för instrument som ingår i samma portfölj avräknas orealiserade vinster mot orealiserade förluster. Överskjutande förlust redovisas som minskning av ränteintäkterna på raden "Övriga ränteintäkter och liknande poster". Överskjutande vinst redovisas inte.

Skulder värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Derivatinstrument för säkring av prognostiserade kassaflöden tas inte upp i balansräkningen. Värdeförändringar på derivaten redovisas i samma period som det säkrade flödet.

Vid valutasäkring av fordringar i utländsk valuta med hjälp av terminskontrakt används avistakursen den dag då valutasäkringen görs för att värdera säkrad fordran. Skillnaden mellan terminskursen och avistakursen vid kontraktets ingående (terminspremien) periodiseras över terminskontraktets löptid. Periodiserad terminspremie redovisas som ränteintäkt respektive räntekostnad.

Derivatinstrument med negativa värden redovisas som ansvarsförbindelse i moderbolaget.

27.6 Finansiella garantier
Moderbolagets finansiella garantiavtal består i huvudsak av borgensförbindelser till förmån för dotterbolag. Finansiella garantier innebär att bolaget har ett åtagande att ersätta innehavaren av ett skuldinstrument för förluster som denne ådrar sig på grund av att en angiven gäldenär inte fullgör betalning vid förfall enligt avtalsvillkoren. För redovisning av finansiella garantiavtal tillämpar moderbolaget en av Rådet för finansiell rapportering tillåten lättnadsregel jämfört med reglerna i IAS 39 när det gäller finansiella garantiavtal utställda till förmån för dotterbolag. Moderbolaget redovisar finansiella garantiavtal som avsättning i balansräkningen när bolaget har ett åtagande för vilket betalning sannolikt erfordras för att reglera åtagandet.

27.7 Anteciperade utdelningar
Anteciperad utdelning från dotterbolag redovisas i de fall moderföretaget ensamt har rätt att besluta om utdelningens storlek och moderföretaget har fattat beslut om utdelningens storlek innan moderföretaget publicerat sina finansiella rapporter.

27.8 Materiella anläggningstillgångar
Med hänvisning till RFR 2 IAS 16 p 4 aktiveras inte beräknade framtida utgifter för nedmontering och bortforsling av tillgångarna och återställande av plats eller område där dessa finns (efterbehandlingskostnader) i juridisk person. Avsättningen för dessa utgifter görs i stället successivt över nyttjandeperioden.

27.9 Immateriella anläggningstillgångar
27.9.1 Forskning och utveckling
I moderföretaget redovisas samtliga utgifter för forskning och utveckling som kostnad i resultaträkningen.

27.10 Ersättningar till anställda
27.10.1 Förmånsbestämda planer
I moderbolaget tillämpas andra grunder för beräkning av förmånsbestämda planer än de som anges i IAS 19. Moderbolaget följer tryggandelagens bestämmelser och Finansinspektionens föreskrifter eftersom detta är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt. De väsentligaste skillnaderna jämfört med reglerna i IAS 19 är hur diskonteringsräntan fastställs, att beräkning av den förmånsbestämda förpliktelsen sker utifrån nuvarande lönenivå utan antagande om framtida löneökningar, och att alla aktuariella vinster och förluster redovisas i resultaträkningen.

27.11 Skatter
I moderbolaget redovisas i balansräkningen obeskattade reserver utan uppdelning på eget kapital och uppskjuten skatteskuld, till skillnad mot i koncernen. I resultaträkningen görs i moderbolaget på motsvarande sätt ingen fördelning av del av bokslutsdispositioner till uppskjuten skatt.

27.12 Koncernbidrag och aktieägartillskott
Koncernbidrag redovisas som bokslutsdisposition.

Lämnade aktieägartillskott redovisas som en ökning av posten andelar i koncernföretag hos givaren. Hos mottagaren redovisas aktieägartillskott direkt mot fritt eget kapital.

28 Viktiga uppskattningar och bedömningar
Vid upprättande av de finansiella rapporterna måste företagsledningen och styrelsen göra bedömningar och antaganden som påverkar redovisade tillgångar, skulder, intäkter och kostnader samt övrig lämnad information, exempelvis ansvarsförbindelser.

Nedan redogörs för de uppskattningar och bedömningar som bedöms vara de viktigaste för en förståelse av de finansiella rapporterna med hänsyn till graden av betydande bedömningar och osäkerhet. Förutsättningar för LKAB:s verksamhet ändras successivt vilket medför att dessa bedömningar förändras.

28.1 Avsättningar till följd av gruvdrift
28.1.1 Avsättningar för samhällsomvandling
LKAB har utvunnit järnmalm i mer än 120 år i Norrbotten. Den teknik som används vid malmbrytning i underjordsgruvor leder till deformationer i form av sprickbildning av den mark där brytningen bedrivs. Deformationerna är redan eller kommer att bli så pass omfattande att det är nödvändigt att successivt flytta delar av Kiruna och Malmberget.

Även om det finns stora likheter mellan förhållandena i Kiruna och Malmberget skiljer sig de geologiska förutsättningarna åt. I Kiruna sker en successiv spridning av deformationerna med fortlöpande sprickbildning medan det i Malmberget sker en långtgående underminering av marken där samhällets centrala del är belägen. Deformationerna är en direkt följd av den bedrivna gruvdriften. För Malmberget kan konstateras att påverkansområdet från gruvdriften från flera olika malmkroppar i stort sett har ringat in Malmbergets centrum, vilket innebär att Malmbergets centrala delar inte längre är ett fullt fungerande samhälle.

LKAB har haft, och kommer att ha, betydande utgifter med anledning av denna samhällsomvandling. Bland annat kommer LKAB att ha utgifter för att förvärva fastigheter samt kommunal infrastruktur såsom el, vatten och avlopp i berörda områden. Utgifterna beror på att LKAB enligt lag är skyldigt att ersätta skada som uppkommer genom gruvdriften.

Avsättning för de skador som deformationerna förorsakar utgörs av redan uppkomna konstaterade skador samt skador som ännu inte konstaterats, men som kommer att uppstå med något års fördröjning till följd av brytningen.

LKAB redovisar en avsättning när:
1. det finns en befintlig legal eller informell förpliktelse gentemot extern part,
2. till följd av inträffade händelser,
3. som förväntas medföra ett utflöde av ekonomiska resurser från bolaget vid reglering
4. och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

I de fall som det finns ett avtal eller tydlig informell förpliktelse som definierar ett åtagande avseende framtida påverkansområde, redovisas avsättning i enlighet med en avtalslinje. I övriga fall redovisas ett åtagande först när den så kallade påverkanslinjen tangerar den berörda fastighetsgränsen eller infrastrukturen. Påverkanslinjen är den gräns för ersättningsgrundande påverkan av hittillsvarande brytning som har definierats av LKAB.

I Kiruna är utgångspunkten för påverkanslinjen den existerande miljövillkorslinjen enligt dom från miljödomstolen. Tillägg görs för säkerhetszon, motsvarande två år, för rörelser som förväntas tillkomma även om brytningen skulle upphöra samt för bedömt område för så kallad gruvstadspark vilket motsvarar cirka sju års konverteringstid från stadsbebyggelse, via gruvstadspark till industriområde.

Påverkanslinjen förflyttas årligen för att motsvara utbredningen av markdeformationerna. Förflyttningen av påverkanslinjen kopplas till deformationsprognoser för att hantera effekten av att markdeformationerna inte sker kontinuerligt. Prognostiserad rörelse enligt aktuell deformationsprognos fördelas lika över den period som prognosen omfattar. Avstämning görs mot uppdaterade prognoser över markdeformationer.

Avsättningens storlek beräknas utifrån objektiva värderingsmetoder för respektive tillgångsslag (järnväg, markområden, kommunal infrastruktur, småhus etc.) och åsätts ett nuvärde.

För de avsättningar som redovisas enligt avtalslinjen definieras området mellan avtalslinjen och påverkanslinjen som en gruvtillgång avseende framtida brytning.

Samtliga skador/ersättningsanspråk som ligger inom det område som avgränsas av påverkanslinjen beräknas och redovisas som kostnad i resultaträkningen, detta mot bakgrund av att LKAB konsumerat de ekonomiska fördelar som gruvdriften genererat. För varje år sker kostnadsföring motsvarande påverkanslinjens förflyttning. Kostnadsföringen sker antingen genom kostnadsföring av gruvtillgången eller genom en ökning av avsättningar.

I december 2014 uppdaterades prognosen för markdeformationer i Kiruna. De nya mätningarna visar att deformationerna går långsammare än tidigare beräknat. Hittills har tillägget för säkerhetszon och gruvstadspark beräknats till 450 meter, vilket motsvarar nio år med en förflyttning på 50 meter per år. I den uppdaterade prognosen bedöms förflyttningen till 40 meter per år vilket motsvarar totalt 360 meter. Effekten av förändrad deformationsprognos tas framåtriktat med utgångspunkt från beräknad påverkanslinje 2014-12-31.

För Malmberget saknas ett av domstol fastställt miljövillkor. Som framgår ovan kan dock konstateras att Malmbergets centrum i stort sett är inringat av påverkansområdet från gruvdriften. Avsättning har därför skett för hela detta påverkansområde.

Påverkan kommer att ske under en lång följd av år, där osäkerhet kommer att råda bland annat kring de geologiska konsekvenserna, antaganden om bland annat marknadsvärden och rivnings- och deponiutgifter med mera.

Den osäkerhet som finns i hittills gjorda beräkningar kommer att minska i takt med att vunna erfarenheter beaktas i kommande beräkningar.

Avsättningar för samhällsomvandlingen uppgår vid årets slut till 11 683 (6 304) Mkr.

28.1.2 Avsättningar för efterbehandling

Utöver åtaganden för samhällsomvandlingen finns även förpliktelser för efterbehandling, nedmontering eller miljösanering som gruvdriften skapar. Förpliktelserna uppkommer huvudsakligen till följd av legala krav inom miljöområdet. Koncernen redovisar avsättningar för efterbehandlingskostnader för samtliga legala och informella förpliktelser.

Framtida utgifter för efterbehandling avser dels utgifter till följd av avslutade verksamheter, dels för pågående verksamheter. Samverkan sker med tillsynsmyndigheten för att utforma långsiktiga planer för efterbehandling av gruvområdena. För pågående verksamheter baseras avsättningen på dessa efterbehandlingsplaner.

Avsättningens storlek beräknas utifrån arealer och en bedömning av framtida utgifter med utgångspunkt i dagens teknik och förutsättningar i övrigt. Avsättningen åsätts ett nuvärde. Framtida utgifter för avslutade verksamheter kostnadsförs för att matcha underliggande produktion/konsumtion av de ekonomiska fördelarna. Framtida utgifter för pågående verksamheter aktiveras.

Omprövning och uppdatering av avsättningarna görs vid behov när gruvtillgångarnas bedömda nyttjandeperiod, kostnader, tekniska förutsättningar, regelverk eller andra förutsättningar förändras.

Den osäkerhet som finns i hittills gjorda beräkningar kommer att minska i takt med att vunna erfarenheter beaktas i kommande beräkningar.

Avsättningar för efterbehandling uppgår vid årets slut till 1 127 (1 067) Mkr.

28.2 Pensionsförmåner

Ett flertal antaganden är viktiga inslag i de aktuariella metoder som används för att beräkna pensionsåtaganden och de kan ha en väsentlig inverkan på redovisad nettoförpliktelse och den årliga pensionskostnaden. Diskonteringsräntan och den förväntade avkastningen på förvaltningstillgångar är två kritiska antaganden som används i beräkningen av årets pensionskostnad samt nuvärdet av pensionsförpliktelserna.

Dessa antaganden bedöms varje år för varje pensionsplan i varje land. Ett flertal faktorer ändras inte lika ofta, exempelvis personalomsättning och pensionsålder. Det verkliga utfallet avviker ofta från de aktuariella antagandena av ekonomiska och andra orsaker.

Diskonteringsräntan gör det möjligt att mäta framtida kassautflöden till nuvärde vid mättidpunkten. Denna ränta ska motsvara avkastningen på förstklassiga företagsobligationslån eller, om en fungerande marknad för sådana inte finns, statsobligationer. En sänkt diskonteringsränta ökar nuvärdet av pensionsskulden och den årliga kostnaden.

För att bestämma den förväntade avkastningen på förvaltningstillgångarna tar LKAB
i beaktande tillgångarnas nuvarande och förväntade kategorifördelning och historisk såväl som förväntad avkastning på de olika kategorierna av tillgångar.

Avsättningar för pensioner uppgår vid årets slut till 1 866 (1 610) Mkr.

28.3 Skatter

Väsentliga bedömningar görs för att bestämma aktuella skattefordringar och skulder, likväl som uppskjutna skattefordringar och skulder. LKAB måste bedöma sannolikheten för att de uppskjutna skattefordringarna kommer att utnyttjas för avräkning mot framtida beskattningsbara vinster. Det verkliga utfallet kan avvika från bedömningarna, bland annat genom ändrade skatteregler eller utfallet av myndigheters eller skattedomstolars ännu ej slutförda granskningar av lämnade deklarationer.

Vid årets utgång redovisas en uppskjuten skatteskuld (netto) på -3 379 (-3 794) Mkr. Motsvarande belopp för aktuell skatt är en skatteskuld netto på -198 Mkr (fordran 241 Mkr).

28.4 Tvister

LKAB är involverat i ett antal tvister och rättsliga förfaranden inom ramen för den löpande verksamheten. Ledningen rådgör med juridisk expertis i frågor rörande rättstvister och med andra experter såväl inom som utanför bolaget i frågor rörande den löpande affärsverksamheten. Enligt bästa bedömning är varken moderbolaget eller något dotterbolag för närvarande involverat i något rättsligt förfarande eller skiljeförfarande som bedöms komma att ha någon väsentlig effekt på verksamheten, den finansiella ställningen eller resultatet av verksamheten.

28.5 Nyttjandeperiod och avskrivningsmetod avseende materiella anläggningstillgångar

Avskrivningstider på huvudnivåer, anläggningar och utrustningar i gruvor är beroende av framtida malmuttag och gruvans livslängd. Det är väsentligt att förändringar i produktion och malmbas avspeglas i tillämpad avskrivningsmetod och nyttjandeperiod, vilket är av särskild vikt vid beslut om nya huvudnivåer. För att uppnå detta sker kontinuerligt ombedömning av nyttjandeperioder och avskrivningsmetoder. Ändrade bedömningar kan ha en väsentlig påverkan på koncernens resultat och finansiella ställning.

Vid årets utgång uppgår redovisat värde för materiella anläggningstillgångar till 39 529 (33 759) Mkr. Årets avskrivningar uppgår till 2 865 (2 432) Mkr.

NOT 2
INTÄKTERNAS FÖRDELNING

	Koncernen		Moderbolaget	
Mkr	**2014**	**2013**	**2014**	**2013**
Nettoomsättning:				
Varuförsäljning – järnmalm	18 356	21 745	18 665	21 918
Varuförsäljning – industrimineraler	1 870	1 660		
Övrigt	389	468	305	347
Totalt	**20 615**	**23 873**	**18 970**	**22 265**

NOT 3
SEGMENTSRAPPORTERING

Segmentinformation

Koncernledningen har fastställt rörelsesegmenten baserat på den information som används för att fatta strategiska beslut i den verksamhet som LKAB verkar i. Koncernens interna rapporteringssystem är uppbyggt utifrån detta och ett produkt- och divisionsperspektiv är valt. Koncernledningen bedömer och följer upp verksamheten i respektive division och uppföljningen är inriktad på rörelseresultatet samt operativa tillgångar i verksamheten.

Internpris mellan koncernens olika segment är satta utifrån principen om "armslängds avstånd" det vill säga mellan parter som är oberoende av varandra, välinformerade och med ett intresse av att transaktionerna genomförs.

I segmentens resultat, tillgångar och skulder har inkluderats direkt hänförbara poster.

Ej fördelade poster i resultaträkningen avser finansnetto och skattekostnader. Tillgångar och skulder som inte har fördelats ut på segment är skattefordringar och skatteskulder, finansiella placeringar och finansiella skulder. I segmentens investeringar i materiella anläggningstillgångar ingår samtliga materiella investeringar.

Koncernen består av följande rörelsesegment:

Mining Division. Mining Division bryter och förädlar järnmalm till produkter som används i ståltillverkning. Huvudprodukter är pellets respektive fines och antalet kunder är begränsat till ett tjugotal.

Minerals Division. Minerals Division utvecklar, producerar och marknadsför industrimineralprodukter till ett flertal användningsområden och kunderna återfinns i många olika branscher världen över. De viktigaste branscherna är bland annat bygg och anläggning, olje- och gasutvinning, gummi, plast- och färgindustri, kemisk industri, bilindustri och gjuterier. Antalet kunder uppgår till flera tusen.

Special Businesses Division. LKAB har ett flertal dotterbolag i Special Businesses Division. Bolagen är idag huvudsakligen underleverantör till Mining Division och Minerals Division. Exempel på tjänster och varor som tillverkas och säljs är borrutrustning, sprängämnen, betong, tunneldrivning, bergförstärkning samt krossning av järnmalm.

NOT 3
SEGMENTSRAPPORTERING FORTS.

Segmentinformationen som lämnats är följande:

Rörelsesegment Koncernen	Mining Division		Minerals Division		Special Businesses Division		Totalt		Koncernmässiga justeringar och elimineringar[1]		Koncernen	
Mkr	**2014**	**2013**	**2014**	**2013**	**2014**	**2013**	**2014**	**2013**	**2014**	**2013**	**2014**	**2013**
Externa intäkter	18 515	21 962	1 870	1 660	198	251	20 583	23 873	32		20 615	23 873
Interna intäkter	498	278		1	1 534	1 691	2 032	1 970	-2 032	-1 970		
Totala intäkter	**19 013**	**22 240**	**1 870**	**1 661**	**1 732**	**1 942**	**22 615**	**25 843**	**-2 000**	**-1 970**	**20 615**	**23 873**
Rörelseresultat	**223**	**6 951**	**212**	**63**	**153**	**277**	**588**	**7 291**	**-18**	**348**	**570**	**7 639**
Finansnetto											24	129
Resultat före skatt											**594**	**7 768**
Skatt											**-247**	**-1 736**
Årets resultat											**347**	**6 032**
Tillgångar	44 680	41 163	1 175	1 102	1 066	1 045	46 921	43 310	-1 668	-2 182	45 253	41 128
Ofördelade tillgångar											17 880	16 694
Summa tillgångar											**63 133**	**57 822**
Skulder	18 469	12 100	699	553	429	355	19 597	13 008	347	-471	19 944	12 537
Ofördelade skulder											5 435	3 813
Summa skulder											**25 379**	**16 350**
Investeringar i materiella anl tillgångar	5 419	5 902	25	24	47	53	5 491	5 979		162	5 491	6 141
Väsentliga icke kassaflödespåverkande poster												
Avskrivningar materiella anläggn tillgångar	-2 743	-2 291	-27	-26	-63	-70	-2 833	-2 387	-32	-45	-2 865	-2 432
Nedskrivningar materiella anl tillgångar		-16	-1				-1	-16			-1	-16
Avsättning samhällsomvandling	-3 432	-620					-3 432	-620			-3 432	-620
Ofördelad avsättning (ränta)											-145	-120
Summa avsättning samhällsomvandling											-3 577	-722

[1] Avser koncerninterna transaktioner och koncernmässiga justeringar, som bland annat avser justering av koncernens pensionsskuld enligt IAS 19 och internvinster.

Rörelsesegment (forts.)

Geografiska områden
Koncernens försäljning sker i all väsentlighet från Sverige och därmed de svenska bolagen. Tillverkning av koncernens produkter har skett nästan uteslutande i Sverige. Investeringar har huvudsakligen genomförts i Sverige. Redovisat värde på tillgångarna per land/region sker efter var tillgångarna är belägna och intäkterna redovisas med utgångspunkt varifrån försäljning, produktion, leverans och fakturering sker oavsett var kunderna är lokaliserade.

Koncernen	Sverige		Övriga Europa		Mellanöstern & Asien		Övriga världen	
Mkr	**2014**	**2013**	**2014**	**2013**	**2014**	**2013**	**2014**	**2013**
Externa intäkter	18 997	22 264	836	956	496	552	286	101
Materiella anläggningstillgångar	36 590	31 252	2 920	2 493	18	14	1	
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	4 827	5 907	660	227		6	4	1

Information om större kunder
Enligt IFRS 8 ska företag ange information om större kunder. LKAB-koncernen har fem större kunder som var och en står för mer än tio procent av koncernens omsättning. Omsättningen för dessa kunder uppgick till 18 (15)%, 17(16)%, 13 (11)%, 11(14)% samt 11 (9)% och redovisas i rörelsesegmentet Mining Division.

Moderbolaget	Mining Division		Minerals Division		Special Businesses Division		Totalt Moderbolaget	
Mkr	**2014**	**2013**	**2014**	**2013**	**2014**	**2013**	**2014**	**2013**
Nettoomsättning	18 970	22 265					18 970	22 265

Moderbolaget	Europa		Mellanöstern & Asien		Övriga världen		Moderbolaget	
Mkr	**2014**	**2013**	**2014**	**2013**	**2014**	**2013**	**2014**	**2013**
Nettoomsättning	13 200	15 421	4 781	5 855	989	989	18 970	22 265

NOT 4
ÖVRIGA RÖRELSEINTÄKTER

	Koncernen		Moderbolaget	
Mkr	**2014**	**2013**	**2014**	**2013**
Hyresintäkter fastigheter	182	165		
Vinst vid försäljning av anläggningstillgångar		4		
Kursvinster på fordringar/skulder av rörelsekaraktär	38	27	9	20
Hyres- och arrendeintäkter	1	1		
Övrigt	90	22	63	10
	311	**219**	**72**	**30**

NOT 5
ÖVRIGA RÖRELSEKOSTNADER

	Koncernen		Moderbolaget	
Mkr	**2014**	**2013**	**2014**	**2013**
Fastighetskostnader	134	131		
Förlust vid försäljning av anläggningstillgångar	17	4		6
Kursförlust på fordringar/skulder av rörelsekaraktär	23	11	13	
Försäkringskostnader	109	97		
Övrigt	94	60	61	15
	377	**303**	**74**	**21**

NOT 6
ANSTÄLLDA, PERSONALKOSTNADER OCH LEDANDE BEFATTNINGSHAVARES ERSÄTTNINGAR

Medelantalet anställda Moderbolaget	**2014**	varav kvinnor	varav män	**2013**	varav kvinnor	varav män
Sverige	3 449	20%	80%	3 375	19%	81%
Totalt moderbolaget	**3 449**	**20%**	**80%**	**3 375**	**19%**	**81%**
Dotterbolag						
Sverige	520	17%	83%	500	15%	85%
Kina	47	30%	70%	49	31%	69%
Nederländerna	28	32%	68%	25	32%	68%
Norge	217	12%	88%	202	10%	90%
Storbritannien	202	23%	77%	193	21%	79%
Tyskland	18	50%	50%	18	50%	50%
Övriga länder	58	22%	78%	65	25%	75%
Totalt i dotterbolag	**1 090**	**19%**	**81%**	**1 052**	**17%**	**83%**
Koncernen totalt	**4 539**	**20%**	**80%**	**4 427**	**19%**	**81%**

Könsfördelning i företagsledningen per den 31 december

Moderbolaget	**2014 Andel kvinnor**	**2014 Andel män**	**2013 Andel kvinnor**	**2013 Andel män**
Styrelsen	30%	70%	36%	64%
Övriga ledande befattningshavare	30%	70%	20%	80%

Löner och andra ersättningar fördelade mellan ledande befattningshavare och övriga anställda samt sociala kostnader i moderbolaget	**2014**			**2013**		
Moderbolaget **Mkr**	Ledande befattnings-havare (22 personer)	Övriga anställda	Summa	Ledande befattnings-havare (21 personer)	Övriga anställda	Summa
Löner och andra ersättningar						
Sverige	29	1 831	1 860	26	1 730	1 756
Moderbolaget totalt	**29**	**1 831**	**1 860**	**26**	**1 730**	**1 756**
Sociala kostnader[1]			908			1 027
[1] varav pensionskostnader			327			495

Ledande befattningshavares ersättningar

Ledande befattningshavare
Med ledande befattningshavare avses styrelseledamöter, verkställande direktören och andra ledande befattningshavare. Med andra ledande befattningshavare avses de tjänstemän som ingår i koncernledningen tillsammans med verkställande direktören.

Riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare
Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt årsstämmans beslut. Därutöver utgår särskilt arvode för utskottsarbete.

För ersättningar till koncernledningen har årsstämman beslutat att regeringens vid var tid gällande riktlinjer för anställningsvillkor för personer i företagsledande ställning och för incitamentsprogram för anställda i statligt bolag ska tillämpas. Regeringens riktlinjer uppdaterades senast i april 2009.

Berednings- och beslutsprocess vid fastställande av ersättningar till ledande befattningshavare
Ersättningsvillkoren för verkställande direktören och lönesättningsprinciperna för personerna i bolagets koncernledning bereds i ett ersättningsutskott som utses av styrelsen. Utskottet består av fyra styrelseledamöter. Styrelsen fattar beslut på förslag av utskottet. För övriga personer i koncernledningen bekräftas den årliga lönerevisionen av styrelsens ordförande.

Principer för ersättningar till ledande befattningshavare
Till verkställande direktören samt övriga personer i koncernledningen utgår fast ersättning. Ersättningen är pensionsgrundande.

VD Lars-Eric Aaros ersättning har varit 400.000 kr per månad. Pensionsålder för VD är 65 år. VD:s pensionslösning är premiebestämd där LKAB årligen avsätter 30 procent av VD:s aktuella fasta lön per år till ett pensionsarrangemang, valt av VD, vilket kan inkludera ITP-planen. Den del av premieutrymmet som inte åtgår för att täcka premier till ITP-planen kan VD använda för en kompletterande pensionslösning. Intjänade pensionsförmåner enligt tidigare anställningsavtal som direktör läggs i fribrev. VD har rätt att avstå lön till förmån för ytterligare pensionsavsättningar upp till en maximal nivå som bestäms av LKAB.

För övriga ledande befattningshavare är pensionsåldern 65 år. Premien är avgiftsbestämd där LKAB avsätter årligen 30 procent av aktuell fast lön per år.

Per den 31/12 2012 löstes tidigare förmånsbestämda planer för övriga ledande befattningshavare som kom in i koncernledningen före 2009 (4 personer) med ett avlösenbelopp. Rätten till avlösenbeloppet intjänas successivt i tre lika stora delar. Den första delen anses fullt intjänad vid undertecknande av avtal (31/12 2012). Den andra delen anses intjänad ett år efter undertecknande av avtalet (31/12 2013) och den tredje delen anses intjänad två år efter undertecknande av avtalet (31/12 2014).

För gruppen ledande befattningshavare gäller en uppsägningstid av sex månader för båda parter. Vid uppsägning från företagets sida utgår därutöver ett avgångsvederlag om 18 månadslöner.

För ytterligare information, se tabell "Ersättningar och övriga förmåner till ledamöter i koncernledningen under 2014".

Ersättningar och övriga förmåner till styrelsen

Tkr	2014 Styrelsearvode[1]	2013 Styrelsearvode[1]
Styrelsens ordförande Sten Jakobsson	463	250
Styrelseledamot Hans Biörck	310	310
Styrelseledamot Maija Liisa Friman	250	250
Styrelseledamot Lars-Åke Helgesson	330	330
Styrelseledamot Hanna Lagercrantz[2]		
Styrelseledamot Maud Olofsson	250	250
Styrelseledamot Lars Pettersson	250	167
Styrelsens tidigare ordförande Marcus Wallenberg	197	590
Summa	**2 050**	**2 147**

[1] I arvodet ingår även ersättning för arbete i styrelsens revisionsutskott samt finansutskott.
[2] För representant från finansdepartementet utgår inget styrelsearvode.

Ersättningar och övriga förmåner till ledamöter i koncernledningen under 2014

Tkr		Grundlön	Övriga förmåner[1]	Pensions-kostnad[2]	Summa	Pensions-förpliktelser
VD	Lars-Eric Aaro	4 858	99	1 469	6 426	4 652
Direktör	Monica Bellgran[3]	2 015	71	637	2 723	
Direktör	Leif Boström[4]	1 000	34	1 384	2 418	3 320
Direktör	Anders Furbeck	2 299	13	3 402	5 714	13 587
Direktör	Frank Hojem	1 711	87	491	2 289	
Direktör	Katarina Holmgren	1 982	91	606	2 679	143
Direktör	Anders Kitok	2 101	18	1 664	3 783	3 564
Direktör	Per-Erik Lindvall	2 654	84	3 178	5 916	16 512
Direktör	Markus Petäjäniemi	2 675	91	856	3 622	82
Direktör	Grete Solvang Stoltz	1 983	79	608	2 670	36
Direktör	Peter Schmid	2 421	154	718	3 293	
Summa		**25 699**	**821**	**15 013**	**41 533**	**41 896**

[1] I övriga förmåner ingår bil, kost- och livförsäkringsförmåner.
[2] Pensionskostnad exklusive särskild löneskatt.
[3] Från 20140201
[4] Till 20140531.

Ersättningar och övriga förmåner till ledamöter i koncernledningen under 2013

Tkr		Grundlön	Övriga förmåner[1]	Pensions-kostnad[2]	Summa	Pensions-förpliktelser
VD	Lars-Eric Aaro	4 647	94	1 437	6 178	4 598
Direktör	Leif Boström	2 321	81	1 698	4 100	2 231
Direktör	Charlotta Fogde[3]	1 590	61	662	2 313	40
Direktör	Anders Furbeck	2 251	13	3 284	5 548	11 323
Direktör	Frank Hojem[4]	520	7	214	741	
Direktör	Katarina Holmgren	1 781	95	585	2 461	139
Direktör	Anders Kitok	1 938	74	1 577	3 589	2 544
Direktör	Per-Erik Lindvall	2 651	84	3 192	5 927	13 987
Direktör	Markus Petäjäniemi	2 560	88	882	3 530	68
Direktör	Grete Solvang Stoltz	1 937	82	637	2 656	36
Direktör	Peter Schmid[5]	951	71	362	1 384	
Summa		**23 147**	**750**	**14 530**	**38 427**	**34 966**

[1] I övriga förmåner ingår bil, kost- och livförsäkringsförmåner.
[2] Pensionskostnad exklusive särskild löneskatt.
[3] Perioden 20130101–20131210
[4] Perioden 20130901–20131231
[5] Perioden 20130801–20131231

För information om bland annat ersättningar till anställda efter avslutad anställning, se not 26 Pensioner.

NOT 7
ARVODE OCH KOSTNADSERSÄTTNING TILL REVISORER

	Koncernen		Moderbolaget	
Mkr	**2014**	**2013**	**2014**	**2013**
Deloitte				
Revisionsuppdrag	7	7	4	4
Revision utöver revisionsuppdrag	0	0		
Skatterådgivning	3	1	2	1
Övriga tjänster	1	3	1	2
Övriga revisorer				
Revisionsuppdrag	0	0		

Med revisionsuppdrag avses lagstadgad revision av års- och koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning samt revision och annan granskning utförd i enlighet med överenskommelse eller avtal.

Detta inkluderar övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

NOT 8
RÖRELSENS KOSTNADER FÖRDELADE PÅ KOSTNADSSLAG

	Koncernen		Moderbolaget	
Mkr	**2014**	**2013**	**2014**	**2013**
Personalkostnader	3 684	3 415	2 856	2 892
Material m.m.	3 333	3 332	2 446	2 498
Energi	1 553	1 690	1 338	1 451
Transporter	516	530	1 712	1 757
Av- och nedskrivningar	2 929	2 448	2 213	1 812
Övriga rörelsekostnader	8 341	5 038	8 389	5 153
	20 356	**16 453**	**18 954**	**15 563**

I övriga rörelsekostnader ingår 3 432 (620) Mkr avseende kostnader som har uppstått på grund av gruvbrytningens påverkan på samhällena. Beloppet avser avsättning för framtida utbetalning.

NOT 9
FINANSNETTO

Koncernen Mkr	2014	2013
Finansiella intäkter		
Tillgångar värderade till verkligt värde (fair value option)		
- Räntebärande värdepapper – nettovinst	190	219
- Aktier och alternativa investeringar – nettovinst	114	194
- Aktier – utdelning	7	31
Tillgångar värderade till verkligt värde (innehas för handel)		
- Derivat	6	17
Valutaterminskontrakt – räntekomponent	41	65
Finansiella tillgångar som kan säljas – utdelning		12
Investeringar som hålles till förfall – ränta	15	9
Lånefordran – återförd nedskrivning	2	
Avkastning på förvaltningstillgångar	83	28
Övriga ränteintäkter	11	36
Valutakursförändringar (netto)	50	
Summa finansiella intäkter	**519**	**611**
Finansiella kostnader		
Investeringar som hålles till förfall – nedskrivning	-125	-22
Skulder värderade till verkligt värde (innehas för handel)		
- Derivat	-33	
Räntekostnad avsättning samhällsomvandling	-145	-102
Räntekostnad avsättning efterbehandlingskostnader	-31	-29
Räntekostnader på förmånsbestämd pensionsförpliktelse	-135	-105
Räntekostnad räntebärande skulder	-6	
Räntekostnad lånefacilitet	-16	-13
Övriga finansiella kostnader	-4	-16
Valutakursförändringar (netto)		-195
Summa finansiella kostnader	**-495**	**-482**
Finansnetto	**24**	**129**

En lägre ränta i svenska kronor jämfört med räntan i US-dollar har sedan kontrakten tecknades medfört en positiv effekt om 41 (65) Mkr som är kopplad till posten räntekomponent i valutaterminskontrakt.

De nettovinster och förluster som redovisas i finansnettot under posten valutakursförändringar avser främst likvida medel. Försvagningen av den svenska kronan har medfört valutakursvinster under året på banktillgodohavanden.

Övriga finansiella kostnader avser främst bank- och förvaltningskostnader.

Moderbolaget Mkr	Resultat från andelar i koncernföretag 2014	 2013
Utdelning	236	214
Nedskrivning	-8	-5
	228	**209**

Moderbolaget Mkr	Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar 2014	 2013	Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter 2014	 2013
Ränteintäkter, koncernföretag	40	33	41	41
Ränteintäkt, valutaterminspåslag			40	58
Ränteintäkter, övriga			216	255
Avkastning, aktier och alternativa investeringar			73	241
Utdelning, aktier		12	7	31
Nedskrivning av fordran hos dotterbolag	-153			
Återförd nedskrivning	2			
Kursdifferenser, utländsk valuta			72	
	-111	**45**	**449**	**626**

Utdelning på aktier som är finansiella anläggningstillgångar avser innehavet i SSAB. I Ränteintäkter och liknande resultatposter ingår avkastning på räntebärande värdepapper med 205 (225) Mkr.

Moderbolaget Mkr	Räntekostnader och liknande resultatposter 2014	 2013
Räntekostnad, limitavgift lånefacilitet	-16	-13
Räntekostnader, koncernföretag	-5	-8
Räntekostnader, pensionsskuld		-34
Räntekostnader, samhällsomvandling	-145	-102
Räntekostnader, efterbehandlingskostnader	-22	-22
Kursdifferenser, utländsk valuta		-178
Räntekostnad skulder till kreditinstitut	-6	
Övriga finansiella kostnader	-1	-10
	-195	**-367**

Moderbolaget redovisar från och med 2014 inga räntekostnader för pensionsskulder då oantastbara pensionsförpliktelser har tryggats genom inbetalning till pensionsstiftelse.

Övriga finansiella kostnader består främst av bank- och förvaltningskostnader.

NOT 10
BOKSLUTSDISPOSITIONER

Moderbolaget Mkr	2014	2013
Skillnad mellan redovisad avskrivning och avskrivning enligt plan:		
Byggnader och mark		1
Maskiner och inventarier	-1 207	-1 039
Periodiseringsfond, årets avsättning	-650	-1 858
Periodiseringsfond, årets återföring	2 200	1 275
Koncernbidrag, erhållna	342	64
Koncernbidrag, lämnade	-150	-205
Summa	**535**	**-1 762**

Uppskjuten skatt på bokslutsdispositioner (exklusive koncernbidrag) uppgår till 75 (-357) Mkr. Den uppskjutna skatten på bokslutsdispositioner redovisas endast i koncernens resultaträkning.

NOT 11
SKATTER

Redovisad i resultaträkningen

Koncernen

Mkr	2014	2013
Aktuell skattekostnad (-)		
Årets skattekostnad	-483	-1 454
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	-4	16
	-487	**-1 438**
Uppskjuten skattekostnad (-)		
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	240	-298
	240	**-298**
Totalt redovisad skattekostnad i koncernen	**-247**	**-1 736**

Moderbolaget

Mkr	2014	2013
Aktuell skattekostnad (-)		
Årets skattekostnad	-461	-1 382
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	-5	19
	-466	**-1 363**
Uppskjuten skattekostnad (-)		
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	194	192
	194	**192**
Totalt redovisad skattekostnad i moderbolaget	**-272**	**-1 171**

Avstämning av effektiv skatt

Koncernen

Mkr	2014 (%)	2014	2013 (%)	2013
Resultat före skatt		**594**		**7 768**
Skatt enligt gällande skattesats för moderbolaget	22,0%	-131	22,0%	-1 709
Ej avdragsgilla kostnader	6,9%	-41	0,3%	-21
Ej skattepliktiga intäkter	-0,5%	3	-0,1%	9
Skatt hänförlig till tidigare år	0,8%	-5	-0,2%	16
Schablonränta på periodiseringsfond	4,2%	-25	0,3%	-24
Övrigt	8,2%	-48	0,1%	-7
Redovisad effektiv skatt	**41,6%**	**-247**	**22,4%**	**-1 736**

Moderbolaget

Mkr	2014 (%)	2014	2013 (%)	2013
Resultat före skatt		**994**		**5 483**
Skatt enligt gällande skattesats för moderbolaget	22,0%	-219	22,0%	-1 206
Ej avdragsgilla kostnader	3,8%	-37	0,3%	-15
Ej skattepliktiga intäkter	-5,2%	52	-1,0%	54
Skatt hänförlig till tidigare år	0,4%	-4	-0,3%	19
Schablonränta på periodiseringsfond	2,5%	-25	0,4%	-24
Övrigt	3,9%	-39	0,0%	1
Redovisad effektiv skatt	**27,4%**	**-272**	**21,4%**	**-1 171**

Skatt hänförlig till övrigt totalresultat

Koncernen

Mkr	2014	2013
Kassaflödessäkringar	105	34
Aktuariella vinster/förluster	62	-23
	167	**11**

Skatteposter som redovisas direkt i eget kapital

Koncernen

Mkr	2014	2013
Avsättning efterbehandlingskostnader – justering för retroaktiv tillämpning		165
		165

Moderbolaget

Mkr	2014	2013
Avsättning efterbehandlingskostnader – justering för retroaktiv tillämpning		155
		155

Redovisad i rapport över finansiell ställning och balansräkningen

Redovisade uppskjutna skattefordringar och -skulder
Uppskjutna skattefordringar och -skulder hänför sig till följande:

Koncernen	Uppskjuten skattefordran		Uppskjuten skatteskuld		Netto	
Mkr	**2014**	**2013**	**2014**	**2013**	**2014**	**2013**
Materiella anläggningstillgångar	6	41	-2 511	-2 234	-2 505	-2 193
Kortfristiga placeringar			-7	-13	-7	-13
Periodiseringsfonder	3	3	-1 994	-2 340	-1 991	-2 337
Säkerhetsreserv			-93	-99	-93	-99
Pensionsavsättningar	352	312			352	312
Avsättningar Samhällsomvandling	689	441			689	441
Övriga avsättningar	50	50			50	50
Kassaflödessäkringar	99		-14	-18	85	-18
Underskottsavdrag	26	48			26	48
Övrigt	17	17	-2	-2	15	15
Skattefordringar/-skulder	**1 242**	**912**	**-4 621**	**-4 706**	**-3 379**	**-3 794**
Kvittning	-1 198	-893	1 198	893		
Skattefordringar/-skulder, netto	**44**	**19**	**-3 423**	**-3 813**	**-3 379**	**-3 794**

Moderbolaget	Uppskjuten skattefordran		Uppskjuten skatteskuld		Netto	
Mkr	**2014**	**2013**	**2014**	**2013**	**2014**	**2013**
Materiella anläggningstillgångar		32	-6		-6	32
Pensionsavsättningar	149	163			149	163
Avsättningar Samhällsomvandling	689	441			689	441
Övrigt	40	42			40	42
Skattefordringar/-skulder	**878**	**678**	**-6**		**872**	**678**

Förändring av uppskjuten skatt i temporära skillnader och underskottsavdrag

Koncernen **Mkr**	Balans per 1 jan 2013	Redovisat över resultaträkningen	Redovisat mot övrigt totalresultat	Övriga förändringar	Balans per 31 dec 2013
Materiella anläggningstillgångar	-1 890	-303			-2 193
Kortfristiga placeringar	-24	11			-13
Periodiseringsfonder	-2 218	-119			-2 337
Säkerhetsreserv	-99				-99
Pensionsavsättningar	354	-19	-23		312
Avsättningar Samhällsomvandling	316	125			441
Övriga avsättningar	10	40			50
Kassaflödessäkringar	-51	-1	34		-18
Underskottsavdrag	75	-27			48
Övrigt	21	-5		-1	15
	-3 506	**-298**	**11**	**-1**	**-3 794**

Mkr	Balans per 1 jan 2014	Redovisat över resultaträkningen	Redovisat mot övrigt totalresultat	Övriga förändringar	Balans per 31 dec 2014
Materiella anläggningstillgångar	-2 193	-312			-2 505
Kortfristiga placeringar	-13	6			-7
Periodiseringsfonder	-2 337	346			-1 991
Säkerhetsreserv	-99	6			-93
Pensionsavsättningar	312	-22	62		352
Avsättningar Samhällsomvandling	441	248			689
Övriga avsättningar	50				50
Kassaflödessäkringar	-18	-2	105		85
Underskottsavdrag	48	-22			26
Övrigt	15	-8		8	15
	-3 794	**240**	**167**	**8**	**-3 379**

Moderbolaget **Mkr**	Balans per 1 jan 2013	Redovisat över resultaträkningen	Balans per 31 dec 2013
Materiella anläggningstillgångar	33	-1	32
Pensionsavsättningar	131	32	163
Avsättningar Samhällsomvandling	316	125	441
Övrigt	6	36	42
	486	**192**	**678**

Moderbolaget **Mkr**	Balans per 1 jan 2014	Redovisat över resultaträkningen	Balans per 31 dec 2014
Materiella anläggningstillgångar	32	-38	-6
Pensionsavsättningar	163	-14	149
Avsättningar Samhällsomvandling	441	248	689
Övrigt	42	-2	40
	678	**194**	**872**

NOT 12
RESULTAT PER AKTIE

Antalet aktier uppgår till 700 000 stycken för året 2014 respektive 2013. Resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare uppgår till 347 (6 032) Mkr. Resultat per aktie blir därmed 496 (8 617) kronor per aktie. Inga optioner eller potentiella stamaktier finns, varför ingen utspädning återfinns.

NOT 13
IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Samtliga immateriella anläggningstillgångar i koncernen är förvärvade.

Koncernen **Mkr**	Goodwill	Brytnings-rättigheter	Övrigt	Totalt
Anskaffningsvärden				
Ingående balans 2013-01-01	198	285	110	593
Rörelseförvärv	11		4	15
Förändring av utsläppsrätter			-31	-31
Avyttringar och utrangeringar	-1			-1
Övriga förändringar		-7	-1	-8
Årets valutakursdifferenser	5	-3		2
Utgående balans 2013-12-31	**213**	**275**	**82**	**570**
Ingående balans 2014-01-01	213	275	82	570
Förändring av utsläppsrätter			-6	-6
Avyttringar och utrangeringar	-10			-10
Årets valutakursdifferenser	25	2		27
Utgående balans 2014-12-31	**228**	**277**	**76**	**581**
Avskrivningar				
Ingående balans 2013-01-01	-4	-174	-36	-214
Årets avskrivning				
Rörelseförvärv			-4	-4
Övriga förändringar		7		7
Utgående balans 2013-12-31	**-4**	**-167**	**-40**	**-211**
Ingående balans 2014-01-01	-4	-167	-40	-211
Årets avskrivning		-1		-1
Valutakursdifferenser	-1			-1
Utgående balans 2014-12-31	**-5**	**-168**	**-40**	**-213**
Nedskrivningar				
Ingående balans 2013-01-01	-9	-93		-102
Utgående balans 2013-12-31	**-9**	**-93**		**-102**
Ingående balans 2014-01-01	-9	-93		-102
Årets nedskrivning	-36			-36
Valutakursdifferenser	-2			-2
Utgående balans 2014-12-31	**-47**	**-93**		**-140**
Redovisade värden				
Per 2013-01-01	185	18	74	277
Per 2013-12-31	**200**	**15**	**42**	**257**
Per 2014-01-01	200	15	42	257
Per 2014-12-31	**176**	**16**	**36**	**228**

Av- och nedskrivningar ingår i följande rader i resultaträkningen

Koncernen **Mkr**	**2014**	**2013**
Kostnad sålda varor	-37	0
Varav nedskrivningar	-36	
	-37	**0**

Moderbolaget **Mkr**	Brytnings-rättigheter	Övrigt	Totalt
Anskaffningsvärden			
Ingående balans 2013-01-01	161	86	247
Förändring av utsläppsrätter		-31	-31
Utgående balans 2013-12-31	**161**	**55**	**216**
Ingående balans 2014-01-01	161	55	216
Förändring av utsläppsrätter		-6	-6
Utgående balans 2014-12-31	**161**	**49**	**210**
Avskrivningar			
Ingående balans 2013-01-01	-161	-13	-174
Årets avskrivning		0	0
Utgående balans 2013-12-31	**-161**	**-13**	**-174**
Ingående balans 2014-01-01	-161	-13	-174
Utgående balans 2014-12-31	**-161**	**-13**	**-174**
Redovisade värden			
Per 2013-01-01		73	73
Per 2013-12-31		**42**	**42**
Per 2014-01-01		42	42
Per 2014-12-31		**36**	**36**

Nedskrivningsprövningar för kassagenererande enheter innehållande goodwill
Den kassagenererande enheten LKAB Minerals Ltd, som utgör delar av primärsegmentet Minerals Division, har betydande redovisade goodwillvärden i förhållande till koncernens totala redovisade goodwillvärden. Under året har goodwillvärden i LKAB Minerals Oy skrivits ned med 36 Mkr på grund av bristande lönsamhet.

Mkr	**2014**	**2013**
LKAB Minerals Ltd	138	122
LKAB Minerals OY		35
	138	**157**
Enheter utan betydande goodwillvärden, sammantagna	38	43
	176	**200**

De kassagenererande enheternas återvinningsvärden baseras på samma viktiga antaganden. Nedskrivningsprövningen baseras på beräkning av nyttjandevärde. Detta värde bygger på kassaflödesprognoser där de tre första åren baseras på den treåriga affärsplan som fastställts av företagsledningen för Minerals Division. Prognosperiodens totala längd motsvarar nyttjandeperioden för enheternas viktigaste tillgångar. De kassaflöden som prognostiserats efter de första tre åren har baserats på en årlig tillväxttakt på 2–3 (2–3) %, vilket motsvarar den långsiktiga tillväxttakten på enheternas marknader. De prognostiserade kassaflödena har nuvärdesberäknats med en individuell diskonteringsränta (WACC). Antaganden som är viktiga i den treåriga affärsplanen beskrivs nedan.

Viktiga variabler	**Metod för att skatta värden**
Marknadstillväxt	Efterfrågan på dessa produkter har historiskt följt konjunkturutvecklingen. Förväntad marknadstillväxt baseras på en övergång från rådande konjunktursituation till den förväntade långsiktiga tillväxten.
Personalkostnader	Prognosen för personalkostnader baseras på förväntad inflation och viss reallöneökning. Prognosen överensstämmer med tidigare erfarenheter.

Återvinningsvärdet för den kassagenererande enheten LKAB Minerals Ltd överstiger det redovisade värdet med 14 Mkr. Diskonteringsräntan före skatt uppgår till 12,82%.

NOT 14
MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Koncernen **Mkr**	Byggnader och mark	Anläggningar under jord	Maskiner och andra tekniska anläggningar	Inventarier, verktyg och installationer	Pågående nyanläggningar	Totalt
Anskaffningsvärden						
Ingående balans 1 januari 2013	8 698	5 120	19 402	6 598	13 468	53 286
Förvärv	209		281	40	5 611	6 141
Omklassificeringar	-181	177	8 085	196	-8 277	
Avyttringar och utrangeringar	-28		-94	-260	-20	-402
Valutakursdifferenser	-170		-81	-13	-4	-268
Utgående balans 31 december 2013	**8 528**	**5 297**	**27 593**	**6 561**	**10 778**	**58 757**
Ingående balans 1 januari 2014	8 528	5 297	27 593	6 561	10 778	58 757
Förvärv	8	181	214	32	5 056	5 491
Aktivering gruvtillgång samt efterbehandling	3 321		12			3 333
Förvärv av dotterbolag	34					34
Omklassificeringar	438	1 000	3 648	521	-5 607	
Avyttringar och utrangeringar	-69		-6	-76	-6	-157
Valutakursdifferenser	6		24	17	-24	23
Utgående balans 31 december 2014	**12 266**	**6 478**	**31 485**	**7 055**	**10 197**	**67 481**
Avskrivningar						
Ingående balans 1 januari 2013	-2 787	-3 585	-12 154	-2 851		-21 377
Årets avskrivningar	-366	-163	-1 404	-499		-2 432
Omklassificeringar	66		-66			
Avyttringar och utrangeringar	17		86	260		363
Valutakursdifferenser	25		25	5		55
Utgående balans 31 december 2013	**-3 045**	**-3 748**	**-13 513**	**-3 085**		**-23 391**
Ingående balans 1 januari 2014	-3 045	-3 748	-13 513	-3 085		-23 391
Årets avskrivningar	-347	-216	-1 793	-509		-2 865
Kostnadsföring gruvtillgång	-144					-144
Omklassificeringar	-1		1			
Avyttringar och utrangeringar	14		9	65		88
Valutakursdifferenser	9		-21	-20		-32
Utgående balans 31 december 2014	**-3 514**	**-3 964**	**-15 317**	**-3 549**		**-26 344**
Nedskrivningar						
Ingående balans 1 januari 2013	-531	-399	-496	-10	-158	-1 594
Årets nedskrivningar	-16					-16
Valutakursdifferenser	3					3
Utgående balans 31 december 2013	**-544**	**-399**	**-496**	**-10**	**-158**	**-1 607**
Ingående balans 1 januari 2014	-544	-399	-496	-10	-158	-1 607
Årets nedskrivningar			-1			-1
Utgående balans 31 december 2014	**-544**	**-399**	**-497**	**-10**	**-158**	**-1 608**
Redovisade värden						
1 januari 2013	5 380	1 136	6 752	3 737	13 310	30 315
31 december 2013	**4 939**	**1 150**	**13 584**	**3 466**	**10 620**	**33 759**
1 januari 2014	4 939	1 150	13 584	3 466	10 620	33 759
31 december 2014	**8 208**	**2 115**	**15 671**	**3 496**	**10 039**	**39 529**

Aktiverade efterbehandlingskostnader uppgår till 778 (748) Mkr, ackumulerade avskrivningar uppgår till -514 (-499) Mkr. Av nettobeloppet 264 (249) Mkr redovisas 214 (208) Mkr som Byggnader och mark och 50 (41) Mkr som Maskiner och andra tekniska anläggningar.
I byggnader och mark ingår gruvtillgång netto med 3 159 Mkr.

Av- och nedskrivningar fördelar sig på nedanstående rader i resultaträkningen

Koncernen **Mkr**	**2014**	**2013**
Kostnad för sålda varor	-2 828	-2 408
Varav nedskrivningar	-1	-16
Försäljningskostnader	-4	-3
Administrationskostnader	-13	-16
Forskning och utveckling	-17	-21
Övriga rörelsekostnader	-4	
	-2 866	**-2 448**

Moderbolaget **Mkr**	Byggnader och mark	Anläggningar under jord	Maskiner och andra tekniska anläggningar	Inventarier, verktyg och installationer	Pågående nyanläggningar	Totalt
Anskaffningsvärden						
Ingående balans 1 januari 2013	5 662	5 126	18 581	940	13 736	44 045
Förvärv	19	1	259	18	5 385	5 682
Omklassificeringar	-253	177	8 053	190	-8 167	
Avyttringar och utrangeringar	-47	-7	-780	-4	-663	-1 501
Utgående balans 31 december 2013	**5 381**	**5 297**	**26 113**	**1 144**	**10 291**	**48 226**
Ingående balans 1 januari 2014	5 381	5 297	26 113	1 144	10 291	48 226
Förvärv	23	181	268	17	4 368	4 857
Aktivering gruvtillgång	3 303					3 303
Omklassificeringar	419	1 000	3 561	54	-5 034	0
Avyttringar och utrangeringar			-6		-284	-290
Utgående balans 31 december 2014	**9 126**	**6 478**	**29 936**	**1 215**	**9 341**	**56 096**
Avskrivningar						
Ingående balans 1 januari 2013	-1 934	-3 588	-11 740	-634		-17 896
Årets avskrivningar	-216	-163	-1 298	-119		-1 796
Omklassificering	66		-66			
Avyttringar och utrangeringar	23	3	335	4		365
Utgående balans 31 december 2013	**-2 061**	**-3 748**	**-12 769**	**-749**		**-19 327**
Ingående balans 1 januari 2014	-2 061	-3 748	-12 769	-749		-19 327
Årets avskrivningar	-213	-216	-1 680	-104		-2 213
Kostnadsföring gruvtillgång	-144					-144
Avyttringar och utrangeringar			6			6
Utgående balans 31 december 2014	**-2 418**	**-3 964**	**-14 443**	**-853**		**-21 678**
Nedskrivningar						
Ingående balans 1 januari 2013	-530	-399	-496	-9	-158	-1 592
Årets nedskrivningar	-16					-16
Avyttringar och utrangeringar	3					3
Utgående balans 31 december 2013	**-543**	**-399**	**-496**	**-9**	**-158**	**-1 605**
Ingående balans 1 januari 2014	-543	-399	-496	-9	-158	-1 605
Utgående balans 31 december 2014	**-543**	**-399**	**-496**	**-9**	**-158**	**-1 605**
Redovisade värden						
1 januari 2013	3 198	1 139	6 345	297	13 578	24 557
31 december 2013	**2 777**	**1 150**	**12 848**	**386**	**10 133**	**27 294**
1 januari 2014	2 777	1 150	12 848	386	10 133	27 294
31 december 2014	**6 165**	**2 115**	**14 997**	**353**	**9 183**	**32 813**

I byggnader och mark ingår gruvtillgång netto med 3 159 Mkr.

Av- och nedskrivningar fördelar sig på nedanstående rader i resultaträkningen

Moderbolaget (Mkr)	2014	2013
Kostnad för sålda varor	-2 193	-1 785
Varav nedskrivningar		-16
Försäljningskostnader		-0
Administrationskostnader	-3	-6
Forskning och utveckling	-17	-21
	-2 213	**-1 812**

NOT 15
INNEHAV I GEMENSAM VERKSAMHET

Koncern

Koncernen har ett 50-procentigt samägande i företaget Likya Minerals, vars huvudprodukter är mineraler med flamskyddande egenskaper (UltraCarb). Likyas verksamhet bedrivs i Turkiet.

Likya är ett separat företag men samägandet bedöms ändå vara en gemensam verksamhet. Bedömningen grundar sig på att samägarna har ett åtagande att köpa samtliga tjänster som Likya utför och finansierar därigenom hela Likyas verksamhet för att reglera dess skulder.

NOT 16
FORDRINGAR HOS KONCERNFÖRETAG

Moderbolaget Mkr	2014-12-31	2013-12-31
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Ingående balans 1 januari	1 042	1 142
Utlåning	793	163
Amortering	-137	-263
Utgående balans 31 december	**1 698**	**1 042**
Ackumulerade nedskrivningar		
Årets nedskrivningar	-153	
Utgående balans 31 december	**-153**	
Redovisat värde vid årets slut	**1 545**	**1 042**

NOT 18
ANDRA LÅNGFRISTIGA VÄRDEPAPPERSINNEHAV

Moderbolaget Mkr	2014-12-31	2013-12-31
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	129	129
Utgående balans 31 december	**129**	**129**

Moderbolaget Mkr	2014-12-31		2013-12-31	
Specifikation av andra långfristiga värdepappersinnehav	Börsvärde eller motsv.	Redovisat värde	Börsvärde eller motsv.	Redovisat värde
SSAB	563	83	609	83
Övriga innehav	46	46	46	46
	609	**129**	**655**	**129**

Övriga innehav avser främst Vindln AB.

NOT 19
LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR OCH ÖVRIGA FORDRINGAR

Koncernen Mkr	2014-12-31	2013-12-31
Långfristiga fordringar som är anläggningstillgångar		
Räntefritt lån Jernbaneverket	42	83
Övriga långfristiga fordringar	20	20
	62	**103**
Övriga fordringar som är omsättningstillgångar		
PRI-saldo	22	22
Momsfordran	286	190
Skattefordran	8	249
Fordringar kreditinstitut	441	481
Valutaterminskontrakt (USD)		103
Derivat	64	
Skattekonto	18	6
Fordringar på beställare	22	19
Övrigt	15	9
	876	**1 079**

NOT 17
FINANSIELLA PLACERINGAR

Koncernen Mkr	2014-12-31	2013-12-31
Finansiella placeringar som är anläggningstillgångar		
Aktier och andelar – tillgångar som kan säljas	614	658
Derivat – innehav för handelsändamål		28
Räntebärande värdepapper – hålles till förfall	10	113
Finansiella tillgångar avseende fonderade pensionsförpliktelser	288	276
	912	**1 075**
Finansiella placeringar som är omsättningstillgångar		
Räntebärande värdepapper – initialt värderade till verkligt värde	9 222	10 058
Aktier och alternativa investeringar – initialt värderade till verkligt värde	2 179	705
Räntebärande värdepapper – hålles till förfall	104	38
	11 505	**10 801**

Aktier och andelar avser till största del aktier i SSAB. Det redovisade värdet för SSAB-aktierna överstiger väsentligt anskaffningsvärdet. Värdeförändring under året redovisas direkt mot övrigt totalresultat.

Räntebärande värdepapper som hålles till förfall har en fastställd ränta på mellan 7 och 15 procent och med ett förfall på mellan 2 och 6 år.

Nedskrivningar har under skett av lånefordran som hålles till förfall med 125 (22) Mkr samt derivat för handelsändamål med 28 Mkr då emittenten är i försatt i konkurs.

Moderbolaget

Mkr	2014-12-31	2013-12-31
Långfristiga fordringar		
Företagsägda kapitalförsäkringar	92	87
Räntefritt lån Jernbaneverket	42	83
	134	**170**
Övriga fordringar (kortfristiga)		
PRI-saldo	21	21
Momsfordran	266	121
Skattefordran		193
Skattekonto		0
Fordringar kreditinstitut	441	481
Övrigt	1	-2
	729	**814**

Moderbolaget

Mkr	2014-12-31	2013-12-31
Långfristiga fordringar		
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	170	185
Amortering	-44	
Omklassificering		-22
Valutakursförändring	1	
Återföring nedskrivning	2	0
Förändring värde kapitalförsäkring	5	7
Utgående balans 31 december	**134**	**170**

NOT 20
VARULAGER

Koncernen

Mkr	2014-12-31	2013-12-31
Råvaror och förnödenheter	1 800	1 019
Varor under tillverkning	6	9
Färdiga varor och handelsvaror	747	1 583
	2 553	**2 611**

Moderbolaget

Mkr	2014-12-31	2013-12-31
Råvaror och förnödenheter	1 610	832
Varor under tillverkning		0
Färdiga varor	330	1 279
	1 940	**2 111**

NOT 21
KUNDFORDRINGAR

Kundfordringar redovisas efter hänsyn tagen till under året uppkomna kundförluster i koncernen som uppgick till 1 (11) Mkr.

NOT 22
FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

	Koncernen		Moderbolaget	
Mkr	2014-12-31	2013-12-31	2014-12-31	2013-12-31
Valutaterminer – räntepåslag			11	21
Förutbetalda premier	35	35	30	28
Övriga förutbetalda kostnader	112	65	74	46
Övriga upplupna intäkter	11	31		
	158	**131**	**115**	**95**

NOT 23
EGET KAPITAL

	2014	2013
Specifikation av eget kapitalposten reserver		
Omräkningsreserv		
Ingående omräkningsreserv	-139	-121
Årets omräkningsdifferenser	74	-18
Utgående omräkningsreserv	**-65**	**-139**

Verkligtvärdereserv	2014	2013
Ingående verkligtvärdereserv	526	616
Finansiella tillgångar som kan säljas:		
Omvärderingar redovisade direkt mot övrigt totalresultat	-45	-90
Utgående verkligtvärdereserv	**481**	**526**

Säkringsreserv	2014	2013
Ingående säkringsreserv	56	176
Kassaflödessäkringar		
Redovisad direkt mot övrigt totalresultat	-410	72
Upplöst mot resultaträkningen	-67	-226
Skatt hänförlig till årets omvärderingar	105	34
Utgående säkringsreserv	**-316**	**56**

Summa reserver	2014	2013
Ingående reserver	443	671
Årets förändring av reserver:		
Omräkningsreserv	74	-18
Verkligtvärdereserv	-45	-90
Säkringsreserv	-372	-120
Utgående reserver	**100**	**443**

Aktiekapital

Per den 31 december 2014 omfattade det registrerade aktiekapitalet 700 000 (700 000) stamaktier. Aktiekapitalet består endast av ett aktieslag och alla aktier har lika rätt i bolaget.

Innehavaren av stamaktierna är berättigad till utdelning som fastställs efter hand och aktieinnehavet berättigar till rösträtt vid bolagsstämman med en röst per aktie. Kvotvärde uppgår till 1 000 kr/aktie.

Omräkningsreserv
Omräkningsreserven innefattar alla valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av finansiella rapporter från utländska verksamheter som har upprättat sina finansiella rapporter i en annan valuta än den valuta som koncernens finansiella rapporter presenteras i. Moderbolaget och koncernen presenterar sina finansiella rapporter i svenska kronor.

Verkligtvärdereserv
Finansiella tillgångar som kan säljas
Verkligtvärdereserv inkluderar den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på finansiella tillgångar som kan säljas fram till dess att tillgången bokas bort från rapport över finansiell ställning. Eventuell nedskrivning redovisas i resultaträkningen.

Säkringsreserv
Säkringsreserven innefattar den effektiva andelen av den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på ett kassaflödessäkringsinstrument hänförbart till säkringstransaktioner som ännu inte har inträffat.

Utdelning
Efter balansdagen har styrelsen föreslagit följande utdelning. Utdelningen blir föremål för fastställelse på årsstämman den 28 april 2015.

Mkr	2014	2013
Ordinarie utdelning 199 (3 429) kr per aktie	139	2 400
Extra utdelning – (1 571) kr per aktie		1 100
	139	**3 500**

Föreslagen utdelning av styrelsen har överensstämt med beslut på årsstämman de senaste två åren.

Moderbolag
Bundna fonder
Bundna fonder får inte minskas genom vinstutdelning.

Reservfond
Syftet med reservfonden är att spara en del av nettovinsten, som inte går åt för täckning av balanserad förlust.

Fritt eget kapital
Balanserade vinstmedel
Utgörs av föregående års fria egna kapital efter att en eventuell vinstutdelning lämnats. Utgör tillsammans med årets resultat fritt eget kapital, det vill säga det belopp som finns tillgängligt för utdelning till aktieägarna.

NOT 24
RÄNTEBÄRANDE SKULDER

Koncernen

Mkr	2014	2013
Långfristiga skulder		
Emitterade företagsobligationer	1 995	
	1 995	
Kortfristiga skulder		
Emitterade företagscertifikat	798	
	798	

Villkor och återbetalningstider

Mkr			2014		2013	
	Förfall	Ränta	Nom. värde	Redov. värde	Nom. värde	Redov. värde
Obligationer – fast ränta	2019	1,125%	1 600	1 595		
Obligationer – rörlig ränta	2019	3-månader STIBOR	400	400		
Företagscertifikat	2015	STIBOR + 0,01–0,07%	800	798		
Totala räntebärande skulder			**2 800**	**2 793**		

De finansiella skulderna klassificeras som Andra finansiella skulder och värderas till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden.

För mer information om företagets exponering för ränterisk hänvisas till not 31.

NOT 25
SKULDER TILL KREDITINSTITUT

Moderbolaget

Mkr	2014	2013
Långfristiga skulder		
Emitterade företagsobligationer	1 995	
	1 995	
Kortfristiga skulder		
Emitterade företagscertifikat	798	
	798	

Inga skulder förfaller till betalning senare än fem år efter balansdagen.

NOT 26
PENSIONER

Förmånsbestämda pensionsplaner

Koncernen

Mkr	2014	2013
Nuvärdet av ofonderade förpliktelser	770	1 593
Nuvärdet av helt eller delvis fonderade förpliktelser	3 413	2 198
Totalt nuvärde av förpliktelser	**4 183**	**3 791**
Verkligt värde på förvaltningstillgångar	-2 317	-2 181
Nuvärdet av nettoförpliktelsen	**1 866**	**1 610**

Effekt av begränsningsregel för nettotillgångar		
Nettobelopp i rapport över finansiell ställning	**1 866**	**1 610**

Nettobeloppet redovisas i följande poster i rapport över finansiell ställning:		
Finansiella placeringar	-290	-276
Avsättningar för pensioner, långfristig skuld	2 156	1 886
Nettobelopp i rapport över finansiell ställning	**1 866**	**1 610**

Förmånsbestämda pensionsplaner
Huvuddelen av LKAB:s pensionsplaner för anställda i Sverige är förmånsbestämda, vilket innebär att LKAB garanterar en procentuell andel av lönen i pension. Pensionsåtagandena i Sverige tryggas genom bokföringsmässiga avsättningar i egen regi, varav den större delen kreditförsäkras i FPG (Försäkringsbolaget PRI Pensionsgaranti). Under 2013 har en företagsegen pensionsstiftelse startats för förmånsbestämda pensionsplaner som är oantastbara. Löften om kommande pensionering före 65 år är till viss del villkorade av underjordsarbete och säkerställs genom bokföringsmässiga avsättningar i egen regi utan kreditförsäkring.

Åtaganden för ålderspension och familjepension för tjänstemän i Sverige tryggas genom försäkring i Alecta. Enligt ett uttalande från Rådet för finansiell rapportering, UFR 3, är detta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. För denna plan har bolaget inte haft tillgång till sådan information som gör det möjligt att redovisa åtagandet som en förmånsbestämd plan. Pensionsplanen ITP 2 som tryggas genom försäkring i Alecta redovisas därför som en avgiftsbestämd plan. Premien för den förmånsbestämda ålders- och familjepensionen är individuellt beräknad och är bland annat beroende av lön, tidigare intjänad pension och förväntad återstående tjänstgöringstid. Alectas överskott kan fördelas till försäkringstagarna och/eller de försäkrade. Vid utgången av 2014 uppgick Alectas överskott i form av den kollektiva konsolideringsnivån till 144 (149) procent, vilket var under det normalintervall på 125–155 procent som anges i Alectas konsolideringspolicy för dessa försäkringar.

Premien till Alecta fastställs genom antaganden om ränta, livslängd, driftskostnader och avkastningsskatt och är beräknad så att betalning av konstant premie till pensionstidpunkten räcker för hela målförmånen, som baseras på den försäkrades nuvarande pensionsmedförande lön, då ska vara intjänad.

Det saknas ett fastställt regelverk för hur underskott som kan uppkomma ska hanteras, men i första hand ska förluster täckas av Alectas kollektiva konsolideringskapital, och leder således inte till ökade kostnader genom höjda avtalade premier. Det saknas även regelverk för hur eventuella överskott eller underskott ska fördelas vid avveckling av planer eller företags utträde ur planen.

För anställda i Belgien, Norge, Storbritannien och Tyskland har LKAB förmånsbestämda pensionsplaner som komplement till lokal socialförsäkring. I Belgien är pensionen tryggad genom pensionsförsäkring, i Storbritannien genom en företagsegen pensionsstiftelse, i Tyskland genom bokföringsmässiga avsättningar i egen regi kombinerat med kreditförsäkring. I Norge tryggas pensionen dels genom företagsegen pensionskassa, dels genom bokföringsmässiga avsättningar i egen regi kombinerat med kreditförsäkring.

Förändringar av nuvärdet av förpliktelser för förmånsbestämda planer

Koncernen

Mkr	2014	2013
Förpliktelse för förmånsbestämda planer per den 1 januari	3 791	3 829
Utbetalda ersättningar	-214	-212
Kostnad för tjänstgöring innevarande period	93	101
Räntekostnad	135	105
Övertagen förpliktelse		125
Omvärderingar:		
- Aktuariella vinster och förluster på ändrade demografiska antaganden		-134
- Aktuariella vinster och förluster på ändrade finansiella antaganden	361	209
- Aktuariella vinster och förluster på erfarenhetsbaserade justeringar	-5	-130
Övriga förändringar	-5	
Valutakursdifferenser på förpliktelse och redovisad aktuariell förlust	27	-102
Förpliktelser för förmånsbestämda planer per den 31 december	**4 183**	**3 791**

Nuvärdet av förpliktelsen, den svenska delen, fördelar sig på planens/planernas medlemmar enligt följande:

- Aktiva medlemmar 42 (40) %
- Fribrevsinnehavare 17 (24) %
- Pensionärer 40 (36) %

Förändringar av förvaltningstillgångarnas verkliga värde

Koncernen

Mkr	2014	2013
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde den 1 januari	2 181	1 101
Tillskjutna medel	53	925
Utbetalda ersättningar	-78	-49
Avkastning	83	28
Övertagna förvaltningstillgångar		188
Aktuariell vinst (+)/förlust (-)	72	51
Övrigt	-10	
Valutakursdifferenser på förpliktelse och redovisad aktuariell förlust	16	-63
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde den 31 december	**2 317**	**2 181**

Förvaltningstillgångarna består av följande

Koncernen

Mkr	2014	2013
Aktier	698	456
Obligationer	1 050	569
Andra räntebärande tillgångar	289	1 129
Alternativa placeringar	280	27
	2 317	**2 181**

Kostnad redovisad i årets resultat

Koncernen

Mkr	2014	2013
Kostnader avseende tjänstgöring innevarande period	93	101
Räntekostnad på förpliktelsen	135	105
Avkastning på förvaltningstillgångar	-83	-28
Summa nettokostnad i resultaträkningen	**145**	**178**

Kostnaden redovisas på följande rader i resultaträkningen:

Koncernen

Mkr	2014	2013
Kostnad för sålda varor	93	101
Finansiella intäkter (redovisas mot finansnettot)	-83	-28
Finansiella kostnader (redovisas mot finansnettot)	135	105
	145	**178**

Kostnad redovisad i övrigt totalresultat

Koncernen

Mkr	2014	2013
Omvärderingar:		
Aktuariella vinster (-) och förluster (+)	356	-55
Skillnad mellan faktisk avkastning och avkastning enligt diskonteringsräntan på förvaltningstillgångarna	-72	-51
Netto redovisat i övrigt totalresultat	**284**	**-106**

Antaganden för förmånsbestämda förpliktelser
De väsentligaste aktuariella antagandena per balansdagen (uttryckta som vägda genomsnitt)

Koncernen

Procent	2014	2013
Diskonteringsränta per den 31 december	2,6	3,8
Avkastning på förvaltningstillgångar per den 31 december	2,6	3,8
Framtida löneökning	3,3	3,5
Personalomsättning	3,5	3,5
Framtida ökning av pensioner	2,2	2,5

Antaganden om framtida dödlighet baseras på publicerad statistik och dödlighetstal. Den genomsnittliga återstående livslängden för en individ som går i pension vid 65 års ålder är 23 år för män och 25 år för kvinnor.

Den faktiska avkastningen på förvaltningstillgångarna för år 2014 blev 6,7 (5,2) procent.

Känslighetsanalys

I nedanstående tabell presenteras möjliga förändringar av aktuariella antaganden per bokslutstidpunkten, övriga antaganden oförändrade, och hur dessa skulle påverka den förmånsbestämda förpliktelsen. I beräkningen av förändringen av pensionsutfästelserna ingår enbart de svenska utfästelserna vilka utgör 60 procent av koncernens utfästelser.

Koncernen Mkr	Ökning av antaganden	Minskning av antaganden
+ (minskning)/- (ökning) av skuld		
Diskonteringsränta (0,5 % enhets förändring)	119	-133
Förväntad dödlighet (1 års förändring)	-45	45
Framtida löneökning (0,5 % enhets förändring)	-86	77
Framtida ökning av pensioner (0,5 % enhets förändring)	-68	66

Per 2014-12-31 uppgick den vägda genomsnittliga löptiden för förpliktelsen till 20,4 (19,6) år.

Historisk information

Koncernen

Mkr	2014	2013	2012	2011	2010
Nuvärde av förmånsbestämda förpliktelser	4 183	3 791	3 822	3 563	3 309
Verkligt värde på förvaltningstillgångar	-2 317	-2 181	-1 101	-1 033	-1 008
Nettoförpliktelser	1 866	1 610	2 721	2 530	2 301

Koncernen uppskattar att 44 Mkr blir betalda under 2015 till fonderade och ofonderade förmånsbestämda planer och 5 Mkr uppskattas bli betalda under 2015 till de förmånsbestämda planer som redovisas som avgiftsbestämda.

Nettoskuld i balansräkningen

Moderbolaget

Mkr	2014-12-31	2013-12-31
+ Förpliktelsens nuvärde (beräknade enligt svenska principer) avseende helt eller delvis fonderade pensionsplaner	1 023	970
- Verkligt värde vid utgången av perioden avseende särskilt avskilda tillgångar (i pensionsstiftelser och motsvarande)	-999	-943
= Överskott i pensionsstiftelse eller motsvarande (-)/Nettoförpliktelse (+)	**24**	**27**
+ Förpliktelsernas nuvärde (beräknade enligt svenska principer) avseende ofonderade pensionsplaner	563	636
= Netto redovisat avseende pensionsförpliktelser	**587**	**663**

Förändringar i nettoskulden

Moderbolaget

Mkr	2014-12-31	2013-12-31
Nettoskuld vid årets början avseende pensionsåtaganden	663	1 336
+ I resultaträkningen redovisad kostnad för pensionering i egen regi exklusive skatter	30	280
- Avsättning till pensionsstiftelse		-855
- Pensionsutbetalningar	-104	-98
+/- Övrigt	-2	6
	587	**663**

Verkligt värde för tillgångar i stiftelse per huvudkategori

Moderbolaget

Mkr	2014-12-31	2013-12-31
Aktier	284	
Obligationer	429	
Övriga räntebärande tillgångar	46	856
Övriga tillgångar	240	87
	999	**943**

Kostnader avseende pensioner

Moderbolaget

Mkr	2014	2013
Pensionering i egen regi		
Kostnad exklusive räntekostnad	30	240
Räntekostnad		34
Kostnad för pensionering i egen regi	**30**	**274**
Pensionering genom försäkring		
Försäkringspremier	207	178
Delsumma	**237**	**452**
Avkastningsskatt på pensionsmedel		2
Särskild löneskatt på pensionskostnader	79	69
Kostnad för kreditförsäkring, förvaltningskostnader, övrigt	9	5
Redovisad nettokostnad hänförligt till pensioner	**325**	**528**

Redovisad nettokostnad pensioner redovisas på följande rader i resultaträkningen:

Moderbolaget

Mkr	2014	2013
Finansiella kostnader		34
Rörelsekostnad	325	494
	325	**528**

Antaganden för förmånsbestämda förpliktelser
De väsentligaste aktuariella antaganden per balansdagen
(uttryckta som vägda genomsnitt)

Moderbolaget

Procent	2014	2013
Diskonteringsränta per den 31 december	3,8	3,8

Avgiftsbestämda pensionsplaner
I Sverige har koncernen avgiftsbestämda pensionsplaner för arbetare som helt bekostas av företagen.

I utlandet finns avgiftsbestämda planer vilka till del bekostas av dotterbolagen och delvis täcks genom avgifter som de anställda betalar. Betalning till dessa planer sker löpande enligt reglerna i respektive plan.

Koncernen
Moderbolaget

Mkr	2014	2013	2014	2013
Kostnader för avgiftsbestämda pensionsplaner	241	210	207	175

Under 2014 har inga avgångslösningar skett genom utbetalning i försäkring, detsamma gäller för 2013.

NOT 27
AVSÄTTNINGAR

Koncernen

Mkr	2014-12-31	2013-12-31
Avsättningar		
Samhällsomvandling	11 683	6 304
Utsläppsrätter för koldioxid	37	40
Efterbehandlingskostnader	1 127	1 067
Övrigt	141	166
Totalt	**12 988**	**7 577**

Moderbolaget

Mkr	2014-12-31	2013-12-31
Avsättningar		
Samhällsomvandling	11 683	6 304
Utsläppsrätter för koldioxid	37	40
Efterbehandlingskostnader	800	765
Övrigt	112	148
Totalt	**12 632**	**7 257**

Avsättning för samhällsomvandling avser åtaganden för skador i Kiruna och Malmberget förorsakade av markdeformationer på grund av gruvbrytningen.
För närmare redovisning hänvisas till not 28.

Koncernen **Mkr**	Samhällsomvandling	Utsläppsrätter	Efter- behandlings- kostnader	Övriga avsättningar	Totalt
IB 2013	5 877	57	1 038	16	6 988
Årets avsättningar	528			150	678
Omvärdering av tidigare års avsättningar	224				224
Återföring av avsättningar	-130				-130
Ianspråktagna avsättningar	-297				-297
Årets ränteuppräkning skuld	102		29		131
Årets utsläpp		40			40
Reglering föregående års utsläpp		-57			-57
UB 2013	**6 304**	**40**	**1 067**	**166**	**7 577**
Varav utbetalas under 2014	*1 500*	*40*	*1*	*65*	*1 606*
Varav utbetalas under 2015–2021	*3 348*		*307*	*101*	*3 756*
Varav utbetalas efter 2021	*1 456*		*759*		*2 215*
IB 2014	6 304	40	1 067	166	7 577
Årets avsättningar	3 375		29	41	3 445
Omvärdering av tidigare års avsättningar	3 188				3 188
Ianspråktagna avsättningar	-1 329			-66	-1 395
Årets ränteuppräkning skuld	145		31		176
Årets utsläpp		37			37
Reglering föregående års utsläpp		-40			-40
UB 2014	**11 683**	**37**	**1 127**	**141**	**12 988**
Varav utbetalas under 2015	*2 039*	*37*	*4*	*97*	*2 177*
Varav utbetalas under 2016–2022	*9 201*		*314*	*44*	*9 559*
Varav utbetalas efter 2022	*443*		*809*		*1 252*

Moderbolaget **Mkr**	Samhällsomvandling	Utsläppsrätter	Efter- behandlings- kostnader	Övriga avsättningar	Totalt
IB 2013	5 877	57	733		6 667
Årets avsättningar	528		10	148	686
Omvärdering av tidigare års avsättningar	224				224
Återföring av avsättningar	-130				-130
Ianspråktagna avsättningar	-297				-297
Årets ränteuppräkning skuld	102		22		124
Årets utsläpp		40			40
Reglering föregående års utsläpp		-57			-57
UB 2013	**6 304**	**40**	**765**	**148**	**7 257**
Varav utbetalas under 2014	*1 500*	*40*	*1*	*65*	*1 606*
Varav utbetalas under 2015–2021	*3 348*		*239*	*83*	*3 670*
Varav utbetalas efter 2021	*1 456*		*525*		*1 981*
IB 2014	6 304	40	765	148	7 257
Årets avsättningar	3 375		13	30	3 418
Omvärdering av tidigare års avsättningar	3 188				3 188
Ianspråktagna avsättningar	-1 329			-66	-1 395
Årets ränteuppräkning skuld	145		22		167
Årets utsläpp		37			37
Reglering föregående års utsläpp		-40			-40
UB 2014	**11 683**	**37**	**800**	**112**	**12 632**
Varav utbetalas under 2015	*2 039*	*37*	*4*	*97*	*2 177*
Varav utbetalas under 2016–2022	*9 201*		*241*	*15*	*9 457*
Varav utbetalas efter 2022	*443*		*555*		*998*

NOT 28
SAMHÄLLSOMVANDLING

LKAB har haft och kommer att ha betydande kostnader med anledning av samhällsomvandlingen. Avsättningar för samhällsomvandling redovisas i enlighet med kriterierna i IAS 37.

För att finansiera framtida utbetalningar för samhällsomvandlingen allokeras medel i enlighet med en för var tid av styrelsen fastställd finanspolicy. Syftet med sådan kapitalförvaltning är att säkerställa LKAB:s betalningsförmåga och att avkastningen på allokerade medel ska täcka inflation över tiden.

Nettokostnad för samhällsomvandlingen
Bolagets nettokostnad består av följande komponenter:

Koncernen och moderbolaget

Mkr	2014	2013
Kostnader för samhällsomvandling innevarande period	-290	-528
Effekt av ändrade antaganden och bedömningar	-3 142	-92
Effekt av nuvärdesberäkning av avsättningen	-145	-102
	-3 577	**-722**

Nettokostnad för samhällsomvandling redovisas på följande rader i resultaträkningen:

Koncernen och moderbolaget

Mkr	2014	2013
Kostnad för sålda varor	-3 432	-620
Finansiella kostnader	-145	-102
	-3 577	**-722**

Avsättningar för samhällsomvandlingen
Avsättningar redovisas på följande rader i balansräkningen:

Koncernen och moderbolaget

Mkr	2014-12-31	2013-12-31
Kortfristiga skulder	2 039	1 500
Långfristiga skulder	9 644	4 804
	11 683	**6 304**

Redovisad avsättning för samhällsomvandling omfattar inte LKAB:s behov av att ersätta bolagets egna fastigheter som berörs av samhällsomvandlingen. För att ersätta bolagets egna fastigheter har beslut fattats om nyinvesteringar till ett belopp av 383 Mkr.

Därutöver tillkommer även framtida krav till följd av den framtida gruvbrytningen. LKAB gör löpande bedömningar av sådana framtida krav. Dessa bedömningar är behäftade med betydande osäkerhet. På balansdagen gör LKAB bedömningen att koncernens reella kapitalåtagande på kort och lång sikt för samhällsomvandlingen uppgår till betydande belopp.

LKAB har sedan 2006 utbetalat 3 295 Mkr motsvarande utgifter som under tidigare år avsatts som skuld. Motsvarande utbetalning för 2014 uppgår till 1 354 Mkr. Samhällsomvandlingen i Malmfälten har belastat och kommer att belasta LKAB:s resultat och likviditet med avsevärda belopp under de kommande åren. LKAB behöver därför vara finansiellt starkt för att ta ansvar för såväl befintliga som framtida åtaganden för samhällsomvandlingen.

Gruvtillgång
Från och med 2014 redovisas gruvtillgång avseende framtida brytning avseende Kiruna. I de fall som det finns ett avtal eller tydlig informell förpliktelse som definierar ett åtagande avseende framtida påverkansområde, redovisas avsättning i enlighet med en avtalslinje. Påverkanslinjen utgör även fortsättningsvis gränsen för påverkan av hittillsvarande brytning och när åtagandet kostnadsförs.

Området mellan avtalslinjen och påverkanslinjen utgör en gruvtillgång för framtida brytning. Gruvtillgången kostnadsförs i enlighet med påverkanslinjens förflyttning, det vill säga när fastigheter, infrastruktur tangeras av påverkanslinjen.

Effekten av förändrad redovisning innebär att en gruvtillgång på 3 159 Mkr redovisas vid årets utgång med motsvarande ökning av avsättningar för samhällsomvandling.

NOT 29
UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

	Koncernen		Moderbolaget	
Mkr	2014-12-31	2013-12-31	2014-12-31	2013-12-31
Elkraft	68	72	59	60
Löne- och personalkostnader	712	641	615	550
Upplupna leverantörsskulder	289	256	242	207
Övrigt	138	134	82	47
	1 207	**1 103**	**998**	**864**

NOT 30
VÄRDERING AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER TILL VERKLIGT VÄRDE SAMT KATEGORIINDELNING

Klassificering och verkligt värde samt nivå i värderingshierarkin
Nedan redovisas en sammanställning över verkliga värdena för koncernens finansiella tillgångar och skulder, med uppdelning per värderingskategori. Upplysning lämnas också om vilken nivå inom verkligt värde som respektive finansiella tillgångar och skulder tillhör.

Uppdelningen av hur verkligt värde bestämts görs utifrån tre nivåer.

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument
Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1
Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden.

		Redovisat värde								Verkligt värde			
Koncernen 2014 **Mkr**	Not	Innehav för handels-ändamål	Initialt identifierade till verkligt värde	Säkrings-instrument	Investeringar som hålles till förfall	Låne- och kund-fordringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Övriga skulder	Total	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde													
Aktier, finansiella anl tillgångar	17						563		563	563			563
Aktier och alternativa investeringar, kortfr innehav	17		2 179						2 179		2 179		2 179
Räntebärande, kortfr innehav	17		9 222		104				9 326		9 326		9 326
Likvida medel (kortfr placering)	37		2 735						2 735		2 735		2 735
Derivat	19	64							64		64		64
		64	**14 136**		**104**		**563**		**14 867**				
Finansiella tillgångar som inte redovisas till verkligt värde													
Aktier, finansiella anl tillgångar	17						51		51	-	-	-	-
Räntebärande, fin anl tillgång	17				10				10	10			10
Lånefordringar	19					62			62		62		62
Kundfordringar						1 908			1 908	-	-	-	-
Övriga fordringar	19					812			812	-	-	-	-
Upplupna intäkter	22					158			158	-	-	-	-
Likvida medel (kassa och bank)	37					2 623			2 623	-	-	-	-
					10	**5 563**	**51**		**5 624**				
Finansiella skulder värderade till verkligt värde													
Valutaterminer för säkring				595					595		595		595
Övriga derivat för säkring		29		26					55	46	9		55
		29		**621**					**650**				
Finansiella skulder som inte redovisas till verkligt värde													
Emitterade företagscertifikat	24							798	798	-	-	-	-
Emitterade obligationslån	24							1 995	1 995	-	-	-	-
Leverantörsskulder								1 691	1 691	-	-	-	-
Övriga skulder								471	471	-	-	-	-
Upplupna kostnader	29							1 207	1 207	-	-	-	-
								6 162	**6 162**				

		Redovisat värde							Verkligt värde			
Koncernen 2013 **Mkr**	Not	Innehav för handels-ändamål	Initialt identifierade till verkligt värde	Säkrings-instrument	Investeringar som hålles till förfall	Låne- och kund-fordringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Övriga skulder	Total	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde													
Aktier, finansiella anl tillgångar	17						609		609	609			609
Derivat, finansiell anl tillgång	17	28							28		28		28
Aktier, kortfristigt innehav	17		705						705	705			705
Räntebärande, kortfrist innehav	17		10 058		38				10 096		10 096		10 096
Likvida medel (kortfrist placering)	37		4 188						4 188		4 188		4 188
Valutaterminer för säkring	19			103					103		103		103
		28	**14 951**	**103**	**38**		**609**		**15 729**				
Finansiella tillgångar som inte redovisas till verkligt värde													
Aktier, finansiella anl tillgångar	17						49		49	-	-	-	-
Räntebärande, fin anl tillgång	17				113				113	113			113
Lånefordringar	19					103			103		103		103
Kundfordringar						3 291			3 291	-	-	-	-
Övriga fordringar	19					985			985	-	-	-	-
Upplupna intäkter	22					131			131	-	-	-	-
Likvida medel (kassa och bank)	37					508			508	-	-	-	-
					113	**5 018**	**49**		**5 180**				
Finansiella skulder som inte redovisas till verkligt värde													
Leverantörsskulder								1 744	1 744	-	-	-	-
Övriga skulder								227	227	-	-	-	-
Upplupna kostnader	29							1 103	1 103	-	-	-	-
								3 074	**3 074**				

Redovisat värde på kundfordringar, övriga fordringar, upplupna intäkter, likvida medel, leverantörsskulder, övriga skulder och upplupna kostnader utgör en rimlig approximation av verkligt värde.

Aktier, finansiella anläggningstillgångar som inte redovisas till verkligt värde avser onoterade innehav, främst innehavet i VindIn AB. Verkligt värde kan inte uppskattas tillförlitligt då det inte finns något noterat marknadspris på en aktiv marknad. Aktierna värderas i stället till anskaffningsvärde med löpande prövning av om nedskrivningsbehov föreligger.

För emitterade företagscertifikat utgör redovisat värde en rimlig approximation av verkligt värde på grund av kort löptid.

Obligationslån har emitterats i december 2014 varför räntevillkoren i låneavtalen bedöms vara i nivå med marknadsmässiga räntor på kreditmarknaden. Det redovisade värdet bedöms därför utgöra en rimlig approximation av verkligt värde.

Inga överföringar har skett mellan nivå 1 och 2.

Beräkning av verkligt värde

Följande sammanfattar de metoder och antaganden som främst använts för att fastställa verkligt värde på de finansiella instrument som redovisas i tabellen ovan.

Nivå 1

Verkligt värde på noterade finansiella tillgångar motsvaras av tillgångens noterade köpkurs på balansdagen.

Nivå 2

Räntebärande instrument

Aktieindexobligationer har värderats med noterade marknadsdata från ränte- & derivatmarknaden. I kategorin ingår även certifikat som är värderade utifrån definierade marknadsprissatta avkastningskurvor.

Långfristiga fordringar

Långfristiga fordringar är beräknade genom en nuvärdeberäkning av kapitalflödena.

Derivat

Verkliga värden för derivatkontrakten är beräknade efter vedertagna värderingsmodeller med utgångspunkt från officiella marknadsnoteringar hämtade från Bloomberg.

Derivat, finansiella anläggningstillgångar är värderade med utgångspunkt från marknadsdata hos mäklare.

Moderbolaget

I nedanstående tabell lämnas upplysning om finansiella tillgångar och skulder i moderbolaget där det föreligger skillnader mellan verkligt värde och anskaffningsvärde. För övriga tillgångar och skulder i moderbolaget bedöms redovisat värde utgöra en rimlig approximation av verkligt värde, se även upplysningar om koncernen ovan.

Vad gäller beräkning av verkligt värde hänvisas till beskrivning ovan för koncernen.

Moderbolaget 2014 **Mkr**	Redovisat värde								Verkligt värde			
	Innehav för handels-ändamål	Initialt identifierade till verkligt värde	Säkrings-instrument	Investeringar som hålles till förfall	Låne- och kund-fordringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Övriga skulder	Total	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Aktier, finansiella anläggningstillgångar						82		82	563			563
Kortfristiga placeringar		14 035						14 035		14 119		14 119
Långfristiga fordringar					42			42		42		42
Derivat (valutaterminer USD)[1]			11		-217			-206		-595		-595
Övriga derivat[2]	9							9	-46	55		9
	9	**14 035**	**11**		**-175**	**82**		**13 962**				

Moderbolaget 2013 **Mkr**	Redovisat värde								Verkligt värde			
	Innehav för handels-ändamål	Initialt identifierade till verkligt värde	Säkrings-instrument	Investeringar som hålles till förfall	Låne- och kund-fordringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Övriga skulder	Total	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Aktier, finansiella anläggningstillgångar						82		82	609			609
Kortfristiga placeringar		14 878						14 878	701	14 252		14 953
Långfristiga fordringar					83			83		83		83
Derivat (valutaterminer USD)[1]			21		9			30		103		103
		14 878	**21**		**92**	**82**		**15 073**				

[1]Redovisat värde avser periodiserad terminspremie samt värdering av kundfordringar till terminskurs.
[2]Redovisat värde avser periodiserad optionspremie.

NOT 31
FINANSIELLA RISKER OCH RISKHANTERING

Ramverk för finansiell riskhantering

Koncernen är genom sin verksamhet exponerad för olika slag av finansiella risker. LKAB:s hantering av finansiella risker regleras i en finanspolicy fastställd av styrelsen. Finanspolicyn bildar ett ramverk av riktlinjer och regler i form av riskmandat och limiter för finansverksamheten. Den centrala finansfunktionen LKAB Treasury Center hanterar koncernens samlade finansiella risker och är också koncernens internbank. Styrelsens finansutskott ansvarar för att löpande följa upp hanteringen av finansiella risker, mål för riskexponering, förvaltning, kreditgränser, limiter och rapporteringsrutiner samt att stämma av att detta sker i enlighet med finanspolicyn.

Kassaflödesrisk i SEK

LKAB-koncernen är exponerad för en rad olika kassaflödesrisker som både kan samvariera och motvariera. LKAB:s huvudsakliga kassaflödesrisk i SEK är relaterad till järnmalmsproduktförsäljning i moderbolaget. Kassaflödesrisken innebär att fluktuationer i det globala järnmalmspriset och valutakurs USD/SEK sammantaget kan ha en negativ inverkan på företagets resultaträkning, balansräkning och/eller kassaflöde. En annan väsentlig kassaflödesrisk är prisrisk energi.

Finanspolicyn beskriver rutiner och regelverk för att identifiera och rapportera koncernens totala kassaflödesrisk samt inom vilka ramar som säkringar av kassaflödesrisker ska respektive får ske. Kassaflödesrisken kvantifieras med utgångspunkt från en rullande kassaflödesprognos. I beräkningen inkluderas alla identifierade marknadsprisutsatta kassaflödesexponeringar och hänsyn tas till historisk samvariation.

Koncernens målsättning är att genom säkringsaktiviteter erhålla en önskad risknivå avseende koncernens kassaflöde, resultat, balansräkning och likviditet.

I finanspolicyn fastställs ram för säkring av kassaflödesrisk, som omfattar säkringsperiod samt maximal säkringsgrad under perioden. Normalt säkras flöden mot en rullande prognos 12–18 månader fram i tiden med maximal säkringsgrad från 100 ned till 60 procent. Det är möjligt att säkra för längre perioder efter särskilda beslut. Säkring sker genom en kombination av säkringsstrategier, avtal och finansiella kontrakt.

Koncernen klassificerar sina derivat som används för kassaflödessäkring av prognostiserade transaktioner i enlighet med regelverket i IAS 39. Säkringsredovisning tillämpas när kraven för säkringsredovisning är uppfyllda, se vidare not 1 Väsentliga redovisningsprinciper, princip 17 Derivat och säkringsredovisning.

Per 2014-12-31 var 34 % av den totala kassaflödesprognosen i SEK för 2015 säkrad.

För känslighetsanalyser beträffande kassaflödesrisker hänvisas till förvaltningsberättelsen.

Prisrisk järnmalmsprodukter

Prissvängningar på den globala järnmalmsmarknaden ger kraftiga förändringar i LKAB:s priser på såväl lång som kort sikt. Priset på järnmalmsprodukter i USD är beroende av framtida förväntat pris på LKAB:s produkter som i sin tur är beroende av det globala råvarupriset och den globala prismekanismen för järnmalm.

Säkring av prisrisk järnmalmsprodukter sker med normalt förekommande råvaruderivat.

Det verkliga värdet på derivat avseende prisrisk järnmalmsprodukter uppgick netto till 17 Mkr per 2014-12-31, varav redovisas som tillgångar 56 Mkr och som skulder 39 Mkr. Säkringsredovisning tillämpas för derivat med ett värde på -26 Mkr, som redovisas i övrigt totalresultat för 2014. Beloppet förväntas redovisas i årets resultat för 2015.

Valutarisker

Koncernen är exponerad för olika typer av valutarisker. Den främsta exponeringen härrör från koncernens försäljning av järnmalm där marknadsprissättningen sker i USD. Denna valutarisk i prognosticerade och kontrakterade betalningsflöden benämns transaktionsexponering.

Valutarisker finns också i omräkningen av utländska dotterföretags tillgångar och skulder till moderbolagets funktionella valuta, så kallad omräkningsexponering.

Transaktionsexponering

Finanspolicyn reglerar ram för säkring, se avsnitt Prisrisk järnmalmsprodukter ovan. Säkring av transaktionsexponeringen i USD sker med på valutamarknaden normalt förekommande derivatkontrakt, främst terminskontrakt.

Koncernens transaktionsexponering i USD per balansdagen uppgick till 2 997 (3 155) MUSD.

Det verkliga värdet på terminskontrakten uppgick till 595 (103) Mkr per den 31 december 2014. I övrigt totalresultat för 2014 redovisas -459 (-154) Mkr, varav -67 (-226) Mkr avser överföring från säkringsreserven via övrigt totalresultat till årets resultat som en del av försäljningen.

Valutaderivatens verkliga värde förväntas redovisas i årets resultat under 2015.

För övriga bolag inom koncernen uppstår transaktionsexponeringen främst genom inköp av råvaror i främmande valutor. Varje dotterbolag ansvarar för sin valutaexponering och all terminssäkring sker mot LKAB Treasury Centre.

Koncernens transaktionsexponering i övriga valutor uppgår till 465 (610) MNOK och 71 (127) MEUR.

Omräkningsexponering

LKAB säkrar normalt sett inte sin omräkningsexponering. De utländska dotterföretagen inom koncernen verkar främst i sina lokala valutor och såväl investeringar som finansieringar görs huvudsakligen i den lokala valutan i syfte att reducera omräkningsexponeringen.

Utländska nettotillgångar i koncernen fördelar sig på följande valutor (miljoner i lokal valuta).

Valuta	2014	2013
EUR	11	13
GBP	29	32
USD	3	1
SGD	0	0
DKK	221	218
NOK	834	789
CNY	25	33
HKD	109	106
TRL	12	

I årets resultat för koncernen ingår valutakursdifferenser med -260 (251) Mkr i rörelseresultatet och med 50 (195) Mkr i finansnettot.

Prisrisk energi
Med råvaruprisrisk avses förändringen i priset på insatsvaror och dess påverkan på resultatet. För LKAB-koncernen är det främst förändringar av energipriser som utgör en stor råvaruprisrisk. Koncernens energikostnader motsvarar 8 (10) procent av rörelsens kostnader.

Säkring av elpriser sker genom fasta kontrakt till indexerat pris samt genom relevanta finansiella kontrakt på elmarknaden för inköp till rörligt pris.

Det verkliga värdet på derivat avseende prisrisk el uppgick till 8 Mkr per 2014-12-31. Säkringsredovisning tillämpas vilket innebär att beloppet redovisas i övrigt totalresultat för 2014.

Derivatens verkliga värden förväntas redovisas i årets resultat under åren 2015–2020.

Ränterisk
Med ränterisk menas hur avkastningen på en räntebärande tillgång påverkas av en förändring av räntan. Storleken på ränterisken påverkas av räntornas utveckling och av tillgångens räntekänslighet – duration. LKAB är främst exponerat för ränterisker vad gäller placeringar av kortfristiga placeringar och likvida medel.

LKAB-koncernens samlade tillgångar fördelas på tre portföljer; likviditetsportfölj, samhällsomvandlingsportfölj och pensionsportfölj. I finanspolicyn regleras vad den genomsnittliga durationen maximalt får uppgå till i respektive tillgångsportfölj. Ramarna sätts i relation till respektive portföljs åtagande eller syfte samt i relation till ett urval av riskmått och restriktioner.

Per den sista december 2014 uppgick LKAB:s räntebärande placeringar till 11 935 (14 177) Mkr. Den genomsnittliga durationen uppgick till 563 (78) dagar. Ökningen av durationen beror på ökad allokering till samhällsomvandlingsportföljen med längre åtaganden i enlighet med finanspolicyn.

I koncernens policy finns också riktlinjer/direktiv för skuldförvaltningen där durationsmålen är relaterade till direktiv för nettoskuldsättningsgrad. Koncernens upplåning per 2014-12-31 uppgick till 2 793 Mkr. Räntebindningen för de finansiella skulderna framgår av not 24.

Kreditrisker
LKAB:s kreditrisker är främst förknippade med kundfordringar, derivat och kortfristiga placeringar.

Maximal kreditriskexponering

Mkr	2014	2013
Derivat	64	103
Räntebärande, finansiella anläggningstillgångar	10	113
Räntebärande instrument, kortfristigt innehav	9 326	10 096
Räntebärande instrument, kortfristigt innehav (del av likvida medel)	2 735	4 188
Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar	2 720	4 276
Långfristiga fordringar	62	103
Upplupna intäkter	158	131
Summa	**15 075**	**19 010**

Kreditrisker i finansiell verksamhet
Den finansiella verksamheten i koncernen medför exponering för kreditrisker. Det är främst motpartsrisker i samband med fordringar på banker och andra motparter som uppstår vid köp av finansiella placeringar.

Finanspolicyn innehåller ett särskilt motpartsreglemente i vilket maximal kreditexponering för olika motparter och för respektive tillgångsportfölj anges. ISDAs (International Swaps and Derivatives Association) ramavtal används med alla motparter i derivattransaktioner.

Nedskrivning har gjorts med avseende på obligationer klassificerade som investeringar som hålls till förfall då emittenten är i försatt i konkurs. I övrigt finns inga tillgångar som har förfallit till betalning eller nedskrivning som resulterat i kreditförluster. LKAB har inte haft några kreditförluster i kortfristiga placeringar under de senaste fem åren.

Kreditrisker i kundfordringar
Kommersiella kreditrisker är en naturlig del av LKAB-koncernens verksamhet och uppstår normalt vid försäljning av varor och tjänster. De kommersiella kreditriskerna består av kundens eller motpartens betalningsförmåga det vill säga kreditvärdighet, storlek på beviljad kredit och kredittid.

Koncernens finanspolicy innehåller ett regelverk för kreditbedömning som definierar kriterier för att värdera nya och existerande kunder ur ett kreditriskperspektiv. Regelverket omfattar bland annat godkännandeprocedur, kreditgränser och bevakningsrutiner.

Under 2014 har den genomsnittliga kredittiden på kundfordringarna legat på 33 (43) dagar.

Utifrån historisk data gör LKAB bedömningen att ingen nedskrivning av kundfordringar som ännu inte är förfallna är nödvändig per balansdag. Merparten av utestående kundfordringar utgörs av för koncernen tidigare kända kunder med god kreditvärdighet.

Kvittningsavtal och liknande avtal
Motpartsrisk i derivatkontrakt reduceras genom avtal om nettning (ISDA-avtal), det vill säga nettning av positiva och negativa värden i alla derivatkontrakt med en och samma motpart. Nettningsavtalen kompletteras med avtal om ställande av säkerhet för nettoexponeringar (CSA-avtal). LKAB-koncernen har i dagsläget ISDA- och CSA-avtal med samtliga motparter i derivattransaktioner.

ISDA-avtalen uppfyller inte kriterierna för kvittning i rapport över finansiell ställning. Parterna får enligt ramavtalen endast reglera sina exponeringar netto (det vill säga fordringar kvittas mot skulder) i fall av allvarlig kredithändelse.

Upplysningarna i nedanstående tabell visar finansiella tillgångar och skulder som omfattas av ett rättsligt bindande ramavtal om nettning eller ett liknande avtal som inte kvittas i balansräkningen.

	Redovisade belopp			Relaterade belopp som inte kvittas		
Koncernen 2014 **Mkr**	Finansiella tillgångar/ skulder brutto	Kvittade belopp	Nettobelopp i rapport över finansiell ställning	Lämnad säkerhet värde-papper	Lämnad kontant-säkerhet	Netto-belopp
Finansiella tillgångar						
Derivat	93	-29	64			64
Finansiella skulder						
Derivat	-679	29	-650	408	148	-94
Totalt	-586		-586	408	148	-30

Likviditetsrisker
Med likviditetsrisk avses risken att LKAB-koncernen inte kan möta sina åtaganden på grund av brist på likviditet eller oförmåga att ta upp externa lån för löpande verksamhet. Gruvlagstiftning och därav följande krav på samhällsomvandling i Malmfälten ställer speciella krav på likviditet. I koncernens finanspolicy definieras likviditetsmål för att hantera koncernens kort- och långsiktiga åtaganden.

Likvida medel uppgick vid årets slut till 5 358 (4 696) Mkr.

LKAB:s företagscertifikatprogram med en ram om 5 000 Mkr aktiverades under året. Per 2014-12-31 var programmet utnyttjat med nominellt 800 Mkr. Under året emitterades också LKAB femåriga företagsobligationer under sitt MTN program (Medium Term Notes). LKAB kan under detta program emittera företagsobligationer i svenska kronor eller euro till ett maximalt belopp om 7 000 Mkr. Vid årets utgång uppgick utestående obligationslån till nominellt 2 000 Mkr.

Därtill finns en outnyttjad kreditfacilitet på 5 000 Mkr.

Totala tillgängliga medel uppgick per 2014-12-31 till 19 558 Mkr.

Förfallostruktur finansiella skulder – odiskonterade kassaflöden

	2014						2013					
Koncern **Mkr**	Totalt	< 1 mån	1–3 mån	3 mån –1 år	1–5 år	> 5 år	Totalt	< 1 mån	1–3 mån	3 mån –1 år	1–5 år	> 5 år
Certifikat	798		798									
Obligationslån	1 995				1 995							
Derivat	650	105	186	359								
Leverantörsskulder	1 305	1 158	11	136			1 451	1 270	11	170		
Övriga skulder och upplupna kostnader	2 403	502	82	1 819			1 830	366	59	1 405		
Summa	**7 151**	**1 765**	**1 077**	**2 314**	**1 995**		**3 281**	**1 636**	**70**	**1 575**		

Koncernens förfallostruktur avseende leverantörskulder, övriga skulder och upplupna kostnader bedöms likna moderbolagets i allt väsentligt. Uppgifterna ovan är hämtade från moderbolaget.

Förfallostruktur räntebärande värdepapper

Koncernen 2014-12-31 **Mkr**	< 3 mån	3–6 mån	7–12 mån	13–24 mån	> 25 mån	Totalt Redovisat värde	Nominellt värde
Räntebärande värdepapper	3 708	1 254	1 775	1 670	3 528	11 935	11 480
Totalt	**3 708**	**1 254**	**1 775**	**1 670**	**3 528**	**11 935**	**11 480**

Koncernen 2013-12-31 **Mkr**	< 3 mån	3–6 mån	7–12 mån	13–24 mån	> 25 mån	Totalt Redovisat värde	Nominellt värde
Räntebärande värdepapper	6 654	3 111	1 820	1 610	982	14 177	14 100
Totalt	**6 654**	**3 111**	**1 820**	**1 610**	**982**	**14 177**	**14 100**

Koncernens förfallostruktur bedöms likna moderbolaget i allt väsentligt. Uppgifterna i förfallostrukturen avser moderbolaget.

Kapitalhantering

LKAB:s hantering av finansiella risker regleras i en finanspolicy godkänd av styrelsen. Styrelsens finansutskott ansvarar för att löpande följa upp hanteringen av finansiella risker, mål för riskexponering, förvaltning, kreditgränser, limiter och rapporteringsrutiner samt att stämma av att detta sker i enlighet med finanspolicyn.

LKAB definierar sitt förvaltade kapital som eget kapital i koncernen exklusive orealiserade värdeförändringar på derivat som redovisas direkt i eget kapital. Förvaltat kapital uppgick till 37,4 (41,4) Mrd per balansdagen.

Enligt styrelsens finanspolicy är koncernens finansiella målsättning att ha en god kapitalstruktur samt finansiell stabilitet och därigenom utgöra en grund för fortsatt utveckling av affärsverksamheten och kommande samhällsförändringar. Styrelsens ambition är att bibehålla en balans mellan hög avkastning och fördelarna och trygheten som en sund kapitalstruktur erbjuder.

Målet för kapitalstrukturen är en nettoskuldsättningsgrad på 0–20 procent. Nettoskuldsättningsgraden definieras som nettot av räntebärande skulder och räntebärande tillgångar dividerat med eget kapital. Per balansdagen var nettoskuldsättningsgraden 0 (negativ).

Koncernens lönsamhetsmål är en avkastning på eget kapital på 12 procent. För 2014 var avkastningen 0,9 (14,7) procent. I jämförelse ligger den genomsnittliga räntеintäkten för räntebärande placeringar på 1,365 (1,65) procent.

LKAB har en utdelningspolicy innebärande att utdelning till ägaren långsiktigt skall utgöra 30 till 50 procent av resultat efter skatt och anpassas till en genomsnittlig resultatnivå över en konjunkturcykel. Föreslagen ordinarie utdelning om 139 Mkr uppgår till 40 procent av koncernens resultat efter skatt.

Under året har ingen förändring skett i koncernens kapitalhantering.

LKAB Försäkring AB har som enda bolag i koncernen ett lagstadgat kapitalkrav om 3 200 000 Euro, vilket motsvarar 30 (29) Mkr på balansdagen.

NOT 32
INVESTERINGSÅTAGANDEN

Vid årets slut hade koncernen avtalsenliga åtaganden om att förvärva materiella anläggningstillgångar. Dessa prognostiseras till 5 046 (4 273) Mkr, varav 4 382 (2 725) Mkr förväntas bli reglerade under det följande räkenskapsåret. Större projekt avser ny huvudnivå i Kiruna, KUJ 1365 samt förberedande arbeten för brytning i Leveäniemi och Mertainen.

Moderbolagets åtaganden prognostiseras till 4 000 (3 747) Mkr, varav 3 337 (2 397) förväntas regleras under 2015.

NOT 33
STÄLLDA SÄKERHETER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER

	Koncernen		Moderbolaget	
Mkr	**2014-12-31**	**2013-12-31**	**2014-12-31**	**2013-12-31**
Ställda säkerheter				
I form av ställda säkerheter för egna skulder och avsättningar				
Företagsägda kapitalförsäkringar	92	87	92	87
Deposition av likvida medel	159	158	159	158
Lämnade säkerheter derivat	557		557	
Summa ställda säkerheter	**808**	**245**	**808**	**245**
Ansvarsförbindelser				
Garantiåtaganden, FPG/PRI	14	13	14	13
Garantiåtaganden, GP-planen	7	7	5	4
Garantiåtaganden Skatteverket	76	24	76	24
Borgensförbindelser till förmån för dotterbolag			70	73
Derivat – negativa värden			436	
Säkerhet efterbehandling	36	41	58	6
Övrigt	16	11	10	0
Lösen av förmånsbaserade pensionsavtal		7		7
Summa ansvarsförbindelser	**149**	**103**	**669**	**127**

Företagsägda kapitalförsäkringar avser att täcka pensionsutfästelser för VD, tidigare VD och koncernledningsmedlemmar enligt det gamla förmånsbestämda pensionsavtalet. Värdet av kapitalförsäkringarna förändras i takt med inbetalning av premier/pensionsutbetalningarna.

Depositionen av likvida medel avser att täcka framtida kostnader för efterbehandlingsåtgärder och andra återställande åtgärder vid gruvorna den dag gruvverksamheten upphör.

Garantiåtaganden för PRI Pensionstjänst och Gruvplanen motsvaras av 2 procent av utfästelserna på balansdagen. Utfästelsen i PRI avser ITP2-premier för tjänstemännen och i gruvplanen oantastbara utfästelser för kollektivt anslutna medarbetare.

NOT 34
NÄRSTÅENDE

Närståenderelationer

Koncernen står under ett bestämmande inflytande från svenska staten. Utöver de närstående relationer som moderbolaget har över sina dotterbolag (se not 35) har koncernen även en närståenderelation med Vattenfall AB och Trafikverket.

Sammanställning över närståendetransaktioner

Moderbolaget Närståenderelation **Mkr**	**År**	**Försäljning av varor till närstående**	**Ränta och utdelning (netto)**	**Inköp av varor från närstående**	**Skuld till närstående 31 december**	**Fordran på närstående 31 december**
Dotterbolag	2014	419	312	3 342	883	2 995
Dotterbolag	2013	234	280	3 532	945	3 095

Transaktionerna med närstående är prissatta på marknadsmässiga villkor. Av fordran på närstående avser 1 545 (1 042) lånefordran.

Genom långsiktiga energiavtal med Vattenfall har LKAB säkrat en stor del av elleveranserna till ett indexerat pris. Övriga inköp av el är exponerad för den nordiska spotmarknaden. Inköp av el uppgick till 2 233 (2 276) Gw.

LKAB:s gruvbrytning har påverkat de befintliga järnvägsanläggningarna och omöjliggjort att anläggningar ligger kvar i sitt nuvarande läge. LKAB ersätter Trafikverket för utgifter som uppkommer i samband med uppförandet av de nya järnvägsanläggningarna. Inköp från Trafikverket uppgick till 137 (258) Mkr.

NOT 35
KONCERNFÖRETAG

Moderbolaget **Mkr**	**2014-12-31**	**2013-12-31**
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	1 495	1 410
Förvärv	33	
Omklassificering		40
Kapitaltillskott	253	45
Utgående balans 31 december	**1 781**	**1 495**
Ackumulerade nedskrivningar		
Vid årets början	-5	
Årets nedskrivning	-8	-5
Utgående balans 31 december	**-13**	**-5**
Redovisat värde vid årets slut	**1 768**	**1 490**

Omklassificering avser vinstandelslån till det tidigare intresseföretaget Norrskenet AB som under 2013 återlösts och omvandlats till ett villkorat aktieägartillskott.

LKAB äger mindre än hälften av rösterna i Norrskenet AB. Även om direkt rösträtts- och styrelsemajoritet saknas kan LKAB utöva ett bestämmande inflytande över bolaget. Detta baseras främst på LKAB:s beslut om en förändring av syftet med innehavet i Norrskenet men även av LKAB:s utlåning till Norrskenet för investering i ett obligationslån i Northland Resources. Koncernen konsoliderar därför sin ägarandel i Norrskenet och dessa två helägda dotterföretag på samma sätt som andra dotterföretag. Innehav utan bestämmande inflytande avseende Norrskenet AB uppgår inte till väsentligt belopp.

Under året har dotterföretaget LKAB Fastigheter AB fusionerats med sitt dotterbolag Jägarskolan Fastigheter AB.

Specifikation av moderbolagets och koncernens innehav av andelar i koncernföretag
I nedanstående tabell ingår inte vilande koncernföretag.

Dotterbolag / Organisationsnummer / Säte	Antal andelar	Andel i % 2014	Andel i % 2013	2014-12-31 Redovisat värde	2013-12-31 Redovisat värde
Svenska dotterbolag					
Gällivare Mark AB /556917-5333/Gällivare	500	100		25	
LKAB Fastigheter AB/556009-8849/ Kiruna	5 000	100	100	32	11
LKAB Wassara AB /556331-8566/ Stockholm	20 000	100	100	19	13
LKAB Berg & Betong /556074-8237 /Kiruna	24 000	100	100	156	47
LKAB Nät AB /556059-9796/ Kiruna	10	100	100	3	2
LKAB Minerals AB/556223-1786 /Luleå	2 000 000	100	100	365	242
LKAB Försäkring AB /516406-0187 / Luleå	10 000	100	100	100	100
LKAB Malmtrafik AB /556031-4808 / Kiruna	208 000	100	100	252	252
Kiruna Stationsfastigheter AB / 556736-3840 /Kiruna	1 000	100	100	0	0
Norrskenet AB /556537-7065/ Kiruna	2 500	33,3	33,3	40	40
Utländska dotterbolag					
LKAB Norge AS /918 400 184/ Narvik, Norge	300 000	100	100	763	763
LKAB Far East Pte Ltd /198401144W/ Singapore, Singapore	200 000	100	100	1	1
LKAB S.A. /403 455 761/ Bryssel	100	100	100	0	0
LKAB Schwedenerz GmbH /HRB 718/ Essen / Tyskland	100	100	100	2	2
LKAB Trading (Shanghai) Co., Ltd. / Shanghai / Kina		100	100	10	10
Indirekt innehav via dotterbolaget LKAB Minerals AB					
LKAB Minerals B.V. /24236591/ Breda, Nederländerna		100	100		
LKAB Minerals Inc /02-0551509/ Cincinnati, USA		100	100		
LKAB Minerals GmbH /HRB 16692/ Essen, Tyskland					
LKAB Minerals Asia Pacific Ltd /876455/ Hong Kong, Hong Kong		100	100		
LKAB Minerals OY /1934671-4/ Helsingfors, Finland		100			
LKAB Minerals AS/A/S277716/Nuuk, Grönland		100	100		
LKAB Minerals Tianjin Minerals Co / 70051551-5 / Dongli District Tianjin, Kina		100	100		
LKAB Minerals Limited / 04621769/ Derby, Storbritannien		100	100		
LKAB Minerals Richmond Ltd /03057111/ Derby, Storbritannien		100	100		
Indirekt innehav via dotterbolaget LKAB Berg & Betong AB					
LKAB Mekaniska AB /556013-3059/ Kiruna		100	100		
LKAB Kimit AB /556190-6115/ Kiruna		100	100		
Indirekt innehav via dotterbolaget LKAB Malmtrafik AB					
LKAB Malmtrafikk AS /974 644 991/ Narvik, Norge		100	100		
Indirekt innehav via dotterbolaget LKAB Fastigheter AB					
Jägarskolan Fastigheter AB /556594-9095/ Kiruna		100	100		7
Indirekt innehav via dotterbolaget Norrskenet AB					
Kiruna Softcenter AB /556438-3726/ Kiruna		33,3	33,3		
Lapland Nonstop AB /556898-4800/ Kiruna		33,3	33,3		
Totalt moderbolaget				**1 768**	**1 490**

NOT 36
OBESKATTADE RESERVER

Moderbolaget

Mkr	2014-12-31	2013-12-31
Ackumulerade avskrivningar utöver plan:		
Byggnader och mark		
Ingående balans 1 januari	4	5
Upplösning överavskrivningar		-1
Utgående balans 31 december	**4**	**4**
Maskiner och inventarier		
Ingående balans 1 januari	7 865	5 521
Omklassificering		1 305
Årets avskrivningar/ upplösning utöver plan	1 207	1 039
Utgående balans 31 december	**9 072**	**7 865**
Pågående nyanläggningar		
Ingående balans 1 januari		1 305
Omklassificering		-1 305
Utgående balans 31 december		
Periodiseringsfonder		
Avsatt vid taxering 2009		2 200
Avsatt vid taxering 2012	3 600	3 600
Avsatt vid taxering 2013	2 960	2 960
Avsatt vid taxering 2014	1 858	1 858
Avsatt vid taxering 2015	650	
Utgående balans 31 december	**9 068**	**10 618**
Summa obeskattade reserver	**18 144**	**18 487**

NOT 37
KASSAFLÖDESANALYS

Likvida medel – koncernen

Mkr	2014-12-31	2013-12-31
Följande delkomponenter ingår i likvida medel:		
Kassa och bank	2 623	508
Kortfristiga placeringar, jämställda med likvida medel[1]	2 735	4 188
Summa enligt rapport över finansiell ställning och kassaflödesanalysen	**5 358**	**4 696**

Likvida medel – moderbolaget

Mkr	2014-12-31	2013-12-31
Följande delkomponenter ingår i likvida medel:		
Kassa och bank	2 373	365
Kortfristiga placeringar, jämställda med likvida medel1	2 735	4 188
Summa enligt balansräkningen och kassa-flödesanalysen	**5 108**	**4 553**

[1] I likvida medel ingår kortfristiga placeringar (räntebärande placeringar) som har klassificerats som likvida medel enligt följande utgångspunkter:

- De har en obetydlig risk för värdefluktuationer
- De kan lätt omvandlas till kassamedel
- De har en löptid om högst tre månader från anskaffningstidpunkten.

Aktier och alternativa investeringar

Mkr	2014-12-31	2013-12-31
Ingående balans	640	1 225
Förvärv	1 856	1 615
Avyttring	-406	-2 200
	2 090	**640**

Betalda räntor och erhållen utdelning

	Koncernen		Moderbolaget	
Mkr	**2014**	**2013**	**2014**	**2013**
Erhållen utdelning	7	43	243	257
Erhållna räntor	52	101	110	162
Erlagd ränta	-22	-14	-28	-22
	37	**130**	**325**	**397**

Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet

	Koncernen		Moderbolaget	
Mkr	**2014**	**2013**	**2014**	**2013**
Avskrivningar	2 866	2 432	2 213	1 796
Nedskrivningar	181	32	144	32
Valutadifferenser	59	194		
Resultat vid försäljning och utrangering av materiella anläggnings-tillgångar	52	0		6
Avsättningar för pensioner	-34	-114	-71	191
Avsättning samhälls-omvandling	3 577	722	3 577	722
Övriga avsättningar	32	162	-5	163
Andra ej likviditets-påverkande poster	-14	-24	4	-10
	6 719	**3 404**	**5 862**	**2 900**

Förändring i rörelsekapitalet
Rörelsekapitalet i koncernen har påverkats med 471 Mkr som avser förändringen av säkringsreserv som redovisas mot koncernens eget kapital. Beloppet har inte påverkat koncernens kassaflöde och ingår därför inte i rörelsekapitalets förändring i kassaflöde-sanalysen. Motsvarande belopp för 2013 var 149 Mkr.

	Koncernen		Moderbolaget	
Betald skatt **Mkr**	**2014**	**2013**	**2014**	**2013**
Skattekostnad enligt resultaträkningen	-247	-1 736	-272	-1 171
Förändring av skatte-fordringar/skulder	439	865	404	947
Justering för uppskjuten skatt	-240	298	-194	-192
	-48	**-573**	**-62**	**-416**

Förvärv av dotterbolag – koncernen
Nedan framgår påverkan på likvida medel avseende förvärv av dotterföretag. Beloppet ingår som en del i Förändring av finansiella anläggningstillgångar i kassaflödesanalysen.

Mkr	2014	2013
Förvärvade tillgångar och skulder		
Materiella anläggningstillgångar	9	
Immateriella anläggningstillgångar		12
Finansiella anläggningstillgångar		155
Rörelsefordringar		8
Kortfristiga placeringar		12
Likvida medel		2
Summa tillgångar	**9**	**189**
Långfristiga skulder		118
Kortfristiga rörelseskulder	9	14
Summa skulder	**9**	**132**
Köpeskilling:	-42	-57
Avgår: Annan egendom som lämnats som likvid (omvandling av lån till villkorat aktieägartillskott)		40
Utbetald köpeskilling	**-42**	**-17**
Avgår: Likvida medel i den förvärvade verksamheten		2
Påverkan på likvida medel	**-42**	**-15**

STYRELSENS INTYGANDE

Styrelsen och verkställande direktören intygar härmed att årsredovisningen har upprättats enligt Årsredovisningslagen samt RFR 2 Redovisning för juridiska personer, och ger en rättvisande bild av företagets ställning och resultat och att förvaltningsberättelsen ger en rättvisande översikt över utvecklingen av företagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som företaget står inför.

Styrelsen och verkställande direktören intygar härmed att koncernredovisningen har upprättats enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), sådana de antagits av EU, och ger en rättvisande bild av koncernens ställning och resultat och att förvaltningsberättelsen för koncernen ger en rättvisande översikt över utvecklingen av koncernens verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som de företag som ingår i koncernen står inför.

Luleå den 20 mars 2015

Sten Jakobsson
Ordförande

Hans Biörck
Styrelseledamot

Maija-Liisa Friman
Styrelseledamot

Lars-Åke Helgesson
Styrelseledamot

Hanna Lagercrantz
Styrelseledamot

Maud Olofsson
Styrelseledamot

Lars Pettersson
Styrelseledamot

Jan Thelin
Arbetstagarrepresentant

Tomas Strömberg
Arbetstagarrepresentant

Stefan Fagerkull
Arbetstagarrepresentant

Lars-Eric Aaro
Verkställande direktör

Årsredovisningen, koncernredovisningen och hållbarhetsredovisningen har, som framgår ovan, godkänts för utfärdande av styrelsen den 20 mars 2015.
Koncernens resultaträkning och rapport över finansiell ställning och moderbolagets resultat- och balansräkningar blir föremål för fastställelse på årsstämman den 28 april 2015.

Vår revisionsberättelse har lämnats den 20 mars 2015.

Deloitte AB

Peter Ekberg
Auktoriserad revisor

REVISIONSBERÄTTELSE

Till årsstämman i Luossavaara-Kiirunavaara AB (publ)
Organisationsnummer 556601-5835

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN OCH KONCERNREDOVISNINGEN

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Luossavaara-Kiirunavaara AB (publ) för räkenskapsåret 2014-01-01–2014-12-31.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och en koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2014 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2014 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Luossavaara-Kiirunavaara AB (publ) för räkenskapsåret 2014-01-01–2014-12-31.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Vi tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 20 Mars 2015
Deloitte AB

Peter Ekberg
Auktoriserad revisor

MINERALRESERVER OCH MINERALTILLGÅNGAR

MINERALRESERVER

PER 31 DECEMBER 2014
(INGÅENDE SOVRINGSVERK)

	Kvantitet, Mt		Procent Fe	
	2014	**2013**	**2014**	**2013**
Kiruna				
Bevisad	521	511	46,9	47,2
Sannolik	161	145	44,4	44,9
Malmberget				
Bevisad	303	288	43,7	42,1
Sannolik	35	9	42,2	41,0
Gruvberget				
Bevisad	1	5	54,4	53,0
Sannolik	1	-	53,5	-
Leveäniemi				
Bevisad	78	-	45,4	-
Sannolik	37	-	49,9	-

Mineralreserver omfattar mineral inom beviljade bearbetningskoncessioner. Mineralreserven i Kiruna omfattar mineral ovan 1 365 m avv. Mineralreserven i Malmberget omfattar mineral ovan 1 250 m avv för Östra fältet. För Västra fältet omfattas mineral ovan 850 m avv. Mineralreserven i Gruvberget omfattar magnetitmineral ovan 220 m över havet. I Leveäniemi finns mineralreserven inom planerat dagbrott som når till 100 m över havet. Vid beräkningar av reserverna har priserna gällande år 2004–2005 använts.

MINERALTILLGÅNGAR UTÖVER MINERALRESERVER

PER 31 DECEMBER 2014
(INGÅENDE SOVRINGSVERK)

	Kvantitet, Mt		Procent Fe	
	2014	**2013**	**2014**	**2013**
Kiruna				
Känd	13	13	48,3	47,8
Indikerad	208	208	46,3	46,2
Antagen	83	80	44,5	44,7
Gruvberget magnetit				
Känd	15	15	53,7	49,7
Indikerad	10	8	53,3	42,9
Antagen	12	-	50,9	-
Gruvberget hematit				
Känd	9	-	55,0	-
Indikerad	5	-	52,6	-
Antagen	28	-	53,9	-
Leveäniemi				
Känd	50	-	41,1	-
Indikerad	82	186	45,6	43,6
Antagen	85	11	38,8	36,8
Mertainen				
Känd	44	106	36,9	36,4
Indikerad	159	-	35,9	-
Antagen	190	51	33,0	31,8
Malmberget				
Känd	10	23	42,2	42,2
Indikerad	96	148	43,6	42,6
Antagen	136	148	43,8	41,9

Mineraltillgångarna i Kiruna redovisas ned till 1500 m avv. och i Malmberget redovisas för Östra fältet till 1725 m avv som djupast och till 1050 m avv. som djupast för Västra fältet. På djupare nivåer på resp. ort saknas information för uppskattning av halter och mängder. Mineraltillgångarna i Gruvberget omfattar magnetitmineral mellan 220 och -80 m över havet och hematitmineral mellan 400 och 0 m över havet. I Leveäniemi och finns dessa utanför planerat dagbrott.

LKAB redovisar mineralreserver och mineraltillgångar enligt rekommenderade regler antagna av SveMin (FRB-standarden). Dessa baseras i sin tur på en internationell standard. Håkan Selldén är "kvalificerad person" ackrediterad av SveMin. Han har mer än 30 års erfarenhet av gruv- och mineralindustrin och har sammanställt LKAB:s redovisning.

Sammanställningarna över mineralreserver och mineraltillgångar visar det aktuella läget. Mineralreserver omfattar beviljade koncessioner, mineraltillgångar antyder tänkbara framtida koncessioner.

KONCERNÖVERSIKT

RESULTATRÄKNINGAR (MKR)	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Nettoomsättning	20 615	23 873	26 971	31 122	28 533	11 558	23 128	16 385	14 615	14 337
Kostnad såld vara	-18 781	-14 994	-15 183	-15 190	-15 276	-10 029	-12 166	-9 509	-7 706	-7 535
Bruttoresultat	**1 834**	**8 879**	**11 788**	**15 932**	**13 257**	**1 529**	**10 962**	**6 876**	**6 909**	**6 802**
Försäljningskostnader	-152	-148	-249	-223	-213	-202	-200	-178	-178	-174
Administrationskostnader	-596	-648	-608	-640	-451	-377	-448	-344	-333	-349
FoU kostnader	-451	-360	-283	-328	-213	-237	-258	-217	-165	-159
Övr rörelseintäkter/kostnader	-66	-84	-59	-35	-68	-54	271	11	23	-11
Rörelseresultat	**570**	**7 639**	**10 589**	**14 705**	**12 312**	**659**	**10 327**	**6 148**	**6 256**	**6 109**
Finansiella intäkter	519	611	733	503	418	705	575	572	546	550
Finansiella kostnader	-495	-482	-345	-407	-349	-172	-513	-376	-420	-208
Resultat före skatt	**594**	**7 768**	**10 977**	**14 801**	**12 381**	**1 192**	**10 389**	**6 344**	**6 382**	**6 451**
Skatt	-247	-1 736	-2 224	-3 842	-3 275	-473	-2 748	-1 665	-1 785	-1 904
Årets resultat	**347**	**6 032**	**8 753**	**10 960**	**9 106**	**719**	**7 641**	**4 679**	**4 597**	**4 547**
Hänförligt till:										
Moderbolagets aktieägare	347	6 032	8 753	10 960	9106	719	7 641	4 679	4 597	4 547
Planenliga avskrivningar på materiella anläggningstillgångar	2 865	2 432	1 952	1 891	1 821	1 812	1452	1 168	996	951
BALANSRÄKNINGAR (MKR)										
Immateriella anläggningstillgångar	229	257	277	269	321	310	428	329	387	477
Materiella anläggningstillgångar	39 529	33 759	30 315	26 285	23 087	21 551	19 893	16 702	11 746	7 928
Finansiella anläggningstillgångar	1 018	1 197	1 120	1 124	1 675	1 827	1 094	2 416	2 208	1 393
Summa Anläggningstillgångar	**40 775**	**35 213**	**31 712**	**27 679**	**25 083**	**23 688**	**21 415**	**19 447**	**14 341**	**9 798**
Varulager	2 253	2 611	2 493	2 449	2 074	2 301	2 715	1 635	1 631	1 423
Kundfordringar	1 908	3 291	3 060	4 593	3 395	2 276	1 946	1 922	1 697	1 846
Övriga fordringar	1 037	1 210	2 007	808	1 515	1 095	612	685	1 214	416
Likvida medel och kortfristiga placeringar	16 861	15 497	18 672	18 201	14 562	6 195	9 643	5 991	6 982	7 091
Summa Omsättningstillgångar	**22 359**	**22 609**	**26 232**	**26 051**	**21 546**	**11 867**	**14 916**	**10 233**	**11 524**	**10 776**
Summa Tillgångar	**63 133**	**57 822**	**57 944**	**53 730**	**46 629**	**35 555**	**36 331**	**29 680**	**25 865**	**20 574**
Summa operativa tillgångar	45 254	41 128	38 151	34 405	30 392	27 533	25 594	21 273	16 675	12 090
Eget kapital[1]	37 756	41 472	41 085	37 335	32 951	25 375	25 218	22 251	19 076	14 806
Långfristiga skulder	18 402	11 670	12 485	11 933	9 555	7 512	6 836	4 963	4 627	3 598
Kortfristiga skulder	6 976	4 680	4 374	4 462	4 123	2 668	4 275	2 466	2 162	2 170
Summa Eget kapital och skulder	**63 135**	**57 822**	**57 944**	**53 730**	**46 629**	**35 555**	**36 329**	**29 680**	**25 865**	**20 574**
KASSAFLÖDESANALYSER										
Kassaflöde före utbetalning av samhällsomvandling och pensionsstiftelse och förändring av rörelsekapital	7 265	10 599	10 700	14 038	13 951	2 931	11 545	7 200	5 688	6 073
Utbetalning Samhällsomvandling[2]	-1 354	-295	-407	-382	NA	NA	NA	NA	NA	NA
Utbetalning till pensionsstiftelse		-881								
Förändring av rörelsekapital	1 624	-866	980	92	-1 184	-43	-1 201	-124	358	-553
Kassaflöde från den löpande verksamheten	**7 535**	**8 557**	**11 273**	**13 748**	**12 767**	**2 888**	**10 344**	**7 076**	**6 046**	**5 520**
Investeringar i befintliga verksamheter	-5 491	-6 141	-5 808	-5 126	-3 973	-3 543	-4 682	-5 968	-4 844	-2 648
Avyttringar	28	18	6	17	97	73	6	14	35	23
Operativt kassaflöde	**2 072**	**2 434**	**5 471**	**8 639**	**8 891**	**-582**	**5 668**	**1 122**	**1 237**	**2 895**
Förvärv av verksamhet och immateriella tillgångar		-17			-13	0	-16	-35	-17	-75
Förvärv/avyttring av kortfristiga placeringar	-703	2 434	-3 729	-2 990	-2 952	308	296	-381	217	-1 846
Förändring finansiella anläggningstillgångar		-92			-11	-66		178	133	100
Kassaflöde efter investeringar	**1 369**	**4 759**	**1 742**	**5 649**	**5 915**	**-340**	**5 948**	**884**	**1 570**	**1 074**
Upplåning/utlåning	2 793							-43		
Utdelning	-3 500	-5 500	-5 000	-5 000	-500	-2 800	-2 000	-2 000	-1 500	-520
Årets kassaflöde	**662**	**-741**	**-3 258**	**649**	**5 415**	**-3 140**	**3 948**	**-1 159**	**70**	**554**
Leveranser, Mt	**26,0**	**25,5**	**26,3**	**25,7**	**26,0**	**18,7**	**22,7**	**25,1**	**23,3**	**23,2**
Leveranser pellets, %	**83,2**	**82,8**	**83,6**	**81,7**	**80,1**	**76,5**	**79,0**	**71,3**	**68,2**	**65,9**
KONCERNENS NYCKELTAL										
Nettoomsättning, Mkr	20 615	23 873	26 971	31 122	28 533	11 558	23 128	16 385	14 615	14 337
Tillväxt av nettoomsättning, %	-13,6	-11,5	-13,3	9,1	146,9	-50,0	41,2	12,1	1,9	59,5
Rörelsemarginal, %	2,8	32,3	39,3	47,2	43,2	5,7	44,7	37,5	42,8	42,6
Vinstmarginal, %	2,9	32,8	40,7	47,6	43,3	10,3	44,9	38,7	43,7	45,0
Avkastning på totalt kapital, %	1,8	14,3	20,3	30,3	31,0	3,8	33,0	24,2	29,3	38,9
Avkastning på eget kapital, %	0,9	14,7	22,2	30,9	31,5	2,8	32,2	22,6	27,1	36,6
Avkastning på operativa tillgångar, %	1,4	19,3	29,2	45,4	42,4	2,5	49	32	43	58
Soliditet, %	59,8	71,7	70,9	69,5	70,7	71,4	69,4	75,0	73,8	72,0
Medelantal anställda	4 539	4 427	4 357	4 191	4 030	3 778	4 086	3 885	3 737	3 563

[1] Justering 2011 för ändrad redovisning (netto) av efterbehandlingskostnader
[2] Redovisas på egen rad i kassaflödesanalysen från 2011

Definitioner
Operativa tillgångar: Immateriella och materiella anläggningstillgångar, Varulager, Kundfordringar, Övriga fordringar. Ej Finansiella tillgångar, Likvida medel och kortfristiga placeringar.
Operativa skulder: Totala skulder - Uppskjuten skatt i obeskattade reserver - Uppskjuten skatteskuld - Långfristiga skulder.
Tillväxt av nettoomsättning: Förändring av nettoomsättningen i procent av föregående års nettoomsättning.
Rörelsemarginal: Rörelseresultatet i procent av nettoomsättningen.
Vinstmarginal: Resultat efter finansiella poster i procent av årets nettoomsättning.
Avkastning på totalt kapital: Resultat efter finansiella poster + finansiella kostnader i procent av genomsnittlig balansomslutning.
Avkastning på eget kapital: Årets resultat enligt resultaträkningen i procent av genomsnittligt eget kapital.
Avkastning på operativa tillgångar: Rörelseresultatet i procent av genomsnittliga operativa tillgångar.
Soliditet: Eget kapital i procent av summa tillgångar.

ORDLISTA

ANRIKNING: Rening av finmald malm genom separering till ett koncentrat av järnmalmspulver med mycket hög renhet, så kallad slig.

BESKICKNING: Material (malm, slaggbildare mm) som tillsammans med eventuellt bränsle fylls på i en ugn för till exempel järnframställning.

DEFORMATIONSOMRÅDE: Område som först berörs av deformationer, exempelvis på grund av gruvbrytning, det vill säga där instrument ger de allra första utslagen.

DEPONERINGSOMRÅDE: Område där material, till exempel anrikningssand eller gråberg, slutförvaras.

DEPONIPLAN: Långsiktig planering för var material slutförvaras.

FAST KLYFT: Malmen sägs vara i "fast klyft" i sitt ursprungliga tillstånd i berggrunden innan den har brutits.

FINES: Fines är en finmald järnmalmssand som först måste klumpas ihop (sintras) till större stycken innan den används i stålverken. LKAB producerar sinterfines i Malmberget (MAF) .

FLOTATION: Kemisk process/metod för partikelseparering, används bland annat vid anrikning av järnmalm.

GRI: Global Reporting Initiative. Internationellt samarbetsorgan av intressegrupper som har arbetat fram globala riktlinjer för hållbarhetsredovisning.

GLIMMER: Mineral.

GRÅBERG: Gråberg är en ekonomisk term för det berg som inte är malm och har ett värde. Vid exempelvis underjordsbrytning tas stora mängder övriga mineraler upp som inte är malm. Dessa mineraler kallas med ett samlingsnamn för gråberg.

GWH: Gigawatt timme.

HEMATIT: Mineral, järnmalm (Fe_2O_3), även kallad blodstensmalm.

HUNTIT: Mineral

HUVUDNIVÅ: Transportnivå i gruvan till vilken malmen störtas i schakt från ovanför liggande brytningsnivåer.

INDIKATORER: Mätbara nyckeltal enligt GRI för hållbarhetsområdena – Ekonomi, Miljö och Socialt.

INERT AVFALL: Material som inte ändras nämnvärt vid slutförvaring.

INTEGRERADE STÅLVERK: Stålverk som täcker hela produktionskedjan från malm till stål och har både sinterverk och masugn.

JÄRNSVAMP: (= DRI, Direct Reduced Iron). Slutprodukt från DR-processen. Fast, poröst järn som har vissa bergartsrester och syre kvar. HBI (Hot Briquetted Iron) är en sammanpressad form av DRI som minskar risken för självantändning.

JORDAVRYMNING: Förberedelse av mark för någon verksamhet, man tar t ex bort vegetation etc för att komma åt underliggande material.

K-VÄRDE: Ett beräknat genomsnittligt kvalitetsvärde på levererade produkter, baserat på månadsvisa mätningar av ett antal bestämda parametrar.

KALCIT OCH SILIKATER: Olika mineraler.

LAKVATTEN: Vatten som på något sätt passerat och tvättat ut element från ett material som passerats. Till exempel nederbörd som faller ned över ett upplag av berg/sten. Nederbörden "tvättar" berget/stenarna och det vatten som kan återfinnas nedan upplaget som är påverkat av det material som passerats kallas lakvatten.

MAGNETIT: Mineral, ferrimagnetisk järnmalm (Fe_3O_4), även kallad svartmalm.

MKR RESPEKTIVE MT: Förkortning av miljoner kronor respektive miljoner ton.

OFYNDIGT BERG: Berg som inte är malm.

OLIVIN: Mineral.

OpEx:, LKAB:s program för "Operational Excellence", produktions- och produktivitetshöjande åtgärder.

PELLETISERING, KULSINTRING: Process där slig blandas med tillsats och bindemedel och rullas till kulor. Kulorna sintras i ett pelletsverk. Den färdiga produkten kallas kulsinter eller med ett internationellt ord för pellets.

PERFORMANCE IN IRONMAKING: LKAB:s kundlöfte.

RÅGODS: Benämning på ingående gods till ett malmförädlingsverk.

RÅMALM: Den obehandlade men lossbrutna malmen.

RÅJÄRN: Smält järn från masugn som sedan vidareförädlas i stålverket.

SEISMISK HÄNDELSE: Bergrörelse, skalv.

SIDOBERG: Sidoberg är sammanfattande benämning på det gråberg som omger en malm.

SINTRING: Upphettning av finkornig malm (fines=mull) till begynnande smältning. Därvid sammankittas (SINTRAS) malmen till stycken (SINTER) som kan användas i masugn.

SOVRING: Grovsortering av krossad malm. Består hos LKAB av siktning av den krossade malmen i olika styckestorlek och därefter skiljs gråberget från järnmalmen med hjälp av magnetiska separatorer.

STOFTEMISSIONER: Utsläpp av partiklar till luften.

SULFIDER: Svavelföreningar som innehåller sulfidjoner.

TJ: Terajoule.

TWH: Terawatt timme.

UTBYTE: Malmutbyte = Kvoten (förhållandet) mellan den nyttiggjorda råmalmen och den teoretiska malmmängden i fast klyft. Skillnaden utgörs av malmförluster bland annat beroende på möjligheten att ekonomiskt bryta malmen. Viktsutbyte = Kvoten (förhållandet) mellan järninnehållet i utgående färdig produkt och järninnehållet i ingående rågods till ett verk.

VARMVALSAT STÅL (HRC): Stål, ofta använt som råmaterialet i allt från fartyg och fordon till byggnader och broar.

VÄRDERINGAR: Våra värderingar och uppförandekod vägleder oss att agera ansvarsfullt, i samverkan och med förtroende vår omvärld. LKAB:s värderingar, "Engagerad – Nytänkande – Ansvar".

LKAB ADRESSER

LKAB
Koncernkontoret
Box 952
971 28 Luleå.
Tel +46 771 760 000. Fax +46 771 760 001.
info@lkab.com
Lars-Eric Aaro, VD och koncernchef

JÄRNMALM

MARKNAD OCH LOGISTIK

LKAB
Försäljningskontor Norden
Box 952, 971 28 Luleå.
Tel +46 771 760 000. Fax +46 771 760 001
lkab.norden@lkab.com
Johan Heyden, försäljningschef

LKAB S.A.
Chaussée de la Hulpe 150, BE-1170 Bryssel, Belgien.
Tel +32-2 663 36 70. Fax +32-2 675 05 91
lkab.sa@lkab.com
Göran Ottosson, VD

LKAB SCHWEDENERZ GmbH
Bredeneyer Strasse 182, D-45133 Essen, Tyskland.
Tel +49 201 879 440. Fax +49 201 879 4444
lkab.se@lkab.com
Göran Ottosson, VD

LKAB UAE JLT Branch
Unit 1007 Platinum Tower
Cluster I
Jumeirah Lake Towers
Dubai
United Arab Emirates
P.O Box 2610
Tel +97 145 516 377
stig.nordlund@lkab.com
Stig Nordlund, VD

LKAB Malmtrafik AB
981 86 Kiruna.
Tel +46 771 760 500. Fax +46 771 760 002
Anders Björnström, VD

LKAB Norge AS
Postboks 314, NO-8504 Narvik, Norge.
Tel +47 769 238 00. Fax +47 769 449 25
Magne Leinan, VD

LKAB
Luleå malmhamn
Box 821, 971 25 Luleå.
Tel +46 771 760 000. Fax +46 771 760 001
Sofia Jonsson, platschef

PRODUKTION

LKAB
981 86 Kiruna.
Tel +46 771 760 000. Fax +46 771 760 002
LKAB

LKAB
Svappavaara
981 86 Kiruna
Tel +46 771 760 000. Fax +46 771 760 002

LKAB
983 81 Malmberget.
Tel +46 771 760 000. Fax +46 771 760 003

INDUSTRIMINERALER

LKAB Minerals AB
Box 952, 971 28 Luleå.
Telefon (växel) 0771-760 400. Telefax 0771 760 401
sweden@lkabminerals.com
Leif Boström, VD och koncernchef

LKAB Minerals Ltd.
Flixborough Industrial Estate, Flixborough,
North Lincolnshire, DN15 8SF, England.
Tel +44 1724 277411. Fax +44 1724 866405
uk@lkabminerals.com
Darren Wilson, VD
LKAB Mineralsgruppen

LKAB Minerals Oy
Kaivoksentie 300, FI-71800 Siilinjärvi, Finland.
Tel +358 17 266 0160. Fax +358 17 266 0161
finland@lkabminerals.com
Kari Laukkanen, VD

LKAB Minerals, Inc.
2020 Scripps Center, 312 Walnut Street,
Cincinnati, OH 45202, USA.
Tel +1 513 322 5530. Fax +1 513 322 5531
us@lkabminerals.com
Mats Drugge, VD

LKAB Minerals GmbH
P.O. Box 10 25 54, DE-450 25 Essen, Germany.
Tel +49 201 45060. Fax +49 201 4506 490
germany@lkabminerals.com
Thomas Tepper, VD

LKAB Minerals B.V.
Vlasweg 19, Harbour M164, P.O. Box 16,
NL-4780 AA Moerdijk, The Netherlands.
Tel +31 168 388 500. Fax +31 168 388 599
netherlands@lkabminerals.com
Yvonne Dirken, VD

LKAB Minerals Asia Pacific Ltd.
3407 China Resources Building, 26 Harbour Road,
Wanchai, Hong Kong.
Tel +852 2827 3000. Fax +852 2827 5574
hongkong@lkabminerals.com
John Engel, VD

LKAB Minerals (Tianjin) Minerals Co., Ltd.
Junyi Industrial Park, Jungliangcheng, Dongli
District,
Tianjin, P.R. China 300301.
Tel +86 22 2435 1706. Fax +86 22 2435 1708
china@lkabminerals.com
James Qi, VD

Likya Minelco
ITOB Organize Sanay Bölgesi Tekeli Beldesi,
Menderes, Izmir, TÜRKIYE.
Tel: +90 232 799 01 60. Fax: +90 232 799 01 74

LKAB Minerals Slovak Republic
Representative Office, Panenska 13,
SK-81103 Bratislava, Slovak Republic.
Tel +421 2 5930 5753. Fax +421 2 5930 5754
marian.zilinsky@lkabminerals.com
Marian Zilinsky, försäljningschef

LKAB Minerals Spain
Representative Office, C./Nord no. 2 Ent.5,
08500 Vic,Spain.
Tel/Fax +34 93 886 1330
albert.senyer@lkabminerals.com

LKAB Minerals France
Representative Office, 85 Rue Jean Rache
59310 Saméon, Frankrike
Tel: +33 320 055 167
robert.egea@lkabminerals.com

LKAB Minerals Greece
Representative Office, 13, N.Kountouriotou str.,
546 25 Thessaloniki, Greece.
Tel: +30 2310 539073. Fax +30 2310 552882.
sakis.chatzinikolaou@lkabminerals.com

LKAB Minerals Singapore
c/o LKAB Far East Pte Ltd
300 Beach Road #29-02, The Concourse,
Singapore 199555.
Tel +65 6392 49 22. Fax +65 6392 49 33.
christina.cheong@lkabminerals.com

DOTTERBOLAG

LKAB Wassara AB
Elektronvägen 4
141 49 Huddinge.
Tel 0771-760 100.
stefan.swartling.wassara@lkab.com
Stefan Swartling, VD

LKAB Berg & Betong AB
Box 817, 981 28 Kiruna.
Tel 0771-760 200. Fax 0771-760 201.
peter.soderman@lkab.com
Peter Söderman, VD

LKAB Mekaniska AB
Tel 0771-760 210. Fax 0771-760 211
peter.soderman@lkab.com
Peter Söderman, VD

LKAB Kimit AB
Tel 0771-760 220. Fax 0771-760 221
peter.soderman@lkab.com
Peter Söderman, VD

LKAB Fastigheter AB
981 86 Kiruna.
Tel 0771-760 300. Fax 0771-760 301.
siv.aidanpaa-edlert@lkab.com
Siv Aidanpää Edlert, VD

LKAB Nät AB
981 86 Kiruna.
Tel 0771-760 700. Fax 0771-760 002.
agneta.engberg@lkab.com

LKAB Försäkring AB
Box 952, 971 28 Luleå.
Tel 0771-760 600. Fax 0771-760 001.
magnus.forsberg@lkab.com

LKAB Trading (Shanghai) Co., Ltd.
Unit 2007, 889 Yueda Plaza,
1111 Changshou Road,
Shanghai 200042
Kina
Tel: +86 21 521 25103. Fax: +86 21 521 26029.
E-post kontor: hui.huang@lkab.com
anders.lundgren@lkab.com
Anders Lundgren, VD

ÅRSSTÄMMA

LKAB:s årsstämma hålls tisdag 28 april 2015, klockan 15.00 i Luleå.

DELTAGANDE
Årsstämman är öppen för allmänheten.

KALLELSE
Kallelse till årsstämman, ekonomisk information och övrig information finns på www.lkab.com
Tryckt ekonomisk information kan beställas via e-postadress info@lkab.com
Tryckt version av LKAB:s års- och hållbarhetsredovisning 2014 finns tillgänglig den 28 april 2015.

FINANSIELL INFORMATION

DELÅRSRAPPORTER

28 april
Delårsrapport kvartal 1, 2015

14 augusti
Delårsrapport kvartal 2, 2015

23 oktober
Delårsrapport kvartal 3, 2015

Februari 2016
Delårsrapport kvartal 4, 2015, tillika Bokslutskommuniké

KONTAKTPERSONER
Frågor angående innehållet i LKAB:s ekonomiska information kan ställas till Katarina Holmgren, direktör Finance och/eller Lars-Eric Aaro, VD och koncernchef.

Frågor angående innehållet i hållbarhetsredovisningen kan ställas till Anders Furbeck, direktör Hållbar utveckling.

LKAB:S ÅRS- OCH HÅLLBARHETSREDOVISNING 2014

Producerad av LKAB i samarbete med Yours kommunikationsbyrå, Rippler och Hallvarsson & Halvarsson.
Foto: Fredric Alm och Runar Guðmundsson, Alm & ME och LKAB.
Tryck: Lule Grafiska.

LKAB, BOX 952, 971 28 LULEÅ | tel 0771-760 000 | www.lkab.com